

Kontrollutvalget i Kautokeino kommune

KONTROLLUTVALGSMØTE

Møtestart: 23.02.2023 kl. 10:00

Møtested: Rådhuset

Saksliste:

- 0001 Orienteringssak - Oppfølging av sak i kontrollutvalget om kommunedirektørens varsel
- 0002 Orienteringssak - Innsynssaker hos Kautokeino kommune og Statsforvalteren vedrørende kommunedirektørens varsel
- 0003 Orienteringssak - Sak om mistillit til kommunedirektøren i kommunestyret, samt sluttavtale
- 0004 Orienteringssak-Statsforvalterens oppheving av diverse vedtak i kommunens dispensasjonsutvalg
- 0005 Orienteringssak - Varsel om uforsvarlig drift av barneverntjenesten i Kautokeino kommune - Fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark til Barne- og familiedepartementet
- 0006 Orienteringssak - Medieoppslag om anmeldelse av truende atferd
- 0007 Orienteringssak Oppsummering av interimsfase
- 0008 Oppdragsansvarlig regnskapsrevisors vurdering av uavhengighet
- 0009 Status på forvaltningsrevisjon - Eventuell henvendelse til kommunestyret
- 0010 Rapport om forvaltningsrevisjon Samhandlingsreform - Samhandling om utskrivningsklare pasienter
- 0011 Oppstart forvaltningsrevisjon - Sikkerhet og beredskap
- 0012 Oppstart av forvaltningsrevisjon - Rus og psykiatri
- 0013 Kontrollutvalgets årsmelding 2022
- 0014 Årshjul og møteplan 2023
- 0015 Referatsaker - KU Kautokeino - Møte 1-23

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Kautokeino kommune	Saksbehandler:	Tom Øyvind Heitmann
Møtedato:	23. februar 2023	J.nr:	KUSEK00742

Sak 01/23

ORIENTERINGSSAK - OPPFØLGING AV SAK I KONTROLLUTVALGET OM KOMMUNEDIREKTØRENS VARSEL

Saksdokumenter:

- Saksprotokoll for kommunestyrets sak PS 53/22 - Endring av kommunestyrets vedtak i sak 37/22 – Varslingssak (vedlagt)
- Saksframlegg til kommunestyret i sak PS 53/22 - Endring av kommunestyrets vedtak i sak 37/22 – Varslingssak (vedlagt)
- Saksprotokoll for kommunestyrets sak PS 37/22 – Varslingssak (vedlagt)
- Saksframlegg til kommunestyret i sak PS 37/22 – Varslingssak (vedlagt)

Sekretariatets tilrådning:

Sekretariatet legger fram saken uten tilrådning.

Saksopplysninger:

Kommunedirektøren sendte et internt varsel til kommunen, datert 24. februar 2022, senere oppdatert 5. august 2022 og 31. august 2022. Kommunedirektøren orienterte om sitt varsel på møte i formannskapet 22. februar 2022. I Kautokeino kommunes årsrapport for 2021, datert 27. april 2022, omtaler kommunedirektøren dette varslet.

Varslet var tema på møte i kommunestyret 22. juni 2022 i sak 16/22 – Årsrapport 2021 for Kautokeino kommune. Kommunestyret vedtok da å sende henvendelse til Statsforvalteren i Troms og Finnmark der kommunestyret «ber statsforvalteren om bistand til å igangsette en uavhengig og uhildet granskning av forhold som det er varslet om fra kommunedirektørens side i sak 16/22».

I svar fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark til kommunen sies det blant annet at det «ligger [...] utenfor Statsforvalterens ansvars- og myndighetsområde å gjennomføre en granskning av kommunestyrets medlemmer», samt at «[dersom] kommunestyret ønsker en videre oppfølging av saken vil det, slik Statsforvalteren ser det, være naturlig at kommunens kontrollutvalg involveres».

Statsforvalteren sier også at «dersom det er mistanke om at folkevalgte har gjort seg skyldig i straffbare handlinger, må dette følges opp med politianmeldelse».

Kommunens varslingsgruppe besluttet på møte den 2. mars 2022 at varslingsgruppen «vurderer at på nåværende tidspunkt vil ikke varslingsgruppen være den rette til å behandle saken.»

I brev datert 29. august 2022 meddeler kommunens administrasjon til kommunedirektøren at administrasjonen «avslutter [...] denne saken», blant annet med begrunnelse i at «[a]dministrasjonen [ikke] kan se noen hensikt i å bruke minst to millioner kroner på å stadfeste hendelser, som sannsynligvis ikke vil ha andre konsekvenser, enn at det lages retningslinjer for å forhindre slik praksis, og dette arbeidet er allerede igangsatt».

I brev fra kommunedirektøren til kommunen (datert 1. september 2022) skriver kommunedirektøren blant annet at «jeg tar henleggelsen av min varsling til følge».

Da varslet fra kommunedirektøren ikke var undersøkt av kommunen per juni 2022, besluttet leder i kommunens kontrollutvalg at kommunedirektørens varsel og kommunens håndtering av dette så langt skulle være sak i kontrollutvalget på utvalgets første møte høsten 2022.

På møte i kontrollutvalget i Kautokeino kommune 30. september 2022 behandlet utvalget i sak 10/22 - sak om kommunens behandling av varsel fra kommunedirektøren. Grunnlaget var kontrollutvalget sitt sekretariat sin utredning av saken, samt forslag til innstilling fra utvalget til kommunestyret. Kontrollutvalget vedtok enstemmig å sende sak med innstilling til kommunestyret. Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret var som følger:¹

Kontrollutvalget har i sak 10/22 i lukket møte 30. september 2022 blitt orientert om varslet til kommunedirektøren. På grunnlag av dette anmoder kontrollutvalget at kommunestyret gjør følgende vedtak (kulepunktene med fet skrift):

- *Kommunestyret vedtar å politianmelde mulige straffbare forhold*
- *Som arbeidsgiver for kommunedirektøren vedtar kommunestyret å igangsette tiltak som sørger for at varselet blir tilstrekkelig undersøkt*
- *Kommunestyret skal som arbeidsgiver for kommunedirektøren særlig påse at vedkommende etter å ha varslet, har et fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Dersom det er nødvendig, skal kommunestyret som arbeidsgiver sørge for tiltak som er egnet til å forebygge gjengjeldelse.*
- *Kommunestyret vedtar at kommunens etiske retningslinjer revideres, blant annet med sikte på å forhindre at ansatte og folkevalgte i kommunen innehar*

¹ I innstillingen fra kontrollutvalget til kommunestyret framgår også kontrollutvalgets begrunnelser for hvert kulepunkt i innstillingen. Disse har vi ikke tatt med i dette saksframlegget.

rollekombinasjoner som er i strid med lov og anbefalt praksis i kommunesektoren om dette

- *Kommunestyret vedtar at det skal utarbeides retningslinjer for håndtering av varsel rettet mot folkevalgte. Disse skal vedtas av kommunestyret.*
- *Kommunestyret vedtar at det skal utarbeides rutiner for håndtering av varsel der den som varsler er kommunedirektøren. Disse skal vedtas av kommunestyret.*
- *Kommunestyret vedtar å innvilge kr 500.000 som ekstramidler til kontrollutvalget for eventuell gjennomføring av en forvaltningsrevisjon, gransking etc.*
- *Kommunestyret vedtar å søke Statsforvalteren i Troms og Finnmark om skjønnsmidler til å finansiere hele eller deler av eventuell(e) undersøkelse(r) i tilknytning til forhold som beskrives i kommunedirektørens varsel.*

Kommunestyret behandlet sak PS 37/22 - Varslingssak på møte 27. oktober 2022. Grunnlaget for kommunestyrets behandling var kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret (kontrollutvalgets sak 10/22). Kommunestyret vedtok enstemmig følgende i sak PS 37/22 - Varslingssak:

- *Kommunestyret vedtar å politianmelde mulige straffbare forhold.*
- *Som arbeidsgiver for kommunedirektøren vedtar kommunestyret å igangsette tiltak som sørger for at varselet blir tilstrekkelig undersøkt.*

Bidjat ruđa 500 000,- oastit bálvalusa KS'as čuovvolit dieđihanášši vai dieđiheapmi guorahallojuvvo dohkálaččat. Guorahallama boadus bidjo suohkanstivrra ovdii mearrádussii.

Sette av kr 500 000,- til å kjøpe tjenester fra KS for å følge opp varslingssaken slik at varslingen blir gransket på et ordentlig vis. Granskingsresultatet skal fremlegges for kommunestyret til behandling.

- *Kommunestyret skal som arbeidsgiver for kommunedirektøren særlig påse at vedkommende etter å ha varslet, har et fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Dersom det er nødvendig, skal kommunestyret som arbeidsgiver sørge for tiltak som er egnet til å forebygge gjengjeldelse.*
- *Kommunestyret vedtar at kommunens etiske retningslinjer revideres, blant annet med sikte på å forhindre at ansatte og folkevalgte i kommunen innehar rollekombinasjoner som er i strid med lov og anbefalt praksis i kommunesektoren om dette.*
- *Kommunestyret vedtar at det skal utarbeides retningslinjer for håndtering av varsel rettet mot folkevalgte. Disse skal vedtas av kommunestyret.*
- *Kommunestyret vedtar at det skal utarbeides rutiner for håndtering av varsel der den som varsler er kommunedirektøren. Disse skal vedtas av kommunestyret.*

- *Kommunestyret vedtar å søke Statsforvalteren i Troms og Finnmark om skjønnsmidler til å finansiere hele eller deler av eventuell(e) undersøkelse(r) i tilknytning til forhold som beskrives i kommunedirektørens varsel.»*

På møte i kommunestyret 15. desember 2022 behandlet kommunestyret på nytt sak om kommunedirektørens varsel i sak PS 53/22 - Endring av kommunestyrets vedtak i sak 37/22 – Varslingssak. Kommunestyret vedtok da enstemmig som følger:

1. *Kommunestyret ber KS-advokatene om bistand til samtaler med partene og avklaring av jussen i saken. Det avsettes inntil kr 100 000 til formålet. Midlene tas fra disposisjonsfondet.*
2. *Kommunestyret vedtar å politianmelde mulige straffbare forhold, ordfører melder om dette vedtaket til politiet.*
3. *Uendret*
4. *Uendret*
5. *Kommunestyret vedtar at vi avventer med videre arbeid med retningslinjer vedtatt i pkt 5 og 6 til etter at KS Advokatene har ferdigstilt sitt arbeid jfr pkt 1 i dette vedtak.*
6. *Inngår i pkt 5.*
7. *Utgår*

Kommunestyret får full orientering om varselet på kommunestyremøte 30.03.23. Innen den tid skal de varslede ha fått beskjed, og habilitetsspørsmålet avklart.

Go áššis leat boah tán doarvái diedut, de gohčču sátnedjiheaddji suohkanstivrra liige suohkanstivrračoahkkimii.

På møte i kommunestyret 15. desember 2022 behandlet kommunestyret også en tilleggssak – sak PS 68/22 – Mistillitsforslag mot kommunedirektøren. Kommunestyret vedtok da med 11 mot 6 stemmer mistillit mot kommunedirektøren (se egen orienteringssak til kontrollutvalget om denne saken).

Status per 15. desember 2022 var altså at kommunedirektørens varsel til kommunen (herunder kommunens varslingsgruppe, så seint som 10 måneder etter at varselet var innkommet til kommunen, enda ikke hadde vært gjenstand for undersøkelser fra kommunens side. Sekretariatet er ikke kjent med hva som er status per begynnelsen av februar 2023.

Sekretariatet viser for øvrig til vedlagte dokumenter i denne saken.

Sekretariatet har invitert kommunedirektøren og ordfører til å orientere kontrollutvalget om kommunens videre oppfølging og arbeid med kommunedirektørens varsel, samt kommunestyrets vedtak i sak PS 53/22.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet har ikke gjort noen nærmere vurderinger, og legger fram saken uten tilrådning.

SAKSPROTOKOLL I KOMMUNESTYRET - 15.12.2022

Kommunestyrets behandling:

1. Forslag fra ordfører Hans Isak Olsen (GDL):

Punkt 8 strykes.

2. Forslag fra Isak Ole J. Hætta (V):

1. Kommunestyret ber KS-advokatene om bistand til samtaler med partene og avklaring av jussen i saken. Det avsettes inntil kr 100 000 til formålet. Midlene tas fra disposisjonsfondet.
2. Kommunestyret vedtar å politianmelde mulige straffbare forhold, ordfører melder om dette vedtaket til politiet.
3. Uendret
4. Uendret
5. Kommunestyret vedtar at vi avventer med videre arbeid med retningslinjer vedtatt i pkt 5 og 6 til etter at KS Advokatene har ferdigstilt sitt arbeid jfr pkt 1 i dette vedtak.
6. Inngår i pkt 5.
7. Utgår

3. Felles forslag fra JSL/AP/SP ved Berit Marie P. E. Eira (JSL):

Kommunestyret får full orientering om varselet på kommunestyremøte 30.03.23. Innen den tid skal de varslede ha fått beskjed, og habilitetsspørsmålet avklart.

4. Forslag fra Isak Ole J. Hætta (V):

Go áššis leat boahrán doarvái dieđut, de gohčču sátnedođiheadji suohkanstivrra liige suohkanstivrračoahkkimii.

Votering:

1. Forslag fra Hans Isak Olsen (GDL) ble enstemmig vedtatt.
2. Forslag fra Isak Ole J. Hætta (V) ble enstemmig vedtatt.
3. Felles forslag fra JSL/AP/SP ved Berit Marie P. E. Eira (JSL) ble enstemmig vedtatt.
4. Forslag fra Isak Ole J. Hætta (V) ble enstemmig vedtatt.

Ordfører fremmet formannskapets innstilling med de vedtatte endringene til vedtak. Formannskapets innstilling med endringene ble enstemmig vedtatt.

Kommunestyrets vedtak, enst.:

1. Kommunestyret ber KS-advokatene om bistand til samtaler med partene og avklaring av jussen i saken. Det avsettes inntil kr 100 000 til formålet. Midlene tas fra disposisjonsfondet.
2. Kommunestyret vedtar å politianmelde mulige straffbare forhold, ordfører melder om dette vedtaket til politiet.
3. Uendret
4. Uendret
5. Kommunestyret vedtar at vi avventer med videre arbeid med retningslinjer vedtatt i pkt 5 og 6 til etter at KS Advokatene har ferdigstilt sitt arbeid jfr pkt 1 i dette vedtak.
6. Inngår i pkt 5.
7. Utgår

Kommunestyret får full orientering om varselet på kommunestyremøte 30.03.23. Innen den tid skal de varslede ha fått beskjed, og habilitetsspørsmålet avklart.

Go áššis leat boahrán doarvái dieđut, de gohčču sátnedođiheadji suohkanstivrra liige suohkanstivrračoahkkimii.

Saksfremlegg

☒ Originaldokument
☐ Dokumentet er oversatt

Arkivsaksnr.: 2022/2019-10	Saksbehandler: Karin Hætta	Dato: 14.11.2022
-------------------------------	-------------------------------	---------------------

Utv.saksnr.:	Utvalg:	Møtedato:
	Formannskapetets innstillingsmøte	
	Kommunestyret	

Endring av kommunestyrets vedtak i sak 37/22 - Varslingssak

Melding om vedtak sendes til:

Det vises til:

- Kommunestyrets vedtak i sak 37/22 – Varslingssak
- Lov om offentlige anskaffelser
- Delegasjonsreglement for Kautokeino kommune

Vedlegg:

Sakens bakgrunn:

Kommunestyret vedtok i sak 37/22 hvordan et varsel fra kommunedirektøren skal behandles, etter innstilling fra kontrollutvalget. Vedtaket er ikke juridisk holdbart da det blant annet bryter anskaffelsesloven om innkjøp over kr 100 000,-. Kommunen kan ikke gå til direkteanskaffelse av KS slik det fremgår i punkt 2 for inntil kr 500 000,-, men må gjennomføre en anbudsprosess og konkurranseutsette oppdraget.

Saken legges derfor frem på nytt for kommunestyret, kun for å endre vedtaket så det blir et lovlig og gjennomførbart vedtak.

Kommuneloven § 13-1, 3.ledd sier følgende: «Kommunedirektøren skal påse at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet. Utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak.»

Dette er vanskelig å gjennomføre når det kommer benkeforslag på møtet, det er derfor kommunedirektørens plikt å legge saken frem til ny behandling når det foreligger ulovligheter i vedtaket.

Ved nærmere gjennomgang av vedtaket i sak 37/22 viser det seg at flere punkter i vedtaket kan være vanskelige, om ikke umulige, for administrasjonen å gjennomføre.

Administrasjonen har vært i muntlig kontakt med KS-konsulent, KS-advokat og Statsforvalter.

Punktene i vedtaket i sak 3/722 er som følger:

1. Kommunestyret vedtar å politianmelde mulige straffbare forhold.
2. Som arbeidsgivere for kommunedirektøren vedtar kommunestyret å igangsette tiltak som sørger for at varselet blir tilstrekkelig undersøkt.
Det settes av kr 500 000 til å kjøpe tjenester fra KS for å følge opp varslingssaken slik at varslingen blir gransket på et ordentlig vis. Granskingsresultatet skal fremlegges for kommunestyret til behandling.
3. Kommunestyret skal som arbeidsgiver for kommunedirektøren særlig påse at vedkommende etter å ha varslet, har et fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Dersom det er nødvendig, skal kommunestyret som arbeidsgiver sørge for tiltak som er egnet til å forebygge gjengjeldelse.
4. Kommunestyret vedtar at kommunens etiske retningslinjer revideres, blant annet med sikte på å forhindre at ansatte og folkevalgte i kommunen innehar rollekombinasjoner som er i strid med lov og anbefalt praksis i kommunesektoren om dette.
5. Kommunestyret vedtar at det skal utarbeides retningslinjer for håndtering av varsel rettet mot folkevalgte. Disse skal vedtas av kommunestyret.
6. Kommunestyret vedtar at det skal utarbeides rutiner for håndtering av varsel der den som varsler er kommunedirektøren. Disse skal vedtas av kommunestyret.
7. Kommunestyret vedtar å søke Statsforvalteren i Troms og Finnmark om skjønnsmidler til å finansiere hele eller deler av eventuell(e) undersøkelse(r) i tilknytning til forhold som beskrives i kommunedirektørens varsel.

Kommunedirektøren er delegert myndighet til å foreta politianmeldelser i saker som ikke er av prinsipiell betydning, jf. kommunelovens § 13-1, 6.ledd. Dette er ikke til hinder for at andre anmelder straffbare forhold. Ordningen med påtalebegjæring fra den fornærmede som formelt vilkår for å innlede straffeforfølgning ble opphevet i forbindelse med endringer i straffeloven i 2005. Endringen medførte at nå er alle lovbrudd undergitt ubetinget offentlig påtale¹. Dette vil si at hvem som helst kan be politiet om å etterforske mulige straffbare forhold og så er det opp til politiet å avgjøre hvordan anmeldelsen skal følges opp.

Vurdering:

Kort gjennomgang av hvert punkt i kommunestyrets vedtak:

1. Anmeldelse

Kommunestyret ber om at mulige straffbare forhold skal anmeldes. Det sies ingen ting om hvem som skal foreta anmeldelsen og hvordan dette skal kunne gjøres uten at varslingen er åpnet for gransking eller gjennomgang. I utgangspunktet er kommunen forpliktet til å anmelde alle straffbare forhold og kommunedirektøren er forpliktet etter kommunelovens § 13-1 fjerde ledd å påse at vedtak vedtatt av folkevalgte organ blir iverksatt uten ugrunnet opphold.

Det mest hensiktsmessige da er at ordfører kontakter politiet og viser til kommunestyrets vedtak om ønske om etterforskning.

¹ Se Ot.prp. nr. 90 (2003-2004) kapittel 1.2

2. Gransking

Kommunestyret har vedtatt å bruke kr 500 000 til å engasjere KS for å følge opp varslingsaken slik at den blir gransket på ordentlig vis og at granskingsresultatet blir lagt frem for kommunestyret.

Anskaffelsesregelverket tilsier at alle anskaffelser over kr 100 000 må konkurranseutsettes. Det er derfor ikke mulig å engasjere KS direkte slik vedtaket sier. Hvis det skal gjennomføres en gransking for mellom kr 100 000 og kr 1.3 mill. må det innhentes minst 3 tilbud etter å ha fastsatt en kravspesifikasjon som er sendt ut til disse. Det er også lite trolig at private advokatfirmaet vil/kan gjennomføre en gransking for under kr 500 000. Det vises blant annet til en noe tilsvarende gransking som nylig er gjennomført i Vestfold og Telemark fylkeskommune. Her endte regningen på 15 mill. Opprinnelig hadde de satt av 1.5 mill. til denne granskingen.

Hvis kommunestyret ønsker en gransking må det avsettes midler til å konkurranseutsette en slik oppgave. Administrasjonen har konsultert både KS Advokatene og KS Konsulent, og ingen av de har tro på at en gransking vil føre til en løsning. Det vil koste mye og resultere i en rapport om saken som høyst sannsynlig konkluderer med at det er behov for organisasjonsklarhet, tydeliggjøring av roller, folkevalgtopplæring, samhandlingsregler og etiske retningslinjer. KS mener det er viktigere å gjennomføre den prosessen som er startet med utarbeidelse av samhandlingsregler og oppdatere etiske retningslinjer.

Administrasjonen har hatt kontakt med både KS Konsulentene og KS Advokatene og fått råd som foreslås for kommunestyret å vedta. KS Advokatene vil ikke anbefale å tilnærme seg denne type saker med å gjennomføre en gransking som første tiltak. Dette ut fra av erfaring at denne metoden ofte ikke bidrar til å løse de problemstillingene som ligger i saker som dette. KS Konsulent påtar seg heller ikke denne type oppdrag. Det er kun disse to avdelingene i KS som gjør oppdrag for enkelt kommuner. KS Advokatene tilbyr seg å komme til Kautokeino og snakke med partene og forklare jussen i saken, samt komme med eventuelle anbefalinger ut over den prosessen som allerede er igangsatt i samarbeid med KS Konsulent for å utvikle samhandlingsregler, etiske retningslinjer og gjennomføring av etikkseminar.

3. Uendret

4. Uendret – dette arbeidet er startet og retningslinjer vil bli lagt frem for kommunestyret i april 2023.

5. Retningslinjer for håndtering av varsler mot folkevalgte

6. Retningslinjer for håndtering av varsel fra kommunedirektøren

KS Advokatene sier det ikke er hensiktsmessig å starte arbeidet med slike retningslinjer før KS Advokatene har vært i Kautokeino, se pkt 2, og ferdigstilt sin del av arbeidet. Det foreligger ikke slike retningslinjer i andre kommuner i Norge, og jussen rundt slike retningslinjer må først avklares.

7. Skjønnsmidler

Kommunestyret vedtok at vi skal søke om skjønnsmidler til gjennomføring av vedtaket. Vi har sjekket med Statsforvalteren og det gjenstår ingen skjønnsmidler i 2022. De sa videre at de var i sterk tvil om dette var noe Statsforvalteren ville prioritere ved tildeling av skjønnsmidler i 2023. Statsforvalteren har heller ikke lovet noe i noen brev til kommunen om støtte eller ekstra skjønnsmidler til gjennomføring av dette arbeidet. De har i en e-post til NrK

ved Ronald Pulk skrevet følgende setning: «Dersom dette skulle medføre uforutsette utgifter for kommunen, kan det eventuelt søkes om skjønnsmidler fra Statsforvalteren». Dette er kun et utsagn til media og ingen lovnad eller oppfordring til vår kommune om å søke om tilleggsmidler. Administrasjonen vil derfor foreslå at dette punktet i vedtaket utgår da det vil medføre bruk av tid og ressurser på en søknad vi på forhånd vet vi vil få avslag på.

Forslag til vedtak:

1. Kommunestyret vedtar å politianmelde mulige straffbare forhold, ordfører melder om dette vedtaket til politiet.
2. Kommunestyret ber KS-advokatene om bistand til samtaler med partene og avklaring av jussen i saken. Det avsettes inntil kr 100 000 til formålet.
3. Uendret
4. Uendret
5. Kommunestyret vedtar at vi avventer med videre arbeid med retningslinjer vedtatt i pkt 5 og 6 til etter at KS Advokatene har ferdigstilt sitt arbeid jfr pkt 2 i dette vedtak..
6. Inngår i pkt 5.
7. Utgår

Alternativt forslag til vedtak som kan velges om gransking ønskes:

8. Kommunestyret ber om at varselet blir gransket ved at det foretas en konkurranseutsetting av oppdraget blant eksterne aktører. Det settes av inntil 2 millioner til oppstart av granskningen. Beløpet tas fra disposisjonsfondet.

Saksprotokoll i Kommunestyret - 27.10.2022

Kommunestyrets behandling:

Kommunedirektør Kent Valio erklærte seg inhabil i saken i henhold til Fvl. § 6 og § 8. Kommunestyret vedtok enstemmig at kommunedirektør er inhabil i saken. Karin Hætta er kommunedirektør i denne saken.

Felles forslag fra AP/SP/JSL/Jan Ole K. Hermansen (PPU) ved Inger Marit Bongo (AP):

Kommunestyret har det øverste ansvaret for kommunens virksomhet. Varselet omhandler alvorlige forhold, og kommunestyret har rett til orientering om forhold som kan omfatte straffbare forhold og korrupsjon. Kommunestyret får denne orienteringen i lukket møte i dag.

Felles forslag JSL/AP/SP/Jan Ole K. Hermansen (PPU) ved May-Torill Hætta Siri (SP):

Čuovvolit dárkkistanlávdegotti evttohusa ja dasa lassin:

1. Sáddet dieđihanášši ruovttuluotta dieđihanjovkui.
2. Bivdit sin bargat kontradikšuvnna ja addit oaidninvuoigatvuođa sidjiide geat leat dieđihuvvon.
3. Go sin bargu lea dahkkon de loktet ášši suohkanstivrii juovlamánus 2022.

Forslag fra Ole Klemet Anders Hætta (GDL):

Kommunestyret vedtar kontrollutvalgets innstilling i sak 37/22 med vedtatte tillegg.

Forslag fra Isak Mathis O. Hætta (GDL):

Lassi čuokkis Ole Lemet Ante evttohussii:

- Sihkkut čuokkis 7, 50 000,- lávdegoddái (kontrollutvalget)
- Čuokkis 2 - bidjat ruđa 500 000,- oastit bálvalusa KS'as čuovvolit dieđihanášši vai dieđiheapmi guorahallojuvvo dohkálaččat. Guorahallama boadus bidjo suohkanstivrra ovdii mearrádussii.

Votering:

- Felles forslag fra AP/SP/JSL/Jan Ole K. Hermansen (PPU) ved Inger Marit Bongo (AP) falt med 10 mot 9 stemmer.
- Felles forslag JSL/AP/SP/Jan Ole K. Hermansen (PPU) ved May-Torill Hætta Siri (SP) ble satt opp mot forslaget fra Isak Mathis O. Hætta (GDL). Felles forslag JSL/BB/GB/Jan Ole K. Hermansen (PPU) ved May-Torill Hætta Siri (SP) fikk 9 stemmer og forslag fra Isak Mathis O. Hætta (GDL) fikk 10 stemmer. Forslag fra Isak Mathis O. Hætta (GDL) ble vedtatt med 10 mot 9 stemmer.
- Forslag fra Ole Klemet Anders Hætta (GDL) ble enstemmig vedtatt.

Kommunestyrets vedtak, enst.:

- **Kommunestyret vedtar å politianmelde mulige straffbare forhold.**
- **Som arbeidsgiver for kommunedirektøren vedtar kommunestyret å igangsette tiltak som sørger for at varselet blir tilstrekkelig undersøkt.**

Bidjat ruđa 500 000,- oastit bálvalusa KS'as čuoovvolit diedihanášši vai diediheapmi guorahallojuvvo dohkálaččat. Guorahallama boadus bidjo suohkanstivrra ovdii mearrádussii.

Sette av kr 500 000,- til å kjøpe tjenester fra KS for å følge opp varslingssaken slik at varslingen blir gransket på et ordentlig vis. Granskingsresultatet skal fremlegges for kommunestyret til behandling.

- **Kommunestyret skal som arbeidsgiver for kommunedirektøren særlig påse at vedkommende etter å ha varslet, har et fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Dersom det er nødvendig, skal kommunestyret som arbeidsgiver sørge for tiltak som er egnet til å forebygge gjengjeldelse.**
- **Kommunestyret vedtar at kommunens etiske retningslinjer revideres, blant annet med sikte på å forhindre at ansatte og folkevalgte i kommunen innehar rollekombinasjoner som er i strid med lov og anbefalt praksis i kommunesektoren om dette.**
- **Kommunestyret vedtar at det skal utarbeides retningslinjer for håndtering av varsel rettet mot folkevalgte. Disse skal vedtas av kommunestyret.**
- **Kommunestyret vedtar at det skal utarbeides rutiner for håndtering av varsel der den som varsler er kommunedirektøren. Disse skal vedtas av kommunestyret.**
- **Kommunestyret vedtar å søke Statsforvalteren i Troms og Finnmark om skjønnsmidler til å finansiere hele eller deler av eventuell(e) undersøkelse(r) i tilknytning til forhold som beskrives i kommunedirektørens varsel.**

Saksfremlegg

☒ Originaldokument
☐ Dokumentet er oversatt

Arkivsaksnr.: 2022/2019-1	Saksbehandler: Karin Hætta	Dato: 07.10.2022
------------------------------	-------------------------------	---------------------

Utv.saksnr.:	Utvalg:	Møtedato:
	Kommunestyret	

Varslingssak

Melding om vedtak sendes til:

- HR-rådgiver for oppfølging av vedtak

Det vises til:

- Kontrollutvalgets sak 10/22 den 30.09.2022

Vedlegg:

- Kontrollutvalgets sakspapirer og protokoll i sak 10/22

Sakens bakgrunn:

Kontrollutvalget behandlet i møte den 30.09.2022 kommunedirektørens varsel:
«Intern varsling om myndighetsmisbruk og trusler fra folkevalgte mot administrativ ledelse».

Kontrollutvalgets vedtak er innstilling direkte til kommunestyret.

Kontrollutvalgets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget viser til kommunedirektørens varsel, sekretariatets saksframlegg med vedlegg, samt opplysninger gitt i orienteringer til utvalget i sak 10/22 om kommunedirektørens varsel, behandlet i lukket møte i utvalget 30. september 2022.

På grunnlag av dette finner kontrollutvalget grunn til å sende følgende sak med innstilling fra kontrollutvalget til kommunestyret:

Kontrollutvalget har i sak 10/22 i lukket møte 30. september 2022 blitt orientert om varslet til kommunedirektøren. På grunnlag av dette anmoder kontrollutvalget at kommunestyret gjør følgende vedtak (kulepunktene med fet skrift):

- **Kommunestyret vedtar å politianmelde mulige straffbare forhold**

Kontrollutvalgets begrunnelse:

Kontrollutvalget registrerer at varslet omtaler flere mulige straffbare forhold.

Kontrollutvalget er ikke kjent med om kommunen eller andre har gjort noen politianmeldelse av de mulige straffbare forhold som beskrives i varslet. Dersom dette ikke er gjort, anmoder kontrollutvalget at kommunestyret sørger for at det blir gjort politianmeldelse av disse forholdene.

Dersom kommunestyret samlet sett vurderes å være inhabil til å avgjøre dette– eller kommunestyret er i tvil om organet er habil eller ikke - bør vurdering av om forholdene skal politianmeldes gjøres av en settekommune/settekommunedirektør som kommunestyret oppretter (velger).

- **Som arbeidsgiver for kommunedirektøren vedtar kommunestyret å igangsette tiltak som sørger for at varselet blir tilstrekkelig undersøkt**

Kontrollutvalgets begrunnelse:

Kontrollutvalget registrerer at kommunens varslingsgruppe har besluttet å ikke behandle saken (varslet) blant annet med den begrunnelse at det kan stilles spørsmål ved varslingsgruppens habilitet og myndighet, sakens omfang, samt varslingsgruppens kompetanse.

Kontrollutvalget registrerer videre at administrasjonen har besluttet å avslutte varslingssaken blant annet med den begrunnelse at «administrasjonen ikke kan se noen hensikt i å bruke minst to millioner kroner på å stadfeste hendelser, som sannsynligvis ikke vil ha andre konsekvenser, enn at det lages retningslinjer for å forhindre slik praksis, og dette arbeidet er allerede igangsatt».

Kontrollutvalget finner grunn til å minne om at når det er varslet om kritikkverdige forhold i virksomheten, skal arbeidsgiver i henhold til arbeidsmiljøloven § 2 A-3 sørge for at varselet innen rimelig tid blir tilstrekkelig undersøkt.

Arbeidsgiveransvaret for kommunedirektøren må ivaretas av kommunestyret selv. Kommunedirektøren ansettes av og rapporterer til kommunestyret. Kommunedirektøren har slik sett ingen enkelt person å forholde seg til som sin arbeidsgiver, men et kollegialt organ, som består av kommunestyret. Som kommunedirektørens arbeidsgiver skal kommunestyret derfor i henhold til arbeidsmiljøloven sørge for at varselet innen rimelig tid blir tilstrekkelig undersøkt.

Kontrollutvalget anmoder derfor kommunestyret om å sørge for at varslet blir håndtert i henhold til de krav som stilles i arbeidsmiljøloven – herunder at varslet blir tilstrekkelig undersøkt. Dette bør gjøres ved at kommunestyret utnevner en

settekommunedirektør og/eller kjøper tjenester til dette fra ekstern leverandør som er kompetent, habil og uavhengig.

Dersom kommunestyret samlet sett vurderes å være inhabil til å håndtere eller ta avgjørelser i denne varslingsaken – eller kommunestyret er i tvil om organet er habil eller ikke - bør saken håndteres av en settekommune som kommunestyret oppretter (velger). Også i dette tilfellet skal varslet bli tilstrekkelig undersøkt. Det vil derfor også i dette tilfellet være aktuelt å kjøpe tjenester fra ekstern leverandør som er kompetent, habil og uavhengig.

- **Kommunestyret skal som arbeidsgiver for kommunedirektøren særlig påse at vedkommende etter å ha varslet, har et fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Dersom det er nødvendig, skal kommunestyret som arbeidsgiver sørge for tiltak som er egnet til å forebygge gjengjeldelse.**

Kontrollutvalgets begrunnelse:

I henhold til arbeidsmiljøloven § 2 A-4 er gjengjeldelse mot arbeidstaker som varsler i samsvar med §§ 2 A-1 og 2 A-2, forbudt. Med gjengjeldelse menes enhver ugunstig handling, praksis eller unnlattelse som er en følge av eller en reaksjon på at arbeidstaker har varslet, for eksempel, trusler, trakassering, usaklig forskjellsbehandling, sosial ekskludering eller annen utilbørlig opptreden, advarsel, endring i arbeidsoppgaver, omplassering eller degradering, suspensjon, oppsigelse, avskjed eller ordensstraff.

I henhold til arbeidsmiljøloven § 2 A-3 skal arbeidsgiver (i dette tilfellet kommunestyret) særlig påse at den som har varslet (i dette tilfellet kommunedirektøren), har et fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Dersom det er nødvendig, skal arbeidsgiver (i dette tilfellet kommunestyret) sørge for tiltak som er egnet til å forebygge gjengjeldelse.

- **Kommunestyret vedtar at kommunens etiske retningslinjer revideres, blant annet med sikte på å forhindre at ansatte og folkevalgte i kommunen innehar rollekombinasjoner som er i strid med lov og anbefalt praksis i kommunesektoren om dette**
- **Kommunestyret vedtar at det skal utarbeides retningslinjer for håndtering av varsel rettet mot folkevalgte. Disse skal vedtas av kommunestyret.**

Kontrollutvalgets begrunnelse:

Kontrollutvalget registrerer at kommunen ikke har retningslinjer for håndtering av varsel rettet mot folkevalgte. Kontrollutvalget anmoder derfor kommunestyret å vedta slike retningslinjer.

- **Kommunestyret vedtar at det skal utarbeides rutiner for håndtering av varsel der den som varsler er kommunedirektøren. Disse skal vedtas av kommunestyret.**

Kontrollutvalgets begrunnelse:

Kontrollutvalget registrerer at kommunen ikke har rutiner for håndtering av varsel der den som varsler er kommunedirektøren. Kontrollutvalget anmoder kommunestyret å vedta slike rutiner.

- **Kommunestyret vedtar å innvilge kr 500.000 som ekstramidler til kontrollutvalget for eventuell gjennomføring av en forvaltningsrevisjon, gransking etc.**

Kontrollutvalgets begrunnelse:

Saken gjelder varsel fra kommunedirektøren om kritikkverdige forhold i virksomheten (kommunen), jf. arbeidsmiljøloven § 2 A-1.

I henhold til arbeidsmiljøloven er det arbeidsgiver (i dette tilfellet kommunestyret) som skal sørge for at varsel fra kommunedirektøren om kritikkverdige forhold i virksomheten innen rimelig tid blir tilstrekkelig undersøkt.

I henhold til kommuneloven § 23-2 kan kontrollutvalget foreta undersøkelser som det mener er nødvendige. Taushetsplikt er ikke til hinder for å gjennomføre slike kontrolltiltak.

Kontrollutvalget har imidlertid som den klare hovedregel ikke mulighet til å realitetsbehandle et varsel gitt i henhold til arbeidsmiljøloven, men utvalget kan sørge for at varslet blir behandlet videre, og innstille overfor kommunestyre om anmeldelse eller gjennomføring av kontrollhandlinger som for eksempel gransking, forvaltningsrevisjon etc.

Kontrollutvalget kan motta varsel, jf. aml. § 2 A-2 (2), men ikke behandle og følge opp da

dette vil stride mot kontrollutvalgets uavhengighet. Dersom kontrollutvalget også skal behandle og følge opp varsel vil dette føre til at kontrollutvalget blir en del av organisasjonen/linjen i kommunen – en rollekombinasjon som også vil stride med kravene til kontrollutvalgets uavhengighet til blant annet kommunens virksomhet, administrasjon, og underliggende folkevalgte organ.

Dersom det i varsel nevner forhold som er egnet for nærmere undersøkelse på overordnet nivå, som systemsvikt, mangelfull etterlevelse av rutiner, lov og forskrift kan kontrollutvalget undersøke dette. Dette kan kontrollutvalget gjøre gjennom å be om orienteringer, foreta diverse typer undersøkelser, gjennomføre en høring, gjennomføre en forvaltningsrevisjon eller liknende.

Kontrollutvalget ser at det kan oppstå et behov for at utvalget igangsetter undersøkelse av forhold som nevnes i varslet fra kommunedirektøren – men da på et overordnet nivå/et systemnivå, for eksempel gjennom en forvaltningsrevisjon. Imidlertid har kontrollutvalget begrenset med ressurser til gjennomføring av forvaltningsrevisjon.

Kontrollutvalget anmoder derfor kommunestyret om å bevilge kontrollutvalget ekstra midler - kr 500.000 - til en eventuell gjennomføring av en forvaltningsrevisjon eller liknende undersøkelse i tilknytning til varslet fra kommunedirektøren.

- ***Kommunestyret vedtar å søke Statsforvalteren i Troms og Finnmark om skjønnsmidler til å finansiere hele eller deler av eventuell(e) undersøkelse(r) i tilknytning til forhold som beskrives i kommunedirektørens varsel***

Kontrollutvalgets begrunnelse:

Kontrollutvalget registrerer at Statsforvalteren i Troms og Finnmark har åpnet for at kommunen kan søke om skjønnsmidler dersom eventuelle undersøkelser i tilknytning til denne varslersaken skulle medføre uforutsette utgifter for kommunen.

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Kautokeino kommune	Saksbehandler:	Tom Øyvind Heitmann
Møtedato:	23. februar 2023	J.nr:	KUSEK00751

Sak 02/23

ORIENTERINGSSAK - INNSYNSSAKER HOS KAUTOKEINO KOMMUNE OG STATSFORVALTEREN VEDRØRENDE KOMMUNEDIREKTØRENS VARSEL

Saksdokumenter:

- Diverse medieoppslag om innsynssaker i Kautokeino kommune (vedlagt)
- Foreløpig svar: Innsyn i korrespondanse mellom kommunedirektør og Vegard Olsen november-desember 2021 – Fra Kautokeino kommune til Kommunal Rapport, datert 21.10.2022 (vedlagt)
- Oversendelse av klage på innsyn i presentasjon for formannskapet 22. februar 2022 – Fra Kautokeino kommune til Statsforvalteren i Troms og Finnmark, datert 31.10.2022 (vedlagt)
- Anmodning om å behandle innsynskrav og eventuelt oversende klagesak til Statsforvalteren – Fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark til Kautokeino kommune, datert 16.11.2022 (vedlagt)
- Oversendelse av klage på avslag om innsyn – Fra Kautokeino kommune til Statsforvalteren i Troms og Finnmark, datert 13.10.2022 (vedlagt)
- Innhenting av dokument – presentasjon til formannskapet – Fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark til Kautokeino kommune, datert 22.11.2022 (vedlagt)
- Forespørsel om intervju om varslersaken – Fra NRK Troms og Finnmark til Kautokeino kommune, datert 22.11.2022 (vedlagt)
- Svar på kommunens brev – sak etter offentleglova – Fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark til Kautokeino kommune, datert 15.12.2022 (vedlagt)
- Svar på purring om oversendelse av dokument – Fra Kautokeino kommune til Statsforvalteren i Troms og Finnmark, datert 22.12.2022 (vedlagt)
- Oversendelse av klagesak – Fra Kautokeino kommune til Statsforvalteren i Troms og Finnmark, datert 22.12.2022 (vedlagt)

Sekretariatets tilrådning:

Sekretariatet legger fram saken uten tilrådning.

Saksopplysninger:

Sekretariatet viser til vedlagte dokumenter i denne saken.

Sekretariatet har invitert kommunedirektøren til å orientere kontrollutvalget om kommunens behandling av innsynssaker, samt klagesak(er) hos Statsforvalteren i Troms og Finnmark – i tilknytning til kommunedirektørens varsel.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet har ikke gjort noen nærmere vurderinger, og legger fram saken uten tilrådning.

DIVERSE MEDIEOPPSLAG OM INNSYNSSAKER I KAUTOKEINO KOMMUNE

Sagat:

<https://www.sagat.no/nyheter/kautokeino-i-krangel-med-statsforvalteren/19.36146>

Kommunedirektør-saken: Kautokeino i krangel med statsforvalteren

Administrasjonen i Kautokeino kommune nekter å utgi dokument til statsforvalteren. Og kommunen mener statsorganet gir ut for mye informasjon til media i kommunedirektør-saken. Foto: Rita Heitmann

Administrasjonen i Kautokeino kommune nekter å bøye seg for statsforvalteren, som de mener gir ut for mye informasjon til media i kommunedirektørsaken.

Rita Heitmann

Publisert: 11.01.2023 kl 15:45

Da avisa Ávvir ikke fikk oversendt kommunedirektørvarselet fra Kautokeino kommune, ba journalist Anne Berit Anti i klagen også om innsyn i kommunedirektørens presentasjon av saken for formannskapet.

Men kommunen nekter å utlevere powerpoint-presentasjonen, og statsforvalteren kan dermed ikke behandle klagen.

Nasjonal interesse

Kommunen mener at det ikke er innsynsrett i kommunedirektørens egen presentasjon av sitt varsel. Tidligere kommunedirektør Kent Valio ga orienteringen på et formannskapsmøte i februar i fjor.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark er uenig med kommunen i synet på innsynsrett. Men kommunen mener statsorganet ikke har forståelse for realiteten i små bygdesamfunn, og derfor har sladdet altfor lite i Valios skriftlige varsel, før det

ble oversendt media. Magasinet Kommunal Rapport har omtalt krangelen mellom kommunen og statsforvalteren.

Faksimile av Kommunal Rapports sak om offentlig-eller-ikke-offentlig-disputten mellom Kautokeino kommune og Statsforvalteren i Troms og Finnmark i kommunedirektør-varsel-saken. Foto: Faksimile av Kommunal Rapport.

Personlig er privat

Kommunedirektørens powerpoint-presentasjon er ikke et saksdokument etter offentlighetsloven, ifølge kommunens brev til statsforvalteren. De mener at selve fremlegget på møtet fra nå ex-kommunedirektør Valio, med tittel «*Giftig arbeidsmiljø, press om særfordeler til politikere, trusler og represalier*», er både privat, taushetsbelagt og internt.

Og Valio kan selv ha tolket fremlegget som «privat», for rett før møtet skal han ha nektet Venstre-politiker Berit Anne Sara Triumf å gå på møtet, og sagt at han skulle legge frem et varsel om henne.

Misforstått Sivilombudet?

Og kommunen viser til Sivilombudets innsynsguide, som sier at dersom et dokument er vist til eller vist frem i et møte uten å overleveres, er det ikke «lagt frem» for organet og kan ikke defineres som del av organets saksdokumenter.

Mens statsforvalteren mener alle dokumenter som er kommet inn til, lagt frem for, eller opprettet av og ferdigstilt, av et forvaltningsorgan, er offentlig. Statsforvalteren mener at kommunen har misforstått Sivilombudet, og at det kommunen viser til, gjelder dokumenter utarbeidet av eksterne. De gir kommunen ny frist til 11. januar med å oversende powerpoint-fremlegget.

Men konstituert kommunedirektør Karin Hætta sier til Kommunal Rapport at det var Valios egen presentasjon, og at han ikke lengre er kommunedirektør, og at det dessuten er veldig sjelden man legger slike presentasjoner gitt i møter til arkivet.

I Kautokeino kommune er det redsel for å gjøre noe galt i den vanskelige saken, og kommunestyret har bestemt seg for å hyre inn KS Advokatene, for å få juridisk veiledning i en sjelden sakstype.

Samarbeid om sladding

Og juridisk bistand kan være på sin plass, for kommunen er også uenig med statsforvalteren, etter at statsorganet sendte sladdet utgave av kommunedirektør-varselet til media. Kommunen mener de skulle bli tatt med på råd før sladdingen, som de mener ikke var god nok, ifølge fagleder for arkiv Anne Lovise Hætta, i brev til statsforvalteren.

Kommunen mener at statsforvalteren ikke har tatt hensyn til at Kautokeino er et lite samfunn der «*alle kjenner alle*», og at statsforvalteren ikke kjenner til de forhold og formuleringer som utgjør «*koblingsfare*».

Kommunen mener at den sladdede versjonen fortsatt inneholder taushetsbelagte opplysninger, som skaper koblingsfare. Det kan gå ut over undersøkelsene, og gjøre varsler mer utsatt for gjengjeldelse og forverre vedkommendes arbeidssituasjon, uttalte kommunen, før Valio skrev sluttavtale i forrige uke.

Hvis statsforvalteren mente at kommunen burde gi innsyn i en sladdet versjon, kunne det vært sendt som et vedtak, slik at kommunen selv kunne foreta en sikrere sladding, med tanke på personvern, ifølge kommunen.

Også Valio mener sladdingen burde vært mer omfattende, ifølge Kommunal Rapport. For han mener at dokumentet nå gir et skjevt bilde av saken.

– Blant annet kan man nå få inntrykk av at varselet inneholder en generell kritikk av politiet, men det er feil, sier Kent Valio til magasinet.

Valio ønsket ikke at saken skulle politianmeldes, ifølge varselet, og Valio har ikke tiltro til lokalt politi, verken når det gjelder kompetanse eller habilitet.

– Habilitetsforholdene hos politiet i Finnmark i forhold til saken må vurderes, skriver Valio i varselet.

Som Ságat tidligere har skrevet, så er politimester Ellen Katrine Hætta søster til Dálon-politiker Isak Mathis O. Hætta. Valio ønsket at kommunen skulle bestille en egen, ekstern gransking.

Åtte av hendelsene i varselet omhandler politikere, og statsforvalteren mener at allmennheten har særlig interesse av å vite hvordan de folkevalgte opptrer, men etter en konkret vurdering har statsforvalteren lagt særlig vekt på fortrolighet og trygghet for varsleren, at det er trygt å gi detaljer om kritikkverdige forhold uten å frykte at disse blir offentliggjort på et tidlig stadium og som skader informasjonsinnhenting. Men også hensyn til de som varselet retter seg mot, og det vil være usikkerhet til om opplysninger i varselet medfører riktighet.

Leder for juridisk seksjon hos Statsforvalteren i Troms og Finnmark, Tone Selseth Bertheussen, uttaler til Kommunal Rapport at de har foretatt sladding etter egen vurdering, og avviser at det burde vært et samarbeid med kommunen om sladdingen.

Statsforvalteren mener det ville undergravd klageinstansens rolle, og hele forvaltningslovens system som toinstansbehandling av klager.

Statsforvalteren har forståelse for at kommunen opplever medieomtalen i saken som belastende og at kommunen står i en krevende situasjon. Saken er av stor offentlig interesse og det ligger derfor i sakens natur at media og andre vil ønske mest mulig informasjon om saken, skriver de.

Sivilombudet har videre ved flere anledninger uttalt at en rask behandling av innsynssaker er nødvendig av hensyn til at saker ikke skal miste sin aktualitet.

– Samlet sett var derfor vår vurdering at det var riktig å selv treffe endelig vedtak i saken og ikke oppheve saken og returnere den til kommunen, skriver juridisk seksjon hos statsforvalteren.

Kommunal Rapport

[https://www.kommunal-rapport.no/aapenhet/nekter-a-utlevere-kommunedirektorens-presentasjon/148487!/?](https://www.kommunal-rapport.no/aapenhet/nekter-a-utlevere-kommunedirektorens-presentasjon/148487!/)

PUBLISERT 10.01.2023 08:09

Nekter å utlevere kommunedirektørens presentasjon

Kautokeino kommune mener at det ikke er innsynsrett i kommunedirektørens powerpoint-presentasjon for politikerne. Statsforvalteren er uenig.

THOMAS FRIGÅRD

415 42 956

«Kommunedirektørens presentasjon er ikke et saksdokument i henhold til offentlighetslovens paragraf 4 første ledd», skriver Kautokeino kommune til Statsforvalteren i Troms og Finnmark.

Kan ikke behandle klagen

I februar i fjor viste kommunedirektør Kent Valio i Kautokeino en presentasjon for formannskapet med tittelen: «Giftig arbeidsmiljø, press om særfordeler til politikere, trusler og represalier». I slutten av september ba Kommunal Rapport om innsyn i presentasjonen, men kommunen nektet innsyn.

Kommunen viste til at presentasjonen inneholdt taushetsbelagt informasjon, og viste også til at det var et organinternt dokument. Saken ble sendt til Statsforvalteren i Troms og Finnmark. Her stanset klagesaken opp, fordi Kautokeino kommune unnlot å oversende det etterspurte dokumentet til Statsforvalteren.

«Vi viser til at presentasjonen som innsynsklagen gjelder ikke er oversendt sammen med klageoversendelsen. Som redegjort for i telefonsamtalene med saksbehandler, kan ikke Statsforvalteren behandle innsynsklagen uten at vi har presentasjonen», skrev Statsforvalteren i slutten av november i fjor.

- Les også: [Refser statsforvalteren for å ha gitt innsyn i sladdet varsel](#)

Sender ikke over dokumentet

Statsforvalteren ga kommunen frist til 29. november til å oversende den aktuelle presentasjonen, men kommunen svarte ikke. Statsforvalteren sendte en ny purring til kommunen 20. desember. To dager senere kom kommunen med et nytt svar.

Kommunen mener nå at dokumentet ikke er omfattet av offentlighetslovens bestemmelser.

«Sivilombudets innsynsguide sier at dersom et dokument er vist til eller vist fram i et møte uten å overleveres, er det ikke «lagt fram» for organet og kan ikke defineres som del av organets saksdokumenter», skriver kommunen.

Videre skriver Kautokeino kommune at den ikke har noen intensjon om å etterkomme Statsforvalterens puringer.

«Kautokeino kommune har vurdert at kommunedirektørens presentasjon til formannskapet den 22. februar ikke er omfattet av innsynsretten og vil dermed heller ikke oversende presentasjonen til Statsforvalteren», skriver kommunen.

- Les også: [Ulovlig vedtak i varslingsak: Kan ikke benytte seg av KS Advokatene](#)

«Omfattet av loven»

I et nytt brev til kommunen 5. januar er Statsforvalteren uenig med kommunens nye vurderinger.

«Som det framgår av ordlyden i bestemmelsen omfattes dokumenter som er kommet inn til, lagt fram for, eller opprettet av forvaltningsorganet. Et dokument anses som opprettet når det enten sendes ut av organet, eller når det er ferdigstilt», skriver Statsforvalteren.

Det pekes videre på at det ikke er tvilsomt at det faktisk foreligger en presentasjon til formannskapet, og at denne er utarbeidet av kommunen ved kommunedirektøren.

«Basert på opplysningene vi har mottatt fra Kautokeino kommune i klageoversendelsen av 31. oktober må dokumentet også regnes som ferdigstilt», skriver Statsforvalteren.

Mener kommunen misforstår

Kommunen har vist til at det i Sivilombudets «innsynsguide» fra i fjor står at dersom et dokument er vist til, eller vist fram i et møte, uten å overleveres, så er det ikke «lagt fram» for organet og ikke kan defineres som en del av organets saksdokumenter. Her mener Statsforvalteren at kommunen har misforstått Sivilombudet.

«Setningen som kommunen viser til, lest i sammenheng med de to forrige avsnittene, viser klart til dokumenter laget av eksterne», skriver Statsforvalteren.

I dette tilfellet var det ikke en ekstern som viste fram presentasjonen, men kommunens øverste administrative leder.

«Presentasjonen er, etter dette, et dokument som er opprettet av Kautokeino kommune og omfattes derfor av offentlighetslovens paragraf 4», konkluderer Statsforvalteren.

Kommunen får ny frist til å oversende dokumentet innen 11. januar.

- Les også: [Vedtok mistillit mot kommunedirektøren](#)

– Hans egen presentasjon

Konstituert kommunedirektør Karin Hætta har deltatt i vurderingen av innsynsklagen. Hun sier følgende om kommunedirektørens presentasjon for formannskapet:

– Dette var jo hans egen presentasjon, og vi mener at det ikke er et saksdokument, sier Hætta.

– «Han» er i dette tilfellet kommunedirektøren?

– Ja, men han er ikke det lenger nå, sier Hætta.

– Han var vel til stede i det aktuelle møte som kommunedirektør?

– Ja, men det er veldig sjelden man legger slike presentasjoner gitt i møter til arkivet, sier Hætta.

– Blir ikke saksrelaterte presentasjoner arkivert?

– Jeg har fri i dag. Jeg vil ikke kommentere brevet fra Statsforvalteren på min fridag, sier Hætta.

Kommunal Rapport

<https://www.kommunal-rapport.no/aapenhet/refser-statsforvalteren-for-a-ha-gitt-innsyn-i-sladdet-varsel/147673!/>

PUBLISERT 02.12.2022 09:39

Refser statsforvalteren for å ha gitt innsyn i sladdet varsel

Kautokeino reagerer på at Statsforvalteren offentliggjorde en sladdet utgave av kommunedirektørens varsel mot flere folkevalgte.

THOMAS FRIGÅRD
415 42 956

«Det burde vært konferert med kommunen om sladdingen er tilstrekkelig før eventuell sladdet versjon sendes til klageren/mediene og offentliggjøres», skriver arkivets fagleder Anne Lovise Hætta i Kautokeino kommune til Statsforvalteren i Troms og Finnmark.

- Les også: [Ordføreren om kommunedirektørens varsel: – Blir kvalm](#)

Uenig med Statsforvalteren

I slutten av februar [varslet kommunedirektør Kent Valio om kritikkverdige og mulige straffbare forhold](#). Kommunedirektøren varslor om ni konkrete hendelser, og åtte av disse omfatter folkevalgte. Kautokeino nektet å gi Kommunal Rapport innsyn i varselet.

Etter en klage fra Kommunal Rapport [opphevet Statsforvalteren i Troms og Finnmark kommunens vedtak i slutten av oktober](#). Statsforvalteren mente at ikke alle opplysninger i varselet er taushetsbelagt og sendte deretter ut en sladdet versjon. Dette skapte misnøye i administrasjonen i Kautokeino.

«Kautokeino kommune er ikke enig i at sladding av varselet som Statsforvalteren har foretatt er tilstrekkelig. Kommunen mener at det fortsatt er taushetsbelagte opplysninger som indirekte kan røpe hvem opplysningene omhandler», skriver kommunen i et brev til Statsforvalteren i slutten av oktober.

- Les også: [– Vi er nesten som et eget land å regne](#)

Enig med kommunen

Det er Kautokeinos fagleder for arkiv, Anne Lovise Hætta, som har undertegnet brevet til Statsforvalteren. Kommunal Rapport har ikke lyktes med å få en kommentar fra faglederen.

Som varsler har kommunedirektør Kent Valio ikke hatt noe med brevet fra kommunen å gjøre, men han er enig i at Statsforvalterens sladding burde vært mer omfattende.

– Jeg er enig med kommunen i at dokumentet er for svakt sladdet, men samtidig mener jeg at Statsforvalterens sladding gir et misvisende bilde av saken. Blant annet kan man nå få inntrykk av at varselet inneholder en generell kritikk av politiet, men det er feil, sier Valio.

Tone Selseth Bertheussen er leder for juridisk seksjon ved Statsforvalteren i Troms og Finnmark. Hun viser til at Statsforvalteren er klageinstans etter offentlighetsloven, at de kan prøve alle sider av saken, og de har kompetanse til å treffe endelige vedtak.

– I denne saken har Statsforvalteren truffet endelig avgjørelse, noe som innebærer at vi også har foretatt den nødvendige sladding av dokumentet i samsvar med vår vurdering etter offentleglova. Vi viser for øvrig til begrunnelsen for vår sladding i vårt vedtak av 25. oktober, skriver hun til Kommunal Rapport.

- Les også: [Skal granske varsel om folkevalgtes mulige straffbare handlinger](#)

Små forhold

Kommunen peker i brevet på at Kautokeino er et gjennomsliktig samfunn.

«Statsforvalteren har ikke tatt hensyn til at samfunnsforholdene i Kautokeino er små, der «alle kjenner alle», og av den grunn ikke kan kjenne til forhold og formuleringer som gjør at usladdede opplysninger utgjør koblingsfare», skriver kommunen.

Kommunen viser til at de ikke trengte bistand til å sladde dokumentet.

«Hvis Statsforvalteren mente at kommunen burde gi innsyn i en sladdet versjon, kunne dette vært sendt som et vedtak, slik at kommunen selv kunne foreta sladding av dokumentet», skriver kommunen.

- Les også: [Ordfører i villrede om hvordan varslingsaken skal behandles](#)

Ønsker samarbeid

Kommunen respekterer at Statsforvalteren mener at det må gis innsyn i et sladdet dokument, men etterlyser et samarbeid om sladdingen.

«Vi ville satt pris på et samarbeid om sladdingen av dokumentet. Dette fordi lokal kunnskap gjør en sladding sikrere med tanke på ivaretagelse av personvern», skriver kommunen.

Kommunal Rapport

<https://www.kommunal-rapport.no/nyheter/ordforeren-om-kommunedirektorens-varsel-blir-kvalm/147253!/>

PUBLISERT 11.11.2022 09:40

Ordføreren om kommunedirektørens varsel: – Blir kvalm

Kommunedirektøren i Kautokeino stoler ikke på at lokalt politi har kompetanse til å undersøke hans varsel mot folkevalgte. Ordføreren er i ferd med å bli kvalm av hele saken.

THOMAS FRIGÅRD
415 42 956

– Dette er en typisk sak som vil bli henlagt av politiet fordi den vil kreve mye etterforskning. En henleggelse vil kunne tas til inntekt for at det ikke har skjedd noe kritikkverdig, sier kommunedirektør Kent Valio i Kautokeino til Kommunal Rapport.

Viser til ukultur

For åtte måneder siden leverte kommunedirektør Kent Valio i Kautokeino inn [et varsel mot flere folkevalgte](#) i kommunen. I varselet rapporteres det om flere mulige straffbare forhold, og kontrollutvalget har oppfordret kommunestyret om å politianmelde saken.

Statsforvalteren har nå gitt Kommunal Rapport delvis innsyn i kommunedirektørens varsel.

Ifølge Statsforvalteren varsler kommunedirektøren om ni konkrete hendelser, og åtte av hendelsene omfatter folkevalgte. Kommunedirektøren varsler om en etablert ukultur, og mulige straffbare forhold.

«Disse hendelsene er bare et utvalg av hendelser, som jeg mener er varslingsverdige og som i sum skaper et mønster og et bilde av en ukultur, som må bringes til opphør, enten med eller uten meg», skriver kommunedirektøren i varselet.

Føler seg presset

Han varsler blant annet om at folkevalgte skal ha utøvd press mot administrasjonen om å utføre uetiske handlinger. Han presiserer at administrasjonen ikke har gjennomført de uetiske handlingene, men han peker på at situasjonen er vanskelig.

«Det er grenser for hvor mye en byråkrat kan stå imot sterke representanter for posisjonsgruppen og likevel beholde samarbeidet, levebrødet og helsen», skriver kommunedirektøren.

Kommunedirektør Kent Valio i Kautokeino har varslet om mulige straffbare forhold blant flere folkevalgte i kommunen.

Foto: Thomas Frigård

I varselet mener kommunedirektøren at ordføreren vil være inhabil i saken.

«Politisk ledelse er inhabil, fordi saken omfatter medlemmer av den politiske ledelsen og er egnet til å ramme den politiske ledelsen, posisjonsgruppen og valgresultatet ved neste valg», skriver kommunedirektør Valio i sitt varsel.

– Jeg blir kvalm

Ordføreren mener det er vanskelig å kommentere kommunedirektørens varsel om en ukultur i Kautokeino.

– Jeg aner ikke hvilken ukultur han mener vi har. Nå har vi [vedtatt å granske varselet](#), så da får vi kanskje svar på det, sier ordfører Hans Isak Olsen (GDL) til Kommunal Rapport.

Han kjenner at varslingssaken begynner å gjøre ham uvel.

– Jeg begynner å få denne saken langt opp i systemet, og jeg blir kvalm når jeg hører ordene kommunedirektør og varsel, sier Olsen.

I varselet skriver Valio at KS Konsulent og KS Advokatene kan være inhabile til å bidra i denne varslingssaken.

«Fordi de har som rolle å bistå og jobbe for kommunens interesser og vil i sin rolle forfekte at saken ikke er varslingsverdig, fordi den på kort sikt vil kunne gå ut over kommunens omdømme og ramme kommunen som de førstnevntes oppdragsgiver», heter det i varselet fra kommunedirektøren.

Tror anmeldelse blir henlagt

Han viser i varselet til at han ikke ønsker å anmelde saken til politiet, blant annet fordi han mener at lokalt politi mangler nødvendig kompetanse.

«Etter mange år i mediene, som observatør i rettssaker, så tror jeg ikke lokalt politi i Finnmark har kompetanse til å etterforske saken tilstrekkelig. Om saken overlates til politiet, så tror jeg det er jevngodt med ikke å undersøke saken og henleggelse, med den byrden en slik konklusjon vil ha for varsler og de mulighetene dette vil skape for fortsatt uheldig praksis», skriver kommunedirektøren.

Han frykter at en politianmeldelse vil legge lokk på saken.

Kommunedirektør Kent Valio (t.v.) og ordfører Hans Isak Olsen (GDL) har avvikende syn på varslingsaken. Foto: Thomas Frigård

Stolt av politietaten

Politimester Ellen Katrine Hætta i Finnmark er stolt over etaten hun leder.

– Politiet i Finnmark har høy kompetanse og har over år hatt den høyeste oppklaringsprosenten i landet. Som politimester er jeg stolt over den jobben som gjøres for å trygge samfunnene og sikre rettssikkerheten i Finnmark, skriver Hætta til Kommunal Rapport.

«Habilitetsforholdene hos politiet i Finnmark i forhold til saken må vurderes, om deler av saken skal anmeldes», skriver Valio i varselet.

Det er uklart hva konkret Valio mener med dette, men broren til politimesteren er kommunestyrerepresentant i Kautokeino.

– Dersom en sak der nær familie av politimesteren er involvert, vil saken bli etterforsket av et annet distrikt, skriver politimesteren.

- Les også: [Ordfører i villrede om hvordan varslingsaken skal behandles](#)

«Avhengig av tillit»

I sin vurdering av innsynsretten i varselet fra kommunedirektøren er Statsforvalteren er enig med Kommunal Rapport om at taushetsplikten for folkevalgte er langt snevrere enn for innbyggerne for øvrig.

Gir delvis innsyn i varsel

- Kautokeino kommune har nektet innsyn i varselet fra kommunedirektør Kent Valio.
- Kommunen har ment at hele varselet er unntatt offentlighet.
- Det er ikke Statsforvalteren enig i.
- Etter klage fra Kommunal Rapport blir kommunens avslag om innsyn opphevet.
- Statsforvalteren gir delvis innsyn i varselet.

«Statsforvalteren viser til at en folkevalgt politiker er særlig avhengig av tillit fra allmennheten og videre at allmennheten har særlig interesse av å vite hvordan sine folkevalgte opptrer i stillingene sine», skriver Statsforvalteren.

Det pekes videre på at opplysningene som fremgår av varselet er nært knyttet til deres stillinger i kommunen.

«Disse hensynene taler derfor imot at opplysningene i varselet som omhandler politikere i Kautokeino kommune er taushetsbelagte», skriver Statsforvalteren.

Hensyn til fortrolighet

Til tross for dette har Statsforvalteren konkludert med at opplysningene om de konkrete hendelsene og hvem det varsles mot er taushetsbelagt informasjon.

«Ved vurderingen har vi særlig lagt vekt på hensynet til fortrolighet. Som nevnt ovenfor skal det være mulig å gjennomføre en god og tilfredsstillende undersøkelse i varslingssaker og fortrolighetshensynet er derfor særlig viktig», skriver Statsforvalteren.

Det pekes videre på at kommunedirektøren i sitt varsel har betegnet det som unntatt offentlighet, og Statsforvalteren mener dette må tillegges vekt i vurderingen. At undersøkelsen av varselet fortsatt er i et tidlig stadium mener Statsforvalteren tilsier at en offentliggjøring av innholdet av varselet kan skade kommunens behandling av framtidige varslingssaker.

Opphever kommunens vedtak

Statsforvalteren deler imidlertid ikke kommunens oppfatning av at hele varselet fra kommunedirektøren må holdes hemmelig.

«Statsforvalteren er ikke enig i at det vil være urimelig arbeidskrevende å skille ut de taushetsbelagte opplysningene da varselet gjelder kun ett dokumentet på drøye sju sider. Statsforvalteren er videre ikke enig i at de taushetsbelagte opplysningene utgjør den vesentligste delen av dokumentet», skriver Statsforvalteren.

Kommunens avslag om innsyn blir dermed opphevet av Statsforvalteren, og det gis innsyn i deler av varselet fra kommunedirektøren.

Fra: Anne Lovise Hætta[]
Sendt: 21.10.2022 12:31:00
Til: 'Thomas Frigård'[thomas@kommunal-rapport.no]
Tittel: Foreløpig svar: Innsyn i korrespondanse mellom kommunedirektør og Vegard Olsen november-desember 2021

Vi viser til innsynskrav mottatt 20.10.2022 vedrørende korrespondanse mellom kommunedirektør og Vegard Olsen i perioden november-desember 2021.

Kautokeino kommune har hatt problemer med e-post løsningen denne uken og med bakgrunn i dette problemet klarer vi ikke å ta stilling til henvendelsen innen tre dager. Vi vil avgjøre saken så snart det er praktisk mulig, og senest innen 28.10.2022. Så fremt problemene med e-post løsningen vår er løst.

Du ber også om innsyn i SMS korrespondanse. Kautokeino kommune klarer ikke å gjennomgå disse innen tre dager. Dette er fordi det krever gjennomgang av 2 personer som må vurdere ekstra nøye om opplysninger i disse er underlagt taushetsplikt, om det er personidentifiserende opplysninger og at vi ivaretar personvern hensyn. Vi vil avgjøre saken så snart det er praktisk mulig, og senest innen 28.10.2022.

Dearvuodat / Med vennlig hilsen

Anne Lovise Hætta
Arkiivafágajodiheadji / Fagleder arkiv

Mobil: +47 92 04 99 28

GUOVDAGEAINNU SUOHKAN
Kautokeino kommune

Bredbuktnesveien 6
9522 Guovdageaidnu/Kautokeino
Tlf.: 78 48 71 00
e-post@kautokeino.kommune.no

Fra: Thomas Frigård <thomas@kommunal-rapport.no>
Sendt: torsdag 20. oktober 2022 18:09
Til: post@kautokeino.kommune.no
Kopi: Kautokeino kommune <e-post@kautokeino.kommune.no>; Anne Lovise Hætta <anlh@kautokeino.kommune.no>
Emne: Innsyn i korrespondanse mellom kommunedirektør og Vegard Olsen november-desember 2021

Hei.

Jeg leser i lokalmedia om at det i perioden november-desember 2021 var en del korrespondanse mellom kommunedirektør Kent Valio og Vegard Olsen i forbindelse med saker relatert til arbeid/tjeneste som skulle utføres på vegne av kommunen.

Kommunedirektøren kommuniserte på både e-post og sms, og ut i fra det som har kommet fram i lokalavisa Avvir er det sendt aktuelle SMSer mellom personene på datoer som 4. november og 26. november.

I tekstmeldingen fra 4. november skal Vegard Olsen ha skrevet følgende:

«Sender saken til klagenemnda så kan Isak Mathis se på saken og vurdere den»

Senere skal Olsen ha skrevet følgende på SMS, i følge hva som har blitt publisert i lokalavisa:

«Om det er planen din og motarbeide alle andre en ordfører bare for at vi skal innfri ønske ditt og sparke deg så du får mye penger i kompensasjon så kan du glemme det! Vi kan også gjøre stillingen din vanskelig! Ikke tru at du er smart og lur når du kjører den stilen og prøver og få oss til og kaste deg!»

Deretter skal Olsen ha skrevet følgende på SMS 26. november:

«Leat og jurdasan bargat dafus maidege ovddal suohkkanstivra coahkima? Mun jearn dan dihte og satnejodiheadji sihtta cievkesti du boahte suohkkanstivrras!

Dette skal være starten på en lengre dialog mellom de nevnte personene på både e-post og SMS som pågikk videre i november og desember i fjor.

Jeg ber herved om innsyn i all korrespondanse mellom Kent Valio og Vegard Olsen på epost og SMS i perioden 1. november 2021 til 31. desember 2021.

Jeg ber om at innsynskravet behandles uten ugrunnet opphold jfr. §32 i offentlighetsloven.

Med hilsen
Thomas Frigård

Sendt fra [E-post](#) for Windows

STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK
Postboks 700
9815 VADSØ

Vår ref.:
2022/2430-14

Deres ref.:

Saksbehandler:
Anne Lovise Hætta
920 49 928

Dato:
31.10.2022

OVERSENDELSE AV KLAGE PÅ INNSYN I PRESENTASJON FOR FORMANNSKAPET 22. FEBRUAR 2022

Kautokeino kommune har 30.09.2022 mottatt innsynskrav fra Kommunal Rapport ved Thomas Frigård. Kravet gjelder innsyn i kommunedirektørens presentasjon for formannskapet 22. februar 2022.

Kommunal Rapport ved Thomas Frigård har ikke mottatt svar på innsynskravet innen fem virkedager og kravet er dermed ansett som avslått. Kautokeino kommune mottok 16.10.2022 klage på ubesvart innsynskrav.

Kautokeino kommune har 17.10.2022 avslått innsynskravet med henvisning til offl. § 5, § 13 jfr. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1, § 14 første ledd og § 24 andre ledd andre punktum.

Kommunen har 17.10.2022 mottatt klage på avslaget. Kommunen har blitt forsinket med behandlingen av klagen og oversendelsen av klagesaken til Statsforvalteren av mange ulike grunner. Kommunen opprettholder vedtaket om avslag om innsyn og oversender derfor klagesaken til Statsforvalteren.

Kommunen har 31.10.2022 mottatt henvendelsen fra Kommunal Rapport angående innsynskravet og klagesaken sendt til Statsforvalteren med kommunen som kopimottaker.

Alle henvendelser og svar følger vedlagt.

Kommunedirektørens presentasjon for formannskapet 22. februar 2022 er et organinternt dokument som er utarbeidet for intern saksforberedelse, jfr. offl. § 14 første ledd. Forutsetningene for at et dokument skal regnes som organinternt, er at forvaltningsorganet har utarbeidet dokumentet selv, at dokumentet ikke er sendt ut av forvaltningsorganet og at det er ment for den interne saksforberedelsen. Alle disse punktene gjelder i dette tilfellet.

Dokumentet inneholder opplysninger i en varslingssak som ikke skal være kjent for flere enn det som er nødvendig for å behandle varselet. Vi vurderer at taushetsplikt etter offl. § 13 jfr. fvl § 13 første ledd nr. 1 gjelder her, samt at slike dokumenter også kan være unntatt offentligheten etter andre hjemler i offentlighetsloven og forvaltningsloven.

Kautokeino kommune har også gjort en merinnsynsvurdering, jfr. offl. § 11.

Postadresse:
Bredbuktnesveien 6
9522 Kautokeino
E-post: e-post@kautokeino.kommune.no

Telefon:
78 48 71 00
www.kautokeino.kommune.no

Bank:
4740 05 01129
Org.nr.
945 475 056

Presentasjonen inneholder opplysninger som indirekte kan røpe hvem opplysningene omhandler. Det vil ikke være mulig å anonymisere opplysninger som er taushetsbelagte, da opplysninger og andre detaljer i dokumentet utgjør en koblingsfare. Anonymisering vil være svært vanskelig og koblingsfaren er også reell med hensyn til at Kautokeino kommune er en svært liten kommune, hvor «alle kjenner alle». Samfunnsforholdene i Kautokeino kommune er små, og ved en eventuell sladding av dokumentet er det svært viktig å ta hensyn til forhold og formuleringer som kan utgjøre en koblingsfare, og lokal kunnskap vil i dette tilfellet gjøre en sladding sikrere med tanke på ivaretagelse av personvern.

Presentasjonen inneholder også mistanke om mulige straffbare handlinger, disse handlingene og bakgrunnen for de er skildret på en slik måte at opplysningene vil kunne identifisere vedkommende det gjelder, derav går disse opplysningene under taushetsplikten, jfr. Rettleiaren til offentleglova punkt 6.2.3.2.

Kautokeino kommune har ingen samtykke fra de omtalte i selve varselet om fritak fra taushetsplikten og kan derfor ikke se at dette er grunnlag for å gi innsyn i taushetsbelagte opplysninger i presentasjonen.

Kautokeino kommune er heller ikke kjent med og har heller ikke fått dokumentert at opplysningene i presentasjonen er alminnelig kjent eller alminnelig tilgjengelig andre steder, jfr. fvl. § 13 a nr. 3. Opplysninger er alminnelig kjent dersom de er offentlig publisert, men ikke dersom de bare er kjent i form av rykte eller bare er kjent i et avgrenset miljø, jfr. Rettleiaren til offentleglova punkt 6.2.5.4. Det bør unngås at forvaltningen aktivt medvirker til at opplysningene får en helt annen omtale og spredning enn de ellers ville fått, jfr. Ot.prp.nr.3 (1976-1977) side 147 flg. At taushetsbelagte opplysninger en gang, eventuelt ved en feil, har blitt offentliggjort, betyr for øvrig ikke at taushetsplikten uten videre har opphørt, jfr. Sivilombudets årsmelding for 2004 side 107 (SOMB-2004-20) og SOM-2015-1458.

Kommunen vil også gjøre oppmerksom på Sivilombudets konklusjon i en lignende sak, SOM-2022-1406.

Kommunedirektøren har gitt disse opplysningene i fortrolighet og har ikke forventet at disse opplysningene vil kunne offentliggjøres. Hensynet til fortrolighet gjør seg gjeldende overfor mulige vitner og andre berørte som er identifisert i selve varselet og presentasjonen. Det er ikke kjent om de vet at de er omtalt i varselet, hvordan de eventuelt stiller seg til at de er nevnt i varselet og hvordan det vil påvirke dem at de blir offentlig omtalt i forbindelse med saken. Det vil videre kunne skade undersøkelsene dersom de blir skremt fra å bidra til å opplyse saken eller om innholdet i varselet blir diskutert i media før man rekker å innhente informasjon fra disse. Det vises i denne forbindelse til at varselet nylig er behandlet av kommunens kontrollutvalg i møte den 30.09.2022. I møtet vedtok kontrollutvalget en anmodning til kommunestyret om å sørge for at varselet blir tilstrekkelig undersøkt.

Med hilsen

KAUTOKEINO KOMMUNE

Anne Lovise Hætta
Fagleder arkiv

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevet signatur.

Vedlegg:

- 1 30.09.22 Innsyn i presentasjon for formannskapet 22. februar 2022
- 2 16.10.22 Klage på avslag om innsyn i presentasjon for formannskapet 22. februar 2022
- 3 17.10.22 Svar på krav om innsyn i presentasjon for formannskapet 22. februar 2022
- 4 17.10.22 Klage på avslag - krav om innsyn i presentasjon for formannskapet 22. februar 2022
- 5 31.10.22 Klage på avslag om innsyn i presentasjon for formannskapet 22. februar 2022

Kopi til:

Kommunal Rapport A/S

Postboks 1940 VIKA

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

*Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija*

Vår dato:

16.11.2022

Vår referanse

2022/9527

Deres dato:

Deres referanse

GUOVDAGEAINNU SUOHKAN / KAUTOKEINO
KOMMUNE
Bredbuktnesveien 6
9522 KAUTOKEINO

Telefonnummer til saksbehandler

Andreas Larsen, 77 64 20 93

Anmodning om å behandle innsynskrav og eventuelt oversende klagesak til Statsforvalteren

Statsforvalteren i Troms og Finnmark mottok den 7. november 2022 en e-post fra journalist Anne Berit Anti. I henvendelsen fremgår det at Anti ikke har mottatt svar på innsynskrav som ble fremsatt ovenfor Kautokeino kommune den 24. oktober 2022. Kopi av e-posten fra Anti hvor innsynskravet er beskrevet i detalj vedlegges.

Det følger av daværende Justis- og politidepartements «Rettleiar til offentleglova», punkt 9.3 at innsynskrav bør behandles samme dag som de er mottatt, eller i alle fall innen 1-3 virkedager. Dersom det må gjøres undersøkelser, kravet reiser vanskelige og tvilsomme spørsmål eller gjelder store eller mange dokumenter, kan det brukes mer tid på saksbehandlingen. Innsynskravet skal like fullt avgjøres uten ugrunnet opphold.

Dersom et innsynskrav ikke er besvart innen fem arbeidsdager, regnes dette som et avslag som kan påklages, jf. offl. § 32 andre ledd. I den forbindelse har Anti presisert at hennes henvendelse nettopp skal regnes som en slik klage ved at kommunen ikke har besvart innsynskravet innen fem arbeidsdager.

Statsforvalteren vil med dette anmode kommunen, dersom innsynskravet og klagen fortsatt ikke er vurdert, om å behandle klagen snarest mulig. Dersom det ikke gis innsyn, må klagen behandles av kommunen som underinstans og deretter oversendes Statsforvalteren sammen med dokumentene som det ikke er gitt innsyn i.

Vi vil be om at kommunen behandler klagesaken snarest mulig og senest innen **23. november 2022**.

Med hilsen

Tone Selseth Bertheussen (e.f.)
leder for juridisk seksjon

Andreas Larsen
seniorrådgiver juridisk seksjon

E-postadresse:
sftfpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse:
Strandvegen 13, Tromsø
Damsveien 1, Vadsø

Telefon: 78 95 03 00
www.statsforvalteren.no/tf
Org.nr. 967 311 014

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Klage på avslag om innsyn

Kopi til:

Error! Hyperlink reference not valid. Anne Berit Anti (anneberit@avvir.no)

STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK
Postboks 700
9815 VADSØ

Vår ref.:
2022/2682-1

Deres ref.:

Saksbehandler:
Anne Lovise Hætta
920 49 928

Dato:
13.10.2022

OVERSENDELSE AV KLAGE PÅ AVSLAG OM INNSYN

Kautokeino kommune har 29.08.2022 mottatt en innsynsbegjæring fra NRK Troms og Finnmark ved Máret Eli Buljo. Innsynsbegjæringen gjelder kommunedirektørens varsel. Kommunen avslø innsynsbegjæringen 29.08.2022 og mottok samme dag klage på avslaget.

Innsynsbegjæringen, avslag og klage følger vedlagt, samt eget vedlegg for klagen i sin helhet. Kommunen har gjort en ny vurdering av innsynsbegjæringen og fastholder avslaget, og oversender derfor klagesaken til Statsforvalteren.

Kautokeino kommune vil med dette informere Statsforvalteren om at vi ikke kommer til å gi innsyn i dette eller andre mottatte varsler. Innsyn i varselsaker og i selve varselet kan medføre at ansatte slutter å varsle om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Arbeidstilsynet skriver på deres nettside at konfidensialitet, habilitet og kontradiksjon er grunnleggende prinsipper for hvordan varsling bør håndteres. Varslerens identitet og opplysninger i saken skal ikke være kjent for flere enn det som er nødvendig for å behandle varselet. Vi vurderer at taushetsplikt etter offl § 13 jfr. fvl § 13 første ledd nr. 1 gjelder her, samt at slike dokumenter også kan være unntatt offentligheten etter andre hjemler i offentlighetsloven og forvaltningsloven.

Kautokeino kommune har også gjort en merinnsynsvurdering, jfr. offentlighetsloven § 11. Varselet inneholder opplysninger som indirekte kan røpe hvem opplysningene omhandler. Det vil ikke være mulig å anonymisere opplysninger som er taushetsbelagte, da opplysninger og andre detaljer i dokumentet utgjør en koblingsfare. Anonymisering vil være svært vanskelig og koblingsfaren er også reell med hensyn til at Kautokeino kommune er en svært liten kommune, hvor «alle kjenner alle».

Varselet inneholder mistanke om mulige straffbare handlinger, disse handlingene og bakgrunnen for de er skildret på en slik måte at opplysningene vil kunne identifisere vedkommende det gjelder, derav går disse opplysningene under taushetsplikten, jfr. Rettleiaren til offentleglova punkt 6.2.3.2.

Kautokeino kommune har ingen samtykke fra de omtalte om fritak fra taushetsplikten og kan derfor ikke se at dette er grunnlag for å gi innsyn i taushetsbelagte opplysninger i varselet.

Kautokeino kommune er heller ikke kjent med og har heller ikke fått dokumentert at opplysningene i varselet er alminnelig kjent eller alminnelig tilgjengelig andre steder, jfr. fvl. § 13 a nr. 3. Opplysninger er alminnelig kjent dersom de er offentlig publisert, men ikke dersom de bare er kjent i form av rykte eller bare er kjent i et avgrenset miljø, jfr. Rettleiaren til offentleglova

Postadresse:
Bredbuktnesveien 6
9522 Kautokeino
E-post: e-post@kautokeino.kommune.no

Telefon:
78 48 71 00
www.kautokeino.kommune.no

Bank:
4740 05 01129
Org.nr.
945 475 056

punkt 6.2.5.4. Det bør unngås at forvaltningen aktivt medvirker til at opplysningene får en helt annen omtale og spredning enn de ellers ville fått, jfr. Ot.prp.nr.3 (1976-1977) side 147 flg. At taushetsbelagte opplysninger en gang, eventuelt ved en feil, har blitt offentliggjort, betyr for øvrig ikke at taushetsplikten uten videre har opphørt, jfr. Sivilombudets årsmelding for 2004 side 107 (SOMB-2004-20) og SOM-2015-1458.

Kommunen vil også gjøre oppmerksom på Sivilombudets konklusjon i en lignende sak, SOM-2022-1406.

Med hilsen

KAUTOKEINO KOMMUNE

Anne Lovise Hætta
Fagleder arkiv

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevet signatur.

Vedlegg:

- 1 Svar på innsynsbegjæring
- 2 Klage på avslag om innsyn

Kopi til:

NORSK RIKSKRINGKASTING AS ALTA LOKALKONTOR

Postboks 1333

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

*Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija*

Vår dato:

22.11.2022

Vår referanse

2022/9288

Deres dato:

31.10.2022

Deres referanse

2022/2430

GUOVDAGEAINNU SUOHKAN / KAUTOKEINO
KOMMUNE
Bredbuktnesveien 6
9522 KAUTOKEINO

Telefonnummer til saksbehandler

Jennifer Sveinbjørnsson, 78 95 03 84

Innhenting av dokument – presentasjon til formannskapet

Statsforvalteren i Troms og Finnmark viser til Kautokeino kommunes oversendelse av klage i deres sak 2022/2430. Saken gjelder klage over avslag på innsyn i kommunedirektørens presentasjon til formannskapet den 22.2.2022. Vi viser videre til telefonsamtaler med saksbehandler på henholdsvis den 2.11.2022 og den 18.11.2022.

Vi viser til at presentasjonen som innsynsklagen gjelder ikke er oversendt sammen med klageoversendelsen. Som redegjort for i telefonsamtalene med saksbehandler, kan ikke Statsforvalteren behandle innsynsklagen uten at vi har presentasjonen. Tilgangen til saksdokumentene er en forutsetning for at vi skal kunne oppfylle vår plikt til å prøve «alle sider av saken», jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd.

Spørsmålet om hvorvidt en kommune plikter å oversende sakens dokumenter i en innsynssak er behandlet av Sivilombudet i sak 2017/3088. Dokumentet det var bedt om innsyn i var et råd fra Kommuneadvokaten om hvordan kommunen bør stille seg til et forelegg i en straffesak. Kommunen nektet å oversende dokumentet til Fylkesmannen i forbindelse med klagebehandlingen og viste til reglene om fortrolighet mellom advokater og klienter. Ombudet kom til at kommunen var forpliktet til å oversende dokumentet til Fylkesmannen.

Statsforvalteren ber etter dette om at presentasjonen som kommunen har nektet innsyn i oversendes så fort som mulig og senest **innen den 29.11.2022**.

Med hilsen

Tone Selseth Bertheussen (e.f.)
leder for juridisk seksjon

Jennifer Sveinbjørnsson
seniorrådgiver juridisk seksjon

Dokumentet er elektronisk godkjent

E-postadresse:
sftfpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse:
Strandvegen 13, Tromsø
Damsveien 1, Vadsø

Telefon: 78 95 03 00
www.statsforvalteren.no/tf
Org.nr. 967 311 014

Kopi til:
Kommunal Rapport

Fra: Máret Eli Buljo[Maret.Eli.Buljo@nrk.no]
Sendt: 22.11.2022 14:39:32
Til: Karin Hætta[karin.haetta@kautokeino.kommune.no]
Tittel: SV: Forespørsel om intervju om varslersaken

Hei!

Tusen takk for et raskt svar.

Kan jeg sitere deg på dette til en eventuell nett/rudiosak?

Så slik jeg forstår det – så skal det kjøres en anbudsrunde på oppgaven, dersom dette blir vedtatt i neste kommunestyremøte?

Og når denne er tildelt, så vil de involverte partene mest sannsynlig få innsyn i varselet?

For jeg skjønner det slik at diskusjonen på siste kommunestyremøtet handlet om å retten i å få innsyn i saker som omhandler en selv.

Mvh.

Máret Eli Buljo

Vaktsjef og reporter

Mobil: +47 971 69 652

NRK Troms og Finnmark

nrk.no/tromsogfinnmark

Fra: Karin Hætta <karin.haetta@kautokeino.kommune.no>

Sendt: tirsdag 22. november 2022 14:28

Til: Máret Eli Buljo <Maret.Eli.Buljo@nrk.no>; Berit Solveig Bals
<Berit.Solveig.Bals@kautokeino.kommune.no>

Emne: SV: Forespørsel om intervju om varslersaken

Hei Máret Eli

Jeg svarer deg på det jeg kan pr i dag:

1. Berit Solveig kan sende deg referat fra kommunestyremøtet i oktober, hvis ikke det allerede ligger ute på hjemmesiden vår. Det skal legges dit når det er godkjent.
2. Vedtaket som ble gjort er ikke lovlig fordi når det er snakk om å bruke ½ mill. så må vi konkurranseutsette oppgaven. Vedtaket fra oktober møtet kommer derfor i desember møtet til ny behandling.
3. Med bakgrunn i det jeg skriver i pkt 2 er det ikke startet noen prosess i henhold til vedtaket i oktober.
4. Kontrollutvalget har gjort det de kan i saken. De er ikke et organ skal selv skal granske kommunen, det beskriver de i saksfremlegget sitt til sak KST sak 37/22 – og det saksfremlegget finner du på vår hjemmeside.
5. Det er ikke startet gransking i saken og derfor har ikke de varslede fått beskjed eller innsyn i varselet.
6. Arkivleder, varslingsgruppa, kontrollutvalget, KS Advokatene og saksbehandler hos Statsforvalter har lest varselet i sin helhet. Statsforvalteren har gitt ut et sladdet

eksemplar av varselet.

Jeg ønsker ikke å intervjues i saken. Jeg har ikke stort mer informasjon enn det som står ovenfor. I tillegg kan jeg informere om at det startes en prosess, før årsskiftet, med oppdatering av etiske retningslinjer for politikere og ansatte, det skal utarbeides spillregler og enkelte andre rutiner som går på samarbeid, samhandling o.l. som et resultat av varselet og som vil bli vedtatt av kommunestyret våren 2023. En arbeidsgruppe bestående av politikere og ansatte skal jobbe ut et forslag til retningslinjer.

Dearvuodát / Med vennlig hilsen

Karin Hætta

Suohkandirektevrra bargoveagahoavda/

Kommunalleider for kommunedirektørens stab

Guovdageainnu suohkan
Kautokeino kommune

Mobil: +47 90979633

e-post: karin.haetta@kautokeino.kommune.no

«Sávan dutnje buori beaivvi – juohkke beaivve.....»

"Ha en fortsatt god dag - hver dag....."

Fra: Máret Eli Buljo <Maret.Eli.Buljo@nrk.no>

Sendt: tirsdag 22. november 2022 13:31

Til: Karin Hætta <karin.haetta@kautokeino.kommune.no>

Emne: Forespørsel om intervju om varslersaken

Hei!

Jeg har begynt å se på varslersaken, og ser at jeg må henvende meg til deg ettersom kommunedirektør og ordfører ikke vil stille til intervju.

Prøvde å finne referat fra forrige kommunestyremøte, men fant det ikke. Kanskje jeg kan få det tilsendt?

Jeg skjønner det slik, utfra å ha snakket med ordfører, at det er blitt vedtatt om å hente ekstern granskningshjelp og bruke en halv million kroner på dette. Stemmer det? Har dere satt i gang denne prosessen? Hvem tenker dere skal se på granskninga? Hva koster denne tjenesten?

Jeg lurar på om du kan stille til intervju og fortelle hva som skjer med denne saken?

Gjerne i opptak.

Hvorfor kan ikke kontrollkomiteen se på saken? Hva er årsaken til at de varslede

politikerne ikke har fått innsyn i hva varselet går ut på?

Hvem har fått lest varselet i sin helhet? Jeg har kun fått delvis innsyn i det.

Håper å høre fra deg snart!

Mvh.

Máret Eli Buljo

Vaktsjef og reporter

Mobil: +47 971 69 652

NRK Troms og Finnmark

nrk.no/tromsogfinnmark

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

*Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija*

Vår dato:

15.12.2022

Vår referanse

2022/8116

Deres dato:

Deres referanse

2022/2430

GUOVDAGEAINNU SUOHKAN / KAUTOKEINO
KOMMUNE
Bredbuktnesveien 6
9522 KAUTOKEINO

Telefonnummer til saksbehandler

Jennifer Sveinbjørnsson, 78 95 03 84

Svar på kommunens brev – sak etter offentleglova

Statsforvalteren viser til kommunens brev av 28.10.2022 og 11.11.2022. Vi viser videre til vårt vedtak av 26.10.2022 der vi behandlet klage over kommunens avgjørelse om å nekte innsyn i et varsel sendt av kommunedirektøren den 24.2.2022.

I brev av 28.10.2022 informerer kommunen om at den ikke er enig i at vår sladding av varselet er tilstrekkelig. Kommunen mener at den sladdede versjonen av varselet fortsatt inneholder taushetsbelagte opplysninger som indirekte kan røpe hvem opplysningene omhandler og at det er detaljer som utgjør en koblingsfare i sladdet versjon av varselet. Kommunen gir videre en tilbakemelding til Statsforvalteren om at vi burde konferert med kommunen om sladdingen var tilstrekkelig før eventuelt sladdet versjon ble sendt til media. Kommunen viser til at dersom Statsforvalteren mente at kommunen burde gi innsyn i en sladdet versjon, kunne dette vært sendt som et vedtak slik at kommunen selv kunne foreta sladding av dokumentet.

I brev av 11.11.2022 ønsker kommunen å gjøre Statsforvalteren oppmerksom på medieomtalen i saken. Kommunen peker på at usladdet informasjon fra varselet, som er gjengitt i Kommunal Rapport, tilsynelatende identifiserer noen av de som varselet handler om. Det vises til at om det er tilfelle, er det svært uheldig. Det kan gå ut over undersøkelsene av varselet og dessuten gjøre varsler mer utsatt for gjengjeldelse og forverre vedkommendes arbeidssituasjon.

Statsforvalteren har forståelse for at kommunen opplever medieomtalen i saken som belastende og at kommunen står i en krevende situasjon. Saken er av stor offentlig interesse og det ligger derfor i sakens natur at media og andre vil ønske mest mulig informasjon om saken.

Vår rolle som klageinstans er å foreta en ny og uavhengig vurdering av underinstansens avgjørelser etter offentleglova. Kommunens forslag om samarbeid om sladding av dokumenter som vi har funnet grunn til å gi delvis innsyn i, vil være i strid med vår rolle som uavhengig klageinstans. Vi skal vurdere klagesaker på bakgrunn av saksdokumentene og rettskildene. Etter offentleglova er det f.eks ikke adgang til å legge vekt på at en offentliggjøring kan føre til mer omtale i media og oppleves som belastende for underinstansen. Klageinstansen kan derfor ikke ta kontakt med underinstansen om det endelige utfallet av et vedtak, på forhånd, slik kommunen ønsker. En slik måte å behandle

E-postadresse:
sftfpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse:
Strandvegen 13, Tromsø
Damsveien 1, Vadsø

Telefon: 78 95 03 00
www.statsforvalteren.no/tf
Org.nr. 967 311 014

klager på ville undergravd klageinstansens rolle som nettopp klageinstans, og videre hele forvaltningslovens system om reell to-instansbehandling av klager.

Etter vår vurdering var saken godt nok opplyst til at vi som klageinstans kunne treffe endelig vedtak i saken. Som påpekt i vedtaket, har vi som klageinstans adgang til dette etter forvaltningsloven § 34. Sivilombudet har videre ved flere anledninger uttalt at en rask behandling av innsynssaker er nødvendig av hensyn til at saker ikke skal miste sin aktualitet. Samlet sett var derfor vår vurdering at det var riktig å selv treffe endelig vedtak i saken og ikke oppheve saken og returnere den til kommunen.

Hva gjelder kommunens vurdering av at den sladdede versjonen av varselet inneholder taushetsbelagte opplysninger viser vi til begrunnelsen i vedtaket vårt av 28.10.2022. Vår vurdering er fortsatt at den sladdede versjonen av vedtaket ikke inneholder taushetsbelagte opplysninger. Ta gjerne kontakt med saksbehandler på telefon 78 95 03 84 dersom dere har spørsmål knyttet til begrunnelsen i vårt vedtak av 28.10.2022.

Med hilsen

Tone Selseth Bertheussen (e.f.)
leder for juridisk seksjon

Jennifer Sveinbjørnsson
seniorrådgiver juridisk seksjon

Dokumentet er elektronisk godkjent

GUOVDAGEAINNU SUOHKAN

Kautokeino kommune

STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK
Postboks 700
9815 VADSØ

Vår ref.:	Deres ref.:	Saksbehandler:	Dato:
2022/2430-19	2022/9288	Anne Lovise Hætta 920 49 928	22.12.2022

SVAR PÅ PURRING OM OVERSENDELSE AV DOKUMENT

Vi viser til purring mottatt 20.12.2022 der Statsforvalteren i Troms og Finnmark ber om at kommunen oversender kommunedirektørens presentasjon til formannskapet den 22.02.2022.

Etter loven omfatter innsynsretten følgende:

- Saksdokumenter
- Journaler – den løpende og systematiske oversikten over inngående og utgående dokumenter forvaltningsorganer skal føre etter arkivlova og arkivforskriften
- Lignende register – register som har samme funksjon som journalene. Det kan være postlister, saksoversikter og dokumentoversikter, for eksempel sakskort med oversikt over hvilke dokumenter som finnes i en bestemt sak. Forutsetningen her er at registeret ikke inneholder andre opplysninger enn de som kan gå frem av den offentlige journalen.

Kommunedirektørens presentasjon går ikke under noen av disse punktene.

Kommunedirektørens presentasjon er ikke et saksdokument i henhold til offentleglova § 4 første ledd. Sivilombudets innsynsguide sier at dersom et dokument er vist til eller vist frem i et møte uten å overleveres, er det ikke «lagt frem» for organet og kan ikke defineres som del av organets saksdokumenter.

Kautokeino kommune har med bakgrunn i dette vurdert at kommunedirektørens presentasjon til formannskapet den 22.02.2022 ikke er omfattet av innsynsretten og vil dermed heller ikke oversende presentasjonen til Statsforvalteren.

Med hilsen

KAUTOKEINO KOMMUNE

Anne Lovise Hætta
Fagleder arkiv

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevet signatur.

Postadresse:
Bredbuknesveien 6
9522 Kautokeino
E-post: e-post@kautokeino.kommune.no

Telefon:
78 48 71 00
www.kautokeino.kommune.no

Bank:
4740 05 01129
Org.nr.
945 475 056

STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK
Postboks 700
9815 VADSØ

Vår ref.:	Deres ref.:	Saksbehandler:	Dato:
2022/2030-93	2022/9527	Anne Lovise Hætta 920 49 928	22.12.2022

OVERSENDELSE AV KLAGESAK

Vi viser til innsynsbegjæring mottatt 24.10.2022 fra Ávvir ved Anne Berit Anti og brev fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark med anmodning om å behandle klagesaken.

Ávvir ved Anne Berit Anti har bedt om å få vite navnet på de varslede, samt innsyn i hendelsene i varselet. I klagen tilsendt statsforvalteren bes det om innsyn i kommunedirektørens presentasjon til formannskapet 24.02.22.

Kautokeino kommune opprettholder avslag på innsyn og oversender dermed klagesaken til statsforvalteren.

Når det gjelder innsyn i navnet på de varslede og hendelsene i varselet viser vi til Statsforvalterens tidligere vedtak og vurdering i forbindelse med opplysninger i varslingsaken, i brev datert 26.10.2022:

“Statsforvalterens vurdering er imidlertid at varselet for øvrig inneholder taushetsbelagte opplysninger da de gjelder «noens personlige forhold», jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1.”

“Hva gjelder hensynet til de som varselet er rettet mot, vises det til at taushetsplikten trekkes noe snevrere for opplysninger som gjelder offentlige tjenestemenns tjenesteutøvelse enn for andre. Det skal legges vekt på hvor høy stilling den aktuelle tjenestemannen har, hvor viktig tilliten fra allmenheten er for den aktuelle stillingen og hvor nært knyttet til stillingen og arbeidet opplysningene er. Åtte av hendelsene som er beskrevet i varselet omhandler folkevalgte politikere. Statsforvalteren viser til at en folkevalgt politiker er særlig avhengig av tillit fra allmenheten og videre at allmenheten har særlig interesse av å vite hvordan sine folkevalgte opptre i stillingene sine. Opplysningene som fremgår av varselet, er videre nært knyttet til deres stillinger. Disse hensynene taler derfor imot at opplysningene i varselet som omhandler politikere i Kautokeino kommune er taushetsbelagte.

Etter en konkret og helhetlig vurdering har Statsforvalteren likevel kommet til at opplysningene er taushetsbelagte. Ved vurderingen har vi særlig lagt vekt på hensynet til fortrolighet. Som nevnt ovenfor skal det være mulig å gjennomføre en god og tilfredsstillende undersøkelse i varslingsaker og fortrolighetshensynet er derfor særlig viktig. På generelt grunnlag vises det til at varslere skal føle at det er trygt å gi detaljer om kritikkverdige forhold uten å frykte at disse blir offentliggjort på et tidlig stadium i saken. Dette gjelder ikke bare for opplysninger om varslers identitet, men også andre opplysninger i varselet.”

“Det vil videre kunne skade undersøkelsene dersom de varslede blir skremt fra å bidra til å opplyse saken eller om innholdet i varselet blir diskutert i media før man rekker å innhente informasjon fra disse.”

“Statsforvalteren er videre enig med kommunen i at en offentliggjøring av varselet vil kunne skade kommunens behandling av fremtidige varslingssaker, jf. Justisdepartementets veileder til offentliglova punkt 6.2.3.”

“Det at varslingssaken er på et tidlig stadium har, etter Statsforvalterens vurdering, betydning for taushetsplikt av hensyn til de som varselet retter seg mot. Det vises til det følgende fra tolkningsuttalelse utgitt av Justis- og politidepartementet den 8.7.2005 i sak 2005/03575:

Tidspunktet for når det er aktuelt å gi innsyn, vil også kunne ha betydning for spørsmålet om det foreligger taushetsplikt. Vi antar at det på et tidlig stadium i en tilsynssak ofte vil knytte seg usikkerhet til om beskyldninger eller mistanker medfører riktighet. Hvis det knytter seg begrunnet usikkerhet til alvorlig mistanker eller beskyldninger, som f.eks. gjelder overgrep mot pasienter, tilsier dette etter Lovavdelingens vurdering at opplysningene anses underlagt taushetsplikt inntil de er bekreftet, typisk til da det er fattet vedtak i saken. Uavhengig av spørsmålet om taushetsplikt mener vi at man i slike tilfelle bør benytte andre unntakshjemler, f.eks. offentlighetsloven § 6 første ledd nr. 5, inntil mistanken er bekreftet eller avkreftet.

Tolkningsuttalelsen er gitt som svar på spørsmål om i hvilken grad opplysninger i tilsynssaker mot helsepersonell er underlagt taushetsplikt. Statsforvalterens syn er at tolkningsuttalelsen har betydning i denne saken da helsepersonell, på samme måte som folkevalgte, er en gruppe som er særlig avhengig av tillit fra allmennheten. Tolkningsuttalelsen har derfor relevans for denne saken da varslingssaken er på et tidlig stadium. Det legges til grunn at omdømmet til de som er omtalt i varselet vil bli skadet dersom varselet offentliggjøres. Når resultatet av eventuelle undersøkelser ikke foreligger, vil det alltid knyttes usikkerhet til om faktiske opplysninger og mistanker i varselet medfører riktighet.”

Statsforvalteren i Troms og Finnmark har ved tidligere oversendelse av klagesak fått tilsendt dokumentet med opplysningene som gjelder for denne klagesaken. Kautokeino kommune vil derfor ikke sende dette på nytt.

Når det gjelder innsyn i kommunedirektørens presentasjon til formannskapet, så omfatter ikke innsynsretten etter loven for dette dokumentet. Kommunedirektørens presentasjon er ikke et saksdokument i henhold til offentliglova § 4 første ledd. Sivilombudets innsynsguide sier at dersom et dokument er vist til eller vist frem i et møte uten å overleveres, er det ikke «lagt frem» for organet og kan ikke defineres som del av organets saksdokumenter.

Kautokeino kommune har med bakgrunn i dette vurdert at kommunedirektørens presentasjon til formannskapet den 22.02.2022 ikke er et saksdokument og er ikke omfattet av innsynsretten. Kautokeino kommune vil dermed heller ikke oversende dette dokumentet til statsforvalteren.

Med hilsen

KAUTOKEINO KOMMUNE

Anne Lovise Hætta
Fagleder arkiv

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevet signatur.

Kopi til:
SAMI AVIISA AS

Postboks 1193

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Kautokeino kommune	Saksbehandler:	Tom Øyvind Heitmann
Møtedato:	23. februar 2023	J.nr:	KUSEK00743

Sak 03/23

ORIENTERINGSSAK - SAK OM MISTILLIT TIL KOMMUNEDIREKTØREN I KOMMUNESTYRET, SAMT SLUTTAVTALE

Saksdokumenter:

- Svar – forespørsel om dokumenter, datert 20. januar 2023 (vedlagt)
- Forespørsel om dokumenter med mer - Sak 68-22 i kommunestyret om mistillit mot kommunedirektøren, samt arbeidsavtale, sluttavtale med mer, datert 13. januar 2023 (vedlagt)
- Kommunestyrets behandling og vedtak i sak 68/22 - Mistillitsforslag mot kommunedirektør, møte i kommunestyret 15. desember 2022 (vedlagt)
- Saksprotokoll – Sak 68/22 - Mistillitsforslag mot kommunedirektør, på møte i kommunestyret 15. desember 2022 (vedlagt)
- Krav om lovlighetskontroll av kommunestyresak PS 68/22, datert 3. januar 2023 (vedlagt)
- Sak 1/23 i formannskapet – Konstituering av kommunedirektør, møte i formannskapet 24. januar 2023 (vedlagt)
- Saksprotokoll – Formannskapet – Konstituering av kommunedirektør, møte i formannskapet 24. januar 2023 (vedlagt)
- Sluttavtale mellom Guovdageainnu suohkan - Kautokeino kommune Org.nr. 945 475 056 (Arbeidsgiver) og Kent Valio (Arbeidstaker), datert 5. januar 2023 (vedlagt)
- Arbeidsavtale/åremålskontrakt mellom Kautokeino kommune og Kent Valio, datert 3. juni 2020 (vedlagt)

Sekretariatets tilrådning:

Sekretariatet legger fram saken uten tilrådning.

Saksopplysninger:

Sekretariatet viser til vedlagte dokumenter i denne saken.

Enkelte av dokumentene som er vedlagt denne saken er av Kautokeino kommune oppgitt å være «unntatt offentlighet». Sekretariatet har på eget grunnlag vurdert at de opplysningene som framgår av de dokumenter som er vedlagt denne saken ikke er unntatt offentlighet på grunnlag av

lovbestemt taushetsplikt. Sekretariatet har heller ikke funnet grunn til å unnta dokumentene fra offentlighet på annet rettsgrunnlag.

Sekretariatet har invitert kommunedirektøren og ordfører til å orientere kontrollutvalget om kommunestyrets behandling og vedtak i sak 68/22 – Mistillitsforslag mot kommunedirektør.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet har ikke gjort noen nærmere vurderinger, og legger fram saken uten tilrådning.

Offl. § 13, jf. Fvl. § 13 1. ledd

KONTROLLUTVALGSSEKRETARIATET I VEST-FINNMARK IKS /
OARJE-FINNMARKU SGO DARKKISTANLAVDEGOTTE CALLINGODDI
Postboks 80
9501 ALTA

Vår ref.:
2022/5141-6

Deres ref.:

Saksbehandler:
Berit Solveig Bals
922 93 688

Dato:
20.01.2023

SVAR - FORESPØRSEL OM DOKUMENTER

Det vises til deres forespørsel om dokumenter i forbindelse med kommunestyresak 68/22.

Bestemmelsen som kommunestyret brukte som lovhjemmel for å gjennomføre skriftlig votering er kommunelovens § 8-1 siste setning og Reglement for kommunestyret § 18, d).

Vedlagt følger:

- Samlet saksfremstilling i saken
- Kommunedirektørens åremålskontrakt
- Sluttavtale – Kent Valio
- Krav om lovlighetskontroll av kommunestyresak 68/22.

Det var ingen saksfremlegg i saken.

Med hilsen

KAUTOKEINO KOMMUNE

Berit Solveig Bals
Sekretær

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevet signatur.

From: Tom Øyvind Heitmann </O=EXCHANGELABS/OU=EXCHANGE ADMINISTRATIVE GROUP (FYDIBOHF23SPDLT)/CN=RECIPIENTS/CN=4BE4040B1C194C49859834D9D236FF53-TOM.OYVIND.>
Sent: 13 January 2023 14:31
To: karin.haetta@kautokeino.kommune.no
Cc: e-post@kautokeino.kommune.no; Berit Solveig Bals <Berit.Solveig.Bals@kautokeino.kommune.no>; hans.isak.olsen@kautokeino.kommune.no
Bcc: Anne Berit Bæhr <Annebb@kusek.no>; Kate M. Larsen <kate.m.larsen@kusek.no>; aiaoskal@gmail.com
Subject: Forespørsel om dokumenter med mer - Sak 68-22 i kommunestyret om mistillit mot kommunedirektøren, samt arbeidsavtale, sluttavtale med mer

Hei.

Kontrollutvalget i Kautokeino kommune skal på førstkommende møte i utvalget behandle orienteringssak til utvalget om sak 68/22 i kommunestyret om mistillit mot kommunedirektøren.

Som ledd i saksbehandlingen til kontrollutvalget ber vi om å bli oversendt følgende opplysninger/dokumenter:

- Bestemmelse(r) i kommuneloven som kommunestyret brukte som lovhjemmel for å gjennomføre skriftlig (hemmelig) votering i sak 68/22
- Eventuelt saksframlegg (fra ordfører og/eller administrasjonen) til sak 68/22
- Eventuelle dokumenter som ble presentert i kommunestyret som grunnlag for forslag (og vedtak) om mistillit overfor kommunedirektøren
(vi er kjent med at ordfører presenterte en liste overfor kommunestyret)
- Kommunedirektørens tilsettingsavtale/arbeidsavtale/stillingsbeskrivelse, samt den sluttavtale som er inngått mellom kommunen og kommunedirektøren
- Krav om lovlighetskontroll i tilknytning til sak 68/22 i kommunestyret

Med vennlig hilsen

Tom Øyvind Heitmann
Seniorrådgiver
Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotte Cállingoddi SGO
tom.oyvind.heitmann@kusek.no
Tlf: 918 72 937

SAMLET SAKSFREMSTILLING

☒ Originaldokument
☐ Dokumentet er oversatt

Unntatt offentlighet i hht: Offl. § 5 1. ledd

Arkivsaksnr.: 2022/5141-1	Saksbehandler: Karin Hætta	Dato: 15.12.2022
------------------------------	-------------------------------	---------------------

Utv.saksnr.:	Utvalg:	Møtedato:
68/22	Kommunestyret	15.12.2022

MISTILLITSFORSLAG MOT KOMMUNEDIREKTØREN

OFFENTLIG VERSJON - SAKSPROTOKOLL I KOMMUNESTYRET - 15.12.2022

Kommunestyrets behandling:

GDL og SÁL ved ordfører Hans Isak Olsen (GDL) fremmet mistillitsforslag mot kommunedirektøren.

Felles forslag fra AP/SP/JSL ved Inger Marit Bongo (AP):

Saken utsettes til en vurdering av stillingsvern er gjennomført av formannskapet. Saken må vurderes i forhold til retningslinjer og varsling av kritikkverdig forhold. Dette gjøres innen 30.01.2023.

Votering:

Felles forslag fra AP/SP/JSL ved Inger Marit Bongo (AP) falt med 10 mot 7 stemmer. (GDL/SÁL/H/V/SP mot AP/JSL/SP/V)

Det ble krevd skriftlig votering over mistillitsforslaget. Ved votering ble avstemningen foretatt slik: Tillit (JA) eller Ikke tillit (Nei).

11 stemte: Ikke tillit (Nei).

6 stemte: Tillit (Ja).

Resultatet av den skriftlige voteringen ble: flertall for Ikke tillitt (Nei).

Kommunestyrets vedtak, med 11 mot 6 stemmer:

Mistillitsforslag mot kommunedirektøren fikk flertall i kommunestyret.

Kommunestyrets behandling:

Felles forslag fra AP/SP/JSL ved Inger Marit Bongo (AP):

Saken utsettes til en vurdering av stillingsvern er gjennomført av formannskapet. Saken må vurderes i forhold til retningslinjer og varslings av kritikkverdig forhold. Dette gjøres innen 30.01.2023.

Forslag fra GDL og Sál ved Hans Isak Olsen (GDL):

Manglende oppfølging og gjennomføring av kommunestyrets vedtak, sammen med feilinformering til politikerne, media og i forordet om underdekning på kr. 90 mill. i *Økonomiplan 2023-2026 med handlingsprogram og årsbudsjett 2023*.

Etter en helhetlig vurdering av forannevnte saker, har man ikke lenger tillit til den administrative ledelsen av kommunen ved kommunedirektør Kent Valio.

Saker som ikke er behandlet etter kommunestyrets intensjon:

- Økonomiplan, feilinformasjon om underdekning på kr. 90 mill.
- Situasjonen i barneverntjenesten
- Resultater fra nasjonale prøver
- Forvaltningsrevisjon - anskaffelse, innkjøp og kontraktsoppfølging
- Oppfølging av vedtak om satsing på fjernundervisning
- Kommunedelplaner som utsettes år etter år
- Manglende øvelser og kursing i Brann- og redningstjenesten
- Manglende oppfølging av vedtak om snøscooter løyper

Votering:

Felles forslag fra AP/SP/JSL ved Inger Marit Bongo (AP) falt med 10 mot 7 stemmer. (GDL/Sál/V/H/SP ved Jon Evald Hætta mot AP/JSL/SP/V ved Berit Anne Sara Triumf)

Det ble krevd skriftlig votering over forslag fra GDL/Sál ved Hans Isak Olsen (GDL). Ved votering ble avstemningen foretatt slik: Tillit (JA) eller Ikke tillit (Nei).

11 stemte: Ikke tillit (Nei).

6 stemte: Tillit (Ja).

Forslag fra GDL og Sál ved Hans Isak Olsen (GDL) ble vedtatt med 11 mot 6 stemmer.

Kommunestyrets vedtak, 11 mot 6 stemmer:

Manglende oppfølging og gjennomføring av kommunestyrets vedtak, sammen med feilinformering til politikerne, media og i forordet om underdekning på kr. 90 mill. i *Økonomiplan 2023-2026 med handlingsprogram og årsbudsjett 2023*.

Etter en helhetlig vurdering av forannevnte saker, har man ikke lenger tillit til den administrative ledelsen av kommunen ved kommunedirektør Kent Valio.

Saker som ikke er behandlet etter kommunestyrets intensjon:

- Økonomiplan, feilinformasjon om underdekning på kr. 90 mill.
- Situasjonen i barneverntjenesten
- Resultater fra nasjonale prøver
- Forvaltningsrevisjon - anskaffelse, innkjøp og kontraktsoppfølging
- Oppfølging av vedtak om satsing på fjernundervisning
- Kommunedelplaner som utsettes år etter år
- Manglende øvelser og kursing i Brann- og redningstjenesten
- Manglende oppfølging av vedtak om snøscooter løyper

SAKSPROTOKOLL I KOMMUNESTYRET - 15.12.2022

Kommunestyrets behandling:

GDL og SáL ved ordfører Hans Isak Olsen (GDL) fremmet mistillitsforslag mot kommunedirektøren.

Felles forslag fra AP/SP/JSL ved Inger Marit Bongo (AP):

Saken utsettes til en vurdering av stillingsvern er gjennomført av formannskapet. Saken må vurderes i forhold til retningslinjer og varsling av kritikkverdig forhold. Dette gjøres innen 30.01.2023.

Votering:

Felles forslag fra AP/SP/JSL ved Inger Marit Bongo (AP) falt med 10 mot 7 stemmer. (GDL/SáL/H/V/SP mot AP/JSL/SP/V)

Det ble krevd skriftlig votering over mistillitsforslaget. Ved votering ble avstemningen foretatt slik: Tillit (JA) eller Ikke tillit (Nei).

11 stemte: Ikke tillit (Nei).

6 stemte: Tillit (Ja).

Resultatet av den skriftlige voteringen ble: flertall for Ikke tillitt (Nei).

Kommunestyrets vedtak, med 11 mot 6 stemmer:

Mistillitsforslag mot kommunedirektøren fikk flertall i kommunestyret.

-

Kautokeino kommune v/ordfører
9520 Kautokeino

Guovdageainnu suohkan Kautokeino kommune	
Dátton Date	4 JAN 2023
Ássanr./Saksnr.	2022/5141
Vuorid/Arkiv	Ássem./Saksb. Stabo

KRAV OM LOVLIGHETSKONTROLL AV KOMMUNESTYRESAK PS 68/22

Undertegnede krever lovlighetskontroll av PS 68/22 MISTILLITSFORSLAG MOT
KOMMUNEDIREKTØR

Dette kreves på bakgrunn av

- kommunelovens §27-1 om at vedtak ikke kan fattes i en sak som ikke er oppført på sakslisten når minst 1/3 av kommunestyrerepresentantene motsetter seg dette.
- manglende habilitetsvurdering jfr forvaltningsloven og kommuneloven i denne saken
- arbeidsmiljølovens krav om vern for varsler, samt oppsigelsesvern ved sykdom.

Dette tilsier at saken ikke kunne kreves behandlet på dette kommunestyremøtet uten å ha blitt satt på sakslista før møtet og habiliteten til de tilstedeværende kommunestyrerepresentantene hadde blitt vurdert. Det er også naturlig at kommunestyret som arbeidsgiver hadde fått forelagt vurdering om forhold knyttet til arbeidstakerens stillingsvern under de særegne forholdene i denne saken.

Grunnlag for lovlighetskontroll

Saken gjelder mistillit mot kommunedirektør. Etter kommunelovens §27-2 kan ikke vedtak om oppsigelse være gjenstand for lovlighetskontroll. Kommunestyret har imidlertid ikke gjort vedtak om oppsigelse, men om mistillit. Ordfører presiserte også flere ganger at saken ikke gjaldt oppsigelse, men mistillit til arbeidstakeren. Mistillit til arbeidstaker vil kunne utgjøre saklig grunn

1. NAME 2. DATE 3. TIME 4. PLACE 5. REMARKS	
6. INITIALS 7. SIGNATURE	8. OFFICIAL SEAL 9. OFFICIAL NAME 10. OFFICIAL DESIGNATION

for oppsigelse, men er ikke en oppsigelse, dermed vil vedtaket kunne være gjenstand for lovlighetskontroll etter kommunelovens § 27-1.

Det bes om lovlighetskontroll på følgende:

Sak PS 68/22 MISTILLITSFORSLAG MOT KOMMUNEDIREKTØR var ikke godkjent av kommunestyret da møtet ble satt og ved Godkjennelse av innkalling og saksliste

Fra protokollen:

Godkjennelse av innkalling og saksliste:

Innkallingen ble enstemmig godkjent. Møtet er lovlig satt. Sakslisten og tilleggssakslisten ble enstemmig godkjent.

Etter sak 61/22 ble det fremmet mistillitsforslag mot kommunedirektøren. Saken fikk saksnr. 68/22.

Saken kom overraskende på kommunestyret. Saken var ikke på sakslisten eller forhåndsvarslet, men ble fremmet for kommunestyret av Dáloniid listtu og SÁL ved ordfører Hans Isak Olsen (GDL) etter sak PS 61/22 Økonomiplan 2023-2026 med handlingsprogram og årsbudsjett 2023, som var den 9. saken som kom til behandling. Saksinformasjon ble delt ut ved at saken ble åpnet og møtet ble lukket ved sakens åpning med begrunnelse om personvern.

Saken ble ikke fremlagt under konstituering av kommunestyremøtet eller godkjenning av saksliste. Det ble ikke vist til lovligheten til at saken ble lagt frem for behandling for kommunestyret. Ordfører hevdet at en sak om mistillit var noe kommunestyret var nødt til å ta stilling til uavhengig om saken var blitt satt opp eller ikke.

I alle tilfeller skal innkalling og saksliste godkjennes ved møtets start og ved Godkjennelse av innkalling og saksliste. Dette for å unngå alminnelig demokratisk gjennomføring av kommunestyremøter der representantene er kjent med sakslisten i forkant av møtegjennomføring. Det skal ikke kunne være anledning for representanter å legge frem saker i løpet av møtet som benkeforslag etter eget forgodtbefinnende. Det vil skape et grunnleggende demokratisk problem og presedens der representanter kan holde saker skjult for møtet, for så å legge de frem ettersom møtet fremskrider.

Det bes om lovlighetskontroll ved dette.

Opposisjonen motsatte seg å behandle saken uten en forutgående saksbehandling.

Det vises til kommunelovens § 11-3 siste ledd:

Et folkevalgt organ kan fatte vedtak i en sak som ikke er oppført på sakslisten, hvis ikke møtelederen eller 1/3 av de møtende medlemmene motsetter seg det. På tilsvarende måte kan organet fatte vedtak i en sak der saksdokumentene ikke er sendt ut sammen med innkallingen, hvis ikke møtelederen eller 1/3 av de møtende medlemmene motsetter seg det.

Det ble fremmet forslag fra AP, SP og JSL v/Inger Marit Bongo

Saken utsettes til en vurdering av stillingsvern er gjennomført av formannskapet. Saken må vurderes i forhold til retningslinjer og varslig av kritikkverdige forhold.

Ordføreren motsatte seg først å ta opp utsettelsesforslaget til avstemming, med påstand om at et mistillitsforslag må behandles i samme møte som den fremsettes i. Da det ble krevd hjemmel for påstanden, ble utsettelsesforslaget likevel lagt fram til avstemming. Dette skjedde imidlertid etter avsluttet debatt, lenge etter at utsettelsesforslaget var lagt fram.

Dette er i strid med Reglement for kommunestyret §17 pkt d):

Forslag om utsettelse kan fremsettes når som helst mens en sak behandles i kommunestyret. Dersom et utsettelsesforslag fremmes, skal det straks tas opp til behandling.

Forslaget om utsettelse av saken kom fra 7 av de 17 møtende medlemmene på kommunestyremøtet. Dermed har minst 1/3 av de møtende medlemmene i kommunestyret motsatt seg å fatte vedtak i saken.

Det bes om lovlighetskontroll etter denne bestemmelsen.

Det ble ikke foretatt en habilitetsvurdering av de tilstedeværende kommunestyrerepresentantene

Kommunedirektøren har varslet om kritikkverdige forhold foretatt av folkevalgte.

3 av de tilstedeværende kommunestyrerepresentantene har i media uttalt at de regner det som sannsynlig at de er varslet. En av disse er i nært slektskap med et fjerde kommunestyremedlem, og habiliteten til disse 4 skulle vært vurdert jfr kommunelovens §11-10/ forvaltningslovens §11-10.

Sentralt her er lovens krav om inhabilitet «når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet; blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til.»

Det bes om lovlighetskontroll etter disse bestemmelsene.

Arbeidsmiljøloven:

Kommunedirektøren er ansatt av kommunestyret, dermed er det kommunestyret som er arbeidsgiver. Kommunedirektør Kent Valio har varslet om kritikkverdige forhold i arbeidsgivers virksomhet i samsvar med arbeidsmiljølovens §§ 2 A-1 og 2 A-2 som peker mot korrupsjon og maktmisbruk blant fokevalgte.

Det vises til arbeidsmiljølovens § 2 A-4. Forbud mot gjengjeldelse.

Dermed er arbeidstaker vernet mot gjengjeldelse. At det løftes en sak for kommunestyret der forslaget er mistillit mot kommunedirektør er gjengjeldelse etter arbeidsmiljølovens § 2 A-4 (2), og er med det forbudt.

Etter arbeidsmiljølovens § 15-8 har ansatte oppsigelsesvern ved sykdom. Kommunedirektør Kent Valio er sykemeldt og har med det vern etter dette. Det er ikke fattet et vedtak om oppsigelse, men bakgrunnen for bestemmelsen er at arbeidstakeren skal slippe å måtte sette i gang en prosess for å beholde arbeidet mens vedkommende er arbeidsufør. Et vedtak om mistillit vil kunne utgjøre en saklig grunn til oppsigelse og med det så er det igangsatt en prosess om oppsigelse der arbeidstaker må ta stilling mens vedkommende er arbeidsufør. Det har sammenheng med at kommunedirektør er en offentlig person i mye større grad enn en vanlig arbeidstaker og er gjenstand for medias og befolkningens interesse. Kommunedirektøren har bla. mottatt henvendelser av media og befolkningen i denne prosessen mens han er arbeidsufør. Dermed kan oppsigelsesvern ved sykdom etter § 15-8 også tilsi et vern om vedtak om mistillit.

Kautokeino 3. januar 2023

Anders S. Bælyf
Bent Arne O. Kemi
Inger Maart Boug
Mikkel Ailo Graup
Olaf John Graup

Gohččun čoahkkimii Møteinnkalling

Lávdegoddi / Utvalg:	Formannskapet
Čoahkkinbáiki / Møtested:	Suohkanviessu - Lávvu
Dáhton / Dato:	24.01.2023
Áigi / Tidspunkt:	12:00

Vejolaš viibama dieđiha farggamusat tlf bokte 78 48 71 00, nu ahte sáhttit gohččut várrelahtu. Áššebáhpirat biddjojit suohkana ruovttusiidui: www.kautokeino.kommune.no

Guovdageaidnu / Kautokeino, 17.01.2023

Hans Isak Olsen
Ordfører

Elektrovnnalaččat dohkkehuvvon dokumeanta, dan dihte ii leat giehtavuolláičálus.

Kopiiija sáddejuvvo:

1. várrelahtuide, suohkandirektivrui, suohkanjođiheddjiide, vuorasiidráđđái, suohkana doaimmashehttejuvvon olbmuid ráđđái, nuoraidráđđái, dárkkistanlávdegoddái, KUSEK IKS.

ÁŠŠELISTU

Áššenr.	Bajilčála:
PS 1/23	Konstituering av kommunedirektør
PS 2/23	Høring - lokalisering av Statens barnehus i Finnmark
PS 3/23	Vertskommunesamarbeid - medlemskap i Digi Troms og Finnmark
PS 4/23	Klage på vedtak - Søknad fra Finnmarkseiendommen om fradeling av grunneiendom for hestehold til Hilde Evertsen
PS 5/23	Dispensasjon fra reguleringsbestemmelse - Overbygd sykkelparkering
PS 6/23	Johan Henrik M Buljo - Søknad om dispensasjon fra plankrav i kommunedelplan for Márkan - Deling av eiendom gnr 3 bnr 259 til boligformål
PS 7/23	Mathis Ivan Sara / Silje Katrin Pedersen - Søknad om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel - Fradeling av boligtomt i LNFR-område
PS 8/23	Ovdagotti čoahkkinplána 2023

Muđui
Referáhtat

Referatsak:

- Høringsuttalelse – Inntektssystem for kommunene.

Orienteringssak:

- Salg av Loppa kommune sine aksjer i Ymber AS.

Saksfremlegg

☒ Originaldokument
☐ Dokumentet er oversatt

Arkivsaksnr.: 2023/62-1	Saksbehandler: Berit Solveig Bals	Dato: 13.01.2023
----------------------------	--------------------------------------	---------------------

Utv.saksnr.:	Utvalg:	Møtedato:
1/23	Formannskapet	24.01.2023
	Kommunestyret	

KONSTITUERING AV KOMMUNEDIREKTØR

Melding om vedtak sendes til:

- Settes som referat til første kommunestyremøte.

Det vises til:

- Kommunelovens § 11-8.

Sakens bakgrunn:

Det ble fremmet mistillitsforslag mot kommunedirektøren under kommunestyremøte 15.12.22. Mistillitsforslaget fikk flertallet i kommunestyret.

Det er i ettertid inngått sluttavtale med kommunedirektør Kent Valio.

Det er kommunestyret som treffer vedtak om konstituering i stilling som kommunedirektør. Neste kommunestyremøte er ikke før 30. mars i år. Formannskapet må derfor behandle saken etter kommunelovens § 11-8 utvidet myndighet i haste-saker.

Sak om konstituering av kommunedirektør legges derfor til behandling i formannskapet. Vedtaket settes som referatsak på første kommunestyremøte.

Karin Hætta er i dag kommunalleder for kommunedirektørens stab. Hun er også stedfortreder for kommunedirektøren pr. i dag.

Forslag til vedtak:

Karin Hætta konstitueres som kommunedirektør fra 09.01.23 og fram til ny kommunedirektør har tiltrådt stillingen.

Hun lønnes som avtrådt kommunedirektør Kent Valio.

SAKSPROTOKOLL I FORMANNSKAPET - 24.01.2023

Formannskapets behandling:

Ordfører fremmet forslag til vedtak.
Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Formannskapets vedtak, enst.:

Karin Hætta konstitueres som kommunedirektør fra 09.01.23 og fram til ny kommunedirektør har tiltrådt stillingen.

Hun lønnes som avtrådt kommunedirektør Kent Valio.

SLUTTAVTALE

mellom

Guovdageainnu suohkan – Kautokeino kommune

Org.nr. 945 475 056
(Arbeidsgiver)

og

Kent Valio

(Arbeidstaker)

ble det den 05.01.2023 inngått slik avtale:

1.

Partene er enige om at Arbeidstakers arbeidsforhold hos Arbeidsgiver skal avsluttes. Opphørsdato for arbeidsforholdet er 30.04.2024.

2.

Kommunen fritar Arbeidstaker for arbeidspått fra og med 07.01. 2023 tom 30.04.2024.

Arbeidsgiver betaler lønn og andre tilleggssytelser som følger av arbeidsavtale, datert juni 2020, og denne sluttavtalen, frem til opphørstidspunktet, 30.04.2024.

Arbeidstakers lojalitetspått gjelder i alle tilfeller frem til denne opphørsdato. Dersom Arbeidstaker tar nytt arbeid før denne datoen, skjer utmelding av Arbeidsgivers pensjonsordning på tidspunktet for tiltredelse hos ny arbeidsgiver.

3.

Arbeidsgiver betaler en etterlønn til Arbeidstaker tilsvarende tolv - 12 - måneders ordinær fastlønn, totalt 1.100 000,-, uten motregning i annen

inntekt fra den dato sykemeldingen opphører, jfr arbeidsavtalens pkt. 15.

Dette utbetales Arbeidstaker i tillegg til siste ordinære lønnsutbetaling pr 30.04.2023.

Perioden 07.01.23 – 30.04.2023, totalt 16 uker, er ikke avviklede kompensasjonsdager i 2022, kompensasjonsdager i 2023, 3 uker overført ferie fra 2022 og årets ferie.

Etterlønn utbetales i 2 utbetalinger:

1. utbetaling i mai 2023, lønn for perioden mai – desember 2023, pluss feriepenger opptjent i 2022, med justering av lønn som foretas i juni måned, trekk 5 uker.
2. utbetaling i januar 2024, lønn for perioden januar – april 2024, pluss feriepenger opptjent i 2023 og 2024.

Det skal beregnes feriepenger av hele etterlønnen, og etterlønnen gir grunnlag for pensjonsopptjening.

4.

Feriepenger opptjent forrige år, i år og neste år frem til opphørstidspunktet, 01.05.2024, utbetales i samsvar med ferielovens bestemmelser og vanlig praksis i bedriften. Arbeidstaker har ikke noen utestående rettigheter til kompensasjon for ikke-uttatt ferie i tillegg til denne avtalen.

5.

Arbeidstaker beholder telefon, iPad og bærbar PC jfr arbeidsavtalens pkt 7.

Nøkler, øvrig pc og utstyr innleveres innen mandag 9. januar 2023.

Telefonnummer og telefonabonnement, samt bredbåndsabonnement flyttes til Kent Valio fra 30.04.2023.

Tilganger til kommunens servere, kommunal e-post, andre programmer, kommunehuset inngang (tilganger i chip) og andre eventuelle tilganger

skal deaktiveres fra 09.01.2023. (Slettes ikke før senere hvis det blir behov for tilgang til informasjon som kan hentes ved hjelp av Kent)

6.

Arbeidstaker gis en sluttattest i samsvar med arbeidsmiljølovens bestemmelser og praksis i virksomheten innen 30.04.2023.

7.

Arbeidstaker bekrefter at han er forpliktet til å bevare taushet om forretnings- og driftshemmeligheter og andre opplysninger av konfidensiell art som Arbeidstaker er blitt kjent med i tilknytning til arbeidsforholdet. Denne forpliktelse gjelder også etter opphør av arbeidsforholdet.

8.

Arbeidstaker og Arbeidsgiver skal bevare taushet om innholdet i denne avtalen, med unntak av opplysninger partene er forpliktet til å gi til offentlige myndigheter.

9.

Alle ytelser i henhold til denne avtalen innberettes og beskattes i samsvar med gjeldende regler. Partene bærer selv risikoen for egne skatteposisjoner.

10.

Dersom det er utbetalt for mye i henhold til denne avtale, gir Arbeidstaker Arbeidsgiver rett til å foreta lønnstrekk inntil beløpet er tilbakebetalt, jf. arbeidsmiljøloven § 14-15 annet ledd.

11.

Avtalen innebærer i tillegg:

- Avviklingen av arbeidsforholdet skal skje på en konstruktiv måte for begge parter.
- Arbeidsattest som inneholder arbeidsperiode som kommunedirektør (01.05.2015 til 14.02.2023) oversendes innen 30.04.2023.
- Positiv referanse og positiv omtale av hverandre
- Be ansatte og politikere om å være vennlige å ikke skrive eller omtale saken, av lojalitet til arbeidsgiver
- Konfidensialitet

- Enhver mulig uoverensstemmelse mellom partene anses ved inngåelsen av denne avtalen som endelig opp og avgjort.

12.

Denne avtalen innebærer et fullt og endelig oppgjør mellom partene i forbindelse med ansettelsesforholdet og avslutningen av dette.

Partene fraskriver seg gjennom avtalen retten til å fremme ytterligere krav mot hverandre i forbindelse med ansettelsesforholdet og opphøret av dette. Arbeidstaker fraskriver seg gjennom avtalen retten til å reise stillingsvernssak, samt retten til å gjøre gjeldende fortrinnsrett til ny stilling etter arbeidsmiljøloven § 14-2.

---o0o---

Denne avtale er utferdiget i to - 2 - eksemplarer, ett til hver av partene.

Kautokeino, 05.01.2023

Kent Valio
Arbeidstaker

Hans Isak Olsen
Ordfører

**ARBEIDSAVTALE /
ÅREMÅLSKONTRAKT**

MELLOM

KAUTOKEINO KOMMUNE

OG

KENT VALIO

Arbeidsforholdet reguleres for øvrig av andre sentrale lover og avtaler i kommunal sektor samt lokale avtaler inngått med hjemmel i Hovedtariffavtalen, lokale avtaler og tilsettings- og personalreglementet for Kautokeino kommune.

En leder i Kautokeino kommune skal utøve en atferd forankret i kommunens arbeidsgiverpolitikk, verdigrunnlag og ledelsesprinsipper.

Vedlagt nærværende lederavtale følger det til enhver tid gjeldende:

- Arbeidsreglement
- Etiske retningslinjer
- Permisjonsreglement
- Årlige resultat- og utviklingsplan

Oppdatert juni 2020

1. Arbeidsavtalens parter

Denne avtale er inngått mellom Kautokeino kommune (heretter også kalt arbeidsgiver) og **Kent Valio** (heretter også kalt arbeidstaker).

2. Tiltredelse - Arbeidssted – Prøvetid

Kent Valio tilbys forlengelse i stilling som kommunedirektør for 6 nye år fra tiltredelse 01.05.2021 til 30.04.2027. For åremålstilsetting gjelder reglene i HTA kap 1 punkt 2.4.

Kent Valio innvilges 3 måneder permisjon med lønn i perioden 01.05.2021 – 31.07.2021.

Dette for å nullstille seg og starte på ny åremålsperiode med fornyet energi og tanker for utvikling av kommunen.

Kommunedirektøren har fast kontorsted for tiden i kommunens administrasjon på kommunehuset. Det må imidlertid påregnes noe reisevirksomhet.

3. Stillingsbeskrivelse

Kommunedirektøren er kommunens øverste administrative leder, jf Kommuneloven § 13-1.

Kommunestyret utfører arbeidsgiveransvaret overfor kommunedirektøren.

Kommunedirektøren har ansvaret for at administrasjonen i kommunen til enhver tid fungerer hensiktsmessig.

Stillingen innehar for øvrig det ansvar og de arbeidsoppgaver som overordnet myndighet til enhver tid legger stillingen.

4. Feriebestemmelser

Ferie og feriepenger i henhold til ferielovens og Hovedtariffavtalens bestemmelser.

5. Arbeidstid

Ordinær arbeidstid for administrasjonen er i henhold til hovedtariffavtalen 37½ time pr uke med daglig arbeidstid fra kl. 08.00 til kl 15.30. Kommunedirektøren er ikke omfattet av arbeidstidsbestemmelsene i arbeidsmiljøloven § 10-12 nr 1.

Det utbetales ikke tillegg for overtid og ubekvem arbeidstid, jf HTA kap. 1 pkt. 6.3. Imidlertid gis det **25** ekstra fridager pr år som kompensasjon for merarbeid og møtevirkosomhet utenfor vanlig arbeidstid, jf HTA kap. 1 punkt 6.3 siste avsnitt, jfr forhandlingsnotat datert 05.06.2020.

6. Lønn

Kent Valio avlønnes med kr. 1050 000,- pr år fra og med 01.05.2021, pluss et lønnstillegg for samiskkunnskaper på kr 50.000,- pr år.

Lønnen utbetales den 12. i hver måned. Ved feil utbetaling skal feilen rettes umiddelbart og ved for mye utbetalt kan kommunen foreta trekk i lønn. Lønnen er gjenstand for årlige forhandlinger etter HTA kapittel 3 punkt 3.4.1. (Jfr FSK-sak nr 17/18).

Dersom kommunesammenslåing realiseres betales det en avsluttende lønn fra den dato sammenslåingen trer i kraft og ellers etter de bestemmelsene som berører etterlønn og oppsigelse i arbeidsavtalen/åremålskontrakten mellom Kent Valio og Kautokeino kommune.
Jfr. FSK-sak nr 24/16).

7. I tillegg til dekning av lønn dekkes utgiftene til:

- Innkjøp, drift, bruk av mobiltelefon. samt bredbånd hjemme.
- Bærbar PC/lpad.
- Pensjon i henhold til kommunens pensjonsordning som for tiden er dekket gjennom KLP liv. Fra lønn trekkes 2 % tilskudd som arbeidstakerens andel.
- Bruk av egen bil i arbeids medfør dekkes i henhold til statens reiseregulativ.

8. Egenutvikling/faglig ajourhold

Arbeidsgiver plikter å legge forholdene til rette for **Kent Valio** sitt faglige ajourhold og kompetanseheving. Dette skal inngå som en del av kommunens samlede plan for gjennomføring av kompetansehevede tiltak. Det skal i denne sammenheng gis permisjon med rett til lønn i henhold til HTA punkt 14.2.
Utover dette kan rådmannen søke om inntil 5 uker permisjon pr. år uten lønn for egne studier.

9. Næringsvirkosomhet, verv og bistillinger

Kommunedirektøren kan ikke uten skriftlig samtykke fra arbeidsgiver drive egen næringsvirkosomhet, påta seg lønnede styreverv, annet lønnet arbeid, eller andre verv, som kan få betydning for arbeidsforholdet/arbeidsytelsen eller trekke kommunedirektørens habilitet i tvil.

10. Taushetsplikt

Kommunedirektøren skal bevare taushet om det han får kjennskap til av taushetsbelagte opplysninger i forbindelse med tjenesten eller arbeidet, jf forvaltningsloven § 13 fig.

11. Samtykke til offentliggjøring av visse personopplysninger

Kent Valio samtykker i at Kautokeino kommune publiserer bilde, samt kontaktinformasjon som e-postadresse, telefonnummer etc. på kommunens hjemmeside på internett.

12. Ledersamtale, årlige resultat- og utviklingsplaner

Med bakgrunn i politiske vedtatte styringsdokumenter, krav fra eksterne myndigheter og vurdering av ledelse og tjenesteproduksjon, skal det hvert år innen utgangen av januar lages et skriftlig resultat og utviklingsplan mellom arbeidsgiver og kommunedirektøren som dateres og undertegnes av begge parter og skal være en integrert del av denne avtale. Det skal gjennomføres minst to oppfølgingssamtaler med politiske arbeidsgiver i løpet av året. Det utarbeides et skriftlig årlig evalueringsdokument som unntas offentlighet og som blant annet vil være en del av evalueringsgrunnlaget for den årlige lønnsforhandlinger etter HTA kapittel 3 punkt 3.4.

13. Prosedyre for drøfting av manglende samsvar mellom krav/forventninger og innfridde resultater

Dersom en situasjon med manglende resultatoppnåelse oppstår, skal drøfting av dette skje i to faser:

Fase 1

- Kommunedirektøren blir gjort oppmerksom på arbeidsgivers vurdering
- Kommunedirektøren får anledning til å orientere om situasjonen
- Det avtales en konkret plan for utvikling av forbedringsområdene
- Det iverksettes månedlige eller oftere samtaler mellom arbeidsgiver og kommunedirektøren

Fase 2

- Dersom fase I etter å ha vedvart inntil 3-6 måneder - ikke, etter arbeidsgivers vurderinger, fører til at resultatene samsvarer med forventningene, aktiviseres punkt 14.

14. Konsekvenser av manglende resultatoppnåelse

Dersom en situasjon med manglende resultatoppnåelse oppstår og partene ikke er enige om at årsaken ligger utenfor kommunedirektørens innflytelsesområde skal følgende alternativer drøftes:

- Retrettstilling hvor lønnsfastsettelsen tar utgangspunkt i grunnlønn
- Avvikling av ansettelsesforholdet
- Overgang til alderspensjon/AFP

Partene er i så fall enige om følgende alternativer med mindre annet avtales:

- A. Avvikling av ansettelsesforholdet
- Avvikling skal skje innenfor en periode på 6-9 måneder
 - I avviklingsperioden skal i tilfelle arbeidsgiver ønsker det, kommunedirektøren tre til side for at det skal kunne innsettes en konstituert kommunedirektør og at stillingen kan utlyses
 - Kommunedirektøren vil normalt ha arbeidsplikt i avviklingsperioden. Fritak for arbeidsplikten kan vurderes for hele eller deler av avviklingsperioden dersom det er ønskelig for begge parter
- B. Omplassering i annen egnet stilling
- Arbeidsforholdet i Kautokeino kommune opprettholdes, men at en finner frem til en ny stilling i kommunen som partene mener vil være tjenlig.
 - Lønnsfastsettelse i tilfelle omplassering skjer etter nærmere avtale på det tidspunkt det eventuelt blir aktualisert, og skal avspeile den nye stillingens arbeids- og ansvarsområde. Lønnen kan likevel ikke settes lavere enn 85 % av grunnlønnen.
- C. Overgang til alderspensjon/AFP
- Fra det tidspunktet kommunedirektøren fyller vilkårene for å gå av med alderspensjon/AFP er partene enige om at dette er et alternativ til A eller B.

15. Etterlønn

Uavhengig av og alternativt til dennes avtale punkt 14 fraskriver **Kent Valio** seg med dette sine rettigheter etter arbeidsmiljøloven kapittel 15 mot etterlønn ved fratreden, jf AML § 15-16. Ved manglende tillitt fra kommunestyret fratrer kommunedirektøren sin stilling mot en etterlønn uten motregning i annen inntekt. Det regnes som mistillit mot kommunedirektøren hvis flertall av de stemmeberettigede i kommunestyret stemmer for mistillit. Slik mistillitsvotering er å anse som oppsigelse av kommunedirektøren,

med umiddelbar fratreden, med mindre partene avtaler noe annet. Ved avskjed etter AML § 15- 14 kommer ikke dette punktet om etterlønn til anvendelse.

Hvis kommunedirektøren går over i annen stilling i kommunen, motregnes dette i etterlønnen.

Det samme gjelder eventuelle konsulenthonorarer eller annen type inntekt fra kommunen i etterlønnperioden.

Avtalt etterlønn er 12 måneders lønn etter fratreden. Det løper ingen oppsigelsestid ved fratreden mot etterlønn.

I tillegg opptjener Kent Valio 1 måneds etterlønn per år i de seks årene det nye åremålet gjelder fra, 01.05.2021, som kan tas ut når som helst i den nye åremålsperioden, om kommunedirektøren ønsker å fratre stillingen. Hvis kommunestyret ønsker å avvikle arbeidsforholdet gjelder punktet om 12 måneders etterlønn.

Dersom punktet om 12 måneders etterlønn kommer til anvendelse skal begge parter søke å bidra til at avviklingsprosessen skjer på en konstruktiv måte basert på gjensidig respekt og på en måte som ikke svekker Kautokeino kommune eller **Kent Valio** sitt omdømme utad.

Ved oppsigelse i prøvetiden jf avtalens punkt 2, gjelder de ordinære Oppsigelses-reglene i arbeidsmiljøloven herunder krav til saklig grunn etter AML § 15-6.

16. Oppsigelsesfrister / underretning om hvorvidt tilsettingen forlenges mv

Oppsigelsesfristen i åremålsperioden er i henhold til HTA kapittel I pkt 3.2 satt til 3 måneder med mindre lengre oppsigelsesfrist følger av arbeidsmiljøloven § 15-3.

Ved fratreden er Arbeidstakeren forpliktet til å tilbakelevere alt materiale som tilhører Kautokeino kommune, og som Arbeidstakeren i ansettelsestiden måtte være kommet i besittelse av. Det kan ikke utøves tilbakeholdsrett i noe materiale som er kommunens eiendom, med unntak av det som er nevnt i punkt 7.

Kent Valio skal underrettes om hvorvidt tilsettingen forlenges for ny åremålsperiode senest ett år før tilsettingsforholdet opphører. Ved forlengelse kan åremålsperioden være kortere enn 6 år.

Fratreden skjer ved dato for utløpet av kontrakten med mindre partene er blitt enige om fornyelse av avtalen. Formelt varsel om fratreden skal gis senest en måned før dato for fratreden, jf. arbeidsmiljøloven § 14-9 nr 4.

Arbeidsforholdet opphører uten forutgående oppsigelse når åremålsperioden er utløpt.

17. Offentlighet

De økonomiske betingelsene i avtalen her er offentlige. Offentlighet i denne sammenheng medfører likevel ikke at avtalen legges ut på kommunens hjemmeside.

Denne avtale er utferdiget i 2 eksemplarer hvorav partene beholder ett hver.

Kautokeino, den 03.06.2020

Hans Isak Olsen
Ordfører

Kent Valio
Kommunedirektør

Isak Ole J. Hætta
Varaordfører

Ellen J. Sara Eira
Leder Administrasjonsutvalget

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Kautokeino kommune	Saksbehandler:	Tom Øyvind Heitmann
Møtedato:	23. februar 2023	J.nr:	KUSEK00744

Sak 04/23

ORIENTERINGSSAK - STATSFOVALTERENS OPPHEVING AV DIVERSE VEDTAK I KOMMUNENS DISPENSASJONSUTVALG

Saksdokumenter:

- Medieoppslag (vedlagt)
- Dispensasjonspraksis etter motorferdselloven i Kautokeino kommune – Brev fra Klima- og miljødepartementet til Statsforvalteren i Troms og Finnmark, datert 8. mars 2022 (vedlagt)
- Forespørsel om avklaring og tolkning – Brev fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark til Klima- og miljødepartementet, datert 24. november 2021 (vedlagt)
- Referat fra møte den 18. november 2021 mellom Kautokeino kommune, Statsforvalteren i Troms og Finnmark og Miljødirektoratet om dispensasjonspraksis etter motorferdselloven (vedlagt)
- Varsel om mulig omgjøring av Kautokeino kommune sitt vedtak om bruk av snøskuter for isfiske, datert 19. april 2022 (vedlagt)
- Statsforvalteren opphever Kautokeino sitt vedtak om bruk av snøskuter for isfiske, datert 12. mai 2022 (vedlagt)
- Vedtak om dispensasjon fra lov om motorferdsel i utmark – 230/22, datert 7. mars 2022
- Innkalling til møte i dispensasjonsutvalget i Kautokeino kommune 1. mars 2022 - utsatt til 7. mars 2022 (vedlagt)
- Møtekalender 2022 for Kautokeino kommune (vedlagt)
- Møte i dispensasjonsutvalget i Kautokeino kommune 1. mars 2022 – utsatt til 7. mars 2022 (vedlagt)
- Delegasjonsreglement for Dispensasjonsutvalget i Kautokeino kommune 2019-2023 (vedlagt)
- Reglement for dispensasjonsutvalget i Kautokeino kommune 2019-2023 (vedlagt)
- Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag – motorferdselloven (vedlagt)
- Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag (vedlagt)

Sekretariatets tilrådning:

Sekretariatet har ikke noen tilrådning i saken.

Saksopplysninger:

Sekretariatet har i samråd med leder i kontrollutvalget funnet grunn til å orientere kontrollutvalget om Statsforvalteren i Troms og Finnmark sin oppheving av en rekke vedtak om innvilgelse av dispensasjoner, gjort i Kautokeino kommunes dispensasjonsutvalg.

I den sammenheng har sekretariatet innhentet dokumenter og opplysninger fra blant annet Kautokeino kommune og Statsforvalteren i Troms og Finnmark.

Vi viser til de vedlagte dokumenter i saken.

Ordfører, leder i dispensasjonsutvalget og kommunedirektøren er invitert til å orientere kontrollutvalget om kommunens praksis på dette området.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet har ikke gjort noen nærmere vurderinger, og legger fram saken uten tilrådning.

<https://www.ifinnmark.no/statsforvalteren-mener-kommunens-disp-praksis-er-ulovlig-jeg-tror-ikke-vi-endrer-var-praksis-svarer-utvalgsleder/s/5-81-1706373>

Statsforvalteren mener kommunens disp-praksis er ulovlig: – Jeg tror ikke vi endrer vår praksis, svarer utvalgsleder

FÅR KRITIKK: Kautokeino kommune får kritikk fra Statsforvalteren for dens behandling av søknader om dispensasjon om motorferdsel i utmark.

Illustrasjon. Foto: Gorm Kallestad

Åpne deleknapper for artikkelen

02.12.22 17:34

[Oddgeir Isaksen](#)

Statsforvalteren ikke nådig om kommunens behandling av dispensasjon for motorferdsel i utmark.

For abonnenter

I vinter ga disputvalget (utvalget for dispensasjon fra lov om motorferdsel i utmark) i Kautokeino dispensasjon til 13 søkere som gjaldt isfiske på vann i området av Nášša i Kautokeino kommune. Fjellområdet Nášša er også en del av Alta og Kvænangen kommuner.

Dispensasjonsvedtak gjaldt for et ubegrenset antall turer i perioden fra 13. februar til 4. mai 2022.

Ba om lovlighetskontroll

Statens Naturoppsyn (SNO) vurderte at vedtaket kunne være ulovlig og ba derfor Statsforvalteren om å foreta lovlighetskontroll av denne og tilsvarende saker i området.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark vurderte etterpå alle de 13 dispensasjonene som var gitt, og slo fast at alle 13 var ugyldige vedtak og ulovlig praksis, og viste blant annet til følgende:

- Vedtak er ikke hjemlet i lov og er ikke begrunnet, og oppfyller dermed ikke krav til vurdering etter motorferdselsloven eller naturmangfoldloven.
- Søkere har ikke vist til at de driver med næringsvirksomhet.
- Kommunen har mange scooterløyper, så behovet for å slik høsting kunne vært dekket på annen måte.
- Det er kun åpnet for å innvilge slik turkjøring for de som er bevegelseshemmede eller varig funksjonshemmede.
- Ulovlig og unødvendig kjøring i Nášša – et område der fjellreven trenger ekstra beskyttelse.

[Klager på vedtak: – Rein er ikke redd for en campingvogn](#)

Ble behandlet etter perioden

Statsforvalteren har behandlet vedtakene etter at disp-perioden var gått ut, men skriver blant annet til kommunen at kommunens saksbehandling ikke tilfredsstiller krav til vurdering etter motorferdselsloven eller naturmangfoldloven, og Statsforvalteren derfor vurderer at vedtakene er ugyldige.

Og:

«Selv om vedtak ikke lenger er aktuelt, er saken likevel aktuell siden dette en prinsipiell sak. Statsforvalteren benytter omgjøringskompetansen for å forhindre at kommunen fortsetter ulovlig praksis».

Reagerer

Vegard Olsen, som er leder for disputvalget i Kautokeino kommune, reagerer på at Statsforvalterens opphever kommunens vedtak om bruk av scooter for isfiske i dette området.

– Vi mener at det ikke er ulovlig praksis hos oss. Vi mener at vi skal kunne gi innbyggerne mulighet til å bruke naturen. Dette er nok et bevis på en stadig uenighet mellom Kautokeino kommune og Statsforvalteren, sier Olsen til iFinnmark.

– Statsforvalteren vedtok i 2019 et midlertidig motorferdselsforbud i Nášša, men i vinter opphevet de den. Nå fortsetter en langvarig krig mellom oss, sier han.

– Vi har hatt møter med Statsforvalteren, og det ble lovet oppfølgingsmøter, men etter det har vi ikke hørt noe, sier Vegard Olsen.

– Vil ikke endre praksis

– *Hva skjer nå?*

– Vi tar det til etterretning, men jeg tror ikke at vi endrer vår praksis. Dessuten har vi vært på befaring med helikopter sammen med SNO, og det burde vært mulig å få et kart med oversikt over der det er foringsautomater for fjellreven og hvor den ferdes og hvor det er hi for den. Da hadde det vært lettere for oss å vurdere dispsøknader, sier Vegard Olsen.

Gøril Einarsen, som er seksjonsleder for vilt og motorferdsel hos Statsforvalteren, har følgende kommentarer til saken:

– Alle kommuner må følge de demokratiske spilleregler, altså følge norsk lov. Kommunen har fått veiledning om regelverket og skal ha kunnskap nok for å kunne fatte lovlige og kontrollerbare vedtak. I enkelte saker følger vi opp åpenbart ulovlige vedtak.

– Vi fikk tips om et par vedtak fra kontrollmyndighetene og ba derfor om å få kopi av alle vedtak som var fattet i samme område. I disse sakene hadde kommunen fattet vedtak for isfiske som ikke var tilknyttet næringskjøring. Dette har ikke kommunen hjemmel til. Det betyr at vedtakene var ugyldige. Statsforvalteren valgte å oppheve [vedtakene].

Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 VADSØ

Deres ref
2021/10552

Vår ref
15/2377-45

Dato
8. mars 2022

Dispensasjonspraksis etter motorferdselsloven i Kautokeino kommune

Vi viser til forespørsel om avklaring og tolking av motorferdselregelverket og hvordan det står seg i forhold internasjonal urfolksrett. Spørsmålet er kommet opp i tilknytning til et møte 18. november 2021 mellom Kautokeino kommune, Statsforvalteren i Troms og Finnmark og Miljødirektoratet om dispensasjonspraksis i kommunen. Konkret gjaldt møtet kommunens praktisering av § 6 i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag.

Forskriften § 6 fastslår at kommunen kan gi dispensasjon til motorferdsel «dersom søkeren påviser et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring, og som ikke kan dekkes på annen måte. Før eventuell tillatelse gis, skal transportbehovet vurderes mot mulige skader og ulemper i forhold til et mål om å redusere motorferdselen til et minimum».

Slik departementet oppfatter saken, mener Statsforvalteren at kommunens dispensasjonspraksis er i strid med motorferdselregelverket. Kommunen på sin side mener at det er motstrid mellom motorferdselloven og internasjonal urfolksrett, og at følgende rettskilder gir en særskilt rett til motorferdsel:

- ILO-konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater, art 8 og 23
- FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter artikkel 27
- Grunnloven § 108
- Finnmarksloven §§ 3 og 4
- Naturmangfoldloven § 1
- Avgjørelse fra FNs menneskerettighetskomité i saken Jouni E. Länsman v. Finland¹ (vi oppfatter kommunen slik at den mener at komiteen har fastslått at «kulturutøvelse i

¹ Det er flere Länsman-saker, bl.a. Communication No. 511/1992 og Communication No. 671/1995.

moderniserte former betyr at også bruk av motoriserte kjøretøy er gitt vern etter SP artikkel 27)

Diskusjonen om forholdet mellom urfolks rettigheter og regelverket om motorferdsel i utmark, og da spesielt i tilknytning til kommunens dispensasjonsadgang etter § 6 i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag, er ikke ny. Spørsmålet var for eksempel et tema for Sivilombudsmannens (nå Sivilombudet) uttalelse 18.2.2008 (2008/163), i en sak som nettopp gjaldt Kautokeino kommunens dispensasjonspraksis i saker om motorferdsel i utmark. Naturvernforbundet anførte at kommunen misbrukte sin adgang til å gi dispensasjoner til motorferdsel i utmark, og at det ble gitt en rekke ulovlige dispensasjoner, i strid med fylkesmannens signaler. Kommunen ga uttrykk for at det var «meget beklagelig at Fylkesmannen i disse sakene overprøver kommunens skjønn» og at det var feil av fylkesmannen å ikke ta hensyn til at «vedtakene også bygger på ILO-konvensjonen og folkeretten». Sivilombudsmannen uttalte blant annet (vår utheving):

«ILO-konvensjon nr. 169 fra 1989 og folkeretten generelt er brukt som argument for at praksisen er lovlig. Uten nærmere kjennskap til de enkelte dispensasjonssakene, er det vanskelig å si noe mer om vektleggingen av dette argumentet ved behandlingen av konkrete søknader om dispensasjon. Det er likevel grunn til å påpeke at en generell henvisning til folkeretten og ILO-konvensjon nr. 169 neppe oppfyller lovens krav til «særlige grunner» i motorferdselsloven § 6. Samerettsutvalget ga i NOU 1997:4 en utredning om naturgrunnlaget for samisk kultur. Utvalget bygget blant annet utredningen på de forpliktelser som kan utledes av nevnte ILO-konvensjon. Om dispensasjoner etter motorferdselsloven § 6 uttrykte utvalget i kapittel 5.7.3.4:

«Det skal dermed en del til før en søknad om tillatelse etter § 6 kan innvilges, men det hevdes likevel at en del kommuner i Finnmark har ført en forholdsvis liberal praksis på dette punktet. Ettersom noe av hensikten med å legge myndigheten etter § 6 til kommunen, er å gi et visst spillerom for lokalt skjønn, er en slik praksis ikke nødvendigvis ulovlig. Men har loven f.eks. vært praktisert slik at alle søkere har fått dispensasjon uansett begrunnelse, har kommunen trukket sin skjønnsmyndighet langt ut over de rammer som er gitt gjennom uttrykket 'særlige grunner'. I den grad det forekommer praksis av den type som er antydnet ovenfor, vil dette dermed være en ulovlig praksis som kommunens overordnede organer (fylkesmannen og Miljøverndepartementet) vil kunne gripe inn mot.»»

I NOU 1997:4, som Sivilombudsmannen siterer fra, slår Samerettsutvalget for øvrig flere ganger fast at spørsmålet om motorferdsel i utmark ikke kan anses som et rettighetsspørsmål (kap. 5.1, 5.7.1 mfl).

Departementet vil for ordens skyld påpeke at FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter er inkorporert som norsk lov gjennom menneskerettsloven av 1999.

Departementet kan ikke se at det på bakgrunn av generelle henvisninger til folkeretten, ILO-konvensjonen mm. er grunnlag for å hevde at urfolksretten gir en særskilt rett til motorferdsel som står i motstrid til motorferdselloven og tilhørende regelverk.

Statsforvalteren kan gripe inn mot dispensasjonspraksis som er i strid med motorferdselregelverket. Kommunen har en plikt til å rette seg etter statsforvalterens inngripen, og kan ikke påberope et annet rettslig syn enn statsforvalteren eller departementet som grunnlag for en fortsatt avvikende praksis. En slik praksis vil være ulovlig.

Kommunen kan gjennom alminnelige demokratiske prosesser søke å få endret lovverket. Inntil regelverket er endret, eller domstolene har lagt til grunn en annen regelforståelse enn statsforvalteren, følger det av alminnelige demokratiske prinsipper og forvaltningssystemet at kommunen plikter å forholde seg til regelverket og rette seg etter statsforvalterens føringer.

Med hilsen

Øivind Dannevig (e.f.)
avdelingsdirektør

Hege Feiring
utredningsleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi:
Miljødirektoratet
Kautokeino kommune

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

*Romssa ja Finnmarkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija*

Vår dato:

25.11.2021

Vår ref:

2021/10552

Deres dato:

Deres ref:

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Lise Merete Sundelin, 789 50 360

Forespørsel om avklaring og tolkning

Kautokeino kommune, Statsforvalteren i Troms og Finnmark og Miljødirektoratet avholdt et teamsmøte 18.11.21 angående dispensasjonspraksis etter motorferdselsloven i kommunen. Et omforent referat ligger vedlagt.

Vi konkluderte i møtet med at kommunen ikke praktiserer skjønnsutøvelsen i motorferdselsloven, naturmangfoldloven og forvaltningsloven i henhold til lovenes ordlyd. Kommunen på sin side spilte inn i møtet at det er motstrid mellom norsk lov og internasjonal urfolksrett. Kommunen ønsker derfor ikke veiledning med sikte på endret praksis, men sa ja takk til veiledning for å oppfylle de formelle kravene til saksbehandling.

Statsforvalteren påtok seg å ta initiativ til å få et oppdatert kunnskapsgrunnlag om hvordan norsk lov er avstemt mot internasjonale forpliktelser.

Kautokeino kommune hevder at følgende hjemler gir en særskilt rett til motorferdsel:

- ILO-konvensjonen art 27
- Sivile og politiske rettigheter art 27
- Grunnloven § 108
- Finnmarksloven §§ 3 og 4
- Naturmangfoldloven § 1 – der det kommer frem at den samiske kulturen skal ivaretas og vektlegges.
- Sak mellom Jouni E. Länsman v. Finland, der kulturutøvelse i moderniserte former betyr at også bruk av motoriserte kjøretøy er gitt vern etter SP artikkel 27.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark har behov for et svar på hvordan disse bestemmelsene er hensyntatt ved utarbeidelsen av motorferdselsloven av 1977 og om denne tolkningen står seg i lys av dagens nye avgjørelser og tolkninger i nasjonale og internasjonale domstoler. Vi møter samme argumentasjon fra flere av våre kommuner, så svaret vil ikke bare være av betydning for praksisen i Kautokeino kommune.

E-postadresse:
sftfpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse:
Strandvegen 13, Tromsø
Damsveien 1, Vadsø

Telefon: 78 95 03 00
www.statsforvalteren.no/tf
Org.nr. 967 311 014

Dette er en avklaring av så stort omfang at vi verken har kompetanse eller kapasitet til å gjennomføre den. En konklusjon fra Statsforvalteren vil heller ikke ha nødvendig tyngde til å bli akseptert. Vi ber derfor Klima- og miljødepartementet om å utrede spørsmålet.

Med hilsen

Elisabeth Vik Aspaker
Statsforvalter

Lisa Bjørnsdatter Helgason
Miljødirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Referat møte med Kautokeino
18.11.21

Kopi til:

Guovdageaidnu suohkan / Kautokeino
kommune
Miljødirektoratet

Bredbuktnesvn. 6 9520 KAUTOKEINO
Postboks 5672 Sluppen 7485 TRONDHEIM

Referat fra møte mellom Kautokeino kommune, Statsforvalteren i Troms og Finnmark og Miljødirektoratet om dispensasjonspraksis etter motorferdselloven

Referat fra Anders Tandberg og Iris Hallen 18.11.21

Fra Kautokeino kommune:

- Hans Isak Olsen
- Vegard Olsen
- Isak Eikermann
- Sindre Murud
- Kent Valio
- Isak Ole Hætta
- Klemet Erland Hætta
- Anders Bals
- Isak Mathis Hætta

Fra SFTF:

- Elisabeth Vik Aspaker
- Stian Lindgård
- Lisa Bjørnsdatter Helgason
- Lise Sundelin
- Gøril Einarsen
- Referenter: Iris Hallen og Anders Tandberg

Fra Mdir:

- Terje Qvam
- Marit Birkeland
- Trond Flydal

- Innledning, (presentasjon av deltakere) og bakgrunn for møte v/ Elisabeth Vik Aspaker, Statsforvalteren

Glad for å møte kommunen og at så mange deltar fra kommunen. SF og Mdir ønsker dialog med kommunen om rammer for praktisering av motorferdselloven. Vi har sett over tid at det har utvikla seg en praksis som ikke er innenfor lovens rammer. Den store saksmengden viser alvor. Dette møte er starten på en prosess.

SF er rede med å bistå kommunen i arbeidet, og håper kommunen deler ønsket om en lovlig praksis. Vi vil gjerne ha forslag til hvordan kommunen kan bevege seg i retning av en lovlig praksis. Det blir skrevet referat som blir oversendt kommunen i morgen til gjennomlesning.

- Miljødirektoratets, Kommunen og Statsforvalteren rolle v/ Trond Flydal, Miljødirektoratet og Stian Lindgård, Statsforvalteren

Trond Flydal:

Først litt om Miljødirektoratets (mdir) rolle. Mdir er klageinstans for Statsforvalteren der SF er førsteinstans. Vi har en omfattende veiledning i hvordan motorferdselloven skal forstås. Kommunen er en viktig førsteinstans. Der SF ser en praksis som ikke er i tråd med regelverket hos kommunen kan SF jf fvl § 35 fatte omgjøringsvedtak som kan påklages til Mdir.

Vi har et nasjonalt lovverk som gjelder for alle kommuner i Norge. Mdir er opptatt av en likhet i praktisering av regelverket, dette gjelder både lover vedtatt i Stortinget og forskrifter vedtatt i departement. Kommunen har myndighet til å fatte dispensasjonsvedtak og dette er hovedtemaet. KLD har gitt omfattende veiledning om hva som er lovlig skjønnsutøvelse, og det er her kautokeino går ut over rammene for lovlige vedtak.

Antallet dispensasjonsvedtak er uvanlig høyt sammenliknet med andre kommuner.

Stian Lindgård:

Jeg vil også gå inn på det med rammer og roller. Litt om det store demokratiet og lokaldemokratiet. Storting vedtar lov, KLD vedtar forskrift hjemla i lov. SF skal føre kontroll med kommunenes vedtak og kan også oppheve kommunenes vedtak. Er dette demokratisk forankra? Ja, vi handler på vegne av Stortinget som er vårt høyeste politiske valte organ. Stortinget vedtar lover som regjeringen, direktorater og Statsforvalteren og kommunene er pliktig til å følge. Når vi opphever vedtak gjør vi det etter en demokratisk modell og etter delegert myndighet fra Stortinget videre til departement, direktorat og til oss.

Utfordringa her er at vi ikke er enige i lovens ordlyd og gjeldende rett. Jeg tror dere skjønner at dere går ut over skjønnsrommet dere har i enkelte saker og dette gjør dere fordi dere er uenige med loven. Da kommer vi til kort i dette møtet. Er dere uenige i loven, må dere jobbe politisk for å få endret lovverket.

Det er ganske alvorlig når kommunen bryter lovverk som motorferdselloven, naturmangfoldloven, forvaltningsloven, og kanskje i noen tilfeller reindriftsloven.

Vi håper å finne løsninger sammen, om andre skal gjøre det, blir det kanskje ikke i samsvar med behovet lokalt.

- Utfordringer med dispensasjonspraksis i Kautokeino kommune – Statsforvalteren v/ Lise Sundelin

Utfordringer med dispensasjonspraksis slik Statsforvalteren ser det:

- Søknadsskjemaene oppfordrer til ulovlig kjøring

- Formål som turisme, garnfiske, snarefangst osv er problematisk i forhold til lovverket. Søknadsskjemaene har avkryssing til formål som på generell basis ikke kan innvilges.
- Innvilgelsesvedtakene anser vi som ugyldige.
Ikke vurdering av vilkår, ikke vurdering av skader/ulemper, naturmangfoldloven §§ 8-12 jf. § 7, ikke kontrollerbare vedtak (kartene er for dårlige)
- Avslagsvedtak:
Disse anser vi også ugyldige. Ikke begrunnelse. Noen ganger ser vi avslagsgrunn «av hensyn til vilt» - dette er ikke tilstrekkelig. Avslagene bærer preg av usaklig forskjellsbehandling, søkere med «ikke-samiske» navn fra Alta får avslag på samme søknader som andre fra Kautokeino får innvilget. Vi ser eksempler på vedtak fattet med penn uten datering, SMS på natta fra leder av utmarksutvalget. Det er ikke saksnummer, dermed ikke vedtak å klage på.

Det foreligger etter det vi ser brudd på følgende lovverk: Motorferdselsloven, naturmangfoldloven, arkivloven, forvaltningsloven.

Ser vi det samme?

- Kautokeino kommune - beskrivelse av egen praksis. 10 min.

Hans Isak Olsen:

Jeg må si noe om det som hittil har blitt sagt fra Mdir og SF. En ting jeg vil ta opp fra siste innleder Lise Sundelin: Forskjellsbehandling – dette har vi merket godt fra SF når det gjelder Nášša. Kommunen følger lojalt FM “freding” av Našša området og avslår dispensasjoner til Kautokeinos, fortrinnsvis folk fra Maže, befolkning til området. Så skjer det uforståelige når en kar fra Alta, Lethigangas, klager på kommunens avslag. Statsforvalteren tar klagen til følge og gir dispensasjon til en person fra Alta for transport til falleferdig gamme, men nekter lokalbefolkningen som har brukt områdene i uminnelige tider til høsting ferdsel i området. Kommunen er forøvrig helt uenig i at området trenger å “vernes” pga fjellrev.

For meg er det vanskelig å legge frem denne saken på et fremmedspråk. Egentlig burde vi sittet rundt samme bord og snakket samisk. Da kunne vi fortalt til punkt og prikke hva vi mener. Brukt de Samiske begrepene om naturbruk. Dere forstår ikke hva vi mener når det gjelder bruk av utmark, på Samisk “luonddu avkastallan”. Vi snakker ikke om tullkjøring, vi snakker om utnytting av naturressursene.

Elisabeth Vik Aspaker:

Vi merker oss ønsket om tolking for senere møter og dialog.

Isak Mathis O. Hætta:

Dette er en stor kommune. Mdir sammenlikner med alle andre kommuner. Den samiske kulturen – man har benytta seg av naturen hele tiden. Da motorferdselloven kom, så har ikke denne tatt tilstrekkelig hensyn til de fastboende samenes behov.

Vi journalfører alle søknader. Disp.-utvalget behandler sakene.

Kommunen vurderer etter grunnloven § 108 om at myndighetene skal legge til rette for å ivareta samiske rettigheter. Kommunen har et ansvar overfor enkeltindivider. Dette må tas hensyn til ved behandling av klage.

Sivile og politiske rettigheter Art. 27 – denne må også SF ta hensyn til. Dette har ikke SF gjort.

Utvalget vurderer etter naturmangfoldloven § 1 – der kommer det frem at den samiske kulturen skal ivaretas og vektlegges.

Finnmarksloven må man også huske, spesielt formålsparagrafen.

Kommunen må selvfølgelig vurdere skader/ulempen – kommunen har et stort kartverk som viser ATV-veier, og henviser til disse. Det er masse skogsveier som går over alt.

Kommunen har ikke søkt om flere åpne veier – vil ikke åpne naturen for hvem som helst, det må være lokal tilknytning og samisk tradisjonell bruk.

ILO art 8 og 23 er ikke tatt hensyn til av SF. Det står ingen ting om Storting og ratifisering. Høringsuttalelsene fra Sametinget til stortingsmelding 28 og deres definisjon av «utmarksnæring». Fylkesmannen i Finnmark har hatt samme forståelse av utmarksnæring tidligere. Sametinget påpeker i sine kommentarer til stortingsmeldinga at det er flere internasjonale konvensjoner som myndighetene er forpliktet til å følge.

Vil minne om at Fylkesmannen i Finnmark Miljø ifm. forslag til utvidelse av nasjonalparken i Kautokeino bestilte rapporten «Fastboendes bruk av Meacchi – utmark – i Kautokeino kommune» - som kommer frem til at en opprettelse av et verneområde ville fått store konsekvenser for samisk bruk av utmark.

Vegard Olsen:

Både nordmann og same har rett til å høste, utøve sin kultur og sine tradisjoner. Har dere hørt om ILO-169? Det står ingen plass at samer ikke får bruke motoriserte hjelpemidler for å komme seg til fjells. Vi har ikke motorveier her. Vi har mer snøskuterløyper enn offentlige veier. Det er ikke bare å sette seg på en buss. ILO-169, artikkel 23: Samenes rett til å utnytte tradisjonelle høstingsområder. Sameparagrafen § 108 i grunnloven

Klemet Erland Hætta:

Fastboende samers rett til å høste av naturen er ikke tatt hensyn til i loven. Demokratiet fungerer dårlig for oss urfolk, da vi alltid vil være i mindretall, vi kommer aldri til å være i flertall i Norge. Vi blir bedt om å bruke norsk fordi det er lettere å forstå, for dere, ikke for oss som har samisk som morsmål. Vår praksis har til tider blitt møtt med forståelse av Fylkesmannen (nå statsforvalteren), føler at det nå er endret.

I dag stenges fastboende samer til å høste og ferdes i sine tradisjonelle høstingsområder. Loven om motorisert ferdsel er i strid med FN-konvensjon om politiske og sosiale rettigheter (SP) artikkel 27, ettersom den utestenger fastboende til å ferdes i sine tradisjonelle områder. Fastboende samers tradisjonelle bruk av sine høstingsområder faller under kulturbegrepet i SP artikkel 27.

Fastboende samers rettigheter ivaretas ikke av Norsk lov, og er derfor ikke i tråd med internasjonale avtaler. Det er ikke alle samer som har rein, fastboende samer mistet rettigheter å eie rein, når Staten innført Reindriftsloven. Men fastboende samer er også samer. Viser til saken mellom Jouni E. Länsman v. Finland, der kulturutøvelse i moderniserte former betyr at også bruk av motoriserte kjøretøy er gitt vern etter SP artikkel 27.

Vi ber SF og Mdir om å følge dette opp for å sikre fastboernes samers rett til kulturutøvelse.

SF følger ikke Sametingets retningslinjer for endret bruk av utmark. Kommunen har fulgt opp motorferdselsforbudet i Nášša, ved å ikke innvilge dispensasjon til området. Men SF har overprøvd kommunen og gitt dispensasjon samtidig som lokalbefolkningen som livnærer seg av utmark, får avslag også når de søker i randsonen. Dersom det søkes til SF på samisk, får de spørsmål om de ønsker svar på norsk eller samisk. En ufin måte å spørre på, språkloven gjelder for Fylkesmannen også. Dette passer seg ikke, selvfølgelig vil de ha svar på samisk.

Sametinget har uttalt at dagens motorferdselslov er moden for revidering, det samme har fylket og Stortinget gjort Departementet har bedt Fylkesmannen om å endre praksis, for eksempel i forbindelse med forlengelse av åpningstid for skuterløyper, dere er ikke alltid i tråd med regelverket.

Ja vi er uvanlig i forhold til andre kommuner, det burde ikke være noen overraskelse, 95 prosent er samisk befolkning. Vi er dessverre uvanlig sammenlikna med andre kommuner. Vi har et helt annet levesett og en annen kulturforståelse og naturutøvelse enn den norske.

Kent Valio:

Vår praksis er at vi har et digitalt søknadsskjema, som er det samme andre kommuner bruker. Alle dispensasjonssøknader behandles politisk. Jeg ønsker veiledning om hvordan vi får vår saksbehandling mer i tråd med det vi skal gjøre. Det oppleves som grov urett å måtte søke en norsk saksbehandler i Vadsø for å få dispensasjon til elgjakt. Fornorskning dreier ikke bare om språk, men det å legge ulike hindringer i veien for å kunne utøve samisk kultur, som naturbruk. Jeg tror ikke Kautokeino kan veiledes til å bli norsk. Hadde det vært tilfellet, hadde vi snakket norsk som de gjør i alle andre kommuner. Jeg ønsker veiledning fra SF om det som trengs for at jeg skal gjøre min plikt.

Varaordfører Isak Ole Hætta:

Det er sagt mye her. Det er vist til en del lovverk stadfestet av Stortinget. Mitt ønske er at statsforvalteren jobber med å skolere de som jobber rundt Statsforvalteren om de lover som er vedtatt og skal følges, ikke at samene skal bli norske og leve som nordmenn. SF er også SF for samer. Vi håper at dere tar signalene fra kommunen om at vi faktisk har en del lovverk som SF ikke kan hoppe bukk over.

Elisabeth Vik Aspaker:

Vi har ingen intensjon eller ønsker om å veilede Kautokeino til å bli norsk. Alle er opptatt av å ta et oppgjør med fornorskningen, der har vi fortsatt en jobb å gjøre. Vi må erkjenne at vi har et lovverk som alle kommuner må følge. Kommunen har her vist til en rekke konvensjoner som også Stortinget er godt kjent med og som skal være ivaretatt når Stortinget vedtar lover. Jeg håper vi i den videre prosessen kan bidra til å tolke oss gjennom hvordan ulike lovverk påvirker hverandre og bygge saksbehandlingen videre på det.

Lisa B Helgason:

Det er kommet momenter fra kommunen, vi kan diskutere nærmere de punktene.

Vi må følge det regelverket som er, og følge opp.

Jeg merker meg at Valio ønsker veiledning for å følge opp og få lovlig praksis. Vi er beredt til å veilede og vil sette av ressurser for å gjøre det.

Terje Qvam:

Jeg støtter det Lisa sier. Det er positivt at Valio ønsker veiledning. KLD har bevilga 4 mill kr ekstra over to år til SF for særskilt veiledning – dette møte er en del av dette.

Trond Flydal:

Jeg hører to forhold fra kommunen; 1) Lovverket ikke tilpassa samiske forhold.

2) Alminnelige krav til saksbehandlingen. Her er det ikke noen spesielle forhold som jeg kan se, men det er en lovrevisjonsprosess på gang og det vil her være viktig å spille inn det om det er «særegne forhold» i kommunen.

Man kan være misfornøyd med dagens lov, men det er slik det er. Vanskelig å påberope seg spesielle forhold i saksbehandlingen.

Stian Lindgård:

Kjernen i dette er at vi ikke er enige i gjeldende rett, og at det uttrykkes at vi må tolke loven i lys av konvensjoner som regulerer urfolks rettigheter. Jeg forstår Valio slik at han vil innrette seg prosessuelt, men ikke vil endre praksis. Veiledning er dermed ikke et spor for å løse uenigheten om dispensjon praksis.

Om dere ikke er enige i gjeldende rett, så er det lovgivningssporet/det juridiske sporet som må følges. Det vi gjør fra Statsforvalterens side er å praktisere loven slik den er i dag. Enten må det flere ressurser til å føre kontroll, eller så må det en lovendring til som er mer i samsvar med kommunens ønske – dette er et politisk spor som kommunen kan forfølge.

Klemet Erlend Hætta:

Jeg har to spørsmål:

Er det ikke mulig å gi dispensasjon basert på politisk skjønn?

Har Statsforvalteren gitt tilbakemelding til Stortinget og Regjering om at dagens lovverk ikke ivaretar urfolks rettigheter til å utøve utmarkshøsting.

Stian Lindgård:

Kommunens praksis i dag er utenfor skjønnsrommet som det er anledning til. Fylkesmannen i Finnmark har tidligere spilt opp til departementet at loven ikke er tilpasset samisk bruk av utmark.

Ante Bals:

Vi ser på den politiske påvirkningen, og har nedsatt et eget utvalg som skal jobbe opp mot lovgiver og si hva som ikke fungerer. Vi får en del søknader som er totalt annerledes enn i andre kommuner – det krever mye lokalkunnskap for å ferdes i vår kommune. Våre søkere skal ikke på kosetur, men høste av naturen for egen husholdning eller å selge litt. Vi kjenner de fleste som søker – vi vet at den enkelte søker er der de pleier å være å gjøre det de pleier å gjøre, f.eks.

Det er handlingsrom til å forskjellsbehandle mellom fastboende og andre – lokalbefolkningen som er kjent og vet hvor det kan være risiko å kjøre og andre som ikke er kjent. Er det mulighet til en slik forskjellsbehandling? Om det ikke er lov, så må SF jobbe for å få på plass en slik adgang.

Stian Lindgård:

Forskjellsbehandling skal i utgangspunktet ikke finne sted, men dette er ikke den største utfordringen. Formålet samisk bruk av utmark er ikke hensyntatt. Kommer det en lovendring eller en annen tolkning av loven, skal vi selvsagt forholde oss til det og dermed utvide det skjønnsrommet.

Kent Valio:

For at lokalbefolkningen skal stole på det som kommer ut av dette møtet må SF og Mdir gjøre en vurdering av om internasjonale forpliktelser er ivarettatt i lovverket.

Klemet Erland Hætta:

Tidligere fylkesmann Gunnar Kjønne hadde et annet syn med hensyn til samisk bruk. Det vi ser er at de samiske kjerneområdene mister innbyggere, de får ikke utøve sin levemåte. Jeg kan ikke skjønne at SF og Mdir kan sitte stille og se på utviklingen uten å varsle sine overordnede. Når SF forhindrer utøvelse av den samiske levemåten vil dette – satt på spissen – føre til større fraflytting fra samiske områder. Dersom SF ikke varsler overordna myndigheter om at dagens lovforståelse fører til fraflytting, så er SF med på å en utvikling i Norge der det samiske dør ut dag for dag. De samiske kjerneområdene vil gradvis avfolkes.

Elisabeth Vik Aspaker:

Stortinget vedtar lover og forholder seg også til internasjonale konvensjoner som ILO 169. Statsforvalteren kan be om en gjennomgang av lovverket og se om det er grunnlag for nytolkning eller behov for å justere loven. Kan det være grunn til å endre/tilpasse? Vi vil melde behovet for en gjennomgang til nasjonale myndigheter. Det er ingen motvilje hos oss mot ILO-konvensjonen.

Klemet Erland Hætta:

Vi forventer at SF og mdir følger lover vedtatt av Stortinget. Finnmarksloven er vedtatt av Stortinget, og § 4. Sametingets retningslinjer for endret bruk av utmark er en del av Finnmark loven. Sametinget har vedtatt retningslinjer for endret bruk av utmark. Men SF

og mdir følger ikke de. Ved etablering av motorferdselsforbudet i Nášša vurderte man ikke hvilke virkninger dette medfører for lokalbefolkningen. Og dette har SF bekreftet meg via e-post i sommer. Vi syns det er bra av man tar vare på fjellrevbestanden, men lovverket skal følges. Og lokalbefolkningens bruk ble ikke vurdert. Kommunen har fulgt opp motorferdselsforbudet ved ikke å gi dispensasjon til området, men SF har gitt dispensasjoner dit. F.eks søkte en fra Alta om dispensasjon og fikk avslag fra kommunen, men SF overprøvde kommunen og gav en person lov til å kjøre dit med fem skutere. En person fikk altså dispensasjon fra SF til å kjøre med 5 skutere.

Lise Sundelin:

Jeg har notert meg at vi må se på ILO, sivile og politiske rettigheter i artikkel 27, grunnlovens §108 og Finnmarkslovens §§ 3 og 4.

Stian Lindgård:

Vi må finne ut hva som er gjeldende rett, og se på motorferdselsloven sammenholdt med andre lover og bestemmelser som regulerer urfolks rettigheter. Vi skal også spille oppover deres syn på samisk bruk av utmark. Men når det er gjort vil det kunne ut i en lovtolking hvor disse konvensjonene er ivaretatt og som definerer kommunens skjønnsrom. Det er ikke slik at det ene lovverket slår det andre i hodet. Loven og internasjonale konvensjoner må tolkes og sees i sammenheng. Når dette er gjort har man en rettsregel som må følges både av Statsforvalteren og kommunen.

Det er grenser for hvor mye motorferdsel som kan utøves før det går ut over naturgrunnlaget for samisk kultur også.

På chat fra Kent Valio: Samisk bruk er beste vern (*fordi det hindrer vindmøller, gruver, veier, demninger, annen industri og nasjonalparker med mange turister og begrenser formålsløst friluftsliv etter norsk tradisjon, tilføyelse/forklaring*).

Terje Qvam:

Godt tidspunkt å løfte inn synspunkter med tanke på at det nå er en prosess for å se på motorferdselregelverket.

Hans Isak Olsen:

Enig i det Lindgård sa om tolkning av det Valio sa, det går på saksbehandling, ikke praksis. Når Sundelin ramser opp dispensasjonsformål vi ikke kan bruke, dere får ikke lov til å dra til fiskevann for å fiske osv. Vi kommer ikke til å slutte med å innvilge til disse formålene, men vi kommer aldri til å tillate tullkjøring. Vi har behov for at SF også jobber for oss og ikke bare mot oss.

Vegard Olsen.

Innledningsvis nevnte dere at vi må ta vare på reindrift osv. For det første, er det noen som har drevet i pakt med samer, så er det fastboende samer. Alle forstår – man kjører ikke i full fart inn i en reinflokk. Sist vår da kommunen søkte forlenget åpning av snøskuterløyper hvor SF beskylder reindriften om å gå imot kommunens søknad – SF setter reindriften opp mot lokalbefolkningen.

Stian Lindgård:

En liten oppsummering: Vi skal være en god Statsforvalter for det samiske folket. Kommunen praktiserer ikke skjønnsutøvelsen i motorferdselsloven, naturmangfoldloven, forvaltningsloven i henhold til lovens ordlyd. Kommunen har spilt inn at den mener at det er motstrid mellom norsk lov og internasjonal urfolksrett. SF skal ta initiativ til et oppdatert kunnskapsgrunnlag om hvordan norsk lov er avstemt mot internasjonale forpliktelser er å tolke. Da er det ikke sikkert at kommunen blir fullt ut fornøyd, men da må kommunen jobbe politisk for å få endret motorferdselloven. Vi må forholde oss til loven slik den til enhver tid er. Jeg vil poengtere at dette møtet bare er starten på en prosess sammen med Kautokeino kommune. SF skjønner kommunen slik at SF ikke nå kan veilede kommunen til endret praksis, men at vi kan veilede kommunedirektøren i å oppfylle kravene til saksbehandling. Jeg synes det var et godt møte.

Elisabeth Vik Aspaker:

Tusen takk for et konstruktivt møte der vi har luftet synspunkter og meninger, og her har alle har en hjemmelekse å gjøre. Vi skal se på praksis i forhold til innspillene. Og så er det en lovendringsprosess som pågår parallelt. Med hensyn til søknadsskjema og formaliteter kan vi følge opp videre direkte med kommunedirektøren.

Utkast til referat sendes kommunen i morgen, 19.11.21, og vi ber om en rask tilbakemelding fra kommunen.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

*Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija*

Vår dato:

19.04.2022

Vår ref:

2022/3163

Deres dato:

«RefDato»

Deres ref:

«Ref»

Frode Rønquist
Boks 1086
9503 Alta

Saksbehandler, innvalgstelefon

Gøril Einarsen, 77642113

Kautokeino kommune

Varsel om mulig omgjøring av Kautokeino kommune sitt vedtak om bruk av snøskuter for isfiske

Statsforvalteren viser til Kautokeino kommune sitt vedtak i sak 230/22, datert 7. mars og journalført som sak nr. 2016/661-7. Vedtaket gjelder bruk av snøskuter i forbindelse med transport av bagasje/utstyr og tradisjonell utmarkshøsting, nærmere bestemt isfiske. Vi viser også til møte med Kautokeino kommunen og tidligere veiledning om dispensasjonspraksis, samt brev fra KLD datert 8. mars 2022.

Statsforvalterens har vurdert at Frode Rønquist ikke oppfyller vilkår etter nasjonal forskrift (nf) § 6. Kautokeino kommune har dermed ikke hjemmel til å benytte skjønnsrommet til å fatte vedtak om å bruke snøskuter i forbindelse med isfiske som i denne saken. Vedtaket er derfor i strid med nf § 6 og motorferdsellovens intensjon om å begrense motorferdselen til det nødvendigeste. Kautokeino kommune sin saksbehandling i denne saken tilfredsstiller heller ikke krav til vurdering etter motorferdselloven eller naturmangfoldloven § 7.

Statsforvalteren vurderer derfor at kommunens vedtak i sak 230/22 er ugyldig. Ugyldige vedtak kan alltid omgjøres jf. § 35 i forvaltningsloven. Statsforvalteren varsler derfor omgjøring av Kautokeino kommune sitt vedtak i sak 230/22.

Bakgrunn for saken

Tidlig i februar ble Statens naturoppsyn (SNO) kjent med at Kautokeino kommune hadde fattet flere vedtak om dispensasjon til å bruke snøskuter for å dra på isfiske på Gahccanjavri, i Nášša området. SNO vurderte at vedtaket kunne være ulovlig og ba derfor Statsforvalteren om å foreta lovlighetskontroll av denne og tilsvarende saker i området. I midten av februar ba Statsforvalteren Kautokeino kommune om å sende samtlige vedtak de hadde fattet etter 1. februar 2022 i dette området. Den 10. mars sendte kommunen 13 ulike vedtak som gjaldt isfiske på fiskevann i Nášša. Et av disse dispensasjonsvedtakene var for Frode Rønquist, Jørgen Lindahl og Børge Ek Mannsverk. De har søkt om og fått innvilget dispensasjon til å benytte snøskuter til å kjøre fra skuterløype 23 Ruoddejavri til Gahccanjavri og fra løype 26 til Lille og store Goastejavri. Kommunen har krysset av for at saksbehandlingen er gjort politisk, og at søknad er innvilget med endringer. Kommunen avslø

E-postadresse:
sftfpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse:
Strandvegen 13, Tromsø
Damsveien 1, Vadsø

Telefon: 78 95 03 00
www.statsforvalteren.no/tf
Org.nr. 967 311 014

søknad til Hoankkvuolesjavri av hensyn til vilt. Vedtaket er skrevet under av Vegard Olsen og Isak M Hætta. Dispensasjonsvedtaket gjelder for 5 turer i perioden 18. mars – 4. mai 2022.

Statsforvalterens rolle - lovlighetskontroll av vedtak

Statsforvalteren skal veilede kommunene om gjeldende regelverk for motorferdsel i utmark. Vi skal også kontrollere lovligheten av kommunale vedtak om motorferdsel i utmark og vassdrag, for å minimalisere negativ påvirkning på naturmiljø og friluftsliv. Gjennom veiledning skal vi bidra til å gjøre dispensasjoner kontrollerbare i felt. Statsforvalteren samarbeider derfor med Politiet, SNO og Fjelltjenesten i slike saker. Et av målene med samarbeidet, er å veilede kommunene slik at de har god nok kunnskap til å fatte lovlige og kontrollerbare vedtak.

I tråd med kommunelovens § 27-4 kan vi kreve opplysninger og innsyn ved lovlighetskontroll. Lovlighetskontroll kan kun utføres dersom «særlige grunner» tilsier dette jf. kommuneloven § 27-1. Vi har vurdert at vi har særlige grunner til å følge opp denne saken, fordi kommunen har etablert en ulovlig praksis om dispensasjon for turkjøring/isfiske som er i strid med nasjonal forskrift § 6. Vi mener saken er av prinsipiell karakter.

KLD har i brev datert 8. mars presisert at Statsforvalteren kan gripe inn mot dispensasjonspraksis som er i strid med motorferdselregelverket. Videre at kommunen har en plikt til å rette seg etter statsforvalterens inngripen, og kan ikke påberope et annet rettslig syn enn statsforvalteren eller departementet som grunnlag for en avvikende praksis. KLD sier at en slik praksis vil være ulovlig. Statsforvalteren har derfor gjort lovlighetskontroll av dette vedtaket.

Lovgrunnlaget

Omsøkte kjøring regnes som motorferdsel i utmark, og er ikke tillatt med mindre noe annet er bestemt i eller i medhold av motorferdselloven, jf. motorferdselloven § 3. Lov og forskrift åpner for flere nytteformål der motorferdsel er tillatt, hvor man kan kjøre uten å måtte søke om tillatelse. Anerkjente nytteformål er listet opp i § 4 i motorferdselloven, i nasjonal forskrift § 2 (barmark), og nasjonal forskrift § 3 (vinterføre). Omsøkte kjøring faller ikke inn under disse og må vurderes etter nf § 5a eller nf § 6.

Transport i forbindelse med utmarksnæring – nf § 5a

Kommunen kan etter søknad gi tillatelse til bruk av motorkjøretøy til transport av materiell og utstyr i forbindelse med utmarksnæring. Som utmarksnæring regnes drift av utleiehytter, næringsmessig høsting av naturgoder, turist- og reiselivsnæring, leting og undersøkelse av mineralske ressurser mv., forutsatt at virksomheten er registrert i Enhetsregisteret.

Transport etter nf § 6, særlig behov

Bestemmelsen lyder som følger: «I unntakstilfelle kan kommunen etter skriftlig søknad gi tillatelse til kjøring utover [§ 2-§ 5](#), dersom søkeren påviser et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring, og som ikke kan dekkes på annen måte. Før eventuell tillatelse gis, skal transportbehovet vurderes mot mulige skader og ulemper i forhold til et mål om å redusere motorferdselen til et minimum».

For at kommunen skal kunne fatte vedtak etter nasjonal forskrift § 6, stiller lovverket fire krav for at kommunen skal ha anledning til å gi dispensasjon. Kommunen kan bare benytte skjønnsrommet dersom alle vilkår er oppfylt.

- Det må dreie seg om et **unntakstilfelle**
- Det skal være et **særlig behov for transport** (Kommunen må vurdere om kjøring er nødvendig, har et akseptert nytteformål, eller bærer preg av unødvendig kjøring)
- Behovet må ikke knyttes til **turkjøring** (Det siktes til ren turkjøring, for turens skyld)
- Behovet må **ikke kunne dekkes på annen måte enn ved den omsøkte motorferdselen** (Hvis transporten f.eks. kan utføres på til fots/ til vanns/ helikopter, kan ikke kommunen benytte skjønnsrommet og innvilge dispensasjon til barmarkskjøring)

Etter nasjonal forskrift § 6 skal kommunen først vurdere om lovens vilkår er oppfylt, deretter skal kommunen vurdere om en innvilget dispensasjon vil føre til mulige skader og ulemper, endelig skal kommunen vurdere hvilken innvirkning dispensasjonen vil ha på naturmangfoldet.

Miljødirektoratet har presisert at forskriften § 6 er en sikkerhetsventil, som skal fange opp spesielle tilfeller, og at det følgelig må stilles strenge krav til at søkeren kan påvise et særlig behov og hva som regnes som nødvendig kjøring. Hjemmelen nf § 6 gjelder derfor kun for unntakstilfeller.

Jakt, fangst, fiske og bærsanking

I instruksen i Rundskriv T 1/96 sies det at «Transport av utstyr og utbytte ved jakt, fangst eller fiske som faller utenfor nevnte bestemmelser, oppfyller som hovedregel ikke kriteriene i forskriftens § 6 og kan således ikke tillates. Dreier det seg om klart dokumentert tilfelle av næring som gir seg utslag på årsinntekten, kan det gis tillatelse dersom motorisert transport er nødvendig. Om det skal gis tillatelse i slike tilfeller beror på en vurdering ut fra kriteriene i § 6. Snøscooterkjøring i forbindelse med isfiske og småviltjakt vil vanskelig oppfylle lovens krav om "særlig behov". «

Krav til vurdering og begrunnelse

Kautokeino kommune skal behandle søknaden etter gjeldende lovverk og naturmangfoldlovens prinsipper §§ 8-12. Vurdering av naturmangfoldlovens prinsipper skal synliggjøres i vedtaket, dvs. § 8 om kunnskapsgrunnlaget, § 9 om føre-var-prinsippet, § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning, § 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver, og § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Kontrollerbare dispensasjoner

Kommunen skal fatte kontrollerbare vedtak. Dette vil bl.a. være: kart av god kvalitet med inntegnet kjøretrasé, hvem dispensasjonen gjelder for (personopplysninger), type kjøretøy, formål med kjøringen, i hvilket tidsrom kjøringen tillates og antall turer vedtaket gjelder for. Kommunen bør stille krav om kjørebok i tilfeller det er stilt vilkår om et visst antall turer tillatelsen gjelder for.

Statsforvalterens vurdering av vedtaket

Kommunens saksbehandling

Det kan se ut som om søknadskjema og dispensasjonsvedtak er et og samme skjema, der kommunen krysses av for «Politisk» og «Ja, med følgende endringer/bemerkninger» under

overskriften saksbehandling. Vedtaket er ikke hjemlet. Vi antar kommunen har vurdert søknaden etter nf §§ 5a eller 6. Kautokeino kommune skal behandle søknaden etter gjeldende lovverk, og gjøre en vurdering om hvorvidt vilkårene for å kunne innvilge dispensasjon er oppfylt. Vi ser ikke at Kautokeino kommune har gjort det i denne saken. Manglende hjemmel er saksbehandlingsfeil som i seg selv kan føre til ugyldighet. Dette har imidlertid ingen reell betydning for søker, ettersom han har fått dispensasjon fra kommunen og kjører i «god tro». Vedtaket er ikke begrunnet, og oppfyller dermed ikke krav til vurdering etter motorferdselloven eller naturmangfoldloven § 7. Statsforvalteren har vurdert om søker oppfyller vilkår etter nf §§ 5a eller 6.

Vilkåret i nf § 5a er ikke oppfylt

Kravet om at virksomheten skal være registrert i Enhetsregisteret, er satt for å minimere ferdselen og for å sikre at tillatelse til bruk av motorferdsel til utmarksnæring bare gis til de som er næringsdrivende. Bestemmelsen åpner ikke for at det gis tillatelse til bruk av motorferdsel i utmark til enkeltstående aktiviteter eller tilfeldige oppdrag, eller virksomhet som foregår i så liten målestokk eller så sporadisk at det ikke kan anses for å være næringsdrift. Søker har ikke vist at dette er et klart dokumentert tilfelle av næring som gir seg utslag på årsinntekten og oppfyller dermed ikke vilkår for å kunne få dispensasjon etter nf § 5 a.

Vilkårene i nf § 6 er ikke oppfylt

Først når alle vilkår etter hjemmelen nf § 6 er oppfylt kan kommunen velge om den vil innvilge eller avslå. Kommunen har ingen skjønnsom når det kommer til tolkning av vilkår. Transport i forbindelse med isfiske som i denne saken er knyttet til turkjøring og er ikke regnet som et særlig behov etter lovens bestemmelse. Det er kun åpnet for å innvilge turkjøring for de som er bevegelseshemmede eller varig funksjonshemmede. Vi kan ikke se at søker har påvist et særlig behov, eller at det er noe i saken som tilsier at han står i en annen situasjon enn andre med tilsvarende behov. Det er mange som ønsker å benytte motorkjøretøy for å fiske på isen utenom etablerte snøskuterløyper. Dette er altså heller ikke et unntakstilfelle. Statsforvalteren har vurdert at søker kan benytte etablerte snøskuterløyper som er satt av for nettopp dette formålet. Kommunene har mange skuterløyper, så behovet for å slik høsting kan dekkes på annen måte. I denne saken oppfyller søker ingen av vilkårene i nf § 6. Det betyr at Kautokeino skulle avslått søknaden.

Ulovlig og unødvendig kjøring i Nášša – område der fjellreven trenger ekstra beskyttelse

I tillegg til at kjøringen som er innvilget ikke er innenfor regelverket, har også kommunen latt være å vurdere de negative konsekvenser denne kjøringen kan ha for naturmiljø. Denne og flere andre dispensasjonsvedtak gir mulighet for omfattende motorferdsel i utmark i et område og tid på året da viltet, og særlig fjellreven trenger beskyttelse. Nášša er et viktig område for fjellreven, fordi det fungerer som sammenbinding av de små og fragmenterte fjellrevbestandene i Troms og Finnmark. Fjellreven er sterkt truet (EN) på Norsk rødliste for arter 2021 og har status som prioritert art i medhold av egen forskrift, noe som gir fjellreven, dets hi og leveområde et særskilt vern mot ødeleggelse og forstyrrelser jf. § 3 i Forskrift om fjellrev som prioritert art. Bestandssituasjonen er særlig kritisk for de nordlige delbestandene.

Gjennom nye kommunale forskrifter om snøskuterløyper har kommunene tatt hensyn til fjellreven ved å unnlate å etablere løyper inn i kjernen av fjellrevens leveområde i Nášša. Gjennom dette forskriftsarbeidet skulle kommunen ha opparbeidet seg kompetanse om hvordan fjellreven påvirkes av motorferdsel i utmark. Vi kan ikke se at kommunen har brukt denne kompetansen i denne saken.

Tvert om har kommunen valgt å innvilge flere dispensasjoner inn i det vi per dags dato anser som ulovlig og unødvendig motorferdsel i utmark og i et område og for en art som har behov for særlig beskyttelse.

Konklusjon

Søker oppfyller ikke vilkår i nf §§ 5a eller 6. Statsforvalteren har derfor vurdert at kommunen ikke hadde anledning til å benytte skjønnsrommet og innvilge denne dispensasjonen. Kautokeino kommune sin saksbehandling i denne saken tilfredsstiller heller ikke krav til vurdering etter motorferdselloven eller naturmangfoldloven § 7. De manglende vurderinger har mest sannsynlig virket inn på vedtakets innhold. Statsforvalteren vurderer derfor at kommunens vedtak er ugyldig jf. fvl § 41, og at vedtaket trolig er i strid med motorferdselloven. Dette innebærer at dispensasjonen kan omgjøres i medhold av forvaltningsloven § 35 annet ledd, jf. første ledd.

Varsel om mulig omgjøring

Statsforvalteren i Troms og Finnmark vurderer å benytte vår omgjøringskompetanse, og varsler derfor at vedtaket i sak 230/22 mest sannsynlig blir omgjort, i medhold av forvaltningsloven § 35 annet ledd, jf. første ledd. Kommunen og dispensasjonsinnehaver kan uttale seg innen 14 dager etter at varselet er mottatt. Etter at fristen er gått ut, vil vi vurdere om det er nødvendig å omgjøre/oppheve vedtaket.

Intensivert veiledning av kommunene

Statsforvalteren har det siste året intensivert veiledning av kommunene i motorferdselregelverket, forvaltningsloven og naturmangfoldloven. Alle kommunene i fylket har blitt invitert og de fleste har deltatt på kurs. Vi har utarbeidet maler som kommunen kan benytte for å gjøre det lettere å fatte lovlige og kontrollerbare vedtak. Veiledningsmateriellet ligger på Statsforvalterens hjemmeside.

Vi ber kommunen ta veiledningen i dette varselet til etterretning, slik at kommunen kan fatte lovlige og kontrollerbare vedtak. Vi er tilgjengelig dersom kommunen ønsker mer utfyllende veiledning i slike saker.

Med hilsen

Iris Rita Hallen (e.f.)
leder for seksjon vilt og motorferdsel

Gøril Einarsen
seniorrådgiver miljø

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Statens naturoppsyn

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija

Vår dato:

12.05.2022

Vår ref:

2022/3163

Deres dato:

«RefDato»

Deres ref:

«Ref»

Frode Rønquist

Kautokeino kommune

Saksbehandler, innvalgstelefon

Gøril Einarsen, 77642113

Statsforvalteren opphever Kautokeino sitt vedtak om bruk av snøskuter for isfiske

Statsforvalteren viser til Kautokeino kommune sitt vedtak i sak 230/22, datert 7. mars og journalført som sak nr. 2016/661-7. Vedtaket gjelder bruk av snøskuter i forbindelse med transport av bagasje/utstyr og tradisjonell utmarkshøsting, nærmere bestemt isfiske. Vi viser også til møte med Kautokeino kommunen og tidligere veiledning om dispensasjonspraksis, samt brev fra KLD datert 8. mars 2022. Viser også til vårt varsel om mulig omgjøring datert 19. april 2022.

Statsforvalterens har vurdert at Frode Rønquist ikke oppfyller vilkår etter nasjonal forskrift (nf) §§ 5a eller 6. Kautokeino kommune har dermed ikke hjemmel til å benytte skjønnsrommet til å fatte vedtak om bruk av snøskuter i forbindelse med isfiske som i denne saken. Kommunen har bare hjemmel til å benytte skjønnsrommet og innvilge dispensasjon dersom samtlige vilkår etter nf § 5a og 6 er oppfylt. Vedtaket er derfor i strid med både nf §§ 5a og 6 og motorferdsellovens intensjon om å begrense motorferdselen til det nødvendigeste. Kautokeino kommune sin saksbehandling i denne saken tilfredsstiller heller ikke krav til vurdering etter motorferdselloven eller naturmangfoldloven § 7.

Statsforvalteren vurderer derfor at kommunens vedtak i sak 230/22 er ugyldig, og at vedtaket er i strid med motorferdselloven. Ugyldige vedtak kan alltid omgjøres jf. § 35 i forvaltningsloven. Statsforvalteren har fattet følgende

Vedtak:

Statsforvalteren opphever Kautokeino kommune sitt vedtak i 230/22. Vedtaket er hjemlet i forvaltningsloven § 35.

Frode Rønquist kan klage på vedtaket innen tre uker etter at dette brevet om oppheving er mottatt. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, og sendes via Statsforvalteren i Troms og Finnmark.

E-postadresse:
sftfpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse:
Strandvegen 13, Tromsø
Damsveien 1, Vadsø

Telefon: 78 95 03 00
www.statsforvalteren.no/tf
Org.nr. 967 311 014

Bakgrunn for saken

Søknad og kommunens behandling

Tidlig i februar ble Statens naturoppsyn (SNO) kjent med at Kautokeino kommune hadde fattet flere vedtak om dispensasjon til å bruke snøskuter for å dra på isfiske på Gahccanjavri, i Nášša området. SNO vurderte at vedtaket kunne være ulovlig og ba derfor Statsforvalteren om å foreta lovlighetskontroll av denne og tilsvarende saker i området. I midten av februar ba Statsforvalteren Kautokeino kommune om å sende samtlige vedtak de hadde fattet etter 1. februar 2022 i dette området. Den 10. mars sendte kommunen 13 ulike vedtak som gjaldt isfiske på fiskevann i Nášša. Et av disse dispensasjonsvedtakene var for Frode Rønquist, Jørgen Lindahl og Børge Ek Mannsverk. De har søkt om og fått innvilget dispensasjon til å benytte snøskuter til å kjøre fra skuterløype 23 Ruoddejavri til Gahccanjavri og fra løype 26 til Lille og store Goastejavri. Kommunen har krysset av for at saksbehandlingen er gjort politisk, og at søknad er innvilget med endringer. Kommunen avslø søknad til Hoankkvuolesjavri av hensyn til vilt. Vedtaket er skrevet under av Vegard Olsen og Isak M Hætta. Dispensasjonsvedtaket gjelder for 5 turer i perioden 18. mars – 4. mai 2022.

Varsel om mulig omgjøring og uttalelse

Statsforvalteren vurderte at søker ikke oppfylte vilkår etter nf §§ 5a og 6 og at Kautokeino kommune dermed ikke hadde hjemmel til å benytte skjønnsrommet til å fatte vedtak om motorferdsel som i denne saken. I april varslet derfor Statsforvalteren i Troms og Finnmark at vedtaket i sak 230/22 kunne bli omgjort, i medhold av forvaltningsloven § 35 annet ledd, jf. første ledd. Kommunen og dispensasjonsinnehaver fikk 14 dager frist for å uttale seg. Verken Kautokeino kommune eller dispensasjonsinnehaver har uttalt seg i denne saken.

Statsforvalterens rolle - lovlighetskontroll av vedtak

Statsforvalteren skal veilede kommunene om gjeldende regelverk for motorferdsel i utmark. Vi skal også kontrollere lovligheten av kommunale vedtak om motorferdsel i utmark og vassdrag, for å minimalisere negativ påvirkning på naturmiljø og friluftsliv. Gjennom veiledning skal vi bidra til å gjøre dispensasjoner kontrollerbare i felt. Statsforvalteren samarbeider derfor med Politiet, SNO og Fjelltjenesten i slike saker. Et av målene med samarbeidet, er å veilede kommunene slik at de har god nok kunnskap til å fatte lovlige og kontrollerbare vedtak.

I tråd med kommunelovens § 27-4 kan vi kreve opplysninger og innsyn ved lovlighetskontroll. Lovlighetskontroll kan kun utføres dersom «særlige grunner» tilsier dette jf. kommuneloven § 27-1. Vi har vurdert at vi har særlige grunner til å følge opp denne saken, fordi kommunen har etablert en ulovlig praksis om dispensasjon for turkjøring/isfiske som er i strid med nasjonal forskrift § 6. Vi mener saken er av prinsipiell karakter.

KLD har i brev datert 8. mars presisert at Statsforvalteren kan gripe inn mot dispensasjonspraksis som er i strid med motorferdselregelverket. Videre at kommunen har en plikt til å rette seg etter statsforvalterens inngripen, og kan ikke påberope et annet rettslig syn enn statsforvalteren eller departementet som grunnlag for en avvikende praksis. KLD sier at en slik praksis vil være ulovlig. Statsforvalteren har derfor gjort lovlighetskontroll av dette vedtaket.

Lovgrunnlaget

Omsøkte kjøring regnes som motorferdsel i utmark, og er ikke tillatt med mindre noe annet er bestemt i eller i medhold av motorferdselloven, jf. motorferdselloven § 3. Lov og forskrift åpner for flere nytteformål der motorferdsel er tillatt, hvor man kan kjøre uten å måtte søke om tillatelse. Anerkjente nytteformål er listet opp i § 4 i motorferdselloven, i nasjonal forskrift § 2 (barmark), og nasjonal forskrift § 3 (vinterføre). Omsøkte kjøring faller ikke inn under disse og må vurderes etter nf § 5a eller nf § 6.

Transport i forbindelse med utmarksnæring – nf § 5a

Kommunen kan etter søknad gi tillatelse til bruk av motorkjøretøy til transport av materiell og utstyr i forbindelse med utmarksnæring. Som utmarksnæring regnes drift av utleiehytter, næringsmessig høsting av naturgoder, turist- og reiselivsnæring, leting og undersøkelse av mineralske ressurser mv., forutsatt at virksomheten er registrert i Enhetsregisteret.

Transport etter nf § 6, særlig behov

Bestemmelsen lyder som følger: : «I unntakstilfelle kan kommunen etter skriftlig søknad gi tillatelse til kjøring utover [§ 2-§ 5](#), dersom søkeren påviser et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring, og som ikke kan dekkes på annen måte. Før eventuell tillatelse gis, skal transportbehovet vurderes mot mulige skader og ulemper i forhold til et mål om å redusere motorferdselen til et minimum».

For at kommunen skal kunne fatte vedtak etter nasjonal forskrift § 6, stiller lovverket fire krav for at kommunen skal ha anledning til å gi dispensasjon. Kommunen kan bare benytte skjønnsrommet dersom alle vilkår er oppfylt.

- Det må dreie seg om et **unntakstilfelle**
- Det skal være et **særlig behov for transport** (Kommunen må vurdere om kjøring er nødvendig, har et akseptert nytteformål, eller bærer preg av unødvendig kjøring)
- Behovet må ikke knyttes til **turkjøring** (Det siktes til ren turkjøring, for turens skyld)
- Behovet må **ikke kunne dekkes på annen måte enn ved den omsøkte motorferdselen** (Hvis transporten f.eks. kan utføres på til fots/ til vanns/ helikopter, kan ikke kommunen benytte skjønnsrommet og innvilge dispensasjon til barmarkskjøring)

Etter nasjonal forskrift § 6 skal kommunen først vurdere om lovens vilkår er oppfylt, deretter skal kommunen vurdere om en innvilget dispensasjon vil føre til mulige skader og ulemper, endelig skal kommunen vurdere hvilken innvirkning dispensasjonen vil ha på naturmangfoldet.

Miljødirektoratet har presisert at forskriften § 6 er en sikkerhetsventil, som skal fange opp spesielle tilfeller, og at det følgelig må stilles strenge krav til at søkeren kan påvise et særlig behov og hva som regnes som nødvendig kjøring. Hjemmelen nf § 6 gjelder derfor kun for unntakstilfeller.

Jakt, fangst, fiske og bærsanking

I instruksen i Rundskriv T 1/96 sies det at «Transport av utstyr og utbytte ved jakt, fangst eller fiske som faller utenfor nevnte bestemmelser, oppfyller som hovedregel ikke kriteriene i forskriftens § 6 og kan således ikke tillates. Dreier det seg om klart dokumentert tilfelle av næring som gir seg utslag på årsinntekten, kan det gis tillatelse dersom motorisert transport er nødvendig. Om det skal gis tillatelse i

slike tilfeller beror på en vurdering ut fra kriteriene i § 6. Snøscooterkjøring i forbindelse med isfiske og småviltjakt vil vanskelig oppfylle lovens krav om "særlig behov". «

Krav til vurdering og begrunnelse

Kautokeino kommune skal behandle søknaden etter gjeldende lovverk og naturmangfoldlovens prinsipper §§ 8-12. Vurdering av naturmangfoldlovens prinsipper skal synliggjøres i vedtaket, dvs. § 8 om kunnskapsgrunnlaget, § 9 om føre-var-prinsippet, § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning, § 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver, og § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Kontrollerbare dispensasjoner

Kommunen skal fatte kontrollerbare vedtak. Dette vil bl.a. være: kart av god kvalitet med inntegnet kjøretrasé, hvem dispensasjonen gjelder for (personopplysninger), type kjøretøy, formål med kjøringen, i hvilket tidsrom kjøringen tillates og antall turer vedtaket gjelder for. Kommunen bør stille krav om kjørebok i tilfeller det er stilt vilkår om et visst antall turer tillatelsen gjelder for.

Statsforvalterens vurdering av vedtaket

Kommunens saksbehandling

Søknad og dispensasjonsvedtak er et og samme skjema, der kommunen har krysset av for «Politisk» og «Ja, som søkt» under tittelen «saksbehandling». Vedtaket er ikke hjemlet. Vi tror kommunen har vurdert søknaden etter nf §§ 5a eller 6. Kautokeino kommune skulle ha behandlet søknaden etter gjeldende lovverk, og gjort en vurdering om hvorvidt vilkårene for å kunne innvilge dispensasjon er oppfylt. Vi kan ikke se at Kautokeino kommune har gjort det i denne saken. Manglende hjemmel er saksbehandlingsfeil som i seg selv kan føre til ugyldighet. Dette har imidlertid ikke hatt reell betydning for søker, ettersom han hadde dispensasjon fra kommunen og kjørte i «god tro». Vedtaket er ikke begrunnet, og oppfyller dermed ikke krav til vurdering etter motorferdselloven eller naturmangfoldloven § 7.

Statsforvalteren har vurdert om søker oppfyller vilkår etter nf § 5a eller nf § 6.

Vilkåret i nf § 5a er ikke oppfylt

Kravet om at virksomheten skal være registrert i Enhetsregisteret, er satt for å minimere ferdsselen og for å sikre at tillatelse til bruk av motorferdsel til utmarksnæring bare gis til de som er næringsdrivende. Bestemmelsen åpner ikke for at det gis tillatelse til bruk av motorferdsel i utmark til enkeltstående aktiviteter eller tilfeldige oppdrag, eller virksomhet som foregår i så liten målestokk eller så sporadisk at det ikke kan anses for å være næringsdrift. Søker har ikke vist at dette er et klart dokumentert tilfelle av næring som gir seg utslag på årsinntekten. Søker oppfyller dermed ikke vilkår for å kunne få dispensasjon etter nf § 5 a.

Vilkårene i nf § 6 er ikke oppfylt

Først når alle vilkår etter hjemmelen nf § 6 er oppfylt kan *kommunen velge om den vil innvilge eller avslå. Kommunen har ingen skjønnsom når det kommer til tolkning av vilkår.* Transport i forbindelse med isfiske som i denne saken er knyttet til turkjøring og er ikke regnet som et særlig behov etter lovens bestemmelse. Det er kun åpnet for å innvilge turkjøring for de som er bevegelseshemmede eller varig funksjonshemmede. Vi kan ikke se at søker hadde påvist et særlig behov, eller at det var

noe i saken som tilsa at han stod i en annen situasjon enn andre med tilsvarende behov. Det er mange som ønsker å benytte motorkjøretøy for å fiske på isen utenom etablerte snøskuterløyper. Dette var heller ikke et unntakstilfelle. Statsforvalteren har vurdert at søker kunne benyttet etablerte snøskuterløyper som er satt av for nettopp dette formålet. Kommunene har mange skuterløyper, så behovet for å slik høsting kunne vært dekket på annen måte. I denne saken oppfyller søker ingen av vilkårene i nf § 6. Det betyr at Kautokeino kommune skulle avslått søknaden.

Ulovlig og unødvendig kjøring i Nášša – område der fjellreven trenger ekstra beskyttelse

Denne og flere andre dispensasjonsvedtak gir mulighet for omfattende motorferdsel i utmark i et område og tid på året da viltet, og særlig fjellreven trenger beskyttelse. Nášša er et viktig område for fjellreven, fordi det fungerer som sammenbinding av de små og fragmenterte fjellrevbestandene i Troms og Finnmark. Fjellreven er sterkt truet (EN) på Norsk rødliste for arter 2021 og har status som prioritert art i medhold av egen forskrift, noe som gir fjellreven, dets hi og leveområde et særskilt vern mot ødeleggelse og forstyrrelser jf. § 3 i Forskrift om fjellrev som prioritert art. Bestandssituasjonen er særlig kritisk for de nordlige delbestandene. Gjennom nye kommunale forskrifter om snøskuterløyper har kommunene tatt hensyn til fjellreven ved å unnlate å etablere løyper inn i kjernen av fjellrevens leveområde i Nášša. Gjennom dette forskriftsarbeidet skulle kommunen ha opparbeidet seg kompetanse om hvordan fjellreven påvirkes av motorferdsel i utmark. Vi kan ikke se at kommunen har brukt denne kompetansen i denne saken. Tvert om har kommunen valgt å innvilge flere dispensasjoner inn i det vi per dags dato anser som ulovlig og unødvendig motorferdsel i utmark og i et område og for en art som har behov for særlig beskyttelse.

Konklusjon

Statsforvalteren har vurdert at Frode Rønquist ikke oppfyller vilkår i nf §§ 5a eller 6. I denne saken hadde derfor ikke Kautokeino kommune anledning til å benytte skjønnsrommet og innvilge dispensasjon. Kautokeino kommune sin saksbehandling i denne saken tilfredsstiller heller ikke krav til vurdering etter motorferdselloven eller naturmangfoldloven § 7. De manglende vurderinger har mest sannsynlig virket inn på vedtakets innhold. Statsforvalteren vurderer derfor at kommunens vedtak er ugyldig jf. fvl § 41, og at vedtaket er i strid med motorferdselloven. Dette innebærer at dispensasjonen kan omgjøres i medhold av forvaltningsloven § 35 annet ledd, jf. første ledd.

Selv om vedtaket ikke lenger er aktuelt er saken likevel aktuell siden dette en prinsipiell sak. Statsforvalteren benytter omgjøringskompetansen, for å forhindre at kommunen fortsetter ulovlig praksis.

Ettersom søknaden gjaldt fram til 4. mai 2022 er den ikke lenger aktuell. Vi har derfor ingen grunn til å fatte vedtak om avslag i denne saken, men opphever Kautokeino kommune sitt vedtak med hjemmel i forvaltningsloven § 35.

Med hilsen

Iris Rita Hallen (e.f.)
leder for seksjon vilt og motorferdsel

Gøril Einarsen
seniorrådgiver miljø

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Statens naturoppsyn

Mottakerliste:

Guovdageaidnu suohkan / Kautokeino kommune	Bredbuktnesvn. 6	9520	KAUTOKEINO
Frode Rønquist	Boks 1086	9503	ALTA

Dispensasjon fra lov om motorferdsel i utmark (MF-1)

Referansenummer: 6Z3JQS

Registrert dato: 07.03.2022 09:09:19

230/22

Antall vedlegg: 2

Søker(e)

Søker

Fornavn

Frode

Etternavn

Rønquist

Adresse

boks 1086

Postnr

9503

Poststed

Alta

E-post

frode.alta@mobelringen.no

Søker flere på samme dispensasjon?

☒ Ja ☐ Nei

Guovdageainnu suohkan Kautokeino kommune	
Dahiton Dato 07 MAR 2022	
Assent, Saknr: 2016/661-7	
Vuorka, Arkiv K01	Assent, Sakstb. LMH

Journalført

Navn	Adresse	Postnr	Poststed
Trude	Bossekopveien 26	9513	ALTA
Jørgen Lindahl	Bossekopveien 26	9513	ALTA
Børge Ek Mannsverk	bossekopveien 26	9513	ALTA

Innledning

Tidsrom

☒ Periode

☐ Enkeltdager

Fra og med	Til og med
18.03.2022	04.05.2022

Kjøretøy

Scooter

Antall turer

5

Søknad for dispensasjon gjelder

☒ Vinter

☐ Barmark

Formål

- ☐ Hytte eller gamme. Transport/vedlikehold/tilsyn
- ☐ Transport ifm turisme
- ☐ Elgjakt
- ☐ Utmarksnæring
- ☐ Garnfiske
- ☐ Snarefangst
- ☐ Funksjonshemming
- ☒ Transport av bagasje/utstyr
- ☒ Ifm tradisjonell utmarkshøsting, jakt, fiske og bærplukking
- ☐ Annet:

Begrunnelse/utfyllende opplysninger

Søker om Kjøring fra løype 23 Ruoddejavri til Gahccanjavri (se vedlagt kart)

Søker om kjøring fra løype 26 til Lille og Store Goastejavri (Se kart)

~~Søker om kjøring fra løype 25 til Hoankkvuolesjavri (se kart)~~

Saksbehandling

Behandling

☒ Politisk

☐ Administrativt

Søknad innvilget

☐ Ja, som søkt

☒ Ja, med endringer/bemerkninger

☐ Nei

Bemerkning/begrunnelse

Avslag til Hoanga ruokasjavri, hensyn til ulv

Dato

7/3-22

Underskrift

Jean M. K.

Underskrift

Vigoda

Vedlagt dokumentliste

karst scooter.docx

Løype Honka.pdf

Gohččun čeahkkimii Møteinnkalling

Vuodjinlobilávdegoddi mii meannuda vuodjinlobiid motorjohtolatlága mield:

Dispensasjonsutvalget for behandling av dispensasjoner i hht. Motorferdseloven:

- Vegard Olsen vegaolse@gmail.com
- Anni Rauna Triumf annirauna@gmail.com
- Klemet K. Klemetsen klemklem@online.no

Lávdegoddi / Utvalg:	Dispensasjonsutvalget
Čeahkkinbáiki / Møtested:	Kommunehuset – møterom Loaidu på teknisk enhet
Dáhton / Dato:	01.03.22
Áigi / Tidspunkt:	12:00

ÁŠŠELISTU / SAKSLISTE

Saksnr.	Overskrift:
	Søknader om dispensasjon fra motorferdseloven

Vejolaš viibama dieđiha farggamusat telefovdnii 78 48 71 00, nu ahte sáhttit gohččut várrelahtu.

Guovdageaidnu / Kautokeino, 23.02.22

Vegard Olsen
Lávdegotti jođiheaddji / Utvalgsleder

Elektrovnналаčчат доһкkehuvvon dokumeanta, dan dihte ii leat giehtavuolláičálus.

Kopi av innkallingen sendes:

Første varamedlemmer: Mikkel Ailo Logje – mailorbd22@gmail.com

Per Nils Saari - per-nils@live.no

Teknisk enhet ved Isak Mathis O. Hætta, Sindre Murud

	Disp. møte 01.03.22 - møte utsatt til 07.03.22	
173	Paul Renee Johansen	2017/2882-10
174	Linda Mari Heitmann	2019/776-6
175	Johan Åge Turi	2021/728-3
176	Bjarne Heitmann	2011/1922-25
177	Aud Heitmann	2011/1922-26
178	Mats- Askø Lantto	2011/1832-17
179	Torbjørn Mikalsen	2012/16-19
180	Per Anton Utsi	2011/537-6
181	Lill- Torunn Jansen	2011/257-18
182	Per Kristian Lethigangas	2017/2990-59
183	Per Kristian Lethigangas	2017/2990-60
184	Per Kristian Lethigangas	2017/2990-61
185	Per William Hermansen	2012/206-4
186	Lene Cecilie Jansen	2013/566-6
187	Aslak M. Siri	2012/1203-24
188	Odd Haugjord	2018/356-9
189	Jan Roger Eriksen	2012/306-24
190	Per Johnny Sara	2022/143-1
191	Odd Haugjord	2018/356-10
192	Finnmarksløpet ved rennleder	2018/299-17
193	Kjell. Erling Nilsen	2012/143-8
194	Thor H. Larssen	2010/624-12
195	Erlend Tangen	2013/649-13
196	Lene Cecilie Jansen	2013/566-11
197	Torgerd Synøve Johnsen	2019/62-3
198	Arvid Kristiansen	2010/1291-22
199	Marie Nystad	2022/169-1
200	Ole Hætta	2011/1791-34
201	Brita Inga Sara	2022/171-1
202	Trond Jøran Antonsen	2012/293-16
203	Kjetil Romsdal	2012/508-35
204	Hans Adrian Holmestrand	2021/214-4
205	Tormod Gusland	2019/233-7
206	Ellen Anne Bueng	2012/1476-6

207	Ellen Anete Hætta	2018/193-8
208	Isak Ole J. Hætta	2012/343-12
209	Aina Mauritzsen	2010/611-9
210	Aina Mauritzsen	2010/611-10
211	Ole Klemet Anders Hætta	2017/2862-15
212	Ole Mikkel Pulk	2012/1455-15
213	Oddbjørn Sørli	2011/181-12
214	Kolbjørn Moe	2022/188-1
215	Magnar Moe	2018/161-20
216	Jens Martin Mienna	2019/811/12
217	Liv karin Klemetsen	2011/1450-17
218	Gunn Evertsen	2020/695-6
219	Frank Romsdal	2013/623-10
220	Nils Mikal Bueng Gaup	2022/213-1
221	Unn Renate Bueng	2022/214-1
222	Nils I. Hætta	2012/542-19
223	Johan Thomas Hætta	2018/530-3
224	Ellen Sofie Øvergård	2018/204-10
225	Jan Dølør	2011/1863-29
226	Ann Therese Bueng	2022/215-1
227	Jens Martin Mienna	2019/811-13
228	Tor Egil Nilsen	2014/361-1
229	Bjørn Ivar Nilsen	2014/353-1
230	Frode Rønquist	2016/661-7
231	John Edvard Eriksen	2017/2842-28
232	Håvard Thomassen	2011/254-6
233	Roy Arthur Olsen	2012/1467-4
234	Per Helge Mannsverk	2018/360-12

Søk i utvalg

Søk [Vis postliste](#)[Flere valg](#)

AKTUELLE UTVALGSMØTER

[Vis sorterbar liste](#)

2022

2022

	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	Desember
Kommunestyret				07	12	22				27	16	15
Formannskapet	11	03 22	29			14	05	30		18	16	
Valgstyret												
Klagenemnda												
Eldreråd			22			07				11	16	02
Formannskapets innstillingsmøte			29			14				18	29	06
Råd for personer med funksjonsnedsettelse			22			09				11	16	02
Suohkanstivra				07	12	22				27	16	15
Ovdagotti mearrádusevttohančoahkkinn			29			14				18	29	06
Hovedutvalg for oppvekst, helse og sosial			24			09				13	16	01
Hovedutvalg for kultur, næring og teknisk	26		23		04 19	28				12	03 16 30	
Administrasjonsutvalget			21			10				10	16 28	
Ungdomsrådet											16 28	
Kultuvrra, ealáhus ja teknihkalačča váldolávdegoddi			23									
Bajásšaddama, ja dearvvašvuoda ja sosiála váldolávdegoddi			24			09						
Vuorrásidráđdi			22									
Hálddahuslávdegoddi			21									
Doaimmashehttejuvvon olbmuid ráđdi			22									
Nuoraidráđdi												
Dispensasjonsutvalg for beh. av disp. i hht motorferdselloven.	25	08	01 29	28	10 24	07 22	12 26	11 30	13	04 25	08 29	13

[Vis meny](#)

Kautokeino Kommune eInnsyn

Postliste

Utvalg

Søk i utvalg

Søk [Vis postliste](#)

[Flere valg](#)

DISPENSASJONSUTVALG FOR BEH. AV DISP. I HHT MOTORFERDSELLOVEN. UTVALGSMØTE DETALJER

Dato	Tidspunkt	Møtested	Møterom
01.03.2022	12:00	Suohkanviessu	Dispensasjonsutvalg for beh. av disp. i hht motorferdselloven.

UTVALGSMØTE DOKUMENTER

SAKSKART

Saksnr	Tittel	Saksfremlegg/hoveddok.	Vedlegg	Saksprotokoll
Ingen data registrert				

[Tilbake](#)

eInnsyn versjon:5.9.2

REGLEMENT FOR DISPENSASJONSUTVALGET

Reglement for dispensasjonsutvalget

Dispensasjonsutvalget for behandling av søknad om dispensasjon fra motorferdselsloven.

§1 OPPGAVER

Dispensasjonsutvalget skal behandle saker i henhold til delegasjon fra kommunestyret:

- søknader om dispensasjon fra motorferdselloven i henhold til regler gitt i lov om motorferdsel av 10.6.77 nr. 82, forskrifter til loven, samt kommunale retningslinjer.

§2 VALG OG SAMMENSETNING

Dispensasjonsutvalget er valgt av kommunestyret med 3 medlemmer og varamedlemmer.

Kommunestyret velger leder og nestleder i disp.utvalget.

§3 FUNKSJONSTID

Funksjonstid for disp.utvalget følger kommunestyrevalgperioden og forøvrig som andre styrer, råd og utvalg i kommunen.

§4 SAKSFORBEREDELSE

Teknisk enhet forbereder saker til utvalget.

§5 INNKALLING

Det skal sendes ut innkalling med saksliste til utvalgets medlemmer 1 uke før møtet. Innkalling kunngjøres på kommunens nettside.

Leder for disp.utvalget bestemmer rekkefølgen på sakene.

§6 MØTER

Disp.utvalget skal følge regler i «Felles reglement for politiske organ».

Utvalget avholder møter på tidspunkter de selv har vedtatt, samt hvis kommunestyret, leder eller 1/3 av organets medlemmer finner det påkrevd.

REGLEMENT FOR DISPENSASJONSUTVALGET

Møter i disp.utvalget skal holdes for åpne dører hvis ikke annet følger av regler om taushetsplikt.

§7 VEDTAKSFØRHET

Utvalget er vedtaksføre når minst halvparten av medlemmene er tilstede. Avgjørelser treffes med alminnelig flertall. Leders stemme er avgjørende ved stemmelikhet.

§8 MØTERETT

Ordfører har møte, tale og forslagsrett i utvalgets møter.

Kommunedirektøren eller den hen bemyndiger har møte og tale rett.

§9 INHABILITET OG TAUSHETSPLIKT

Felles reglement for politiske organ gjelder for disp.utvalget.

§10 MØTEBOK

Det skal føres møtebok/protokoll fra utvalgets møter. Møtebok være klar for utsending senest en uke etter møtet.

§11 SEKRETARIAT

Kommunedirektøren oppnevner sekretariat for utvalget.

Kommunedirektøren har ansvar for sekretariatsfunksjonen, herunder ansvar for at saksforberedelser og etterarbeid utføres innen fristene.

§12 DEKNING AV UTGIFTER OG ØKONOMISK TAP

Med hjemmel i kommunelovens § 8-3 får utvalgets medlemmer dekket sine utgifter og tapt arbeidsfortjeneste ved møter i samsvar med kommunens reglement for godtgjørelse til folkevalgte, etter satser som for kommunalt underutvalg og øvrige styrer, råd og utvalg.

Disp.utvalgets virksomhet inngår i kommunens budsjett.

9. Disp.utvalg - motorferdselsloven

Dispensasjonsutvalg for dispensasjoner fra motorferdselsloven

Utvalget er opprettet for å behandle søknader om dispensasjoner fra motorferdselsloven. Kommunestyret vedtok i juni 2019, sak 13/19 at utvalget består av 3 politisk valgte medlemmer.

Reglement for utvalget er i heftet "Reglement for styrer, råd og valg" i Kautokeino kommune. Disp.utvalget behandler sine saker i fastsatte møter.

Disp.utvalgets leder gis alene myndighet til å innvilge eller avslå dispensasjoner i perioden 20.juni til 20.august, fordi det er vanskelig å samle utvalget i fellesferien. Innvilgede dispensasjoner i perioden skal rapporteres til utvalget i første møte etter fellesferien. Tilsvarende har disp.utvalgets leder hele året anledning til å innvilge eller avslå søknader i hastemøter i forbindelse med ulykker o.l. Søknadsprosessen skal følge normale saksbehandlingsregler også i denne perioden og i slike typer saker, med søknad, saksfremlegg med anbefaling og vedtak i et fastsatt møte, der administrasjonen lager og sender ut referat fra kommunens saksbehandlingssystem. Møtet kan skje elektronisk.

Disp.utvalget gis delegert myndighet innenfor følgende lover:

Motorferdselloven

§ 4 Tillatelser med hjemmel direkte i loven

- Kommunestyret > Dispensasjonsutvalg - motorferdselsloven

§ 4a Forskrift om bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag

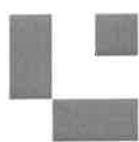
- Kommunestyret > Dispensasjonsutvalg - motorferdselsloven

§ 5 Generelle tillatelser etter vedtak

- Kommunestyret > Dispensasjonsutvalg - motorferdselsloven

§ 6 Tillatelser etter søknad

- Kommunestyret > Dispensasjonsutvalg - motorferdselsloven

Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven)

Dato	LOV-1977-06-10-82
Departement	Klima- og miljødepartementet
Sist endret	<u>LOV-2021-05-07-34</u> fra 01.06.2021, <u>LOV-2015-06-19-67</u> fra 19.06.2021
Ikrafttredelse	01.01.1978
Rettet	25.04.2022 (tegnsetting i lister tilpasset universell utforming)
Korttittel	Motorferdselloven

Korttittel tilføyd ved lov 19 juni 2015 nr. 67. – Jf. lover 28 juni 1957 nr. 16 §§ 2 og 6, 18 juni 1965 nr. 4, 24 nov 2000 nr. 82 kap. 2.

§ 1. (formål).

Formålet med denne lov er ut fra et samfunnsmessig helhetssyn å regulere motorferdselen i utmark og vassdrag med sikte på å verne om naturmiljøet og fremme trivselen.

§ 2. (virkeområde).

Med motorferdsel menes i denne lov bruk av kjøretøy (bil, traktor, motorsykel, beltebil, snøscooter o.l.) og båt eller annet flytende eller svevende fartøy drevet med motor, samt landing og start med motordrevet luftfartøy.

Med utmark menes udyrket mark som etter lov om friluftslivet § 1 a første ledd ikke regnes som innmark eller like med innmark. Setervoll, hustomt, engslått, kulturbeite og skogplantefelt som ligger i utmark, regnes i denne lov like med utmark.

Veg i utmark som ikke er opparbeidd for kjøring med bil, anses i denne lov som utmark. Det samme gjelder opparbeidd veg som ikke er brøytet for kjøring med bil.

Med vassdrag menes åpne og islagte elver, bekker og innsjøer.

Loven gjelder ikke landingsplass for luftfartøy når det er gitt konsesjon etter lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart § 7-5.

0 Endret ved lov 20 juni 2003 nr. 45 (ikr. 1 juli 2003 iflg. res. 20 juni 2003 nr. 712).

§ 3. (forbud mot motorferdsel i utmark og vassdrag).

I utmark og vassdrag er motorferdsel ikke tillatt med mindre annet følger av denne lov eller vedtak med hjemmel i loven.

§ 4. (tillatelser med hjemmel direkte i loven).

Uten hinder av § 3 er motorferdsel tillatt i forbindelse med:

a. politi-, ambulanse- og redningstjeneste og oppsyns- og tilsynstjeneste etablert med hjemmel i lov,

- b. offentlig post- og teletjenester,
- c. nødvendig person- og godstransport til og fra faste bosteder og i jordbruks-, skogbruks- og reindriftsnæring. Jakt, fangst, fiske og børsanking regnes ikke som næring i denne forbindelse,
- d. forsvarets øvelser, forflytninger og transporter,
- e. anlegg og drift av offentlige veier og anlegg,
- f. rutetransport som drives med løyve i henhold til yrkestransportloven

Departementet kan ved forskrift gi også andre tillatelser til motorferdsel.

Ferdsel med motorfartøy er tillatt på innsjøer som er 2 kvadratkilometer eller større, på elvestrekninger, og på innsjøer mindre enn 2 kvadratkilometer dersom disse inngår som en del av et farbart vassdrag. Kommunen kan likevel bestemme at ferdsel som nevnt helt eller delvis ikke skal være tillatt.

0 Endret ved lov 21 juni 2002 nr. 45 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 20 des 2002 nr. 1695).

§ 4 a. (forskrifter om bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag)

Motorkjøretøyer kan i utmark og på islagte vassdrag bare brukes i samsvar med forskrift gitt av departementet.

Departementet kan gi kommunen myndighet til å gi forskrift om fastsetting av løyper for kjøring med snøscooter på vinterføre. I Finnmark og Nord-Troms (kommunene Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord) omfatter myndigheten også adgang til i forskrift å tillate kjøring ut av løypa på islagt vann for å raste.

Departementet kan i inntil seks kommuner gi kommunen myndighet til å gi forskrift om fastsetting av løyper for persontransport med beltekjøretøy på vinterføre til utgangspunkter for alpin skikjøring (catskiing) som et forsøk på inntil seks år. Forsøket kan ikke forlenges. Løypene skal ta utgangspunkt i eksisterende alpinanlegg.

Løyper som fastsettes etter annet og tredje ledd, skal ikke legges i verneområder, foreslåtte verneområder eller nasjonale villreinområder. Løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften eller kreve terrenginngrep. Ved fastsetting av løypene skal kommunen ta særskilt hensyn til støy og andre ulemper for friluftslivet. Kommunen skal også ta hensyn til naturmangfold, bolig- og hytteområder, landskap, kulturminner og kulturmiljø og sikkerheten for dem som kjører og andre. Før fastsetting av løypene skal kommunen utrede virkningen løypene vil ha for friluftsliv og naturmangfold i influensområdet, samt kartlegge og verdsette friluftslivsområdene der løypene planlegges, og vurdere disse områdene opp mot øvrige friluftslivsområder i kommunen.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om løypene og kommunens saksbehandling, herunder regler om klage på kommunens vedtak om fastsetting av løyper etter andre, tredje og fjerde ledd.

0 Tilføyd ved lov 15 jan 1988 nr. 4, endret ved lover 19 juni 2015 nr. 67, 16 juni 2017 nr. 61, 16 april 2021 nr. 21 (ikr. 16 april 2021 iflg. res. 16 april 2021 nr. 1183).

§ 4 b. (Opphevet 1 juni 2015)

0 Tilføyd ved lov 13 feb 2015 nr. 11, endret ved lov 20 mars 2015 nr. 13, opphevet 1 juni 2015, se § 14 a.

§ 5. (tillatelser etter vedtak)

Kommunen kan gi forskrift om adgang til:

- a. landing og start med luftfartøy på bestemte steder i utmark og vassdrag. Adgangen kan begrenses til landing og start til bestemte formål, til bestemte tider og til å gjelde selskaper eller enkeltpersoner som driver ervervsmessig luftfartsvirksomhet.
- b. bruk av motorfartøy på innsjøer mindre enn 2 kvadratkilometer når det foreligger særlige grunner som i tilfelle må angis i forskriften.

Utkast til forskrift sendes fylkeskommunen og berørte statlige fagmyndigheter til uttalelse. Dersom noen av disse har hatt innsigelse som kommunen ikke har tatt hensyn til, skal kommunens vedtak sendes statsforvalteren til godkjenning.

Kommunen kan gi forskrift eller fatte enkeltvedtak om adgang til bruk av motorfartøy med elektrisk motor med inngangseffekt opptil 800 watt på innsjøer mindre enn 2 kvadratkilometer. Ved vurderingen av om det skal åpnes for slik ferdsel, skal det legges vekt på hensynet til vannet som levested for viltarter og fugler, og særskilt vekt på hensynet til hekkeområder. Det kan ikke gis adgang til motorferdsel som innebærer vesentlig skade på fugleliv.

0 Endret ved lover 8 juni 1984 nr. 71, 15 jan 1988 nr. 4, 16 april 2021 nr. 21 (ikr. 16 april 2021 iflg. res. 16 april 2021 nr. 1183), 7 mai 2021 nr. 34 (ikr. 1 juni 2021 iflg. res. 7 mai 2021 nr. 1416), 19 juni 2015 nr. 67 (ikr. 19 juni 2021).

§ 6. (tillatelser etter søknad når særlige grunner foreligger)

Når særlige grunner foreligger, kan kommunen gi tillatelse til bruk av motorfartøy eller luftfartøy som ellers ikke kan finne sted etter denne lov eller med hjemmel i loven.

Tillatelse etter første ledd kan gis for bestemte høve eller for bestemte tidsrom. Kommunen kan sette vilkår for tillatelsen.

Kommunens vedtak kan påklages til statsforvalteren.

0 Endret ved lover 15 jan 1988 nr. 4, 10 jan 1997 nr. 7 (ikr. 1 mars 1997), 16 april 2021 nr. 21 (ikr. 16 april 2021 iflg. res. 16 april 2021 nr. 1183), 7 mai 2021 nr. 34 (ikr. 1 juni 2021 iflg. res. 7 mai 2021 nr. 1416).

§ 7. (myndighet for departementet til å gi særlige bestemmelser for viktige natur- og friluftsområder og til begrensning av kommunens myndighet etter §§ 5 og 6 og statsforvalterens myndighet etter § 5).

Departementet kan gi nærmere regler om kommunens bruk av myndigheten etter §§ 5 og 6 og kan fastsette at det ikke skal kunne gis tillatelse til visse former for motorferdsel eller visse bruksformål. Departementet kan gi nærmere regler om statsforvalterens bruk av myndigheten etter § 5.

Departementet kan for særlig verdifulle natur- og friluftsområder ved forskrift forby eller gi nærmere bestemmelser for motorferdsel som ikke er tillatt etter § 4 første ledd, herunder også for motorferdsel på privat veg.

0 Endret ved lover 8 juni 1984 nr. 71, 15 jan 1988 nr. 4, 7 mai 2021 nr. 34 (ikr. 1 juni 2021 iflg. res. 7 mai 2021 nr. 1416).

§ 8. (alminnelige bestemmelser for utøvelse av motorferdsel i utmark og vassdrag).

Motorferdsel i utmark og vassdrag skal foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.

§ 9. (samarbeidsordninger).

Departementet kan gi bestemmelser om samarbeid mellom to eller flere kommuner om regulering av ferdsel som må samordnes over kommunegrensene.

§ 10. (forholdet til grunneiere o.a.).

Denne lov innskrenker ikke den adgang grunneier og bruker har etter gjeldende rettsregler til å forby eller begrense motorferdsel på sin eiendom.

§ 11. (Svalbard og Jan Mayen).

På Svalbard og Jan Mayen gjelder loven bare i den utstrekning Kongen bestemmer det.

§ 12. (straffeansvar).

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer denne lov eller forskrifter, regler eller vilkår fastsatt i medhold av loven, straffes med bøter.

0 Endret ved lov 19 juni 2015 nr. 65 (ikr. 1 okt 2015).

§ 12 a. (tilsyn og kontroll)

Statens naturoppsyn fører kontroll med at bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov blir overholdt. Reglene i naturopsynsloven § 3 får anvendelse ved kontroll etter denne lov. I tillegg til fullmaktene i naturopsynsloven § 3 kan oppsynet kreve at fører av motorkjøretøy eller -fartøy viser fram dokumenter som det er påbudt å ha med under kjøringen.

0 Tilføyd ved lov 19 juni 2015 nr. 67, endret ved lov 16 april 2021 nr. 21 (ikr. 16 april 2021 iflg. res. 16 april 2021 nr. 1183).

§ 12 b. (overtredelsesgebyr)

Statens naturoppsyn kan ilegge fører av motorkjøretøy eller -fartøy overtredelsesgebyr hvis føreren ikke overholder bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov. Overtredelsesgebyr kan også ilegges ved brudd på plikter etter naturopsynsloven § 3 fjerde ledd, jf. andre ledd, ved kontroll etter denne lov.

Overtredelsesgebyret forfaller til betaling 2 måneder fra vedtak er fattet. Endelig vedtak om overtredelsesgebyr er tvangsgrunnlag for utlegg. Dersom fører går til søksmål mot staten for å prøve vedtaket, suspenderes tvangskraften.

Adgangen til å ilegge overtredelsesgebyr foreldes 2 år etter at overtredelsen er opphørt. Fristen avbrytes ved at tilsynsmyndigheten gir forhåndsvarsel eller fatter vedtak om overtredelsesgebyr.

Departementet gir i forskrift nærmere regler om overtredelsesgebyrets størrelse og saksbehandlingen.

0 Tilføyd ved lov 19 juni 2015 nr. 67, endret ved lov 16 april 2021 nr. 21 (ikr. 16 april 2021 iflg. res. 16 april 2021 nr. 1183).

§ 13. (forskrifter).

Departementet kan gi forskrifter til gjennomføring og utfylling av bestemmelsene i denne lov, herunder om begrensning i hastighet og motorstørrelse, og om at motorferdsel skal foregå i en viss avstand fra strandlinje.

§ 14. (ikrafttreden og endringer i andre lover).

Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.¹

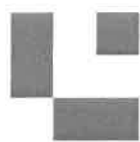
Fra lovens ikrafttreden gjøres følgende endringer i andre lover: — — —

1 Fra 1 jan 1978 iflg. res. 2 des 1977.

§ 14 a. (opphevelse av midlertidig bestemmelse)

§ 4 b oppheves 1. juni 2015.

0 Tilføyd ved lov 13 feb 2015 nr. 11.

Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag

Dato	FOR-1988-05-15-356
Departement	Klima- og miljødepartementet
Publisert	I 1988 s 338
Ikrafttredelse	15.05.1988
Sist endret	FOR-2022-12-05-2094 fra 01.01.2023
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-1977-06-10-82-§3, LOV-1977-06-10-82-§4a
Rettet	21.04.2021 (struktur og tegnsetting i lister tilpasset universell utforming).
Korttittel	Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark etc.

Kapitteloversikt:

Hoveddel

Merknader

Hjemmel: Fastsett av Miljøverndepartementet 15. mai 1988 med hjemmel i lov 10. juni 1977 nr. 82 om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven) § 3 og § 4a.

Endret ved forskrifter 3 des 1990 nr. 947, 19 juni 1995 nr. 563, 30 april 2003 nr. 516, 26 juni 2009 nr. 863, 29 sep 2010 nr. 1303, 15 mars 2013 nr. 284, 19 des 2013 nr. 1757, 19 juni 2015 nr. 722, 14 juli 2015 nr. 898, 3 april 2017 nr. 422, 20 des 2017 nr. 2301, 12 april 2019 nr. 510, 28 sep 2020 nr. 1893 (i kraft 1 okt 2020), 11 nov 2020 nr. 2341, 30 mars 2021 nr. 1193 (i kraft 16 april 2021), 19 juni 2015 nr. 722 (i kraft 19 juni 2021), 14 des 2020 nr. 3367 (i kraft 10 sep 2021), 3 feb 2022 nr. 162, 5 des 2022 nr. 2094 (i kraft 1 jan 2023).

Rettet 16.11.2020 (§ 5 første ledd siste setning), 21.04.2021 (struktur og tegnsetting i lister tilpasset universell utforming).

§ 1.

I utmark og på islagte vassdrag (som definert i lovens § 2) kan motorkjøretøyer bare brukes når det skjer i samsvar med denne forskrift.

All motorferdsel i utmark og på islagte vassdrag skal foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade og ulempe for naturmiljøet og mennesker.

§ 2.

Motorkjøretøy kan på bar mark utenfor veg nyttes til:

a. formål som nevnt i motorferdselslovens § 4 første ledd,

- b. transport av jaktutbytte ved jakt på elg, hjort og villsvin, og transport ved jakt på villrein innenfor Hardangervidda villreinområde slik dette er avgrenset av Miljødirektoratet. Kjøring i nasjonalparken kan bare skje i samsvar med vernereglene for området, og utenfor bare for nødvendig transport etter sleper som tidligere er fastsatt av Direktoratet for statens skoger på statsgrunn og av kommunen/grunneiere på privat grunn,
- c. offentlig oppsyns- og tilsynsstjeneste,
- d. nødvendig transport i samband med fiskekultiveringstiltak i offentlig regi,
- e. nødvendig transport i forbindelse med anlegg og drift av veger og større anlegg.

Kjøring skal om mulig følge eldre kjørespor.

Statsforvalteren kan – med unntak av formål nevnt i motorferdsellovens § 4 første ledd – begrense eller forby kjøring i spesielt sårbare områder. Statsforvalteren kan delegere denne myndigheten til kommunen.

Statsforvalteren kan etter søknad eller av eget tiltak treffe vedtak om kjøreformålet går inn under første ledd. Statsforvalterens vedtak kan påklages til Miljødirektoratet.

- 0 Endret ved forskrifter 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 30 mars 2021 nr. 1193 (i kraft 16 april 2021), 14 des 2020 nr. 3367 (i kraft 10 sep 2021), 5 des 2022 nr. 2094 (i kraft 1 jan 2023).

§ 2a.

Elektriske sykler kan brukes i utmark. Med elektriske sykler menes sykler som er utstyrt med elektrisk hjelpemotor med maksimal nominell effekt på høyst 0,25 kW som reduseres gradvis ved økende hastighet og opphører ved 25 km/t eller tidligere hvis syklisten slutter å trå. Sykkelen kan ved motorkraft alene nå en maksimal hastighet på 6 km/t.

Kommunen kan i forskrift begrense eller forby bruk av elektriske sykler i hele eller deler av utmarka.

- 0 Tilføyd ved forskrift 3 april 2017 nr. 422, endret ved forskrifter 12 april 2019 nr. 510, 11 nov 2020 nr. 2341.

§ 3.

Motorkjøretøy kan på vinterføre nyttes til:

- a. formål som nevnt i motorferdsellovens § 4 første ledd,
- b. andre formål som nevnt i § 2 i denne forskrift,
- c. transport som er nødvendig for drift av turistanlegg (overnattings- og serveringssteder, skiheiser m.v.) som ikke ligger til brøytet bilveg,
- d. transport av materialer, utstyr og arbeidsfolk til bygging i samsvar med byggetillatelse,
- e. opparbeiding og preparering av skiløyper og skibakker for allmennheten og for konkurranser, når det foretas av kommuner, hjelpekorps, idrettslag, turlag eller turistbedrifter,
- f. nødvendig transport i forbindelse med vitenskapelige undersøkelser, herunder dyretellinger og liknende registreringer, etter oppdrag fra forskningsinstitusjon,
- g. nødvendig transport av ved fra egen eiendom til fast bopel, samt etter utvisning fra skogforvaltningen i Finnmark.
- h. praktisk kjøretrening på nærmere fastsatte områder ved obligatorisk opplæring for beltemotorsykkelførere. Områdene fastsettes av statsforvalteren etter forslag fra kommunene.
- i. transport i forbindelse med kommunalt organiserte akuttiltak for å redusere påkjørselsrisiko for elg og annet hjortevilt ved vei eller jernbane.
- j. nødvendig søk etter skadet storvilt utenom ordinær jakt når søket foregår i regi av kommunen.

Kommunen kan gi bestemmelser om kjøring som nevnt i bokstavene b–g, herunder om områder, traseer, sesonglengde, tidspunkter for kjøring, utstyr m.v.

Bestemmelsene i § 2 tredje og fjerde ledd gjelder tilsvarende.

- 0 Endret ved forskrifter 19 juni 1995 nr. 563, 30 april 2003 nr. 516 (i kraft 1 mai 2003), 26 juni 2009 nr. 863 (i kraft 1 juli 2009), 19 juni 2015 nr. 722, 30 mars 2021 nr. 1193 (i kraft 16 april 2021), 14 des 2020 nr. 3367 (i kraft 10 sep 2021).

§ 4.

(Opphevet)

- 0 Opphevet ved forskrift 19 juni 2015 nr. 722 (i kraft 19 juni 2021).

§ 4a.

Snøscooter kan brukes på vinterføre i løyper fastsatt i medhold av bestemmelsen her, innenfor de rammer som følger av kommunens forskrift etter annet ledd.

Kommunen kan fastsette snøscooterløyper for kjøring med snøscooter på vinterføre. Løypene skal fastsettes i eget kart. Løypene skal vises i kartet til kommuneplanens arealdel. Kommunen skal i forskrift gi bestemmelser om bruken av løypene, herunder om kjørefart og kjøretider. Det kan i bestemmelsene fastsettes krav om brukerbetaling til dekning av kostnader for drift av løypene. I Finnmark og i Nord-Troms (kommunene Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord) kan kommunen i bestemmelsene tillate kjøring ut av løypa på islagt vann for å raste. Kommunen skal sørge for merking av og informasjon om løypene. Motorferdsel i snøscooterløypene er ikke tillatt etter 5. mai. I sentrale områder for kalving og flytting av rein skal løypene være stengt om våren etter 25. april. § 8 unntatt første ledd første punktum gjelder tilsvarende.

Forvaltningsloven kapittel VII gjelder for kommunens utarbeidelse og vedtakelse av løypekart og bestemmelser om snøscooterløyper med de særregler som følger av paragrafen her. Forslaget til snøscooterløyper med bestemmelser om bruk skal sendes på høring som beskrevet i plan- og bygningsloven § 11-14. Av kommunens vedtak skal det fremgå hvordan innkomne uttalelser til forslaget og konsekvensene av snøscooterløypene med bestemmelser har vært vurdert, og hvilken betydning disse er tillagt, samt kommunens vurdering etter femte ledd. Kommunens vedtak skal kunngjøres etter reglene i plan- og bygningsloven § 12-12 fjerde og femte ledd.

Løypene skal ikke legges i verneområder, foreslåtte verneområder eller nasjonale villreinområder. Løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften eller kreve terrenginngrep.

Ved fastsetting av løypene skal kommunen ta særskilt hensyn til støy og andre ulemper for friluftslivet. Kommunen skal også ta hensyn til naturmangfold, bolig- og hytteområder, landskap, kulturminner og kulturmiljø og sikkerheten for de som kjører og andre.

Før kommunen sender forslaget til løyper på høring skal den utrede virkningen løypene vil ha for friluftsliv og naturmangfold i influensområdet, samt kartlegge og verdsette friluftslivsområdene der løypene planlegges og vurdere betydningen av disse områdene opp mot øvrige friluftslivsområder i kommunen.

Kommunen kan ikke treffe vedtak om snøscooterløype over en eiendom før grunneier har samtykket.

Kommunens vedtak om snøscooterløyper kan påklages til statsforvalteren. Forvaltningsloven kapittel VI gjelder, likevel slik at vedtaket bare kan påklages av grunneiere og rettighetshavere til eiendommer i løypenes influensområde, Sametinget og berørte reinbeitedistrikt, organisasjoner hvis interesser blir berørt av snøscooterløypene, nabokommuner og berørte statlige og regionale organer.

Kommunen skal rapportere inn data om vedtatte snøscooterløyper etter denne bestemmelsen, til Miljødirektoratets nasjonale database for snøscooterløyper. Miljødirektoratet kan fastsette bestemmelser om innrapporteringen.

0 Tilføyd ved forskrift 19 juni 2015 nr. 722, endret ved forskrifter 11 nov 2020 nr. 2341, 30 mars 2021 nr. 1193 (i kraft 16 april 2021), 14 des 2020 nr. 3367 (i kraft 10 sep 2021), 3 feb 2022 nr. 162.

§ 4b.

Direktoratet kan i inntil seks kommuner gi kommunen myndighet til i forskrift å fastsette løyper for persontransport med tyngre beltekjøretøy på vinterføre til utgangspunkter for alpin skikjøring (catskiing) som et forsøk på inntil seks år. Forsøket kan ikke forlenges. Løypene skal ta utgangspunkt i eksisterende alpinanlegg.

Kommunen skal fastsette løypene i eget kart og i forskrift gi bestemmelser om bruken av løypene. Løypene skal vises i kartet til kommuneplanens arealdel. § 9 unntatt første ledd første punktum gjelder tilsvarende.

§ 4a tredje til åttende ledd gjelder tilsvarende for fastsetting av løyper for catskiing.

0 Tilføyd ved forskrift 20 des 2017 nr. 2301, endret ved forskrift 30 mars 2021 nr. 1193 (i kraft 16 april 2021).

§ 5.

Etter skriftlig søknad kan kommunen gi tillatelse til bruk av snøscooter for:

- a. fastboende som i ervervsmessig øyemed vil påta seg
 - transport mellom bilveg og hytte,
 - tilsyn med privat hytte etter eierens oppdrag,
 - transport for massemedia på reportasjeoppdrag,

- transport av funksjonshemmede,
- transport av ved,
- transport etter dispensasjon i medhold av denne forskrifts § 6,

b. funksjonshemmede,

c. eier av hytte for transport av bagasje og utstyr mellom bilveg og hytte som ikke ligger tilknyttet brøytet bilveg,

d. kjøring i utmarksnæring for fastboende,

e. transport av ved utover det som følger av denne forskrifts § 3 første ledd bokstav g,

f. gruppeturer på snødekt mark for beboere på helse- og omsorgsinstitusjoner, medlemmer av pensjonistforeninger eller forflytningshemmede. Turen må være i regi av helse- og omsorgsinstitusjoner eller ideelle organisasjoner. Tillatelse kan kun gis for transport til bestemte turmål og langs nærmere bestemte traseer dersom kommunen anviser slike.

Kommunen skal i tillatelser etter bokstav c kartfeste eller på annen entydig måte angi hvilken trasé som skal benyttes.

0 Endret ved forskrifter 19 juni 1995 nr. 563, 26 juni 2009 nr. 863 (i kraft 1 juli 2009), 28 sep 2020 nr. 1893 (i kraft 1 okt 2020), 30 mars 2021 nr. 1193 (i kraft 16 april 2021).

§ 5a.

Kommunen kan etter søknad gi tillatelse til bruk av motorkjøretøy til transport av materiell og utstyr i forbindelse med utmarksnæring. Som utmarksnæring regnes drift av utleiehytter, næringsmessig høsting av naturgoder, turist- og reiselivsnæring, leting og undersøkelse av mineralske ressurser mv., forutsatt at virksomheten er registrert i Enhetsregisteret.

Første gangs tillatelse kan gis for inntil to år. Dersom den næringsdrivende etter utløpet av prøveperioden kan dokumentere en samlet omsetning som gjør at virksomheten som tillatelsen gjelder er momspliktig, kan tillatelsen forlenges med fire år av gangen.

Tillatelse etter første ledd kan på barmark kun gis for transport langs traktorvei, likevel slik at det i Finnmark også kan gis slik tillatelse langs godt etablerte barmarkstraseer.

På snødekt mark skal kjøring etter første ledd skje langs nærmere bestemte traseer, dersom kommunen anviser slike.

0 Tilføyd ved forskrift 26 juni 2009 nr. 863 (i kraft 1 juli 2009).

§ 5b.

Kommunen kan etter søknad gi tillatelse til bruk av snøscooter på vinterføre for utkjøring og tilsyn med jervebåser som er tillatt av statsforvalteren etter forskrift 22. mars 2002 nr. 313 om utøvelse av jakt, felling og fangst § 31 første ledd bokstav a). Kommunen kan etter søknad gi tillatelse til bruk av snøscooter på vinterføre for utkjøring av åte og åtebuer i forbindelse med felling av jerv. Kjøring etter første og annet punktum skal skje etter bestemte traseer som angis i kommunens vedtak. Antall tillatte turer etter annet punktum skal avgrenses og framgå av tillatelsen. Lisenshaver skal føre logg som på forespørsel må forevises til naturoppsynet.

0 Tilføyd ved forskrift 19 juni 2015 nr. 722, endret ved forskrifter 14 juli 2015 nr. 898, 14 des 2020 nr. 3367 (i kraft 10 sep 2021).

§ 6.

I unntakstilfelle kan kommunen etter skriftlig søknad gi tillatelse til kjøring utover § 2–§ 5, dersom søkeren påviser et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring, og som ikke kan dekkes på annen måte. Før eventuell tillatelse gis, skal transportbehovet vurderes mot mulige skader og ulemper i forhold til et mål om å redusere motorferdselen til et minimum.

0 Endret ved forskrift 30 mars 2021 nr. 1193 (i kraft 16 april 2021).

§ 7.

For tillatelse etter § 5, § 5a, § 5b og § 6 kan det settes vilkår, bl.a. om at kjøring skal skje etter angitte traseer. Tillatelsen kan tidsbegrenses.

Tillatelsen skal være skriftlig og skal medbringes under transporten. Den skal vises fram på forlangende av politi eller oppsyn.

Kommunens vedtak etter § 5, § 5a, § 5b og § 6 kan påklages til statsforvalteren.

Kommunene skal rapportere behandlingen av saker etter § 5, § 5a, § 5b og § 6. Klima- og miljødepartementet fastsetter rapporteringsform. Rapporteringsplikten kan utvides til også å gjelde andre forhold vedrørende motorferdsel.

- 0 Endret ved forskrifter 19 juni 1995 nr. 563, 30 april 2003 nr. 516 (i kraft 1 mai 2003), 29 sep 2010 nr. 1303 (i kraft 1 okt 2010), 19 des 2013 nr. 1757 (i kraft 1 jan 2014), 19 juni 2015 nr. 722, 14 des 2020 nr. 3367 (i kraft 10 sep 2021).

§ 8.

I Finnmark og Nord-Troms (Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord kommuner) er motorferdsel etter disse forskrifter ikke tillatt i tidsrommet fra og med 5. mai til og med 30. juni. Statsforvalteren kan bestemme at forbudet skal gjelde andre tidsrom, for hele kommunen eller for særskilte områder, når det anses nødvendig for å ivareta reindrifts- eller viltinteresser, eller andre interesser som motorferdselloven skal ivareta.

Statsforvalteren kan gjøre unntak fra forbudet i spesielle tilfeller, etter begrunnet søknad fra kommune eller enkeltperson. Søknad fra enkeltperson sendes gjennom kommunen, og statsforvalterens enkeltvedtak kan påklages til Miljødirektoratet.

Forbudet gjelder ikke for motorferdsel som er tillatt etter motorferdsellovens § 4 første ledd.

- 0 Endret ved forskrifter 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 19 juni 2015 nr. 722 (i kraft 19 juni 2021, tidligere § 9), 14 des 2020 nr. 3367 (i kraft 10 sep 2021).

§ 9.

Denne forskrift trer i kraft 15. mai 1988, men slik at kjøring med snøscooter er tillatt etter de tidligere gjeldende regler ut snøscootersesongen 1987-88.

Samtidig som forskriften trer i kraft, oppheves kommunale forskrifter for bruk av motorkjøretøyer og departementets forskrift av 10. desember 1985 nr. 2177 om motorferdselforbud om våren i Finnmark.

- 0 Endret ved forskrift 19 juni 2015 nr. 722 (i kraft 19 juni 2021, tidligere § 10).

Merknader

Merknader til forskriften § 4a

Første ledd

Første ledd gir hjemmel for å bruke løypene som kommunen fastsetter etter reglene i andre til åttende ledd. Bruken må være i samsvar med de bestemmelser kommunen gir om fartsgrenser, kjøretider, rasting mv., jf. andre ledd fjerde til sjette punktum. I løypene kan det kun kjøres med snøscooter (beltemotorsykler). Bestemmelsen hjemler ikke fornøyleseskjøring med andre motorkjøretøyer som ATV med påsatte belter eller snørekjøring etter tråkkemaskiner (cat-skiing). Med «vinterføre» menes mark som er dekket av naturlig vintersnø. Hele løypa må være dekket av et bærende snølag, og løypene kan ikke brukes når deler eller flekker i løypa ikke lenger er dekket av snø.

Andre ledd

Første og andre punktum

Første punktum slår fast at kommunen har myndighet til å fastsette løyper for fornøyleseskjøring med snøscooter på vinterføre.

Kommunen kan bare åpne for fornøyleseskjøring i faste løyper, og vil ikke ha anledning til å åpne områder for fri kjøring utenfor løyper.

Kommunen fastsetter snøscooterløyper ved å vedta et kart over snøscooterløypene og bestemmelser for bruken av løypene, jf. andre og fjerde punktum. Kommunen kan ikke dispensere eller på annen måte gjøre unntak fra bestemmelsene eller snøscooterløypene som den har vedtatt. Dersom kommunen ønsker å endre traséen eller bestemmelsene for snøscooterløypene, må den treffe nytt vedtak etter prosessen som er beskrevet i bestemmelsen. Bestemmelsen kan heller ikke brukes som grunnlag for dispensasjon til for eksempel enkeltpersoner som ønsker å kjøre på tur eller hytteeiere som ønsker å kjøre fra hytta til løypa.

Reglene i motorferdselloven og de øvrige reglene i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag gjelder for øvrig i tillegg til reglene om løyper i forskriften § 4a.

Løypene for snøscooter skal fastsettes i eget kart, jf. andre ledd andre punktum. Kartet skal på en entydig og forståelig måte vise hvor løypene skal gå. Kartet inngår i kommunens vedtak om snøscooterløyper sammen med bestemmelsene om bruken av løypene, se fjerde punktum. Kart med forslag til snøscooterløyper skal utarbeides tidlig i planleggingen av løypene, og skal inngå i forslaget som sendes på høring, jf. tredje ledd. Kart som viser snøscooterløyper skal produseres digitalt, og tilfredsstillende reglene i den nasjonale standarden for geodata (SOSI-standard). Kartdata for snøscooterløyper skal kunne eksporteres og importeres som SOSI-filer.

Det er mest hensiktsmessig at kommunen vedtar kartet og bestemmelsene samtidig. Begge deler må ha rettskraft før snøscooterløypene kan tas i bruk.

Tredje punktum

Når kommunen har fattet vedtak som fastsetter snøscooterløyper og bestemmelser om bruken av disse, skal løypene så snart som mulig tegnes inn i kartet til kommuneplanens arealdel. Løypene skal vises med det forhåndsdefinerte linjesymbolet SOSI kode 1164 ved inntegning i kommuneplanens arealdel. Linjen i kommuneplanens arealdel er til informasjon og har ikke rettslig virkning, og den vil være en viktig informasjon i den kommunale arealplanleggingen.

Selv om det ikke er krav om utarbeiding av reguleringsplan eller annen arealplan i forbindelse med fastsetting av snøscooterløyper, kan det være tilfelle der reguleringsplan er hensiktsmessig for å regulere annen infrastruktur i tilknytning til løypene, for eksempel ved løypestart/slutt dersom det skal være utfartsparkering, lagringsplass for hengere eller lignende. Ved inntegning av løypa i reguleringsplanen skal kommunen benytte linjesymbol med SOSI kode 1264 som fra 1. juli 2015 vil bli et eget linjesymbol for reguleringsplaner. Linjesymbol 1264 vil ha samme virkning som informasjonslinje for snøscooterløype i kommuneplanens arealdel.

Fjerde til sjette punktum

Kommunen skal gi bestemmelser om bruken av løypene. Disse skal som et minimum omfatte regler om fartsgrenser og kjøretider. Vegtrafikkloven gjelder for kjøring med snøscooter, og forskrift 14. desember 2001 nr. 1412 om kjøring med motorvogn i terrenget og på veg ikke åpen for alminnelig ferdsel har særlige bestemmelser for kjørefart for beltemotorsykel/snøscooter. Forskriften fastsetter at det i terrenget ikke må kjøres fortere enn 70 km i timen, og at det for beltemotorsykel med slede ikke må kjøres fortere enn 60 km i timen uten passasjerer og 40 km i timen med passasjerer.

Kommunene må vurdere om det i hele eller deler av løypa skal settes lavere fartsgrenser av hensyn til sikkerhet for de kjørende og andre, støypåvirkning i området mv. Om kjøretider må kommunen ta stilling til om det er tider på døgnet eller dager (helgedager, helligdager mv.) hvor kjøring ikke skal være tillatt. Det samme gjelder om kjøring skal forbys på tider av året ut over begrensningen som allerede fremkommer av andre ledd åttende og niende punktum. Det kan for eksempel være aktuelt å stenge enkelte løyper eller deler av løyper visse tider av året av hensyn til rein og reindrift.

Snøscooterkjøring er bare tillatt på snødekt mark, og dette vil sette naturlige rammer for når kjøring er tillatt. Særlig i overgangen mellom snødekt og bar mark om høsten og våren, kan det oppstå tvil om det er en slikt snødekke i snøscooterløypene at kjøring er tillatt. For å hindre kjøring som skader vegetasjonen og for å gi forutberegnelighet og likhet for brukerne, bør kommunene derfor gi bestemmelser om at kjøring uansett ikke er tillatt før og etter fastsatte datoer.

Kommunen bør også gi bestemmelser om kjøring ut fra løypene i forbindelse med rastning. I utgangspunktet vil det ikke være tillatt å kjøre utenfor løypene. Nødvendig stopp og rastning må skje så nære løypa som mulig. Av sikkerhetsmessige grunner kan det likevel være nødvendig å fravike løypa noe. Kommunene bør angi hvor langt ut av løypa det eventuelt er tillatt å kjøre, eventuelle områder der rastning ikke skal være tillatt mv. Terrenget vil ha betydning for hvor langt det er nødvendig å kjøre ut av løypa for å stoppe. Kommunen bør fastsette en øvre grense som ikke bør overskride 30 meter. Det er bare kjøring i rett linje ut fra løypa som kan aksepteres, kjøring langsetter løypa i en 30-metersavstand vil være ulovlig.

Kommunen må videre være særlig oppmerksom på problemstillinger knyttet til kjøring ut fra løypene ved rastning og stopp når den legger løyper i nærheten av verneområder. Løypene må ikke legges så nær vernegrensen at det fremstår som naturlig å raste innenfor verneområdet. Motorferdsel innenfor vernegrensen vil være uheldig og dessuten ulovlig og straffbart etter verneforskriften, uavhengig av hva kommunens forskrift sier om metergrenser for rastning.

I de åpne løypene i Nord-Troms og Finnmark har rastning i henhold til retningslinjer fra Klima- og miljødepartementet ut fra sikkerhetsmessige og praktiske grunner vært akseptert inntil 300 meter fra merkestikkene i snaufjell og på islagt vann. Ut fra de særlige forholdene som gjør seg gjeldende i disse fylkene, som også har begrunnet de åpne snøscooterløypene her, vil departementet anta at denne praksisen bør kunne fortsette dersom den enkelte kommune ønsker det og nedfeller det i sine bestemmelser. I Finnmark og i Nord-Troms (kommunene Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord) kan kommunen i bestemmelsene tillate kjøring ut av løypa på islagt vann for å raste, uavhengig av avstand fra løypa.

Ved utredning av støy, effekter for friluftsliv og naturmangfold mv. må kommunen ta høyde for de bestemmelser som er gitt om maksimal kjørrelengde ut fra løypene til rastning ved beregning av influensområde.

Kommunen kan også fastsette andre bestemmelser om bruken av løypene, for eksempel om bruk til bestemte formål eller grupper, eller bestemmelser om betaling. Slike bestemmelser må imidlertid ikke stride mot andre rettsregler (for eksempel prinsippet om ikke-diskriminering i EØS-avtalen). Rammene for adgang til brukerbegrensning følger i all hovedsak av annet

regelverk enn motorferdselregelverket, først og fremst EØS-avtalen og prinsippet om ikke-diskriminering. Det er den enkelte kommunes ansvar å sørge for at den ikke innfører ordninger som bryter med EØS-retten eller annet regelverk.

Sjuende punktum

Av sikkerhetshensyn er det nødvendig at løypene merkes. Dette sikrer også at de som kjører holder seg i traséen slik den er bestemt i løypekartet. Kommunen har det overordnede ansvaret for at løypene er tilstrekkelig merket, men kan inngå avtaler med andre aktører om drift og vedlikehold av løypene. Løypene bør merkes med merkestikker som er utstyrt med refleks. Krav til frekvens på merkestikker må vurderes ut hva som er nødvendig med tanke på sikkerhet. Ved merking bør det tas hensyn til om løypa går over eller under tregrensen, kontrastvirkning etc. slik at det ikke er vanskelig å følge merkingen også i dårlig sikt og kritiske situasjoner.

Merkingen av snøscooterløypene skal som hovedregel ikke stå hele året gjennom, men settes ut etter at snøen er kommet om høsten og tas inn før snøen går om våren. I noen områder kan det være aktuelt med fastmerking av snøscooterløypene. Dette er særlig aktuelt i områder hvor løypa går gjennom kalvingsland for reinsdyr. I slike områder kan det være vanskelig å hente inn merkestikkene på våren uten at reinen forstyrres. Slik fastmerking bør komme i stand i et samarbeid mellom kommunen og statsforvalteren.

Åttende og niende punktum

Av hensyn til yngle- og hekketiden for dyr og fugler, er det ikke tillatt å kjøre med snøscooter i løypene på våren etter 5. mai. I sentrale områder for kalving og flytting av rein er det ikke tillatt å kjøre i løypene etter 25. april. Reglene i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 8 bortsett fra første ledd første punktum gjelder også. Forskriften § 8 vil fremdeles gjelde for kommunene i Nord-Troms og Finnmark, så reguleringen vil bare ha selvstendig betydning for resten av landet. Statsforvalteren vil kunne bestemme at løypene skal være stengt i andre tidsrom. Statsforvalteren kan også etter søknad gjøre unntak fra forbudet i spesielle tilfeller. Formøyelseskjøring vil imidlertid som utgangspunkt ikke anses som et spesielt tilfelle, og ønske om forlenging av sesongen for slik kjøring vil derfor ikke gi grunnlag for unntak.

Tredje ledd

Etablering av snøscooterløyper krever medvirkning, samarbeid, samråd, offentlighet og informasjon. Det er av stor betydning at kommunen tidlig i prosessen tar kontakt med fylkeskommunen og aktuelle sektormyndigheter som statsforvalteren, Vegvesenet, norske og svenske/finske tollmyndigheter ved grensekryssing, NVE, politiet angående sikkerhet og kontroll mv. Når det er aktuelt å legge snøscooterløyper langs og over veier, må kommunen tidlig involvere veieier. Det er en forutsetning at berørte interessegrupper som næringsinteresser (herunder reindriftsnæringa), beboerforeninger, grunneiere, turlag og andre friluftsforslag, miljøorganisasjoner, velforeninger, hytteforeninger og lignende får komme til orde i beslutningsprosessen.

For at saken blir så godt opplyst som mulig, jf. forvaltningsloven § 37 første ledd, må kommunen lage en saksfremstilling som opplyser saken tilstrekkelig. Saksfremstillingen må tilpasses den konkrete situasjonen og behovet.

Tredje ledd fastslår at de prosessuelle kravene i forvaltningsloven kapittel VII om forskrifter gjelder for kommunens utarbeidelse og vedtakelse av snøscooterløyper med bestemmelser. De grunnleggende kravene i forvaltningsloven om utredning, varsling, uttalelse, formkrav og kunngjøring, skal altså være oppfylt. I tillegg er det i tredje ledd, samt i sjette og sjuende ledd, prosessuelle regler som går lenger enn forvaltningslovens grunnleggende krav. Utover de prosessuelle kravene som følger av paragraf § 4 a, bør kommunen vurdere om det er behov for å ta andre grep for å sikre en god og åpen prosess. Dette kan for eksempel være oppstartsmøte med de berørte eller møter med parter for å drøfte særskilte temaer.

Etter tredje ledd andre punktum skal kommunens forslag til snøscooterløyper med bestemmelser sendes på høring som beskrevet i plan- og bygningsloven § 11-14. Dette er reglene for høring av kommuneplan, som altså skal brukes tilsvarende. Ved gjennomføring av en høring som beskrevet i plan- og bygningsloven § 11-14 anses kravene til varsling og uttalelse i forvaltningsloven § 37 andre og tredje ledd for å være oppfylt.

Høringsforslaget må inneholde kart som på en forståelig og entydig måte viser hvor løypealternativene er forslått. Utkast til de kommunale bestemmelsene om bruken av snøscooterløypene må også ligge ved høringen. I høringsbrevet må videre kravene i plan- og bygningsloven § 11-14 andre ledd om innholdet i saksfremlegget på høringen være oppfylt, og kommunen må gjøre rede for ivaretagelsen av de særskilte hensynene som er nevnt i femte ledd og for kravene i sjette ledd om utredning. Utsnitt av kommuneplankartet og annen dokumentasjon som er nødvendig for å ta stilling til traséen, må ligge ved i høringen.

I tredje punktum stilles det krav til begrunnelsen i kommunens vedtak. En god begrunnelse er særlig viktig fordi vedtaket kan påklages, se åttende ledd. Av vedtaket skal det fremgå hvordan innkomne uttalelser til forslaget og konsekvensene av snøscooterløypene med bestemmelser har vært vurdert, og hvilken betydning disse er tillagt. Kommunens vurdering av hensynene i femte ledd skal også fremgå av vedtaket. Vedtaket må også oppfylle formkravene i forvaltningsloven § 38 ved å vise til kommunens hjemmel til å utferdige forskrift og nevne forvaltningsorganet som har gitt forskriften.

Fjerde punktum krever at kommunens vedtak av kart over snøscooterløyper med bestemmelser kunngjøres som beskrevet for reguleringsplaner i plan- og bygningsloven § 12-12 fjerde og femte ledd. Siden kommunens vedtak kan påklages, jf. åttende ledd, stilles det særskilt krav til kunngjøringen. I tillegg gjelder forvaltningslovens krav til kunngjøring i § 38 og § 39 hvor det blant annet kreves at forskriften kunngjøres i Norsk Lovtidend.

Fjerde ledd

Bestemmelsen fastslår at snøscooterløyper ikke skal legges i verneområder, foreslåtte verneområder eller nasjonale villreinområder, og at de ikke skal være til vesentlig skade eller ulempe for reindrift eller kreve terrenginngrep.

Forbudet mot løyper i verneområder innebærer at det ikke kan etableres nye løyper i et eksisterende verneområde. Bestemmelsen er ikke til hinder for at allerede eksisterende løyper i eksisterende verneområder kan videreføres, slik de fremgår av verneforskriftene, innenfor det foreslåtte regelverket. Forbudet er heller ikke til hinder for at man i en prosess om et nytt verneområde etter en konkret vurdering lar allerede eksisterende løyper i området bestå, forutsatt at løypa ble etablert før oppstart av verneprosessen ble kunngjort etter naturmangfoldloven § 42. Dette må avgjøres konkret i den enkelte verneprosess.

Med verneområder siktes først og fremst til områder som er vernet etter naturmangfoldloven. Forbudet vil imidlertid også omfatte områder som er fredet etter kulturminneloven § 19 og § 20. Snøscooterløyper vil videre være forbudt i Oslomarka, det vil si området som omfattes av lov om naturområder i Oslo og nærliggende områder (markaloven), jf. markaloven § 10 som forbyr all motorferdsel i Markas utmark med mindre noe annet fremgår av markaloven eller forskrifter til markaloven.

Med foreslåtte verneområder menes områder der forslag om vern er kunngjort etter naturmangfoldloven § 42. Forbudet mot anleggelse av løype i foreslåtte verneområder vil løpe frem til vernet eventuelt er vedtatt, eller frem til virkning av kunngjøring er utløpt etter naturmangfoldloven § 44 femte ledd. Dette innebærer at det i foreslåtte verneområder vil kunne gjelde forbud mot anleggelse av løyper i maksimalt seks år, dersom vernevedtak ikke fastsettes innen utløpet av denne perioden.

Grensene for de nasjonale villreinområdene fastsettes gjennom de regionale villreinplanene. Per i dag er ikke alle villreinplanene ferdigstilte. For de områdene som ikke har ferdige planer, bør kommunen bruke avgrensingen av villreins leveområde slik det er kartlagt i grunnlagsrapportene fra NINA/Villreinsentrene. Det kan være viktige funksjonsområder for villrein også i randområder og buffersoner/hensynssoner og i områder som ikke har status som nasjonalt villreinområde eller inngår i noen av de regionale planene. Hensynet til villrein bør tillegges stor vekt også i disse områdene.

Løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindrift, jf. fjerde ledd andre punktum. Kommunen må vurdere konsekvensene for reindriften når den starter arbeidet med planlegging av snøscooterløyper. Løyper som virker inn på reindriftenes særverdiområder og minimumsområder vil normalt anses for å være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften. Med særverdiområder menes flyttelei, brunstland, kalvingsland, sentrale luftingsområder, samt områder i og ved anlegg til merking, skilling og slakting. Minimumsbeiter er det årstidsbeitet som begrenser distriktets reintall. Kommunene skal spesielt ta hensyn til viktige vinterbeiteområder.

Kommunen må så tidlig som mulig i prosessen ta kontakt med statsforvalteren for å få en vurdering av mulige reindriftsinteresser som vil kunne bli berørt og om løypene vil kunne komme i konflikt med reindriften. Dersom det er reindriftsinteresser i området må kommunen ta kontakt med det berørte reinbeitedistriktet for å sikre seg utfyllende informasjon om reindriftsinteressene i de aktuelle arealene. Gjennom å etablere en tidlig og god dialog vil unødige konflikter med reindriftsinteressene unngås.

Løypene må ikke kreve terrenginngrep, herunder planering og opparbeiding av terreng i barmarkssesongen. Snøscooterløypene skal ikke utgjøre synlige, permanente spor i barmarkssesongen. Kvisting og felling av enkelttrær regnes ikke som terrenginngrep. Klopper eller enkle bruer kan etableres der dette er nødvendig av sikkerhetsmessige hensyn. Bruer vil etter forholdene kunne regnes som tiltak etter plan- og bygningsloven. Plan- og bygningslovens regler vil da gjelde for saksbehandling av disse.

Tiltak som har tilknytning til snøscooterløyper kan utløse krav til reguleringsplan etter plan- og bygningsloven § 12-1 tredje ledd. Dette kan for eksempel gjelde opparbeiding av parkeringsplass ved start/sluttpunkt for løypene.

Femte ledd

Bestemmelsen nevner hensyn som kommunen skal ta vare på ved fastsettingen av snøscooterløyper. Det er en hensynsregel og ikke en absolutt forbudsregel. Kommunen bør likevel ikke fastsette løyper der disse vil være til vesentlig ulempe for de nevnte hensynene. Kommunens vurdering av disse hensynene skal gå frem av vedtaket, jf. tredje ledd tredje punktum. Det er viktig at kommunene i prosessen frem mot et eventuelt vedtak om å etablere snøscooterløype sørger for å få fram de ulike interessene som gjør seg gjeldende slik at de kan tas med i kommunens vurdering.

Ved fastsetting av løypene skal kommunen ta særskilt hensyn til støy og andre ulemper for friluftslivet. Det er særlig friluftslivet som risikerer å bli skadelidende ved etablering av snøscooterløyper, ikke minst som følge av eventuell ulovlig kjøring med utspring i løypene. Hensynet til friluftslivet står derfor i en særstilling. Kommunen bør ikke legge snøscooterløyper i blant annet viktige eller svært viktige friluftsområder, jf. Miljødirektoratets håndbok M98-2013 Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområde. Kommunen skal før forslag om løyper sendes på høring, ha kartlagt og verdsatt friluftslivsområdene der løypene planlegges og vurdere betydningen av disse områdene opp mot øvrige

friluftslivsområder i kommunen, jf. sjette ledd. Kommunen vil således ha et godt grunnlag for å unngå løyper i slike områder. Kommunen bør også se hen til høringsinstansenes merknader om store, sammenhengende vinterfriluftsområder og bør søke å holde slike områder frie for snøscooterløyper.

Kommunen skal også ta hensyn til naturmangfold, bolig- og hytteområder, landskap, kulturminner og kulturmiljø. Kommunen skal forsøke å finne løsninger for å unngå konflikt med disse hensynene.

Veiledningsmateriale som vil gi føringer og anbefalinger for hvordan støy skal behandles i planleggingen av snøscooterløyper, er under utarbeidelse av Miljødirektoratet. Kommunene skal forholde seg til denne veiledningen i arbeidet.

I kommunens vurdering av konsekvensene for friluftsliv, naturmangfold mv må også mulighetene for en effektiv håndhevelse av regelverket inngå.

Kravet om å ta hensyn til sikkerhet innebærer blant annet at løypene ikke bør legges i skredutsatte områder eller bratt terreng. I forbindelse med snøskred nyttes gjerne begrepet «bratt terreng» for terreng brattere enn 30°. De aller fleste snøskred utløses i områder brattere enn 30°. Snøskred kan imidlertid unntaksvis også starte i moderat bratt terreng (25–30°), særlig ved dårlige vær- og stabilitetsforhold. Med «skredutsatte områder» menes områder som kan nås av snøskred som enten er fjernutløst, utløst av andre, eller naturlig utløste, altså utløpsområder for skred. Det anbefales at kommunene benytter tilgjengelige kartdatabaser, eksempelvis fra NGI, for å unngå å legge løyper i bratt eller skredutsatt terreng.

Enkelte terreng som er markert i kart som utløpsområder for skred kan være relativt trygge under normale forhold, men skredutsatt under særlig dårlige og ustabile forhold. Dersom løyper unntaksvis anlegges slik at de krysser steder som kan være skredutsatte under særlig ustabile forhold, kan det være behov for å gjøre snøscooterførere oppmerksom på dette gjennom overvåkning og varsling, stengning, skilting eller generelle advarsler. Departementet anbefaler at kommunene involverer personer med snøskredfaglig kompetanse for å vurdere skredsikkerheten for foreslåtte løyper.

Kommunen må også ta hensyn til andre lokale forhold som kan representere en fare ved snøscooterkjøring, f.eks. små brattheng og kløfter, usikker is, vertikal og horisontal kurvatur, sikthorison, værforhold, påkjøringsfarlige objekter og lignende.

Sjette ledd

Etter sjette ledd skal kommunen utrede virkningene løypene vil ha for friluftsliv og naturmangfold i influensområdet. Med influensområde menes området som blir påvirket av etablering av snøscooterløyper, for eksempel det området som blir påvirket av støy. Det er altså ikke bare virkningene på friluftsliv og naturmangfold i selve snøscooterløypene som i denne sammenhengen er relevant, men også virkninger for områdene utenfor løypene som berøres.

Kommunen skal videre foreta en kartlegging og verdsetting av friluftslivsområdene der løypene planlegges. Kartleggingen og verdsettingen skal skje med utgangspunkt i Miljødirektoratets håndbok M98-2013 Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder. Kommunen skal vurdere betydningen av disse områdene opp mot øvrige friluftsområder i kommunen.

Utredningen og kartleggingen skal fremgå når forslaget til snøscooterløyper sendes på høring. I utredningen bør kommunen vurdere og redegjøre for forslagene til snøscooterløyper på bakgrunn av hvordan arealbruken er avklart i arealplaner, konsesjoner mv.

Gjennomført kartlegging og verdsetting vil være nyttig for kommunen også i andre saker, spesielt plansaker. Departementet vil for øvrig bemerke at det i «Nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv» er fastsatt et mål om at flest mulig av landets kommuner har kartlagt og verdsatt sine viktigste friluftsområder innen 2018. Dette er dermed et arbeid kommunene bør gjennomføre uavhengig av om den skal etableres snøscooterløyper. Miljødirektoratet fordeler tilskudd til kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder. Tilskuddsmidlene på denne ordningen ble økt i 2015.

Sjuende ledd

Sjuende ledd presiserer at kommunen ikke kan treffe vedtak om snøscooterløype over en eiendom før grunneieren har samtykket. Også uten en spesifikk bestemmelse om samtykke vil grunneier som hovedregel ha rett til å forby eller begrense motorferdsel over egen eiendom ut fra prinsippet om grunneiers råderett over egen eiendom, med mindre det foreligger en særlig bruksrett på bakgrunn av hevd eller annet. Motorferdsel er ikke en del av allemannsretten. Bestemmelsen om grunneiersamtykke har således ingen selvstendig betydning når det gjelder grunneiers rett til å nekte snøscooterkjøring på egen eiendom. Bestemmelsen har kun selvstendig betydning for tidspunktet kommunen må innhente samtykke på – den stiller krav om at kommunen må innhente et eksplisitt samtykke på forhånd, før den treffer vedtaket om å etablere snøscooterløyper. Kravet om innhenting av samtykke gjelder overfor både private og offentlige grunneiere.

I statsallmenninger er det fjellstyrene som gir samtykke til snøscooterløyper, jf. fjelloven § 12 tredje ledd.

Åttende ledd

Kommunens vedtak vil etter sin art være en forskrift selv om vedtaket kan få rettsvirkning som enkeltvedtak for enkelte personer i spesielle tilfeller. Åttende ledd gir en særregel om klage på kommunens forskrift. Det er ikke klagerett dersom en kommune velger ikke å fastsette noen forskrift om snøscooterløyper.

Åttende ledd fastslår at kommunens vedtak om å fastsette snøscooterløype inkludert bestemmelsene om bruk kan påklages av en angitt gruppe privatpersoner, organisasjoner og offentlige myndigheter. Grunneiere og rettighetshavere, som tomtedefestere, til eiendommer i løypenes influensområde kan klage. Med influensområde menes området som blir påvirket av etablering av snøscooterløyper, for eksempel det området som blir påvirket av støy. Sametinget kan klage, det samme gjelder det enkelte reinbeitedistrikt dersom løypene går i eller påvirker områder som brukes av rein. Organisasjoner kan klage dersom interessene som de skal ivareta blir berørt. Dette er for eksempel friluftsliv-, naturvern- og snøscooterorganisasjoner, grunneier-, bruker- og velforeninger. Nabokommuner og statlige og regionale organer kan klage dersom deres interesser blir berørt. Dersom en snøscooterløype blir lagt tett opp til grensen til en nabokommune, kan dette få virkninger inn i denne. Fylkeskommunen og statlige organer slik som statsforvalteren, Vegvesenet, m.fl., kan klage når interesser som de er satt til å ivareta, blir berørt. Som utgangspunkt vil slike organer kunne klage over tilsvarende forhold som vil kunne gitt grunnlag for innsigelse, det vil si når det gjelder spørsmål som er av nasjonal eller vesentlig regional betydning, eller som av andre grunner er av vesentlig betydning for vedkommende organs saksområde. Støy og andre negative virkninger for lokalt friluftsliv kan være grunnlag for klage.

Forvaltningslovens regler om klage og omgjøring i kapittel VI gjelder. Statsforvalteren, som er klageorgan, kan prøve alle sider av saken, jf. forvaltningsloven § 34.

0 Tilføyd ved forskrift 19 juni 2015 nr. 722, endret ved forskrifter 30 mars 2021 nr. 1193 (i kraft 16 april 2021), 14 des 2020 nr. 3367 (i kraft 10 sep 2021), 3 feb 2022 nr. 162.

Merknader til forskriften § 5b

Av hensyn til kontrollerbarhet og erfaringsinnhenting stilles krav om føring av kjørebok, der opplysninger om når, hvem og hvor man har kjørt skal framgå. Kjøreboka skal framvises på forespørsel til naturoppsynet. Antall turer det kan kjøres skal framgå av tillatelsen, og normalt vil utkjøring av åtebu og bås kun kreve én transporteringsperiode pr. lisensfelleringsperiode. Åte vil kreve flere turer pr. periode, men vil avgrenses ved kommunens tillatelse, slik det fremgår av forskriften.

0 Tilføyd ved forskrift 14 juli 2015 nr. 898.

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Kautokeino kommune	Saksbehandler:	Tom Øyvind Heitmann
Møtedato:	23. februar 2023	J.nr:	KUSEK00753

Sak 05/23

ORIENTERINGSSAK - VARSEL OM UFORSVARLIG DRIFT AV BARNEVERNTJENESTEN I KAUTOKEINO KOMMUNE - FRA STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK TIL BARNE- OG FAMILIEDEPARTEMENTET

Saksdokumenter:

- Brev fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark til Barne- og familiedepartementet - Varsel om uforsvarlig drift av barneverntjenesten i Kautokeino kommune, datert 12.12.2022 (vedlagt)
- Brev fra Barne- og familiedepartementet til Statsforvalteren i Troms og Finnmark - Svar på varsel om uforsvarlig drift av barneverntjenesten i Kautokeino kommune, datert 19.12.2022 (vedlagt)
- Brev fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark til Kautokeino kommune - Oppfølging av status i barneverntjenesten, datert 30. januar 2023 (vedlagt)

Sekretariatets tilrådning:

Sekretariatet legger fram saken uten tilrådning.

Saksopplysninger:

Statsforvalteren i Troms og Finnmark har i brev til Barne- og familiedepartementet med flere (datert 12.12.2022) sendt varsel om uforsvarlig drift av barneverntjenesten i Kautokeino kommune.

I brevet skriver statsforvalteren blant annet følgende:

«Statsforvalteren i Troms og Finnmark viser til vårt tilsynsansvar med kommunal barneverntjeneste etter barnevernloven § 2-3 b, hvor det går frem at statsforvalteren skal føre tilsyn med kommunenes oppfyllelse av plikter etter barnevernloven kapittel 1 til 9 og kommuneloven § 25-1.

Statsforvalteren vil, men bakgrunn i alvorlig og langvarig bekymring for driften av

barneverntjenesten i Kautokeino kommune, melde vår bekymring til Kommunal- og distriktsdepartementet og til Barne- og familiedepartementet.»

I svar til statsforvalteren (datert 19.12.2022) skriver departementet blant annet følgende:

«Fordi Statens helsetilsyn er overordnet tilsynsmyndighet på barnevernsområdet, har Barne- og familiedepartementet i dag oversendt henvendelsen til Helsetilsynet som rette instans.»

Statsforvalteren har i brev til Kautokeino kommune (datert 30.01.2023) redegjort noe nærmere for sin oppfølging av status i barneverntjenesten i kommunen.

Sekretariatet viser for øvrig til vedlagte dokumenter i denne saken.

Sekretariatet har invitert kommunedirektøren og ordfører til å orientere kontrollutvalget om situasjonen i kommunens barneverntjeneste.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet har ikke gjort noen nærmere vurderinger, og legger fram saken uten tilrådning.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija

Vår dato:

12.12.2022

Vår referanse

2019/189

Deres dato:

Deres referanse

BARNE- OG FAMILIEDEPARTEMENTET
Postboks 8036 DEP
0030 OSLO

Telefonnummer til saksbehandler
Merete Jenssen, 77642083

Varsel om uforsvarlig drift av barneverntjenesten i Kautokeino kommune

Statsforvalteren i Troms og Finnmark viser til vårt tilsynsansvar med kommunal barneverntjeneste etter barnevernloven § 2-3 b, hvor det går frem at statsforvalteren skal føre tilsyn med kommunenes oppfyllelse av plikter etter barnevernloven kapittel 1 til 9 og kommuneloven § 25-1.

Statsforvalteren vil, men bakgrunn i alvorlig og langvarig bekymring for driften av barneverntjenesten i Kautokeino kommune, melde vår bekymring til Kommunal- og distriktsdepartementet og til Barne- og familiedepartementet.

Vår bekymring:

Vår bekymring har vedvart over tid, men særlig siden 2021. Bekymringen knytter seg til rekrutteringsutfordringer med dertil bemanningsutfordringer i barneverntjenesten, alvorlige lovbrudd påpekt gjennom systemrevisjon (LOT 2021) i tjenesten, samt i hendelsesbaserte tilsynssaker, og rapportering for første halvår 2022, hvor det er rapportert om lovbrudd knyttet til fristbrudd i undersøkelsessaker og manglende oppfølgings- og tilsynsbesøk i fosterhjem.

Store deler av 2021 har barneverntjenesten vært driftet med kun 1 ansatt i tjenesten, samt innleide konsulenter. Barnevernleder slutter som barnevernleder 31.12.22, og kommunen hadde per 25.11.22 ingen plan for hvordan den fremover skal sikre drift av barneverntjenesten. Kommunen og barneverntjenesten preges også av interne forhold, hvor blant annet tidligere barnevernleder har anmeldt kommunedirektøren. Dette er offentlig kjent gjennom blant annet artikkel i Fontene: [Barnevernet i Kautokeino tømmes for ansatte: – Det har vært så jævla mye bråk | Fontene.no](#)

Statsforvalterens oppfølging av kommunen:

Statsforvalteren har over tid fulgt opp kommunen både gjennom råd, veiledning, tilsyn, oppfølging av rapportering, samt gjennom dialog med kommunens politiske og administrative ledelse, samt barnevernledelse, om situasjonen. Vi gjennomførte dialogmøte med tjenesten i juni 2021, hvor blant annet rekrutteringsutfordringer var på agendaen. Vi har vært kjent med de store bemanningsutfordringene siden i 2021, og vi har etterspurt status på bemanningssituasjonen gjennom vinteren/våren 2022. Første brev fra Statsforvalteren hvor vi etterspurte status på bemanningssituasjonen er datert 30.11.21. Den 27.1.22 ble status på nytt etterspurt. Den 8.3.22 konkluderte Statsforvalteren med at Kautokeino kommune ikke har en forsvarlig barneverntjeneste,

E-postadresse:
sftfpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse:
Strandvegen 13, Tromsø
Damsveien 1, Vadsø

Telefon: 78 95 03 00
www.statsforvalteren.no/tf
Org.nr. 967 311 014

og vi ba om at tiltak for å få på plass personell i tjenesten ble satt inn og at Statsforvalteren ble holdt løpende oppdatert. Kommunen satte da inn tiltak i form av å få tilsatt barnevernleder i tjenesten fra 15. april 2022. Kommunen opplyste også at de var i aktivt arbeid med ytterligere rekrutteringer til tjenesten, samt i dialog med annen kommune om samarbeid på barnevernområdet.

Videre ble barneverntjenesten, forsvarlig drift og bemanning, igjen tatt opp med kommunen på Statsforvalterens kommunemøte med Kautokeino kommune 30.8.22. Det ble på nytt invitert til og gjennomført dialogmøte med Kautokeino kommune den 25.11.22. Dette som følge av at vi hadde fått informasjon om at tjenesten vil stå uten ansatte fra årsskiftet. Det ble drøftet og veiledet om både kortsiktige og langsiktige tiltak. Statsforvalteren har bedt om tilbakemelding fra kommunen innen 15.12.22.

Statsforvalteren har i sin dialog med kommuneledelsen vært tydelig på at situasjonen i barneverntjenesten er svært alvorlig, og at den av hensyn til barn og unge i kommunen ikke kan fortsette. Vi har formidlet at det er avgjørende at kommunen tar grep for å sikre at den har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse i barneverntjenesten, og at lovkrav overholdes. Vi har gitt uttrykk for at det det haster for kommunen å gjøre nødvendige grep, og vi har formidlet at nødvendig grep vil være interkommunalt samarbeid på barnevernområdet.

Statsforvalteren har også innvilget prosjektmidler til Kautokeino kommune og Karasjok kommune med tanke på interkommunalt samarbeid på flere områder, herunder barnevern. Statsforvalteren har gitt føringer på at interkommunalt samarbeid på barnevernområde må prioriteres i dette arbeidet.

Vår vurdering er fortsatt at Kautokeino kommune ikke har en forsvarlig barneverntjeneste, og vi er alvorlig bekymret for at barn, unge og foreldre i kommunen, som har behov for hjelp fra barneverntjenesten, ikke vil få det. Situasjonen er alvorlig også i forhold til rettssikkerheten for barn og foreldre i kommunen, samt omdømmet til tjenesten og tjenestens samarbeid med andre instanser rundt barn. Vi vurderer situasjonen som kritisk, og at Kautokeino kommune ikke er i stand til å sikre forsvarlig drift av barneverntjenesten.

Statsforvalteren finner det riktig å varsle våre oppdragsgivere, Kommunal- og distriktsdepartementet, og Barne- og familiedepartementet, med kopi til Bufdir, om den alvorlige situasjonen i kommunal barneverntjeneste i Kautokeino kommune. Kopi sendes også Statens Helsetilsyn, som vår faglig overordnede på tilsynsområdet.

Med hilsen

Bård Magne Pedersen (e.f.)
ass. statsforvalter

Hilde Bremnes
oppvekst- og barneverndirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

STATENS HELSETILSYN

Postboks 231

0213 OSLO

Skøyen

BARNE-, UNGDOMS- OG FAMILIEDIREKTORATET
GUOVDAGEAINNU SUOHKAN / KAUTOKEINO
KOMMUNE

Postboks 2233

3103 TØNSBERG

Bredbuktnesveien 6

9522 KAUTOKEINO

Mottakerliste:

BARNE- OG FAMILIEDEPARTEMENTET

Postboks 8036 DEP

0030 OSLO

KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENTET

Postboks 8112 DEP

0032 OSLO

DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENT

Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 VADSØ

Deres ref

Vår ref
22/7838-2

Dato
19. desember 2022

Svar på varsel om uforsvarlig drift av barneverntjenesten i Kautokeino kommune

Kommunal- og distriktsdepartementet viser til varsel fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark 12. desember 2022 om uforsvarlig drift av barneverntjenesten i Kautokeino kommune (Statsforvalterens referanse 2019/189). Varselet er sendt til Kommunal- og distriktsdepartementet og Barne- og familiedepartementet, med kopi til Helsetilsynet, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og Kautokeino kommune.

Varselet gjelder bekymring for driften av barneverntjenesten i Kautokeino kommune. Siden barnevernet ligger under ansvarsområdet til Barne- og familiedepartementet (BFD), vurderer Kommunal- og distriktsdepartementet at BFD er rett departement til å vurdere saken. Barne- og familiedepartementet har 19. desember oversendt saken til Statens helsetilsyn, som har det overordnede faglige tilsyn med barnevernvirksomheten i de enkelte kommuner.

Med hilsen

Siri Halvorsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Stina Hoel Jensen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kdd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kdd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling
Kommunalavdelingen

Saksbehandler
Stina Hoel Jensen
22 24 72 40

Barne- og familiedepartementet

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

*Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija*

Vår dato:

30.01.2023

Vår referanse

2019/189

Deres dato:

Deres referanse

KAUTOKEINO KOMMUNE KULTUR- OG
OPPVEKSTENHET V/ BARNEVERNTJENESTEN
Bredbuktnesveien 6
9522 KAUTOKEINO

Telefonnummer til saksbehandler

Siri Jakobsen, 78 95 03 86

Oppfølging av status i barneverntjenesten

Statsforvalteren viser til vår oppfølging- og dialog med Kautokeino kommune når det gjelder status og drift av barneverntjenesten i kommunen. Med bakgrunn i alvorlig og langvarig bekymring, har vi hatt en tettere oppfølging av barneverntjenesten, og særlig bemanningssituasjonen, siden november 2021.

Barneverntjenesten har nå fått på plass barnevernleder. Statsforvalteren ble orientert av barnevernleder 27.01.2023 om at det per dato er to ansatte i tjenesten; barnevernleder og saksbehandler, begge i 100 % stilling. En tredje person er tilbudt stilling som barnevernkonsulent, men har foreløpig ikke takket ja til stillingen.

Statsforvalteren ber om å holdes orientert dersom bemanningssituasjonen endres, både ved eventuell tilsetting og avslutning/vakanter.

Statsforvalteren vurderer fortsatt at tjenesten har en sårbarhet når det gjelder bemanningssituasjonen og tjenestens mulighet til å ivareta gjeldende lovkrav på barnevernområdet. Foreløpig halvårsrapportering fra barneverntjenesten viser blant annet at kommunen har fristoversittelser i flere undersøkelser.

Statsforvalteren har gjennom dialog med kommuneledelsen formidlet at det er avgjørende at kommunen tar grep for å sikre at den til enhver tid har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse i barneverntjenesten, og at lovkrav overholdes. Vi vurderer fortsatt at kommunen må gjøre grep for å sikre situasjonen i barneverntjenesten. Nødvendig grep vil være å arbeide med interkommunalt samarbeid på barnevernområdet.

En fungerende barneverntjeneste som kan yte forsvarlige tjenester til det beste for barn og familier i Kautokeino er et felles mål for kommunen og Statsforvalteren. Statsforvalterens myndighetsrolle innebærer å føre kontroll med- og å gi veiledning til kommunen. Statsforvalteren vil gjerne bidra

E-postadresse:
sftfpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse:
Strandvegen 13, Tromsø
Damsveien 1, Vadsø

Telefon: 78 95 03 00
www.statsforvalteren.no/tf
Org.nr. 967 311 014

med veiledning, både på saks- og overordnet nivå. Vi ber kommunen ta kontakt om det er behov for slik veiledning.

Med hilsen

Hilde Bremnes (e.f.)
oppvekst- og barneverndirektør

Siri Jakobsen
seniorrådgiver oppvekst og barnevern

Dokumentet er elektronisk godkjent

Mottakerliste:

GUOVDAGEAINNU SUOHKAN / KAUTOKEINO
KOMMUNE V/KOMMUNEDIREKTØR
KAUTOKEINO KOMMUNE KULTUR- OG
OPPVEKSTENHET V/ BARNEVERNTJENESTEN
KAUTOKEINO KOMMUNE KULTUR- OG
OPPVEKSTENHET V/ENHETSLEDER

Bredbuktnesveien 6	9522	KAUTOKEINO
Bredbuktnesveien 6	9522	KAUTOKEINO
Bredbuktnesveien 6	9522	KAUTOKEINO

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Kautokeino kommune	Saksbehandler:	Tom Øyvind Heitmann
Møtedato:	23. februar 2023	J.nr:	KUSEK00763

Sak 06/23

ORIENTERINGSSAK - MEDIEOPPSLAG OM ANMELDELSE AV TRUENDE ATFERD

Saksdokumenter:

- Medieoppslag (vedlagt)

Sekretariatets tilrådning:

Sekretariatet har ikke noen tilrådning i denne saken.

Saksopplysninger:

Vi viser til vedlagte medieoppslag.

Kommunedirektøren og teknisk sjef er invitert til å orientere om hendelsen, og eventuell oppfølging av denne.

Sekretariatets vurdering:

Saken legges fram til kontrollutvalget uten noen tilrådning fra sekretariatet.

<https://www.ifinnmark.no/det-at-de-oppsoker-meg-hjemme-rundt-midnatt-foles-ubehagelig/s/5-81-1725760>

Det at de oppsøker meg hjemme rundt midnatt, føles ubehagelig

Sindre Murud er kommunalleder for Teknisk enhet i Kautokeino kommune. Foto: Privat

Åpne deleknapper for artikkelen

08.01.23 16:39

[Oddgeir Isaksen](#)

Saken er anmeldt til politiet.
For abonnenter

Sindre Murud og familien hadde en ubehagelig opplevelse hjemme i Kautokeino ved midnatt natt til 9. desember i fjor.

Plutselig dukket det opp flere scootere utenfor huset deres, og en av dem kjørte inn innenfor gjerdet og spant og crosset rundt.

Det opplyser Murud overfor iFinnmark.

– Truende atferd

– Det var totalt fire scootere og minst fem personer som dukket opp. En av scooterne kjørte innenfor gjerdet og begynte å crosse rundt, sier Sindre Murud til iFinnmark.

– Det hadde truende atferd og ropte skjellsord. Vi svarte dem på samisk og de svarte på norsk, men vi hørte at de snakket samisk mellom seg, sier Murud.

De uvedkommende ga seg ikke med crossing og skjellsord, ifølge Murud.

– De tømte søppelboksen og fylte den med snø. De fylte også postkassa med snø, sier han.

Det stoppet heller ikke med det.

– En stund etter hørte vi et smell, og da hadde de felt trær og lagt dem over innkjørselen vår. De hadde med seg noe å sage med, sier Sindre Murud.

– Føltes ubehagelig

Sindre Murud sier at han har anmeldt saken til politiet.

Han sier at de ikke kjente igjen noen av personene, selv om de ifølge ham ikke brukte hjelmer.

– De hørtes unge ut, men det er vanskelig å si. Vi har noen signalementer og holdepunkter som vi har gitt politiet, sier han.

– Jeg kunne kanskje kjent igjen snøscooterne, men var helt satt ut. Det at de oppsøker meg hjemme rundt midnatt, føles ubehagelig. De ga ikke uttrykk for hva de ønsket, utenom at det var truende atferd, sier Sindre Murud.

Jobbrelatert?

Murud sier at årsaken til at det skjedde, kan ha noe å gjøre med jobben hans som kommunalleder for teknisk enhet i Kautokeino kommune. Der har han blant annet ansvar for areal- og byggesaker, og naturforvaltning.

– Som kommunalleder har jeg gitt flere avslag som folk ikke har vært glade for. Jeg har snakket med kolleger om det er noen saker som kan være bakgrunnen for dette, men vi har ikke kommet fram til noe ennå, sier han.

– Sånne ting skal ikke forekomme og det er første gang jeg har hørt om noe sånt i bygda, sier Sindre Murud som har bodd i Kautokeino i 20 år.

– Det er litt synd at de ikke sa hvilken hensikt de hadde, men hvis det er til hinder for offentlig forvaltning, så er det veldig alvorlig, sier Sindre Murud som sier at det er han som privatperson som har anmeldt saken.

– Har ingen mistenkte

iFinnmark kontaktet fredag ansvarlig jurist Elisabeth Hiis Bergh i Finnmark politidistrikt for kommentarer til saken.

– Vi har ingen mistenkte i saken, sier Bergh til iFinnmark.

– Akkurat nå er vurderingen at det ikke er grunnlag for mer etterforskning med mindre vi får nye tips. Vi er veldig avhengig av tips og ledetråder for å gå videre i saken, sier Elisabeth Hiis Bergh.

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Kautokeino kommune	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Møtedato:	23.februar 2023	J.nr:	KUSEK00788

Sak 07/23

ORIENTERINGSSAK - OPPSUMMERING AV INTERIMSREVISJON

Sekretariatets tilrådning:

Kommunens revisjon, Vefik IKS sin *oppsummering av interimsrevisjon* for Kautokeino kommune for regnskapsåret 2022 tas til orientering.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalgets ansvar og myndighet i henhold til kommuneloven § 23-2 sier at kontrollutvalget skal påse at:

a. kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 omhandler *Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon:*

Kontrollutvalget skal holde seg *løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at*

- a. kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte
- b. regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instrukser og avtaler med revisor
- c. regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i kapittel 2 og 3

Interimsrevisjon ¹er den revisjonen som gjennomføres i løpet av året for å kontrollere at de interne kontrollene fungerer som forutsatt gjennom året. I interimsrevisjonen går revisor gjennom og tester rutiner, transaksjoner og rapportering innen utvalgte områder. Regnskapsrevisor vil i møtet 23.02.2023 presentere status fra sitt kontrollarbeid i Kautokeino kommune.

Det framgår av revisjonsstandarden ISA ² revisors oppgaver og plikter, planlegging/vurdering og håndtering av revisjonsbevis samt rapportering. Aktuelle temaer kan være:

- Hvilke revisjonshandlinger har revisor utført?
- Hva har revisor funnet?
- Kommunikasjon mellom kommunen og revisor gjennom året?
- Foreligger det uenighet mellom revisor og reviderte enhet?
- Status i forhold til revisjonsplanen, begrunnelse for eventuelle endringer i planen?
- Revisors vurdering av mislighetsrisiko?

¹ [Kontrollutvalgsboka - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kontrollutvalgsboka-2019-2020/id2684448/)

² [Revisjonsstandardene \(ISA\) \(revisorforeningen.no\)](https://www.revisorforeningen.no/revisjonsstandarden-isa/)

Fra: Aud Opgård <aud.opgard@vefik.onmicrosoft.com>

Sendt: mandag 13. februar 2023 15:55

Til: Anne Berit Bæhr <Annebb@kusek.no>

Emne: kontrollutvalgsmøte i Kautokeino

HEI, SOM DU SER ER VI IKKE OPPE Å GÅR NÅR DET GJELDER MAIL ENNÅ.

STATUS PÅ REVISJONSARBEIDET I 2022 KAUTOKEINO KOMMUNE

Vi ønsker å informere kontrollutvalget i Kautokeino kommune om status på regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon i 2022. I tillegg informerer vi om hva kontrollutvalget vil få av timer til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i 2023.

Forvaltningsrevisjon i 2022

I 2022 har det medgått 410 timer av kommunens 376 tildelte timer til forvaltningsrevisjon.

- Mobbing blant barn og unge 73 timer
- Anskaffelse, innkjøp og kontraktsoppfølging 200 timer
- Samhandlingsreformen 137 timer

Budsjettvedtak for 2023

For 2023 har representantskapet vedtatt at eierkommuner i Vefik IKS skal betale et lavere eierbidrag (12%) mot at man reduserer antall timer til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette innebærer at Kautokeino kommune har 261 timer disponibelt til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i 2023. Eierbidraget er redusert med totalt kr 93.700 fra 2022.

Regnskapsrevisjon

Vi har gjennomført interim på Kautokeino kommune, og har utført revisjonshandlinger som omhandler driftsregnskapet, men mye av handlingene vil bli gjennomført i årsoppgjøret.

Vi forholder oss til den revisjonsplan vi har lagt frem tidligere. Vi har god kommunikasjon med kommunen, og det er ikke noen uenighet så langt i revisjon.

Vi vurderer misligheter gjennom hele plan, og kan ikke si noe om det før vi er ferdig. Foreløpig er det ikke avdekket slike forhold.

Virksomhetsoverdragelse

Vefik IKS skal 1. juli 2023 ha en virksomhetsoverdragelse til KomRevNORD IKS. Vi har i løpet av januar informert våre eiere om at vi har sterkt redusert bemanning frem til denne dato, og de vedtatte timer til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll kan for flere av våre eierkommuner komme i siste halvdel av året.

Med hilsen

Aud Opgård
Revisjonssjef

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Kautokeino kommune	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Møtedato:	23. februar 2023	J.nr:	KUSEK00701

Sak 08/23

OPPDRAGSANSVARLIG REGNSKAPSREVISORS VURDERING AV UAVHENGIGHET

Saksdokumenter:

- Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet til Kautokeino kommune (vedlagt)

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig regnskapsrevisors egenvurdering av uavhengighet i forhold til Kautokeino kommune til orientering, og forutsetter at oppdragsansvarlig revisor oppfyller lov- og forskriftsbestemte krav om uavhengighet.

Saksopplysninger:

Som ledd i å sikre at revisor opptrer objektivt, og at omverdenen har tillit til revisors uttalelser, er det i kommuneloven § 24-4 stilt krav om at revisor er uavhengig av den enhet som revideres. Dette kravet er nærmere presisert i kapittel 3 i forskrift om kontrollutvalg og revisjon. I forskriftens § 19 framgår det at revisor løpende skal vurdere sin uavhengighet og at oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, skal gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Det vises til vedlagte egenerklæring av 01.11.2022 fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Aud S. Opgård.

Sekretariatet har i henhold til kommuneloven § 23-7 et selvstendig ansvar for å påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet. Sekretariatet har ikke kjennskap til forhold som gir grunnlag for å trekke i tvil oppdragsansvarlig revisors uavhengighet til Kautokeino kommune. Det legges til grunn at oppdragsansvarlig revisors har tatt hensyn til alle særskilte krav som stilles til uavhengighet i kommuneloven § 24-4 og kapittel 3 i forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Til kontrollutvalget i Kautokeino kommune

Vurdering av oppdragsansvarlig regnskapsrevisors uavhengighet for Kautokeino kommune

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19.

Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1). Kvalitetskontrollsystemet omfatter dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering. Som en del av kvalitetskontrollsystemet har vi rutiner for å følge opp og sikre at revisjonsteamet har tilstrekkelig uavhengighet.

Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	Undertegnede har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av, utover at Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Kautokeino kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Kautokeino kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Undertegnede opptre ikke som fullmektig for Kautokeino kommune.

Alta, 1. november 2022

Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS

Aud Opgård
Oppdragsansvarlig revisor

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Kautokeino kommune	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Møtedato:	23. februar 2023	J.nr:	KUSEK00739

Sak 09/23

STATUS PÅ FORVALTNINGSREVISJON - EVENTUELL HENVENDELSE TIL KOMMUNESTYRET

Saksdokumenter:

- E-post fra kommunens revisjon, Vefik IKS av 13.02.2023

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget tar sekretariatets informasjon om status på bestilling og levering av forvaltningsrevisjon til orientering.

Saksopplysninger:

Leder i kontrollutvalget har bedt sekretariatet om å forberede sak til kontrollutvalget om status på forvaltningsrevisjon, blant annet med henblikk på å rapportere status på forvaltningsrevisjon til kommunestyret.

Status for plan for forvaltningsrevisjon for periodene 2017-2020 og 2021-2024 er som følger:

	Prosjektskisse godkjent - Bestilt av KU (dato) ¹	Rapport levert	Leverings tid	Kommentarer
Plan 2017-2020				
Rutiner for ansettelser	05.11.2018	01.10.21	35 mnd	Behandlet i kommunestyret 16.12.21 (PS 74/21)
Mobbing blant barn og unge	29.05.2017	20.05.22	60 mnd	Behandlet i kommunestyret 22.06.22 (PS 29/22)

¹ Opplyst dato er dato for oversendelse av særutskrift av kontrollutvalgets vedtak om godkjenning av prosjektskisse til revisor, som iht. gjeldende rutine er tidspunktet leveringsfristen begynner å løpe.

Samhandlingsreform	01.10.2021	Mottatt 01.02.23	16 mnd	Behandles i KU 23.februar 2023
Byggesaksbehandling	09.12.2021			Under gjennomføring hos revisjonen. Leveringsfrist innen oktober 2022.
Plan 2021-2024 (år 2021)				
Anskaffelser, innkjøp og kontraktsoppfølging	01.10.2021	30.09.22	12 mnd	Behandlet i kommunestyret
Sikkerhet og beredskap				Sekretariatet foreslår at oppstart utsettes inntil oppfølging av statsforvalterens tilsyn avklares
VEFIK IKS				Utsatt inntil videre
Plan 2021-2024 (år 2022)				
Rus og psykiatri				Sak om oppstart i møte 23. februar 2023
Kommunale veier				
Plan 2021-2024 (år 2023)				
PP-tjeneste og spesialundervisning				
Klima, miljø og energi				
Plan 2021-2024 (år 2024)				
Næringsutvikling				
Informasjonssikkerhet og personvern				

I forrige planperiode (2017-2020) var det planlagt totalt 4 forvaltningsrevisjoner. To av forvaltningsrevisjonene ble bestilt i henholdsvis 2017 og 2018, og ble levert i inneværende periode. Kommunestyret vedtok i sak 81/20 at de to siste forvaltningsrevisjonene fra planen for 2017-2020, skulle bestilles og gjennomføres i 2021. Kommunestyret forutsatte at de timeressursene som revisjonen bruker for gjennomføring av disse forvaltningsrevisjonene ikke reduserer de rimeressursene (444 timer) som kommunen har til rådighet for gjennomføring av to forvaltningsrevisjoner i 2021 fra Plan for forvaltningsrevisjon 2021- 2024.

Status per 13.02.2023 er at det er levert rapport etter forvaltningsrevisjon av samhandlingsreformen (levert pr. 01.02.23). Rapport etter forvaltningsrevisjonen av byggesaksbehandling er ikke levert fra revisjonen.

Revisjonen rapporterer følgende ressursbruk i 2022:

Forvaltningsrevisjon i 2022

I 2022 har det medgått 410 timer av kommunens 376 tildelte timer til forvaltningsrevisjon.

- Mobbing blant barn og unge 73 timer
- Anskaffelse, innkjøp og kontraktsoppfølging 200 timer
- Samhandlingsreformen 137 timer

Som følge av blant annet forsinkede leveringer av bestilte forvaltningsrevisjoner er det også et stort etterslep på bestilling og levering av forvaltningsrevisjon i Plan for forvaltningsrevisjon 2021-2024.

Representantskapet i Vefik IKS har i møte 20. oktober 2022 vedtatt budsjett for 2023, herunder fordeling av timer til forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll for Kautokeino kommune i 2023. Av

dette vedtaket framgår det at Kautokeino kommune skal ha 261 timer til forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll i 2023.

Slik sekretariatet ser det vil de 261 timene til forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll i 2023 gå til gjennomføring av forvaltningsrevisjon av «Rus og psykiatri» (inntil 200 timer).

I vedlagt epost fra Vefik IKS til sekretariatet (datert 13. februar 2023) framgår det blant annet følgende:

Vefik IKS skal 1. juli 2023 ha en virksomhetsoverdragelse til KomRevNORD IKS. Vi har i løpet av januar informert våre eiere om at vi har sterkt redusert bemanning frem til denne dato, og de vedtatte timer til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll kan for flere av våre eierkommuner komme i siste halvdel av året.

På grunnlag av opplysningene fra Vefik IKS er det sannsynlig at rapporter for de to nevnte forvaltningsrevisjonene som er bestilt, ikke vil bli levert før i siste halvdel av 2023.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatet vil gjøre kontrollutvalget oppmerksom på etterslepet på forvaltningsrevisjon, noe som med stor sannsynlighet ikke vil bli rettet opp i løpet av 2023 eller senere.

Det blir opp til kontrollutvalget å ta stilling til om dette skal rapporteres som egen sak til kommunestyret. I så fall bør kontrollutvalget delegere til sekretariatet å utforme et brev, som godkjennes av leder i kontrollutvalget, før det sendes til kommunestyret.

Utover dette tilrår sekretariatet at kontrollutvalget tar informasjonen om status på bestilling og levering av forvaltningsrevisjon til orientering.

Fra: Aud Opgård <aud.opgard@vefik.onmicrosoft.com>

Sendt: mandag 13. februar 2023 15:55

Til: Anne Berit Bæhr <Annebb@kusek.no>

Emne: kontrollutvalgsmøte i Kautokeino

HEI, SOM DU SER ER VI IKKE OPPE Å GÅR NÅR DET GJELDER MAIL ENNÅ.

STATUS PÅ REVISJONSARBEIDET I 2022 KAUTOKEINO KOMMUNE

Vi ønsker å informere kontrollutvalget i Kautokeino kommune om status på regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon i 2022. I tillegg informerer vi om hva kontrollutvalget vil få av timer til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i 2023.

Forvaltningsrevisjon i 2022

I 2022 har det medgått 410 timer av kommunens 376 tildelte timer til forvaltningsrevisjon.

- Mobbing blant barn og unge 73 timer
- Anskaffelse, innkjøp og kontraktsoppfølging 200 timer
- Samhandlingsreformen 137 timer

Budsjettvedtak for 2023

For 2023 har representantskapet vedtatt at eierkommuner i Vefik IKS skal betale et lavere eierbidrag (12%) mot at man reduserer antall timer til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette innebærer at Kautokeino kommune har 261 timer disponibelt til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i 2023. Eierbidraget er redusert med totalt kr 93.700 fra 2022.

Regnskapsrevisjon

Vi har gjennomført interim på Kautokeino kommune, og har utført revisjonshandlinger som omhandler driftsregnskapet, men mye av handlingene vil bli gjennomført i årsoppgjøret.

Vi forholder oss til den revisjonsplan vi har lagt frem tidligere. Vi har god kommunikasjon med kommunen, og det er ikke noen uenighet så langt i revisjon.

Vi vurderer misligheter gjennom hele plan, og kan ikke si noe om det før vi er ferdig. Foreløpig er det ikke avdekket slike forhold.

Virksomhetsoverdragelse

Vefik IKS skal 1. juli 2023 ha en virksomhetsoverdragelse til KomRevNORD IKS. Vi har i løpet av januar informert våre eiere om at vi har sterkt redusert bemanning frem til denne dato, og de vedtatte timer til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll kan for flere av våre eierkommuner komme i siste halvdel av året.

Med hilsen

Aud Opgård
Revisjonssjef

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Kautokeino kommune	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Møtedato:	23. februar 2023	J.nr:	KUSEK00789

Sak 10/23

RAPPORT FORVALTNINGSREVISJON SAMHANDLING OM UTSKRIVINGSKLARE PASIENTER

Saksdokumenter:

- Rapport etter forvaltningsrevisjon – Samhandling om utskrivningsklare pasienter. (vedlagt)
- Kontrollutvalgets vedtak om oppstart av forvaltningsrevisjon/bestilling av prosjektskisse “Samhandlingsreform” - sak 06/21 i møte 26.03.2021] (ikke vedlagt)
- Kontrollutvalgets vedtak om bestilling av rapport etter forvaltningsrevisjon «Samhandlingsreform» - sak 23/21] i møte 01.10.21 (ikke vedlagt)
- Prosjektskisse forvaltningsrevisjon Samhandlingsreform (ikke vedlagt)
- Plan for forvaltningsrevisjon 2017-2020 – Kautokeino kommune (ikke vedlagt)

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget viser til rapporten «Samhandling om utskrivningsklare pasienter» utarbeidet av Vefik IKS. Kontrollutvalget tar opplysningene og konklusjonen i rapporten til orientering. I rapporten har revisor ikke funnet grunnlag for å dokumentere særskilt forhold som tilsier at det kan foreligge misligheter. Kontrollutvalget oversender rapporten til kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret viser til forvaltningsrevisjonsrapport «Samhandling om utskrivningsklare pasienter.». Kommunestyret tar opplysningene og konklusjonene i rapporten til orientering og slutter seg til anbefalingene som gis i den.

Revisjonen anbefaler at Guovdageainnu/suohkan / Kautokeino kommune vurderer mulighetene for å styrke kommunikasjonen ytterligere med Finnmarksykehuset HF i forbindelse med utskrivning av pasienter.

Videre vil revisjonen anbefale at Guovdageainnu suohkan / Kautokeino kommune foretar jevnlig evalueringer av kommunens kapasiteter til å ta imot utskrivningsklare pasienter.

Kommunestyret ber kommunedirektøren sørge for oppfølging av rapportens anbefalinger med bakgrunn i de funn som er gjort i undersøkelsen.

Saksopplysninger:

Bakgrunn

I overordnet risiko- og vesentlighetsanalyse av kommunens virksomhet fra 2017 begrunnes prioritering av fokusområdet «Samhandlingsreformen», med at reformen som ble satt ut i livet 1. januar 2012, og skulle være innført innen 2016, medførte nye helsetjenester og endrede oppgaver til pasientenes hjem- og oppholdskommune. Reformens formål var større satsing på helsefremmende og forebyggende tiltak, redusert behov for vekst i spesialisthelsetjenesten, mer koordinerte, sammenhengende og forsvarlige helse- og omsorgstjenester, samt bedre samarbeid (samhandling) mellom kommunene og helseforetakene (sykehusene).

Området ble vurdert svært vesentlig fra et brukerperspektiv (brukere av helse- og omsorgstjenester/pasienter), spesielt i forhold til om det foreligger samordnete, helhetlige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester. Videre er området vesentlig for de som arbeider i kommunens helse- og omsorgstjeneste, og for kommunens administrative og politiske nivå, både sett i forhold til samarbeidet med helseforetakene, og organisering, styring og økonomi innenfor helse- og omsorgsarbeidet.

Forvaltningsrevisjon av samhandlingsreformen var i utgangspunktet prioritert i Plan for forvaltningsrevisjon 2017-2020. Kommunestyret i Kautokeino har gjort et særskilt vedtak om at denne forvaltningsrevisjon skal prioriteres og gjennomføres i 2021. På bakgrunn av det har kontrollutvalget bestilt forvaltningsrevisjonen av samhandlingsreform i inneværende planperiode.

Formål

Formålet med forvaltningsrevisjonen har vært å avdekke eventuelle lovbrudd, avvik, svakheter og mangler, samt forbedringsmuligheter på det undersøkte området.

Problemstillinger

Revisjonen skriver i rapporten at denne forvaltningsrevisjonen har vært innrettet som en systemrevisjon, der kommunens rutiner har vært gjenstand for undersøkelsen.

Hovedproblemstillingen i undersøkelsen har vært følgende: Blir utskrivningsklare pasienter håndtert på en forsvarlig måte?

Revisjonen har undersøkt hvorvidt Kautokeino kommune har etablert gode samhandlingsrutiner som bidrar til helhetlige pasientforløp.

Avgrensning

Revisjonen har undersøkt i hvilken grad Kautokeino kommune har systemer og rutiner som bidrar til å sikre et slikt forsvarlig tjenestetilbud. På bakgrunn av at prosjektet er blitt avgrenset til én hovedproblemstilling har revisjonen vurdert at tittelen «Samhandling om utskrivningsklare pasienter» har vært mer beskrivende for prosjektet enn «Samhandlingsreformen».

Undersøkelsens revisjonskriterier:

- Kommunen skal ha en koordinerende enhet
- Kommunen skal etablere skriftlige rutiner og oversikt over ansvarsforhold knyttet til mottak av utskrivningsklare pasienter, herunder vurdere behov for individuell plan
- Kommunen skal ha en samarbeidsavtale med et helseforetak for å sikre brukerne og pasientene tilbud om helhetlige helse- og omsorgstjenester. Staten har det overordnede ansvaret for at tilbudene blir gjennomført
- Kommunen skal sørge for tilstrekkelig kapasitet i helse- og omsorgstjenesten til å oppfylle lovens krav om plikten til å ta imot utskrivningsklare pasienter
- Kommunen skal betale for utskrivningsklare pasienter som blir liggende på sykehus i påvente av et kommunalt helse- og omsorgstilbud

Revisors hovedkonklusjon

Revisjonen konkluderer med at Kautokeino kommune har systemer og rutiner som bidrar til å sikre at utskrivningsklare pasienter blir håndtert på en forsvarlig måte. Undersøkelsen viser at det er kommunikasjon mellom kommunen og sykehuset. I den forbindelse går det fram at kommunen betaler sykehuset for utskrivningsklare pasienter.

Undersøkelsen viser også at Kautokeino kommune per undersøkelsestidspunktet har en relativt stor kapasitet med hensyn til antall helsepersonell, men at det likevel er behov for å styrke kapasiteten og at kommunen derfor gjennomfører slike prosesser. Kommuneledelsen beregner (som det fremgår av økonomiplanen 2023-2026) at Kautokeino kommune vil få større kapasitetsutfordringer i årene fremover (etter 2022) som følge av en stadig eldre befolkning.

Revisjonen har ikke mulighet til å gjøre egne helsefaglige vurderinger, men vi finner det godtgjort at kommunens kapasitet i form av antall helsepersonell per år 2022 i stor grad er egnet til å sikre at pasienter blir håndtert på en forsvarlig måte. Dette krever imidlertid at helseforetaket, ved Finnmarkssykehuset HF gjennomfører de medisinske behandlingene som sykehuset står ansvarlig for, og at kommunen ikke blir belastet med disse oppgavene.

Imidlertid viser undersøkelsen at ikke alle utskrivningsklare pasienter blir håndtert på en optimal måte. Det fremgår at Finnmarkssykehuset HF i noen tilfeller skriver ut pasienter for tidlig, og at pasientene dermed blir sendt i retur fra kommunen til sykehuset. I den forbindelse går det fram at sykehuset noen ganger forventer at kommunen kan gjennomføre mer kompliserte behandlinger enn det som er mulig gjennomførbart.

Revisjonen konkluderer derfor med at det er en risiko for at ikke alle pasienter blir håndtert på en forsvarlig måte. Det er revisjonens vurdering at dette er forhold som kommunen alene ikke kan stå ansvarlig for.

Revisors anbefalinger

Revisjonen anbefaler at Guovdageainnu suohkan/Kautokeino kommune vurderer mulighetene for å styrke kommunikasjonen ytterligere med Finnmarkssykehuset HF i forbindelse med utskrivning av

pasienter. Videre vil revisjonen anbefale at Guovdageainnu suohkan/Kautokeino kommune foretar jevnlig evalueringer av kommunens kapasiteter til å ta imot utskrivningsklare pasienter.

Sekretariatets vurdering:

Sekretariatets vurderinger tar blant annet utgangspunkt i krav i lov og forskrift samt faglige krav til forvaltningsrevisjon slik disse framgår av god kommunal revisjonsskikk – i dette tilfellet RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon, fastsatt av styret i Norges kommunerevisorforbund (NKRF), heretter forkortet RSK 001.

Sekretariatets vurderinger tar også utgangspunkt i kontrollutvalgets vedtak om bestilling av denne forvaltningsrevisjonen.

Bestilling og problemstillinger

Sekretariatet viser til RSK 001 punkt 4 der det sies at revisor skal gjennomføre oppdraget i forvaltningsrevisjon i samsvar med kontrollutvalgets vedtak. Ved behov for å endre vedtatte avgrensninger skal dette tas opp med kontrollutvalget.

Sekretariatet vurderer det slik at rapporten «Samhandling om utskrivningsklare pasienter» er i tråd med problemstillingene som ble vedtatt av kontrollutvalget [dato]. Sekretariatet anser at revisjonen har svart på problemstillingene.

Avgrensning

Sekretariatet vurderer det slik at avgrensningen av den gjennomførte undersøkelse er i samsvar med det som ble lagt til grunn ved kontrollutvalgets vedtak om oppstart.

Revisjonskriterier

I RSK 001 punkt 14 sies det at revisor med utgangspunkt i problemstillingen(e) skal utlede revisjonskriterier for hver forvaltningsrevisjon. I rapporten framgår det at revisor har utledet til sammen 9 revisjonskriterier.

I NKRFs kommentarer til dette kravet sies det at å utlede kriterier innebærer at revisor må beskrive eller gjengi kildene til kriteriene og vise en logisk sammenheng mellom kildene og det endelige kriteriet. Dette framgår av rapporten.

Konklusjoner i rapporten

I RSK 001 framgår det at revisor på bakgrunn av sine vurderinger skal konkludere på problemstillingen(e). Rapporten viser at revisor har gjort dette.

Vedrørende revisjonens anbefalinger

I RSK 001 punkt 23 sies det at revisor skal gi anbefalinger når det er hensiktsmessig med bakgrunn i data, vurdering(er) og konklusjon(er), men at revisor likevel ikke skal anbefale detaljerte løsninger. I rapporten har revisor funnet det hensiktsmessig å komme med anbefalinger. Sekretariatet tilrår kontrollutvalget å gjøre kommunestyret oppmerksom på disse anbefalingene i sin innstilling til kommunestyret.

Vedrørende revisjonens dokumentasjon-Mislighet

I RSK 001 punkt 30 sies det at revisor skal dokumentere forhold som tilsier at det kan foreligge misligheter. Dette skal dokumenteres særskilt med angivelse av hva revisor har foretatt seg. Det samme gjelder dersom undersøkelsene avdekker åpenbare brudd på annet regelverk enn det som inngår i revisjonen.

I rapporten har revisor ikke funnet grunnlag for å dokumentere særskilt forhold som tilsier at det kan foreligge misligheter. Sekretariatet tilrår kontrollutvalget å gjøre kommunestyret oppmerksom på dette i sin innstilling til kommunestyret.

Kontradiksjon

I henhold til krav i lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk (RSK 001) skal revisor sende et utkast til forvaltningsrevisjonsrapport til uttalelse til kommunedirektøren. I rapporten framgår det at revisor har gjort dette.

Vedrørende revisors uavhengighet

I RSK 001 punkt 3 framgår det at revisor skal være uavhengig og objektiv ved utførelsen av sine oppgaver. Det framgår videre at vurdering av uavhengighet må dokumenteres for hver forvaltningsrevisjon. Det framgår også at uavhengighet må vurderes gjennom hele forvaltningsrevisjonen. Det framgår videre at oppdragsansvarlig revisor skal sørge for at alle som utfører oppgaver i forvaltningsrevisjonen ivaretar kravet om uavhengighet. I NKRF sine kommentarer til dette punktet i RSK 001 sies det at kravet om uavhengighet og objektivitet må gjøres gjeldende for enhver som utfører revisjonsoppdrag for en kommune, samt at dette for innleide rådgivere/konsulenter må sikres gjennom avtale.

Det opplyses i rapportens forord at revisjonen før igangsetting av forvaltningsrevisjonen og ved gjennomføring av undersøkelsen har vurdert sin uavhengighet overfor [navn] kommune, jfr. kommunelovens § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19. Revisjonen opplyser vider at de ikke kjenner til forhold som er egnet til å svekke tilliten til deres uavhengighet og objektivitet til det arbeidet som har blitt gjort. I vedlegg til rapporten er det gjort rede for oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors vurdering av sin uavhengighet i forhold til Kautokeino kommune.

Leveringstid

Kontrollutvalget vedtok oppstart av undersøkelsen 01.10.2021 og særutskrift av utvalgets vedtak ble oversendt revisjonen 12.10.2021. Sekretariatet mottok rapport fra revisjonen 01.02.2023. I vedtak i sak om behandling av revisjonens prosjektskisse angir kontrollutvalget at revisjonen gis en frist på levering innen mai 2022. Leveringstiden på rapporten er 14 måneder, og rapporten er levert 7 måneder etter frist satt av kontrollutvalget.

Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS
Oarje-Finnmárkku suohkanrevisiuvdna SGO

www.vefik.no

RAPPORT

FORVALTNINGSREVISJON

2022

Samhandling om utskrivningsklare pasienter

**GUOVDAGEAINNU SUOHKAN
KAUTOKEINO KOMMUNE**

FORORD

På bakgrunn av bestilling fra kontrollutvalget i Guovdageainnu suohkan / Kautokeino kommune har Vefik IKS gjennomført en forvaltningsrevisjon av kommunens videre oppfølging av pasienter som skrives ut fra et helseforetak.

Revisjonen har før igangsetting av forvaltningsrevisjonen og ved gjennomføring av undersøkelsen vurdert sin uavhengighet overfor Guovdageainnu suohkan / Kautokeino kommune, jfr. kommunelovens § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19.

Vi kjenner ikke til forhold som er egnet til å svekke tilliten til vår uavhengighet og objektivitet til det arbeidet som har blitt gjort.

Vi takker Guovdageainnu suohkan / Kautokeino kommune og spesielt helse- og omsorg i forbindelse med forvaltningsrevisjonen.

Vefik IKS, 01.02.2023

Jørund Sagedal
Prosjektleder/forvaltningsrevisor

Bjørn-Christian Johansen
Prosjektmedarbeider/forvaltningsrevisor

Aud S. Opgård
Oppdragsansvarlig revisor

INNHALDSFORTEGNELSE

SAMMENDRAG	1
ANBEFALINGER	3
1 INNLEDNING	4
1.1 KONTROLLUTVALGETS BESTILLING	4
1.2 FORMÅL OG PROBLEMSTILLINGER	4
1.3 TEMA OG AVGRENSNINGER.....	4
1.4 REVISJONSKRITERIER	5
1.5 GJENNOMFØRING OG METODISK TILNÆRMING	6
2 BAKGRUNNSOPPLYSNINGER.....	7
3 BLIR UTSKRIVNINGSKLARE PASIENTER HÅNDTERT PÅ EN FORSVARLIG MÅTE?.....	8
3.1 REVISJONSKRITERIER	8
3.2 DATA OG REVISORS VURDERINGER.....	8
3.2.1 Kommunen skal ha en koordinerende enhet	8
3.2.2 Kommunen skal etablere skriftlige rutiner og oversikt over ansvarsforhold knyttet til mottak av utskrivningsklare pasienter, herunder vurdere behov for individuell plan...	9
3.2.3 Kommunen skal ha en samarbeidsavtale med et helseforetak for å sikre brukerne og pasientene tilbud om helhetlige helse- og omsorgstjenester. Staten har det overordnede ansvaret for at tilbudene blir gjennomført.....	10
3.2.4 Kommunen skal sørge for tilstrekkelig kapasitet i helse- og omsorgstjenesten til å oppfylle lovens krav om plikten til å ta imot utskrivningsklare pasienter.....	11
3.2.5 Kommunen skal betale for utskrivningsklare pasienter som blir liggende på sykehus i påvente av et kommunalt helse- og omsorgstilbud	13
4 KONKLUSJON	15
BLIR UTSKRIVNINGSKLARE PASIENTER HÅNDTERT PÅ EN FORSVARLIG MÅTE?.....	15
5 ANBEFALINGER.....	16
6 KILDER OG LITTERATUR	17
Vedlegg 1: Kommunedirektørens kommentarer	I
Vedlegg 2: Revisjonskriterier	II
Vedlegg 3: Metode og gjennomføring	IV

SAMMENDRAG

Revisjonen har undersøkt hvordan Guovdageainnu suohkan/Kautokeino kommune har innrettet sine systemer og rutiner for å følge opp pasienter som blir utskrevet fra et helseforetak, i dette tilfellet Finnmarkssykehuset HF. Videre har revisjonen undersøkt kommunens rutiner for betaling av refusjoner til sykehuset.

Revisor har innrettet hoveddelen av undersøkelsen mot kommunens ansatte innenfor undersøkelsesområdet, samt til å gjelde analyse av relevante kommunale dokumenter.

Vi har gjennomført epostintervjuer, innhentet styringsdokumenter, rutinedokumenter, samt fakturabilag fra kommunens regnskapssystem.

Vi finner det godt gjort at kommunen har rutiner som bidrar til å sikre et forsvarlig tjenestetilbud. Revisjonen vurderer også at rutinene i stor grad bidrar til å sikre tilfredsstillende overganger i pasientforløpene ved utskrivning fra Finnmarkssykehuset HF. Undersøkelsen viser likevel at en del pasienter blir skrevet ut i overkant tidlig, og det medfører noen ganger at pasientene blir sendt tilbake til sykehuset. Det fremgår også at sykehuset noen ganger har forventninger om at kommunen skal gjennomføre medisinske behandlinger som er mer kompliserte enn det som er gjennomførbart og at også disse pasientene noen ganger blir sendt tilbake til sykehuset.

Kommunen har generelt sett dekkende kapasitet i form av antall ansatte i helse og omsorgstjenestene. Det fremgår likevel at kommunens kapasitet i form av antall ansatte innenfor deler av tjenesteområdet ikke fullt ut er på det nivået som kommuneledelsen selv mener det er behov for med hensyn til å kunne utføre de pålagte oppgavene. For å imøtekomme framtidige økte kapasitetsbehov, samt opprettholde dagens tjenestetilbud gjennomfører kommunen ansettelsesprosesser, samtidig som de vektlegger kontinuerlig arbeid med videreutdanning av ansatte.

Revisjonen har likevel ikke hatt mulighet for å undersøke hvorvidt den faktiske gjennomføringen av medisinsk behandling er forsvarlig. Dersom revisor skulle gjort slike undersøkelser ville det krevd medisinfaglige kompetanser. Samtidig ville det krevd omfattende tidsbruk i forbindelse med observasjoner, osv.

KONKLUSJON

BLIR UTSKRIVNINGSKLARE PASIENTER HÅNDTERT PÅ EN FORSVARLIG MÅTE?

Revisjonen konkluderer med at Kautokeino kommune har systemer og rutiner som bidrar til å sikre at utskrivningsklare pasienter blir håndtert på en forsvarlig måte. Undersøkelsen viser at det er kommunikasjon mellom kommunen og sykehuset. I den forbindelse går det fram at kommunen betaler sykehuset for utskrivningsklare pasienter.

Undersøkelsen viser også at Kautokeino kommune per undersøkelsestidspunktet har en relativt stor kapasitet med hensyn til antall helsepersonell, men at det likevel er behov for å styrke kapasiteten og at kommunen derfor gjennomfører slike prosesser. Kommuneledelsen beregner (som det fremgår av økonomiplanen 2023-2026) at Kautokeino kommune vil få større kapasitetsutfordringer i årene fremover (etter 2022) som følge av en stadig eldre befolkning.

Revisjonen har ikke mulighet til å gjøre egne helsefaglige vurderinger, men vi finner det godtgjort at kommunens kapasitet i form av antall helsepersonell per år 2022 i stor grad er egnet til å sikre at pasienter blir håndtert på en forsvarlig måte. Dette krever imidlertid at helseforetaket, ved Finnmarkssykehuset HF gjennomfører de medisinske behandlingene som sykehuset står ansvarlig for, og at kommunen ikke blir belastet med disse oppgavene.

Imidlertid viser undersøkelsen at ikke alle utskrivningsklare pasienter blir håndtert på en optimal måte. Det fremgår at Finnmarkssykehuset HF i noen tilfeller skriver ut pasienter for tidlig, og at pasientene dermed blir sendt i retur fra kommunen til sykehuset. I den forbindelse går det fram at sykehuset noen ganger forventer at kommunen kan gjennomføre mer kompliserte behandlinger enn det som er mulig gjennomførbart.

Revisjonen konkluderer derfor med at det er en risiko for at ikke alle pasienter blir håndtert på en forsvarlig måte. Det er revisjonens vurdering at dette er forhold som kommunen alene ikke kan stå ansvarlig for.

ANBEFALINGER

Revisjonen anbefaler at Guovdageainnu suohkan/Kautokeino kommune vurderer mulighetene for å styrke kommunikasjonen ytterligere med Finnmarksykehuset HF i forbindelse med utskrivning av pasienter.

Videre vil revisjonen anbefale at Guovdageainnu suohkan/Kautokeino kommune foretar jevnlig evalueringer av kommunens kapasiteter til å ta imot utskrivningsklare pasienter.

1 INNLEDNING

1.1 Kontrollutvalgets bestilling

Undersøkelsen er gjennomført i tråd med kontrollutvalgets bestilling:

Kontrollutvalget i Guovdageainnu suohkan/Kautokeino kommune gjorde den 26. mars 2021 først en bestilling av en prosjektskisse for gjennomføring av en forvaltningsrevisjon med tema «Samhandlingsreformen» (sak 6/2021). I den forbindelse bestilte kontrollutvalget en prosjektskisse med to hovedproblemstillinger.

Videre fattet kontrollutvalget i Guovdageainnu suohkan/Kautokeino kommune den 1. oktober 2021 (sak 23/2021) endelig vedtak om oppstart av undersøkelsen.

Kontrollutvalget gjorde i sak 23/2021 følgende vedtak:

Kontrollutvalget vedtar oppstart av forvaltningsrevisjonsprosjekt «Samhandlingsreformen».

Kontrollutvalget vedtar følgende hovedproblemstilling for denne forvaltningsrevisjonen:

- ***Blir utskrivningsklare pasienter håndtert på en forsvarlig måte?***

Kontrollutvalget slutter seg til opplysningene, anbefalingene og avgrensningene i vedlagte prosjektskisse fra kommunerevisjonen så langt det gjelder hovedproblemstillingen om utskrivningsklare pasienter blir håndtert på en forsvarlig måte.

Kontrollutvalget overlater til revisjonen å utarbeide underproblemstillinger og eventuelle tilleggsproblemstillinger, i tilknytning til [hovedproblemstillingen].

Kontrollutvalget legger til grunn at denne forvaltningsrevisjonen skjer innenfor en ramme på inntil 150 timer.

Frist for levering av rapport til kontrollutvalget settes til innen mai 2022.

Forvaltningsrevisjonen anses bestilt når det er oversendt formell bestilling til kommunens revisjon.

Revisjonen mottok formell bestilling av prosjektet 12. oktober 2021.

1.2 Formål og problemstillinger

Formålet med undersøkelsen har vært å avdekke eventuelle lovbrudd, avvik, svakheter og mangler, samt forbedringsmuligheter på det undersøkte området.

Denne forvaltningsrevisjonen har således vært innrettet som en systemrevisjon, der kommunens rutiner har vært gjenstand for undersøkelsen.

Hovedproblemstillingen i undersøkelsen har vært følgende:

Blir utskrivningsklare pasienter håndtert på en forsvarlig måte?

1.3 Tema og avgrensninger

Revisjonen har undersøkt hvorvidt Kautokeino kommune har etablert gode samhandlingsrutiner som bidrar til helhetlige pasientforløp.

Forsvarlighetskravet til helse- og omsorgstjenester er definert i helse- og omsorgstjenesteloven (hol.) § 4-1. Forsvarlighetskravet er en rettslig standard. Dette innebærer at innholdet i kravet bestemmes av hva som til enhver tid er anerkjent fagkunnskap, faglige retningslinjer og allmenngyldige samfunnsetiske normer. Forsvarlighetskravet stiller

ikke bare krav til den faglige kvaliteten, men også til at tjenestene ytes i tide og har et tilstrekkelig omfang.

Kravet retter seg mot den faglige aktiviteten som skjer i helse- og omsorgstjenesten – når pasienter og brukere mottar helse- og omsorgstjenester. Kravet handler om kvalitet og standard på tjenesten. På systemnivå er kravene i forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring viktige når vi snakker om at en virksomhet drives faglig forsvarlig.

Det følger av hol. § 4-1 at kravet om forsvarlighet også omfatter at tjenestetilbudet skal være verdig, helhetlig og koordinert. Dette må ses i sammenheng med kommunens plikt etter hol. § 3-4 første ledd til å legge til rette for samarbeid og samhandling mellom ulike deltjenester innad i kommunen og med andre tjenesteytere.

Kravet til forsvarlighet i tjenestelovgivningen pålegger virksomheten en plikt til organisering og etablering av rutiner og prosedyrer som sikrer forsvarlige helsetjenester. Plikten innebærer også at virksomhetens eier og ledelse har ansvar for å legge forholdene til rette slik at det enkelte helsepersonell kan utføre sine oppgaver på en forsvarlig måte.

Kvalitet og standard på helse- og omsorgstjenester varierer over en skala fra optimale tjenester til krisetilstander. Det er ingen definerte krav til optimale tjenester.

Det har ut fra denne undersøkelsens rammer ikke vært gjennomførbart å undersøke fullt ut hvorvidt pasienter får et tjenestetilbud som tilfredsstiller alle sentrale krav til et forsvarlig tjenestetilbud. En slik undersøkelse ville krevd faglig kompetanse innenfor medisin og omsorgstjenester. Samtidig vil en slik undersøkelse kreve et omfattende arbeid med hensyn til timeforbruk, med blant annet observasjoner av behandling- og pleietilbudet som pasienter mottar.

Revisjonen har derfor undersøkt i hvilken grad Kautokeino kommune har systemer og rutiner som bidrar til å sikre et slikt forsvarlig tjenestetilbud.

På bakgrunn av at prosjektet er blitt avgrenset til én hovedproblemstilling har revisjonen vurdert at tittelen «Samhandling om utskrivningsklare pasienter» har vært mer beskrivende for prosjektet enn «Samhandlingsreformen».

1.4 Revisjonskriterier

Revisjonskriterier er samlebetegnelsen på de krav og forventninger som brukes i den enkelte forvaltningsrevisjon for å vurdere den reviderte virksomhet. Faktagrunnlaget vurderes opp mot kriteriene og danner basis for de analyser og vurderinger som foretas, og de konklusjoner som trekkes.

Revisjonskriteriene i denne undersøkelsen er blant annet utledet fra:

- Lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven)
- Lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. (spesialisthelsetjenesteloven)
- Forskrift om kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter

Revisjonskriteriene fremgår av rapportens kapittel 3 og er utdypet i vedlegg nummer 2 til rapporten.

1.5 Gjennomføring og metodisk tilnærming

Revisor har i denne undersøkelsen foretatt gjennomgang av ulike kommunale dokumenter samt bilag vedrørende refusjonsutbetalinger. I tillegg har revisor innhentet redegjørelser gjennom epost og videokonferansesystemet Teams.

En nærmere redegjørelse for framgangsmåte, metodevalg, og kvalitetssikring framgår av rapportens vedlegg nr. 3.

2 BAKGRUNNSOPPLYSNINGER

Samhandlingsreformen (Stortingsmelding 47) ble iverksatt fra 1. januar 2012. Reformen medfører at flere helsetjenester og oppgaver skal løses i pasientens hjem og oppholdskommune (tidligere gjaldt dette for registrert hjemkommune).

Denne undersøkelsen har vært rettet mot Kautokeino kommunes arbeid med oppfølging av utskrivningsklare pasienter, i henhold til de pliktene som Samhandlingsreformen legger til grunn.

I den forbindelse har revisjonen også undersøkt kommunens håndtering av refusjonsutbetalinger i forbindelse med pasienter som blir skrevet ut fra et helseforetak, nærmere bestemt Finnmarkssykehuset HF.

3 BLIR UTSKRIVNINGSKLARE PASIENTER HÅNDTERT PÅ EN FORSVARLIG MÅTE?

3.1 Revisjonskriterier

- Kommunen skal ha en koordinerende enhet
- Kommunen skal etablere skriftlige rutiner og oversikt over ansvarsforhold knyttet til mottak av utskrivningsklare pasienter, herunder vurdere behov for individuell plan
- Kommunen skal ha en samarbeidsavtale med et helseforetak for å sikre brukerne og pasientene tilbud om helhetlige helse- og omsorgstjenester. Staten har det overordnede ansvaret for at tilbudene blir gjennomført
- Kommunen skal sørge for tilstrekkelig kapasitet i helse- og omsorgstjenesten til å oppfylle lovens krav om plikten til å ta imot utskrivningsklare pasienter
- Kommunen skal betale for utskrivningsklare pasienter som blir liggende på sykehus i påvente av et kommunalt helse- og omsorgstilbud

3.2 Data og revisors vurderinger

3.2.1 Kommunen skal ha en koordinerende enhet

Kautokeino kommune har en koordinerende enhet i form av et tildelingsteam. Dette fremgår av oppstartmøtet med helse- og omsorgssjefen og kommuneoverlegen, samt kommunale rutiner som revisor har gjennomgått.

Kommunens *Veileder for tildeling av helse- og omsorgstjenester* som revisor har fått oversendt november 2022 sier blant annet følgende om tildelingsteamet:

1.4 Myndighet og organisering av helse- og omsorgstjenester

Kriterier og nivå for helse- og omsorgstjenester er førende for all tildeling av tjenester som er beskrevet i dette dokumentet. Kautokeino Kommune har eget tildelingsteam for helse- og omsorgstjenester. Hensikten er:

- Ivareta brukernes rettssikkerhet og sikre likeverdig behandling, uavhengig av hvor de er bosatt i kommunen.
- Fremme en profesjonalisering av saksbehandlingen.
- Tydeliggjøring av kommunens ansvar som forvalter og tjenesteyter.
- Skille mellom forvaltning (tildeling) og utførelse.
- Oppnå bedre styring mellom bruk av ressurser og behov.
- Sikre helhetlige tjenester og helhetlige pasientforløp

Tildelingsteamet har ansvar for å kartlegge behov og vurdere søknader om helse- og omsorgstjenester. Tjenester tildeles med bakgrunn i kartlagt hjelpebehov, lovens vilkår og politisk vedtatt tjenestenivå i Kautokeino kommune. Saksbehandler har ansvar for førstegangsregistrering i IPLOS og skal formidle kartlagt hjelpebehov i tildelingsmøte med tjenesteenhetene, der nivået i omsorgstrappen blir avklart. Saksbehandler skal tilby informasjon om tjenestene og bistand ved utfylling av søknader og evt. klagebehandling der det er behov for slik bistand.

Tildelingsteamet er Kautokeino kommunes koordinerende enhet. Tildelingsteamet skal bidra til å sikre et helhetlig og koordinert tilbud til pasienter og brukere med behov for tjenester fra

flere fagområder, nivåer og sektorer. Tildelingsteamet og helsetjenestene har som mål å utvikle et godt og effektivt samarbeid som bidrar til at kommunens innbyggere får et helhetlig og tilpasset tjenestetilbud.

Tildelingsteamet består ifølge kommunens hjemmeside av rådgiver for helse og omsorg, saksbehandler, demenssykepleier, virksomhetsleder hjemmetjenesten og virksomhetsleder sykehjemmet. Ved behov hentes andre profesjoner til teamet.

Vurdering

Kautokeino kommune har en koordinerende enhet, som etter revisors vurdering er i tråd med lovkravene på området.

Revisor vurderer at kriteriet er oppfylt.

3.2.2 Kommunen skal etablere skriftlige rutiner og oversikt over ansvarsforhold knyttet til mottak av utskrivningsklare pasienter, herunder vurdere behov for individuell plan

Kommunens *Delegeringsreglement 2020-2023* viser at kommunen har fastsatt klare ansvarslinjer for gjennomføringen av de lovpålagte oppgavene som følger i kommunal forvaltning. Relevant for denne undersøkelsen vises det blant annet til ansvarslinjene for de lovkravene som Helse- og omsorgsloven stiller. I den sammenheng presiseres det at det i alle tilfeller er kommunestyret som er øverste ansvarlig (1), deretter kommunedirektøren (2), videre kommunalleder helse og omsorgsenhet (3). I noen tilfeller går ansvarslinjene i de tre leddene. I andre tilfeller er ansvaret delegert videre til et 4. ledd, som en virksomhetsleder eller andre stillingsfunksjoner som er sentrale for området.

Kautokeino kommune har definerte ansvarslinjer for samarbeid og samordning med andre tjenesteytere. Det vil si kommunale, fylkeskommunale og statlige tjenesteytere. I tillegg omfatter det private tjenesteytere som yter tjenester på vegne av slike tjenesteytere, barnehager som får tilskudd etter barnehageloven § 19 og skoler som får statstilskudd etter privatskolelova § 6-1.

Følgende stillingsfunksjoner har fått delegert ansvar her ut fra hvilke typer helsetjenester den enkelte pasient skal motta fra kommunen etter å ha blitt utskrevet fra et helseforetak:

- virksomhetsleder hjemmetjenester
- virksomhetsleder Kautokeino sykehjem
- kommuneoverlegen
- virksomhetsleder helsetjenester
- virksomhetsleder Dorvogohti omsorgssenter

Det fremgår at kommunalleder helse og omsorgsenhet har ansvar for å vurdere og eventuelt gjennomføre tildeling av individuell plan (IP). Videre fremgår det av redegjørelse fra kommunen at det er sykehjemmet og hjemmetjenester som har den formelle kontakten med sykehuset gjennom PLO-meldinger.

Revisor har samtidig fått oversendt og gjennomgått skriftlige rutiner som den ovennevnte veilederen, rutinedokumentet *Individuell plan og koordinator*, dokumentet *Rutine ved Individuell plan (IP)*, *koordinator og ansvarsgruppe* (datert 31.08.2018), *Rutiner ved enhet for Helse og omsorg – Rutine for mottak og behandling av PLO-meldinger*, *Rutiner ved enhet for Helse og omsorg – Rutine for tidligmelding mellom avdelinger*, samt *Tjenesteavtale 5* som er Kautokeino kommunes avtale med helseforetaket Finnmarkssykehuset HF.

Avtaledokumentet *Tjenesteavtale 5* er revidert i 2016 og angir *Retningslinjer for samarbeid om utskrivningsklare pasienter som antas å ha behov for kommunale tjenester etter utskrivning fra institusjon*.

Planen beskriver følgende om formålet med avtalen:

3. Formål

Formålet med denne avtalen er å klargjøre helseforetakets og kommunens ansvar og oppgaver vedrørende opphold i, og utskrivning fra spesialisthelsetjenesten av pasienter innen somatikk, rusbehandling og psykisk helsevern.

Avtalen skal bidra til:

- a) At pasienten skal oppleve en best mulig sammenhengende helsetjeneste*
- b) Et løsningsfokustert samarbeid om pasienter med forventet behov for kommunale tjenester etter utskrivning fra spesialisthelsetjenesten, slik at pasienten, uten forsinkelser, får et godt tilbud på riktig sted*
- c) Å sikre effektiv, korrekt og sikker informasjonsflyt mellom og innenfor behandlings -og omsorgsnivåene*
- d) Å redusere risikoen for uheldige hendelser*

Videre angir planen i detalj hvilke ansvarsområder som er tillagt kommunen, og hvilke som er tillagt staten ved Finnmarkssykehuset HF. I den forbindelse angir planen stegvis hvilke handlinger som kommunen og helseforetaket skal gjennomføre i forbindelse med utskrivning fra helseforetak (sykehus). Her fremgår det at kommunen har ansvar for å betale for de pasientene som blir utskrevet. Deretter angir planen hvilke oppgaver som kommunen skal gjennomføre etter at kommunen har tatt over ansvaret for pasienten/brukeren.

For øvrig viser planen til at kommunen og helseforetakets rutiner for å gjennomføre en forsvarlig kommunikasjon blir journalført. I den forbindelse er det utarbeidet reserveløsninger for kommunikasjon i tillegg til den elektroniske delen av kommunikasjonen.

Vurdering

Kautokeino kommune har gjennom delegeringsreglementet etablert skriftlige rutiner og oversikt over ansvarsforhold knyttet til mottak av utskrivningsklare pasienter, herunder vurdere behov for individuell plan. Revisor vurderer at kommunen har etablert skriftlige rutiner og oversikter som er egnet til å sikre en praksis som er i tråd med gjeldende regelverk for området.

Revisor vurderer at kriteriet er oppfylt.

3.2.3 Kommunen skal ha en samarbeidsavtale med et helseforetak for å sikre brukerne og pasientene tilbud om helhetlige helse- og omsorgstjenester. Staten har det overordnede ansvaret for at tilbudene blir gjennomført

Kautokeino kommune har en samarbeidsavtale med Finnmarkssykehuset HF. Dette fremgår av oppstartsmøtet og den tidligere nevnte tjenesteavtalen mellom Kautokeino kommune og Finnmarkssykehuset HF.

Det fremgår videre av hjemmesiden til Finnmarkssykehuset HF at deltakerkommunene per undersøkelsestidspunktet består av samtlige kommuner i Vest-Finnmark.

Vurdering

Kautokeino kommune har en samarbeidsavtale med et helseforetak som skal sikre brukerne og pasientene helhetlige helse- og omsorgstjenester. Det fremgår også av undersøkelsen at staten har det overordnede ansvaret for at tilbudene blir gjennomført.

Revisor vurderer at kriteriet er oppfylt.

3.2.4 Kommunen skal sørge for tilstrekkelig kapasitet i helse- og omsorgstjenesten til å oppfylle lovens krav om plikten til å ta imot utskrivningsklare pasienter

Planstrategi 2020-2023 Kautokeino kommune (vedtatt i kommunestyret 17.12.2020) viser at kommunen har utarbeidet en rekke kommunale planer innenfor kommunens tjenesteområder. Her inngår overordnede planer, delplaner, og ulike regelverk. Flere av planene omhandler helt eller delvis helse- og omsorgssektoren. Det fremgår videre at virksomhetsplanene skal rulleres årlig.

Kommuneplanens samfunnsdel 2017-2030. Kautokeino – Veiviseren i Sápmi viser til at Kautokeino kommune skal gjennomføre et aktivt arbeid for å rekruttere og beholde helsepersonell. Som ledd i dette arbeidet skal kommunen ta initiativ til samarbeid med Samisk høgskole og Universitetet i Tromsø for å gjennomføre profesjonsutdanning av nødvendig helsepersonell.

Plan for kreftomsorg i Kautokeino kommune 2020-2024 viser til at kommunens legetjeneste består av en kommuneoverlege, fire fastleger, LIS1 (turnuslege), to sykepleiere, bioingeniør, og to helsesekretærer. Legetjenesten har for utenom øvrige helseoppgaver et samlet ansvar for å følge opp kreftpasienter som er skrevet ut fra sykehus. Til sammenlikning hadde Alta kommune per desember 2022 ifølge kommunens hjemmeside 27 fastleger (private og kommunale), mens Hammerfest kommune hadde om lag 17 (private og kommunale) fastleger ifølge Hammerfest kommunes hjemmeside. Samtidig hadde Kautokeino kommune om lag 2900 innbyggere, Alta kommune om lag 21 000 innbyggere, mens Hammerfest hadde om lag 11 000 innbyggere.

Ved siden av legetjenesten har Kautokeino kommune en kreftkoordinator samt en saksbehandler/IP-koordinator. Videre har kommunen ansatte innenfor hjemmesyketjenesten, psykisk helse, fysioterapi, ergoterapi. Det er meningen at de nevnte ansatte, samt andre ansatte, i sum skal bidra til å sikre kommunen den nødvendige kapasiteten og kompetansen som er nødvendig for å gjennomføre arbeidet med å følge opp kreftpasienter.

Kommunens årsrapport for 2021 (kommunestyresak 16/22) viser i diagram til hvilke tiltak som ferdigstilt, under arbeid, og ikke fullført i forbindelse med oppbygging av kompetansen i helse- og omsorgssektoren. Det fremgår at en del av arbeidet pågår aktivt, noen målepunkter er fullført, mens enkelte av punktene derimot ikke er fullført i henhold til planen.

Kautokeino kommunes økonomiplan 2023-2026 viser til at primærhelsetjenestene skal styrkes som følge av samhandlingsreformen. I følge økonomiplanen vil kommunens helsetjenester som følger av en stadig eldre befolkning få større utfordringer fra ca. år 2025. Det fremgår at kommunen har utfordringer med å rekruttere og beholde helsepersonell. Kommunen forsøker å skaffe nødvendig helsepersonell. Helse- og omsorgstjenesten har i den forbindelse påbegynt arbeidet med en kompetanseplan og samtidig etablert en arbeidsgruppe bestående av ansatte fra flere av avdelingene.

Økonomiplanen viser også til at der hvor det er spesielle problemer med å rekruttere personell vil det være aktuelt å sette i inn ytterligere rekrutteringstiltak. Her vises det ikke konkret til hva de ytterligere rekrutteringstiltakene vil kunne innebære.

En gjennomgang av utlyste stillinger på jobbnorge.no viste at per 23.11.2022 hadde kommunen utlyst to faste stillinger som fagsykepleiere, samt tre faste stillinger som sykepleiere. Søknadsfristen var satt til henholdsvis 28. og 30. november.

Det fremgår av kommunens hjemmeside, under kategorien *Helse* at Kautokeino kommune har ulike typer helsetjenester. Her står følgende oppført: *lege og helsetilbud, Psykolog og psykolog helsetjenester, kreftomsorg, demensomsorg, fysioterapi- og ergoterapitjenesten, korona (Covid-19), psykososialt kriseteam, hjemmetjenesten, Dorvogoathi omsorgssenter,*

sykehjem, og til slutt *krisesenter*. Her er også et elektronisk skjema med innloggingsfunksjon for søknad om helsetjenester.

Innenfor hver av de nevnte kategoriene er det angitt informasjon om helsetjenestene samt kontaktinfo i forbindelse med henvendelse eller søknad om et helsetilbud.

Det fremgår av oppstartsmøtet at kommunen stort sett klarer å ta imot pasienter som blir utskrevet fra sykehuset. Kommuneoverlegen opplever samtidig at det er et godt samarbeid mellom kommunen og sykehuset. Den tverrfaglige gruppen i kommunen er ifølge respondentene samtidig en viktig bidragsyter som er med å sikre at kommunens oppfølging i stor grad lykkes.

På den andre siden erkjenner kommuneoverlegen at Kautokeino kommune ikke alltid klarer å gi pasientene den nødvendige medisinske behandlingen. Respondentene forteller at sykehuset noen ganger forventer at kommunen kan gjennomføre medisinske behandlinger som er mer kompliserte enn det som er mulig gjennomførbart. Dette skjer spesielt i de tilfellene der pasienter blir tidlig utskrevet fra sykehuset, og det medfører noen ganger at pasienter blir innlagt på nytt. Det er også et faktum (fremgår videre i neste revisjonskriterium) at Kautokeino kommune i perioder med høyt antall pasientforløp betaler Finnmarkssykehuset når kommunen selv ikke har tilstrekkelig kapasitet til enhver tid å ta imot alle utskrivningsklare pasienter.

Vurdering

Undersøkelsen viser at Kautokeino kommune i stor grad har den kapasiteten i form av antall helsepersonell som kommuneledelsen, med fagfolk, selv har vurdert som nødvendig. Det fremgår likevel at det er behov for å styrke bemanningen ytterligere. Revisjonen har ikke mulighet for å gjøre egne helsefaglige vurderinger i forhold til i hvilken grad kommunen har tilstrekkelig antall ansatte helsepersonell for å sikre et forsvarlig helsetilbud.

Gjennomgangen viser at kommunen ved undersøkelsestidspunktet gjennomfører prosesser med å utarbeide kompetanseplan, styrke kapasiteten med å rekruttere helsepersonell, og i tillegg styrke det interne samarbeidet innenfor helsesektoren gjennom en etablert arbeidsgruppe. Dette anser revisor som positivt. Videre viser undersøkelsen at Kautokeino kommune samtidig har en høy andel ansatte i deler av kommunens helsetjenester, særlig innenfor legetjenesten. Sammenliknet med Alta og Hammerfest kommuner har Kautokeino kommune en høy dekning av fastleger målt opp mot innbyggertall.

Revisor har likevel ikke grunnlag for å konkludere med hvorvidt en forholdsmessig høy legedekning sammenliknet med andre kommuner er tilstrekkelig. Det vil alltid foreligge faglige vurderinger, og være individuelle forskjeller mellom både innbyggere (i dette tilfellet pasienter) og kommuner som avgjør hvor stor bemanning en offentlig tjeneste har behov for. Revisor vurderer at en slik sammenlikning likevel kan gi en indikasjon med hensyn til kommunens kapasitet.

Det er også revisors vurdering at Kautokeino kommune i perioder kan være sårbar med hensyn til kapasitet i helse- og omsorgstjenesten når det gjelder å ta imot utskrivningsklare pasienter. Dette forekommer blant annet i perioder med høyt antall pasientforløp, der det er flere utskrivningsklare pasienter enn kommunen har kapasitet til å ta imot. I andre tilfeller skyldes det at Finnmarkssykehuset HF foretar for tidlig utskrivning av pasienter som skal tilbake til kommunalt helsevesen. Dette leder igjen til at det kommunale helsevesenet kan få i oppdrag å gjennomføre medisinske behandlinger som er mer kompliserte enn det kommunen har kapasitet til. Vi legger her også vekt på at dette erfaringsmessig har gitt økonomiske konsekvenser for kommunen.

Revisor vurderer at slik manglende kapasitet medfører en risiko for at lovbrudd kan forekomme. Det må likevel presiseres at dette er forhold som kommunen ikke alene er adressat for.

Revisor vurderer at kriteriet i stor grad er oppfylt.

3.2.5 Kommunen skal betale for utskrivningsklare pasienter som blir liggende på sykehus i påvente av et kommunalt helse- og omsorgstilbud

Som nevnt angir *Tjenesteavtale 5* kommunens betalingsplikt.

Revisor har forespurt revidert enhet om en oversikt over de refusjonene Kautokeino kommune har utbetalt til Finnmarkssykehuset HF i 2021 og 2022.

Kontaktperson har oversendt en oversikt over de angitte refusjonsutbetalingene og samtidig vedlagt noen utbetalinger fra 2019 og 2020.

Oversikten viser:

- BA (bilagsart AL og GL)
- Unike bilagsnummer
- Bilagsdato
- Periode
- Konto
- Ansvar (nummer)
- Funksjon (nummer)
- AV (avgift)
- Tekst (ved noen av refusjonene angis det en nærmere forklaring)
- Beløp (angitt i kroner og ører)

Revisor har videre gjennomgått et utplukk av bilagene. I forbindelse med utvelgelse av bilag valgte revisor ut sju bilag jevnt fordelt mellom årene. I seks av tilfellene styrte revisor utvelgelsene mot bilag med høye fakturabeløp i kroner og ører. I tillegg ble et av utplukkene styrt mot et bilag som avviket med et svært lavt beløp på under 1000 kroner.

Gjennomgangen av bilagene viser at seks av sju bilag er ordinære fakturaer fra Finnmarkssykehuset HF til Kautokeino kommune for utskrivningsklare pasienter. Fakturaene følger et alminnelig oppsett, som viser til hva slags helsetjeneste det gjelder. Det fremgår at underdokumenter følger i eget brev. Videre fremgår de vanlige opplysningene, som fakturanummer, ordrenummer, fakturadato, forfallsdato, betalingsbeløp, KID, konto, med videre. Det sjuende bilaget, med det mindre beløpet, gjelder et inkassovarsel. Dokumentene viser at Kautokeino kommune betalte denne fakturaen i forbindelse med inkassovarselet i god tid før ny forfallsdato.

Gjennomgangen viser også at Kautokeino kommune på dette området har rutiner for anvisning og attestasjon ved betaling av fakturaer knyttet til utskrivningsklare pasienter.

Kommunen redegjorde gjennom epost den 14. desember 2022 for Kautokeino kommunes årlige utbetalinger til Finnmarkssykehuset HF for perioden 1. januar 2018 til og med 14. desember 2022.

Følgende årlige beløp i kroner ble utbetalt av kommunen i denne perioden:

2022 pr 14.12.2022: 205 164,-
2021: 87 315,-
2020: 0,-
2019: 78 022,-
2018: 0,-

Kommunalleder helse og omsorg redegjorde deretter for de ovennevnte summene. Det fremgikk at kommunen i den forbindelse betaler Finnmarkssykehuset HF for bistand når

Kautokeino kommune selv ikke har stor nok kapasitet til enhver tid å ta imot alle utskrivningsklare pasienter. I de årene der utbetalingene viser kroner 0 har kommunen imidlertid hatt en tilstrekkelig kapasitet.

Det fremgår av oppstartsmøtet at gjennomføringen av betaling for pasienter er utfordrende ettersom Finnmarkssykehuset er raske til å sende ut fakturaer. Det medfører i en del tilfeller feilfaktureringer. I slike tilfeller blir faktureringene likevel korrigert.

Vurdering

Undersøkelsen viser at Kautokeino kommune har utarbeidet rutiner for betaling av utskrivningsklare pasienter til et helseforetak, ved Finnmarkssykehuset HF. Gjennomgangen viser samtidig at kommunen har oversikt over refusjonene og en praksis ved å betale for utskrivningsklare pasienter til et helseforetak som revisor vurderer til å være i henhold til lovkrav på området.

Revisor vurderer at kriteriet er oppfylt.

4 KONKLUSJON

BLIR UTSKRIVNINGSKLARE PASIENTER HÅNDTERT PÅ EN FORSVARLIG MÅTE?

Revisjonen konkluderer med at Kautokeino kommune har systemer og rutiner som bidrar til å sikre at utskrivningsklare pasienter blir håndtert på en forsvarlig måte. Undersøkelsen viser at det er kommunikasjon mellom kommunen og sykehuset. I den forbindelse går det fram at kommunen betaler sykehuset for utskrivningsklare pasienter.

Undersøkelsen viser også at Kautokeino kommune per undersøkelsestidspunktet har en relativt stor kapasitet med hensyn til antall helsepersonell, men at det likevel er behov for å styrke kapasiteten og at kommunen derfor gjennomfører slike prosesser. Kommuneledelsen beregner (som det fremgår av økonomiplanen 2023-2026) at Kautokeino kommune vil få større kapasitetsutfordringer i årene fremover (etter 2022) som følge av en stadig eldre befolkning.

Revisjonen har ikke mulighet til å gjøre egne helsefaglige vurderinger, men vi finner det godtgjort at kommunens kapasitet i form av antall helsepersonell per år 2022 i stor grad er egnet til å sikre at pasienter blir håndtert på en forsvarlig måte. Dette krever imidlertid at helseforetaket, ved Finnmarkssykehuset HF gjennomfører de medisinske behandlingene som sykehuset står ansvarlig for, og at kommunen ikke blir belastet med disse oppgavene.

Imidlertid viser undersøkelsen at ikke alle utskrivningsklare pasienter blir håndtert på en optimal måte. Det fremgår at Finnmarkssykehuset HF i noen tilfeller skriver ut pasienter for tidlig, og at pasientene dermed blir sendt i retur fra kommunen til sykehuset. I den forbindelse går det fram at sykehuset noen ganger forventer at kommunen kan gjennomføre mer kompliserte behandlinger enn det som er mulig gjennomførbart.

Revisjonen konkluderer derfor med at det er en risiko for at ikke alle pasienter blir håndtert på en forsvarlig måte. Det er revisjonens vurdering at dette er forhold som kommunen alene ikke kan stå ansvarlig for.

5 ANBEFALINGER

Revisjonen anbefaler at Guovdageainnu suohkan/Kautokeino kommune vurderer mulighetene for å styrke kommunikasjonen ytterligere med Finnmarksykehuset HF i forbindelse med utskrivning av pasienter.

Videre vil revisjonen anbefale at Guovdageainnu suohkan/Kautokeino kommune foretar jevnlige evalueringer av kommunens kapasiteter til å ta imot utskrivningsklare pasienter.

6 KILDER OG LITTERATUR

Rettslige kilder og faglitteratur

- Lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven)
- Lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. (spesialisthelsetjenesteloven)
- FOR-2011-11-18-1115. Forskrift om kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter.

Kommunale dokumenter

- Guovdageainnu suohkan/Kautokeino kommune: *Delegeringsreglement 2020-2023*
- Guovdageainnu suohkan/Kautokeino kommune: Veileder for tildeling av helse- og omsorgstjenester
- Individuell plan og koordinator
- Koordinator og ansvarsgruppe (datert 31.08.2018)
- Rutine for mottak og behandling av PLO-meldinger
- Rutiner ved enhet for Helse og omsorg
- Rutiner ved enhet for Helse og omsorg – Rutine for tidligmelding mellom avdelinger
- *Tjenesteavtale 5* (mellom Guovdageainnu suohkan og Finnmarkssykehuset HF)

Saksfremlegg/ protokoller:

- Møteutskrift, kontrollutvalget i Guovdageainnu suohkan/Kautokeino kommune den 26. mars 2021 (sak 6/2021)
- Møteutskrift, kontrollutvalget i Guovdageainnu suohkan/Kautokeino kommune den 1. oktober 2021 (sak 23/2021)

Vedlegg 1: Kommunedirektørens kommentarer

Fra: Karin Hætta

Sendt: torsdag 12. januar 2023 15:34

Til: 'vefik@post.no' <vefik@post.no>

Emne: Kommunedirektørens kommentar til forvaltningsrevisjon; Samhandling om utskrivningsklare pasienter

Hei

Det vises til deres brev av 21.12.2022.

Fungerende kommunedirektør har lest gjennom rapporten og hatt kontakt med kommunalleder for helse og omsorg.

Kommunedirektøren har ingen kommentarer til forvaltningsrapport; Samhandling om utskrivningsklare pasienter.

Etter samtale med kommunalleder for helse og omsorg har kommunedirektør fått informasjon om at rapporten beskriver forholdene slik de er.

Dearvvuođat / Med vennlig hilsen

Karin Hætta

Suohkandirektevrra bargoveagahoavda/

Kommunalleder for kommunedirektørens stab

Guovdageainnu suohkan
Kautokeino kommune

Vedlegg 2: Revisjonskriterier

Revisjonskriterier er samlebetegnelsen på de krav og forventninger som brukes i den enkelte forvaltningsrevisjon for å vurdere den reviderte virksomhet. Faktagrunnlaget vurderes opp mot kriteriene og danner basis for de analyser og vurderinger som foretas, og de konklusjoner som trekkes.

Nedenfor følger en presentasjon av revisjonskriteriene som er lagt til grunn i undersøkelsen, der det blir redegjort for grunnlaget for kriteriene:

Blir utskrivningsklare pasienter håndtert på en forsvarlig måte?

- Kommunen skal ha en koordinerende enhet
- Kommunen skal etablere skriftlige rutiner og oversikt over ansvarsforhold knyttet til mottak av utskrivningsklare pasienter, herunder vurdere behov for individuell plan
- Kommunen skal ha en samarbeidsavtale med et helseforetak for å sikre brukerne og pasientene tilbud om helhetlige helse- og omsorgstjenester. Staten har det overordnede ansvaret for at tilbudene blir gjennomført
- Kommunen skal sørge for tilstrekkelig kapasitet i helse- og omsorgstjenesten til å oppfylle lovens krav om plikten til å ta imot utskrivningsklare pasienter
- Kommunen skal betale for utskrivningsklare pasienter som blir liggende på sykehus i påvente av et kommunalt helse- og omsorgstilbud

Revisjonskriteriene er utledet fra følgende kilder:

- Lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven). Sist endret LOV-2022-06-10-37
- Lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. (spesialisthelsetjenesteloven). Sist endret LOV-2021-06-11-78
- Forskrift om kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter. FOR-2011-11-18-1115. Sist endret FOR-2018-11-08-1675

Utledning av kriterier

Kommunen skal ifølge forskrift om kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter § 13 betale for utskrivningsklare pasienter som blir liggende på sykehus i påvente av et kommunalt helse- og omsorgstilbud. Ansvaret for å fakturere kommunene på korrekt grunnlag ligger jamfør § 15 hos det enkelte helseforetak. Fra og med 2019 omfatter ordningen ifølge § 2 også pasienter innen psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert behandling. Betalingsplikten skal følge oppholdskommune fra 2019, og ikke folkeregistrert kommune som tidligere.

For problemstillingen legger revisjonen til grunn at kommunen skal ha etablert klare ansvarsforhold og rutiner for mottak av utskrivningsklare pasienter, herunder for mottak og behandling av pasientinformasjon. Helse- og omsorgstjenesteloven kapittel 6 forplikter kommuner og helseforetak til å inngå samarbeidsavtaler for å bidra til at pasienter og brukere mottar et helhetlig tilbud om helse- og omsorgstjenester. Dette for å sikre god pasientflyt mellom spesialisthelsetjenesten og kommunen. Ansvarsforholdene for gjennomføringen av helse- og omsorgstjenestene fremgår blant annet av spesialisthelsetjenesteloven kapittel 2.

Kommunen har i henhold til neste avsnitt hovedansvaret for utarbeidelse av individuell plan når pasienten har tjenester fra både kommunen og spesialisthelsetjenesten. Spesialisthelsetjenesten skal medvirke i planarbeidet, noe som innebærer å melde behov for individuell plan til kommunen. Revisjonen vil undersøke hvorvidt kommunen har etablert rutiner for å følge opp den enkelte pasient ved å sikre samordning av tjenestetilbudet og fremdrift i arbeidet med individuell plan. En individuell plan gir ikke pasienten og brukeren større rett til helse- og omsorgstjenester enn det som følger av det øvrige regelverket. Videre skal en individuell plan bare utarbeides dersom personen selv ønsker det.

Kommunen skal ha en koordinerende enhet for habiliterings- og rehabiliteringsvirksomhet som har det overordnede ansvaret for arbeidet med individuell plan, og for oppnevning og veiledning av koordinator etter helse- og omsorgstjenesteloven §§ 7-1 og 7-2.

Forsvarlighetskravet fremgår av helse- og omsorgstjenesteloven § 4-1 som fastslår at helse- og omsorgstjenester som tilbys eller ytes etter loven skal være forsvarlige. Kommunen skal tilrettelegge tjenestene slik at

- a) den enkelte pasient eller bruker gis et helhetlig og koordinert helse- og omsorgstjenestetilbud,
- b) den enkelte pasient eller bruker gis et verdig tjenestetilbud,
- c) helse- og omsorgstjenesten og personell som utfører tjenestene blir i stand til å overholde sine lovpålagte plikter og
- d) tilstrekkelig fagkompetanse sikres i tjenestene.

Vedlegg 3: Metode og gjennomføring

Generelt om forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon er en lovpålagt oppgave. Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av kommunens økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

De sentrale elementene for planlegging, gjennomføring og kvalitetssikring av forvaltningsrevisjoner bygger på *Standard for forvaltningsrevisjon* (RSK 001). Standarden angir god kommunal revisjonsskikk i forvaltningsrevisjon. Med utgangspunkt i temaer og problemstillinger som ligger i oppdraget fra kontrollutvalget, utledes relevante revisjonskriterier. Deretter kartlegges og beskrives de undersøkte virksomhetenes systemer, praksis eller resultater på aktuelle områder. Faktabeskrivelsen blir så vurdert opp mot revisjonskriteriene, med vekt på avvik og sammenfall. Dette leder frem til konklusjoner og eventuelle anbefalinger.

Beskrivelse av prosjektgjennomføringen

Oppstart og datainnsamling

Revisor sendte oppstartsbrev til kommunedirektøren den 5. oktober 2022. Samme dag ble kommunalleder Helse og omsorgsenhet i Kautokeino kommune oppnevnt som kontaktperson.

Oppstartsmøtet ble avholdt digitalt over Teams den 26. oktober. Til stede fra revisjonen deltok prosjektleder og prosjektmedarbeider. Fra revidert enhet deltok kontaktperson samt kommuneoverlegen.

Revisor redegjorde for den planlagte gjennomføringen av prosjektet. Videre gav revidert enhet innførende redegjørelser vedrørende undersøkelsesområdet. I den forbindelse ba revisor om å få tilsendt sentrale dokumenter for undersøkelsen.

Nærmere om datainnsamling og metode

Metode er samlebetegnelsen på de framgangsmåtene som benyttes for å samle inn og analysere data som kan gi svar på problemstillingen i en undersøkelse.

Revisor har i denne undersøkelsen benyttet gjennomgang av dokumenter og regnskapsbilag, samt redegjørelser gjennom epost og Teams som metoder. Informasjonen fra oppstartsmøtet har blitt skriftlig verifisert.

Datainnsamlingen er gjennomført fra og med 26 oktober 2022 til medio desember 2022.

Revisor har innrettet undersøkelsen mot de relevante kommunale dokumentene i form av planer, rutiner og lignende.

Revisor har benyttet intervju i form av epost som metode med kommunalleder Helse og omsorgsenhet og kommuneoverlegen som er to av de mest sentrale kommunalt ansatte innenfor undersøkelsesområdet. På grunn av undersøkelsens avgrensede rammer har revisor vurdert det som hensiktsmessig og tilstrekkelig å benytte epostintervju/redegjørelse framfor mer omfattende og tidkrevende intervjuformer.

Som supplement har revisor sendt spørsmål i forbindelse med epostintervju til de aktuelle virksomhetslederne i kommunen.

I tillegg har revisor gjennomgått et utplukk av fakturabilagene fra kommunen til Finnmarkssykehuset HF i forbindelse med betaling for utskrivningsklare pasienter. Som kriterier for utplukk valgte revisor å avgrense til senere år, ettersom det vil ha mest relevans for undersøkelsen. Videre besluttet revisor å velge bilag med høye summer, ettersom det har høy vesentlig. I tillegg valgte revisor å plukke ut et bilag som skilte seg ut med en svært lav sum.

I sammenheng med bilagsutplukket fikk revisor redegjort for samlede årlige utbetalinger fra Kautokeino kommune til Finnmarkssykehuset mellom år 2018 og 2022 (til 14. desember).

Gyldighet og pålitelighet

Kommunerevisjonens kvalitetssikring av datagrunnlaget omfatter en vurdering av dataenes gyldighet og pålitelighet. Med gyldighet menes hvor godt man klarer å måle det man har til hensikt å måle eller undersøke, mens pålitelighet refererer til hvor nøyaktig innsamlingen av data har vært.

Undersøkelsen bygger på data innhentet ved hjelp av flere metoder og fra ulike datakilder, som gjennomgang av dokumenter, epostredegjørelser, samt utplukk av fakturabilag.

Alle dataene er verifiserte, og innhentet direkte fra kommunen. Revisjonen vurderer at de innsamlede dataene er relevante, gyldige, ettersom intervjudataene/redegjørelsene er innhentet fra sentrale ansatte i kommunen som til daglig jobber med, eller har overordnet ansvar for de oppgavene som undersøkelsen tar for seg. De kommunale dokumentene er samtidig faglig forankret og kvalitetssikret internt i kommunen. Revisor vurderer derfor at dokumentene har gyldighet og pålitelighet.

Revisor vurderer at fakturabilagene har høy gyldighet og pålitelighet, ved at de følger et alminnelig fakturaoppsett som er etterprøvbart.

Revisor finner sammenfall mellom de ulike delene av datainnsamlingen, og vurderer at det bidrar til å sikre påliteligheten til det samlede datagrunnlaget.

Samlet sett mener vi at datagrunnlaget gir et tilfredsstillende pålitelig og gyldig grunnlag for våre vurderinger og konklusjoner.

Intern kvalitetssikring

Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll ISQC1¹. Undersøkelsen og rapporten er vurdert å ha nødvendig faglig og metodisk kvalitet, herunder også konsistens mellom bestilling, problemstillinger, revisjonskriterier, data, vurderinger og konklusjoner.

Høring

Kommunedirektøren har fått anledning til å gi uttrykk for sitt syn på de forhold som fremgår av rapporten. Høringssvaret fremgår av rapportens vedlegg 1.

1 International Standard on Quality Control 1

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Kautokeino kommune	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Møtedato:	23.februar 2023	J.nr:	KUSEK00790

Sak 11/23

OPPSTART FORVALTNINGSREVISJON – SIKKERHET OG BEREDSKAP

Saksdokumenter:

- Plan for forvaltningsrevisjon 2021-2024– Kautokeino kommune (ikke vedlagt)
- Risiko- og vesentlighetsvurdering som grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon 2021-2024(ikke vedlagt)
- Foreløpig rapport etter tilsyn med kommunal beredskapsplikt i Kautokeino kommune, datert 01.09.2021, Statsforvalteren i Troms og Finnmark.

Sekretariatets tilrådning:

Med henvisning til plan for forvaltningsrevisjon 2021-2024- Kautokeino kommune, (vedtatt av kommunestyret i sak 86/2020) vedtar kontrollutvalget å utsette forvaltningsrevisjonen «Sikkerhet og beredskap» inntil oppfølging av statsforvalterens tilsyn (2021) av kommunal beredskapsplikt er avklart.

Kontrollutvalget ber om orientering av tilsynsrapporten og oppfølging denne på neste møte i kontrollutvalget.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget skal påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet på bakgrunn av en plan for forvaltningsrevisjon vedtatt av kommunestyret.

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Kontrollutvalgets vedtak om oppstart av forvaltningsrevisjon skal gi en klar bestilling til revisjonen med angivelse av forvaltningsrevisjonens formål, hovedproblemstillinger og avgrensninger. På

bakgrunn av kontrollutvalgets bestilling utarbeider revisjonen en projektskisse som legges fram til behandling i kontrollutvalget.

Plan for forvaltningsrevisjon 2021-2024

Kommunestyret i Kautokeino vedtok plan for forvaltningsrevisjon 2021- 2024 på i sak PS 86/2020. Vedtaket var i tråd med kontrollutvalgets innstilling, og lyder som følger:

2021	2022	2023	2024
1. Anskaffelser, innkjøp og kontraktsoppfølging (3.9)	2. Rus og psykiatri (4.5)	1. PP-tjenesten og spesialundervisning (5.2)	1. Næringsutvikling (3.15)
3. Sikkerhet og beredskap (3.12)	2. Avvik og varsling (3.8)	2. Klima, miljø og energi (3.13)	2. Informasjonssikkerhet og personvern (3.10)

Kontrollutvalget vedtok videre:

«I tillegg til de nevnte forvaltningsrevisjonene ovenfor av kommunens forvaltning gjennomføres forvaltningsrevisjon av selskapet Vefik IKS.

Det forutsettes at de øvrige eierkommunene deltar i denne undersøkelsen og deler på finansieringen. Forvaltningsrevisjon av Vefik IKS må gjennomføres av annen revisjonsenhet, og må derav finansieres særskilt.

Planlegging mot de øvrige eierkommunene igangsettes tidlig i 2021 med gjennomføring av undersøkelsen så snart praktisk mulig.»

- For å sikre nødvendig fleksibilitet i forhold til behov som kan dukke opp, delegerer kommunestyret myndighet til kontrollutvalget til å foreta endringer i planen i løpet av planperioden. I denne sammenheng legges til grunn at kontrollutvalget før oppstart av det enkelte forvaltningsrevisjonsprosjekt undersøker om det under tiden kan ha skjedd vesentlige endringer i risiko- og vesentlighetsbildet som aktualiserer at det angjeldende prosjektet nedprioriteres, eller utgår og erstattes med et annet.
- Kommunestyret legger videre til grunn at hver enkelt forvaltningsrevisjon gjennomføres innenfor en gjennomsnittlig timeramme på 250-350 timer. Eventuelle avvik fra dette vil øke eller redusere antall forvaltningsrevisjoner som skal gjennomføres i denne planperioden.
- Kommunestyret legger til grunn at det ikke skal gjennomføres eierskapskontroll i 2021. Ved eventuell gjennomføring av eierskapskontroll i 2021 vil dette medføre redusert samlet timetall til gjennomføring av forvaltningsrevisjon dette året.

Risiko- og vesentlighetsvurdering 2021-2024

Sekretariatet utarbeidet i 2021 risiko- og vesentlighetsvurdering som grunnlag for kommunens plan for forvaltningsrevisjon 2021-2024]. På området Sikkerhet og beredskap hadde sekretariatet følgende vurdering av risiko og vesentlighet:

Overordnet rammeverk

Lovens formål om kommunal beredskapsplikt § 1 er å beskytte liv, helse, miljø, materielle verdier og kritisk infrastruktur. Det vil si at kommunen har et generelt og grunnleggende ansvar for ivaretagelse av befolkningens sikkerhet og trygghet innenfor sine geografiske områder. I det ligger det at de skal være opptatt av innbyggernes ve og vel.

Området har flere særlovgivninger blant annet innenfor brann, vann, kraft, akutt forurensning, plan- og bygningsloven samt helse/omsorg.

ROS-Analyse:

Ifølge Sivilbeskyttelsesloven plikter kommunen å kartlegge hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen, vurdere sannsynligheten for at disse hendelsene inntreffer og hvordan de i så fall kan påvirke kommunen. Resultatet av dette arbeidet skal vurderes og sammenstilles i en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse.-

Risiko- og sårbarhetsanalysen skal legges til grunn for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, herunder ved utarbeiding av planer etter Plan- og bygningsloven. Risiko- og sårbarhetsanalysen skal oppdateres i takt med revisjon av kommunedelplaner og ellers ved endringer i risiko- og sårbarhetsbildet.

Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om gjennomføring av risiko- og sårbarhetsanalysen.

Kommunene har en sentral rolle i arbeidet med samfunnssikkerhet. Kommunene skal utvikle trygge og robuste lokalsamfunn og har et grunnleggende ansvar for å beskytte befolkningen og bidra til å opprettholde kritiske samfunnsfunksjoner.

Lov om kommunal beredskapsplikt (sivilbeskyttelsesloven) har som formål å beskytte liv, helse, miljø, materielle verdier og kritisk infrastruktur. Det vil si at kommunene har et generelt og grunnleggende ansvar for ivaretagelse av befolkningens sikkerhet og trygghet innenfor sine geografiske områder. I det ligger det at de skal være opptatt av innbyggernes ve og vel.

Området har flere særlovgivninger blant annet innenfor brann, vann, kraft, akutt forurensning, plan- og bygningsloven, samt helse og omsorg.

Ifølge sivilbeskyttelsesloven plikter kommunen å kartlegge hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen, vurdere sannsynligheten for at disse hendelsene inntreffer og hvordan de i så fall kan påvirke kommunen. Resultatet av dette arbeidet skal vurderes og sammenstilles i en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse.

Kautokeino kommune

Gjeldende beredskapsplan for Kautokeino kommune ble vedtatt av kommunestyret 27.06.2019 (sak 14/19). Det framgår av saksframstillingen at planen er basert på den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen:

Kautokeino kommune har gjennomført en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse som skal være grunnlaget for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap. Det er grunnen til at dette er en del av alle beslutningsprosesser, der formålet er å hindre og møte

uønskede hendelser. Den må derfor inngå i alle sentrale beslutningsprosesser som har til hensikt å forebygge og forberede håndtering av uønskede hendelser slik at tap av liv, helse, miljø, viktig infrastruktur og materielle verdier kan unngås og/-eller bli så små som mulig.

I kommuneplanens samfunnsdel står det:

«Kommunen skal ivareta samfunnssikkerhet og beredskap, og forebygge uønskede hendelser som kan utgjøre fare eller risiko for befolkningen. Overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse skal ligge til grunn for tiltak som iverksettes.» Dette arbeidet og planen skal sikre at kommunen tar hensyn til befolkningens sikkerhet og trygghet. Kommunen skal jobbe systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet uavhengig av enhetsgrensene.

Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse har følgende tverrfaglige gruppe jobbet med høsten 2018: Beredskapskoordinator Nils Runar Hætta, saksbehandler på NAV Agnethe Eriksen, kriseledelsens informasjonsmedarbeider Maia Hætta, brannsjef Nikken Turi og kommunalleder for helse og omsorgsenheten Kent Ailo Hætta. Fokus for arbeidet har vært å gjøre en ny vurdering av hendelser fra den forrige risiko- og sårbarhetsanalysen og rette opp avvikene i forhold til formalkravet i den samme planen.

Analysens hovedresultater viser at for de forskjellige hendelsene kan det settes inn tiltak som gjør konsekvensene av hendelsene mindre. Arbeidsgruppen mener at det i kommunen må være et system som sikrer at det jobbes helhetlig med beredskap og at det settes inn tid/ressurser for å prioritere dette arbeidet. Anbefalingen er at det pekes ut en person fra hver av de fem enhetene i kommunen til å være med i en ressursgruppe, som får som mandat å jobbe med beredskapsmessige saker. Det settes av tid og ressurser for å møtes fem ganger i året. Beredskapskoordinator jobber med disse sakene kontinuerlig. Kautokeino kommune må jobbe videre med hendelsene som her er analysert slik at det er oppdaterte beredskapsplaner på alle områder om det oppstår uønskede hendelser. Det må også gjennomføres opplæring og kommunens beredskapsgruppe må få øve sammen med enhetene.

Kommunens overordnede beredskapsplan skal evalueres og revideres hvert fjerde år og vedtas av kommunestyret. Ressursoversikter og varslingslister i planen vil oppdateres fortløpende, for å møte endringer og holde fortløpende oversikt.

I risikoanalysen ble det analysert ulike hendelser, som større ulykker/katastrofer som kan inntreffe i området og i beredskapsplanen er det utarbeidet handlingsplaner for disse. I tillegg til de særskilte handlingsplanene inneholder beredskapsplanen en plan for kommunens kriseledelse, varslingslister, ressursoversikter, evakueringsplaner og plan for informasjon til befolkningen og media.

Sekretariatet har ikke klart å finne ROS-analysen, men ser henvisninger til denne i overordnet beredskapsplan. I årsrapport vises det til at er utarbeidet plan for terrortrussel, for øvrig finner vi ikke dokumentasjon på at det opprettet ressursgruppe, antall møter og om det er gjennomført opplæring eller at det er gjennomført årlige øvelser.

Risiko og vesentlighetsvurderinger

Perspektiv

En kommunes sikkerhet og beredskap er vesentlig sett ut ifra flere perspektiv. Dette gjelder spesielt i et samfunns- og miljøperspektiv og et brukerperspektiv, men også ut fra et økonomisk perspektiv, et medarbeiderperspektiv og et organisatorisk perspektiv.

Risikofaktorer og konsekvenser

Brukerperspektiv: Svikt i kommunens arbeid med sikkerhet og beredskap kan øke risikoen for manglende dekking av innbyggernes grunnleggende behov for tjenester, både fra offentlig og privat virksomhet. Svikt i kommunens kommunikasjon og informasjon til innbyggerne kan blant annet føre til unødvendig uro og panikk i befolkningen og lokalsamfunnet. Dette kan også bidra til at innbyggere ikke opptrer slik de kommunale myndigheter pålegger eller anbefaler.

Medarbeiderperspektiv: I et medarbeiderperspektiv kan det for eksempel forekomme lav eller ingen kunnskap om hvilken rolle og funksjon ulike ansatte i kommunen skal ha i krisetider. Det kan også være at det ikke foreligger noen form for eller klart definerte roller og funksjoner for kommunens ansatte i krisetider.

Samfunns- og miljøperspektiv: Ved eventuell svikt i kommunens arbeid med sikkerhet og beredskap må det antas at risikoen for skade og andre negative virkninger vil øke ved eventuelle uønskede hendelser som for eksempel naturkatastrofer, ulykker og pandemier. Dette gjelder blant annet miljø, natur, helse, eiendom, infrastruktur, næringsliv, tilgang på velferdstjenester og andre samfunnsforhold.

Økonomisk perspektiv: Uønskede hendelser som for eksempel naturkatastrofer, ulykker og pandemier kan ha store økonomiske konsekvenser, både direkte og indirekte. Det være seg skade på offentlig og privat eiendom og utstyr, tapte inntekter for næringsliv, tapte lønnsinntekter for innbyggerne, samt økte utgifter for kommunen. Graden av slike konsekvensene kan videre påvirkes av kommunens grad av forebyggende arbeid og evne til å håndtere konkrete kriser som inntreffer.

Organisatorisk perspektiv: I et organisatorisk perspektiv kan det finne sted risikofaktor og uønskede hendelser på mange plan i kommunens arbeid med sikkerhet og beredskap. Det kan forekomme svikt iblant annet kartlegging, analyser og planlegging (ROS-analyser med mer), organisering av krise- og beredskapsarbeid, samhandling innad i kommunen, samt kommunens samhandling med omgivelsene.

På dette området vurderes konsekvensene av uønskede hendelser å være på høyt nivå.

Risikoreduserende tiltak

Kommunen har en plan for sikkerhet og beredskap. Vi har imidlertid ikke klart å finne at det er opprettet ressursgruppe, antall møter og om det er gjennomført opplæring eller at det er gjennomført årlige øvelser.

At kommunen har en plan for sikkerhet og beredskap av relativt ny dato bidrar til å redusere risikoen på området. På dette området vurderes derfor de risikoreduserende tiltak å være delvis på plass, og risikoreduserende tiltak settes til delvis.

Innspill

Sekretariatet har ikke mottatt innspill som gjelder området.

Kontrollutvalget hadde ikke innspill på området.

Sannsynlighet

På dette området vurderes sannsynligheten for at den kan inntreffe uønskede hendelser som høy.

Forvaltningsrevisjon og tilsyn

Det er ikke gjennomført forvaltningsrevisjon på området i planperioden 2013-2020. Deler av området kan være gjenstand for statlig tilsyn på systemnivå.

Vesentlighetsvurderinger

Dette området er vesentlig sett ut ifra flere perspektiv. Samlet sett vurderes vesentlighetsgraden å være høy på dette området og området er aktuell for forvaltningsrevisjon i kommende planperiode.

Oppdatert risiko- og vesentlighetsvurdering

Statsforvalteren har gjennomført tilsyn med kommunal beredskapsplikt i Kautokeino kommune den 26.08 2021. Hensikten med tilsynet var å kontrollere kommunens arbeid med og etterlevelse av bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt i henhold til gjeldende lovverk innenfor området. I den foreløpige tilsynsrapporten datert 01.09.2021 kommer det frem at ble det anført to avvik i forhold til etterlevelse av krav fastsatt i bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt i sivilbeskyttelsesloven og i forskrift om kommunal beredskapsplikt.

- 1: Helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid
- 2: System for opplæring

Det stilles krav om at kommunen skal lage plan for oppfølging av tilsynet, og at denne skal leveres innen 6 uker etter endelig rapport er levert. Statsforvalteren har opplyst til sekretariatet at de ikke har levert endelig rapport til kommunen pr. 09.02.23.

I forbindelse med statsforvalterens dialogmøte med Kautokeino kommune i juni 2022, vurderer statsforvalteren at Kautokeino kommune arbeider generelt godt med samfunnssikkerhet. Kommunen har helhetlig ROS og overordnet beredskapsplan som var ajourført i februar 2021. Kommunen har håndtert pandemien på en god måte til tross for de utfordringene kommunen har hatt. Statsforvalteren slår fast at kommunen har god beredskapskompetanse på overordnet nivå.

Statsforvalteren poengterer at kommunen har definert mål og strategier for sitt arbeid, men disse ble nok ikke er blitt fulgt opp så godt som kommunen selv ønsker det (2021). At kommunen ikke har hatt et system for helhetlig og systematisk samfunnssikkerhetsarbeid kan kanskje forklare noe av dette.

Videre skriver Statsforvalteren at det ved tilsynet ble identifisert at kommunen har mange sektorplaner, men at det var mye som var utdatert eller ikke revidert/oppdatert. Det var ikke et system som sikret den systematiske oppfølgingen av dette på en god nok måte. Her vil system for helhetlig og systematisk oppfølging være viktig.

Sekretariatets vurdering:

Kautokeino kommune har vedtatt at det skal gjennomføres to forvaltningsrevisjoner i året i denne planperioden, i henhold til Plan for forvaltningrevisjon 2021- 2024. Den neste forvaltningsrevisjonen som står for tur, er forvaltningsrevisjon av området Sikkerhet og beredskap. Statsforvalteren har gjennomført tilsyn av dette området i 2021. I tilsynet er det er anført avvik, som statsforvalteren ikke formelt har fulgt opp. Kautokeino kommune har ikke formelt fått krav om å lage plan for oppfølging.

Kontrollutvalget i Kautokeino kommune har begrensede ressurser til gjennomføring av forvaltningsrevisjoner. Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget avventer med oppstart av forvaltningrevisjon av Sikkerhet og beredskap inntil resultatet av oppfølging av statsforvalterens tilsyn foreligger. Dette for på kunne tilpasse formål, problemstillinger og avgrense prosjektet i forhold til det forbedringer kommunen har gjort etter statsforvalterens tilsyn. Kontrollutvalget bør få en orientering om oppfølging av tilsynsrapporten før beslutning om igangsetting av forvaltningsrevisjon igangsettes.

Som et alternativ vurderer sekretariatet at det vil være en mulighet å spisse undersøkelsen i forhold til funn i Statsforvalterens tilsyn allerede nå. Det kan være aktuelt å undersøke sikkerhet og beredskapsarbeid på sektornivå eller på virksomhetsnivå. En annen mulighet er å gjøre en åpen bestilling til revisor og å overlate til revisjonen å utarbeide hovedproblemstillinger og avgrensinger i forhold til funn i statsforvalterens tilsyn av kommunal beredskapsplikt.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

*Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija*

Vår dato:

01.09.2021

Vår ref:

2021/5618

Deres dato:

Deres ref:

Guovdageaidnu suohkan / Kautokeino kommune
Bredbuktnesvn. 6
9520 KAUTOKEINO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Linn Barstad, 78 95 03 31

Foreløpig rapport etter tilsyn med kommunal beredskapsplikt i Kautokeino kommune

Statsforvalteren i Troms og Finnmark viser til gjennomført tilsyn med kommunal beredskapsplikt i Kautokeino kommune, 26. august 2021.

Vedlagt følger Statsforvalterens foreløpige rapport fra tilsynet. Kommunen kan uttale seg til innholdet i foreløpig rapport. Eventuelle kommentarer må oversendes Statsforvalteren innen **24. september**. Plan for oppfølging av tilsynet skal oversendes senest seks uker etter mottak av *endelig* tilsynsrapport.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark takker for et åpent og konstruktivt samarbeid under tilsynet. Eventuelle spørsmål kan rettes til beredskapsdirektør Ronny Schjelderup, e-post fmfirsc@statsforvalteren.no, eller på telefon 78 95 05 44.

Med hilsen

Ronny Schjelderup (e.f.)
fylkesberedskapssjef

Linn Barstad
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

E-postadresse:
sftfpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse:
Strandvegen 13, Tromsø
Damsveien 1, Vadsø

Telefon: 78 95 03 00
www.statsforvalteren.no/tf
Org.nr. 967 311 014

Bakgrunn for tilsynet

Hensikten med tilsynet var å kontrollere kommunens arbeid med og etterlevelse av bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt fastsatt i lov 25. juni 2010 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) §§ 14 og 15 og tilhørende forskrift om kommunal beredskapsplikt av 22. august 2011.

Tilsynet ble gjennomført med hjemmel i sivilbeskyttelsesloven § 29 og forskrift om kommunal beredskapsplikt § 10.

Informasjon om tilsynet

Skriftlig varsel om tilsyn datert	27. mai 2021
Dato for formøte	18. august 2021
Dato for tilsyn	26. august 2021
Tilsynets varighet	Én dag
Dato for forrige tilsyn med kommunen	24. august 2016
Type tilsyn	Systemrevisjon
Tema for tilsyn	Kommunal beredskapsplikt
Gjennomføring av tilsynet	Ett av intervjuene ble gjennomført på Teams, 24. august 2021, resten av intervjuene ble gjennomført på kommunehuset i Kautokeino.

Deltakere fra kommunen

Navn	Stilling
Hans Isak Olsen	ordfører
Kent Valio	kommunedirektør
Karin Hætta	leder for kommunedirektørens stab
Bodil Utsi Vars	leder kultur og oppvekst
Kent Ailo Hætta	leder helse og omsorg
Nils Runar Hætta	utviklingsleder og beredskapskoordinator
Sindre Murud	teknisk sjef
Nikken Turi	brannsjef

Fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark deltok beredskapsdirektør Ronny Schjelderup og rådgiver Linn Barstad.

Hovedinntrykk

Kautokeino kommune har mange planer som ligger til grunn for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, og har personell som besitter kunnskap og kompetanse innen fagområdet. Kommunen har siden mars 2020 stått i langvarig hendelseshåndtering grunnet Covid-19-pandemien. Dette arbeidet har vært og er krevende og kommunen har jobbet godt med denne håndteringen. Det er også positivt at det er gjort en evaluering av håndteringen underveis.

Kommunen har jobbet godt med blant annet sin helhetlige ROS-analyse og overordnede beredskapsplan. På sektornivå finnes det også flere planer, men noen av disse planene er ikke oppdaterte og systemrevisjonen med intervju viser at kommunen mangler den systematiske oppfølgingen av disse planene. Det ble nevnt av flere sektorledere at det er et pågående arbeid med å få oppdatert og utarbeidet beredskapsplaner på sektornivå. Dette er positivt. Det er viktig at når disse planene er ferdige, at de blir samordnet i overordnet beredskapsplan.

Kommunen har som mål å skulle arbeide helhetlig og systematisk med samfunnssikkerhet og beredskap. Beredskapskoordinator er gitt en viktig rolle i dette arbeidet, men vi anbefaler at hele organisasjonen involveres, samt at det gis nødvendig prioritet.

Resultater fra tilsynet

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt i sivilbeskyttelsesloven og i forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Merknad: Funn det er grunn til å påpeke for å sikre forbedring i oppfølging av bestemmelsene i beredskapsplikten.

Avvik 1: Helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid

Hjemmel: Forskrift om kommunal beredskapsplikt § 3

Kommentar:

Forskriften stiller krav til at kommunen skal ha en plan for helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid. Kautokeino kommune har i sin overordnede beredskapsplan satt en dato årlig kontroll, revisjon og oppfølging av beredskapsplanen, hvor det også står at fagplanene skal gjennomgås. Dagens gjennomgang viser derimot at dette ikke følges slik som det er tiltenkt. Kommunen har en del planer av eldre dato, eksempelvis atomberedskapsplan fra 2013, samt noen planer hvor det ikke kommer frem hvilket årstall de er fra fordi det ikke står på selve planen.

Forskriftskravet handler om hvordan arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap ivaretas. For det første handler dette om oppdatering og forbedring. Kommunen har en oversikt over når kommunens overordnede og underliggende planverk skal revideres og oppdateres, og hvem som har ansvar for dette. Utfordringen er å etterleve dette i organisasjonen.

Det fremkom også gjennom intervjuene at kommunen ikke hadde en dokumentert plan for dette arbeidet.

Avvik 2: System for opplæring

Hjemmel: Forskrift om kommunal beredskapsplikt § 7

Kommentar:

Forskrift om kommunal beredskapsplikt stiller krav om at kommunen skal ha et system for opplæring slik at alle ansatte som er tiltenkt en rolle i kommunens kriseledelse skal få tilstrekkelig opplæring. Det er viktig at man også tar med de som har stedfortrederfunksjon. Vedlagt er et eksempel på hvordan et slikt system kan se ut. Opplæringen kan inngå som en del av øvelsesrutinene i kommunen. Både opplæring og øving inngår i det helhetlige arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i kommunen.

Det fremkom også gjennom intervjuene at kommunen ikke har en plan med system for opplæring.

Merknad 1: Involvering av eksterne aktører ved neste revisjon av helhetlig ROS-analyse

Ved utarbeidelse av gjeldende helhetlige ROS-analyse hadde ikke kommunen en bred nok involvering av samvirkeaktører. Statsforvalteren vil understreke viktigheten av en bred prosess ved neste revisjon

av helhetlig ROS-analyse og invitere inn relevante eksterne aktører. Dette kan gi en enda bedre analyse og styrke kommunens rolle som pådriver overfor andre samfunnssikkerhetsaktører.

Merknad 2: Plan for befolkningsvarsling

I overordnet beredskapsplan bør man liste opp hendelsene som er identifisert i helhetlig ROS-analyse hvor befolkningsvarsling er aktuelt. Det bør også fremgå hvem som er tiltenkt oppdraget med befolkningsvarsling og hvordan dette skal gjøres. Vi oppfordrer kommunen til å gå i dialog med politiet for å diskutere hvordan et eventuelt samarbeid ved befolkningsvarsling skal foregå.

Merknad 3: Helsemessig og sosial beredskap

Kommunens plan for helsemessig og sosial beredskap er fra 2014. Vi anbefaler at den revideres, og videre at kommunen utarbeider en risiko- og sårbarhetsanalyse for helse- og sosialområdet da plan for helsemessig og sosial beredskap være tuftet en slik analyse, jf. forskrift om krav til beredskapsplanlegging og beredskapsarbeid mv. etter lov om helsemessig og sosial beredskap § 3.

Dokumenter

Oversikt over dokumenter som ble benyttet i tilsynet:

- Beredskaps- og kriseplan barnehager
- Beredskapsplan for Kautokeino barneskole
- Beredskapsplan Kautokeino ungdomsskole
- Beredskapsplan vannforsyningen
- Overordnet beredskapsplan
- Atomberedskapsplan
- Rapport ROS-analyse Kautokeino vannforsyning
- Risikovurdering vannverk, drøfting av risiko vannforsyning og liste over uønskede hendelser vannforsyning
- Coronavirus 2020 – kommuneoverlegens plandokument
- Flomsonekart Kautokeino kommune
- Helhetlig ROS-analyse
- Kommunal planstrategi
- Kommuneplanens samfunnsdel
- Smittevernplan
- Økonomiplan

Vedlegg 1: Kommunens helhetlige og systematiske samfunnssikkerhetsarbeid – en veiledning fra Statsforvalteren

§ 3 i forskrift om kommunal beredskapsplikt handler om måten arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap ivaretas på. Helhetlig ROS-analyse er det sentrale plangrunnlaget. Analysen skal gi grunnlaget for å formulere langsiktige mål og å velge strategier (hvordan kommunen vil arbeide) for å nå målene. Målene bør være forankret og godt kjent i kommunen. I en plan for oppfølging av samfunnssikkerhetsarbeidet, følges kommunens strategier opp i form av prioriterte tiltak. Tiltakene kan være av to typer:

- For å sikre systematikk i kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap
- For å styrke samfunnssikkerheten

Vi konkretiserer de to kulepunktene nedenfor.

For å sikre systematikken i kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap

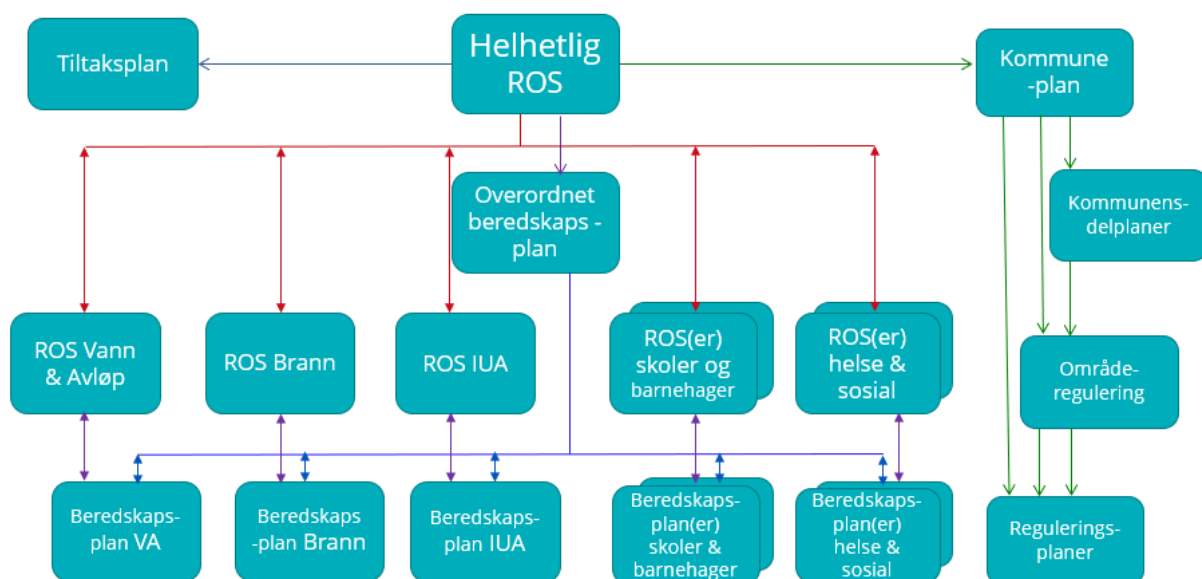
For det første handler dette om **oppdatering og forbedring**. ROS-analyser, beredskapsplaner og beredskapsopplæring er ferskvare. De trenger kontinuerlig oppdatering og oppfølging for å være relevante. For å sikre et systematisk arbeid, bør kommunen ha en tydelig plan for når kommunens overordnede og underliggende planverk skal revideres og oppdatere, og hvem som har ansvar for dette. Fylkesmannen anbefaler at ledelsen etterspør status for å sikre at arbeidet får oppmerksomhet.

For det andre handler dette om **et helhetlig arbeid** – om bredden i kommunens beredskapsarbeid. Det er viktig at de ulike delene av kommunens samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid blir sett i sammenheng. Figur 1 viser koblingene mellom ROS-analyser og beredskapsplanene i kommunen. Dette planverket må være samstemt for å være helhetlig.

To nøkkelord for å oppnå et helhetlig arbeid er *kommunikasjon* og *oversikt*. Dere bør legge til rette for at samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid settes på dagsorden i kommunens ledelse og i de ulike fagavdelingene. Her kan dere godt benytte eksisterende arenaer og kanaler. For eksempel kan dere sette beredskap som tema på ledermøter én gang i måneden. Slik tydeliggjøres forventingene til hva den enkelte enhet kan bidra med og hvordan man skal gjennomføre det man er enig om. Det er også viktig at dere snakker sammen på tvers av fagavdelinger og organisasjonsnivåer når ROS-analyser og beredskapsplaner skal revideres. Arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap krever involvering og oppmerksomhet fra hele organisasjonen.

I et helhetlig arbeid må dessuten evaluering av hendelser og øvelser kobles til forbedring av ROS-analyser og beredskapsplaner.

Statsforvalteren mener at et suksesskriterium er at noen har ansvaret for å holde oversikt over kommunens samlede arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap. Vedkommende må få anledning til å prioritere dette arbeidet.

Figur 1: ROS-analyser og beredskapsplaner henger sammen

For å styrke samfunnssikkerheten

Dette punktet handler om implementering. For at kommunen skal få utbytte av arbeidet som legges ned i planer, ROS-analyser og rutiner, må de brukes. De må også være kjent for å kunne brukes. Alle som har en rolle i kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap må vite hva som forventes av dem. Og kommunen må ha et system som sikrer løpende opplæring og oppdatering av dem som er involvert i kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap.

For å styrke samfunnssikkerheten innen forebygging, beredskap og krisehåndtering må oppfølging av helhetlig ROS-analyse skje systematisk. Kommunen kan lage en egen plan eller innarbeide prioriterte tiltak i eksisterende planer og prosesser. Tiltakene kan gjelde forhold der kommunen har lokal fagmyndighet, men også forhold der kommunen har en pådriverrolle overfor andre aktører. I planen bør det angis hvem som har ansvar for å følge opp de enkelte tiltakene, tidsfrister og kostnadsoverslag.

Arbeidet bør integreres i den ordinære virksomhetsstyringen på link linje med annen sektorlovgivning.

Et helhetlig og systematisk samfunnssikkerhetsarbeid er nærmere omtalt i DSB's *veileder til helhetlig risiko – og sårbarhetsanalyse i kommunen*, kapittel 4 som ble utgitt i 2014. Temaet er også omtalt i *veiledning til forskrift om kommunal beredskapsplikt*, utgitt av DSB i 2018.¹

¹ DSBs veiledere er samlet her: <https://www.dsb.no/lover/risiko-sarbarhet-og-beredskap/>

Vedlegg 2: System for opplæring – en veileder fra Statsforvalteren

§ 7 annet ledd i forskrift om kommunal beredskapsplikt krever at kommunen har et system for opplæring av alle som har en rolle i kommunens krisehåndtering. Dette for å sikre at de har tilstrekkelige kvalifikasjoner. Temaet er nærmere omtalt på side 32 i veiledning til forskrift om kommunal beredskapsplikt, utgitt av DSB i 2018².

Statsforvalteren mener kommunen bør tenke gjennom tre grunnleggende spørsmål i arbeidet med å lage et system for opplæring.

Hva?

Kommunen skaffer seg en oversikt over hva alle som har en rolle i kommunens krisehåndtering trenger å vite eller kunne for å ivareta sin rolle så godt som mulig.

For eksempel kjennskap til kommunens beredskapsforberedelser, medietrening, kunne loggføre og rapportere i DSB-CIM, øvelser av evakuert- og pårørendesenter / kriseledelsen / psykososialt kriseteam, beredskap som jevnlig tema på møter og samlinger.

Hvem?

Hvem trenger kunnskap, trening eller opplæring og hva trenger den enkelte? Her må kommunen kartlegge hvem som har en rolle i kommunens krisehåndtering og hva deres rolle innebærer. Husk stedfortredere! Husk også å vedlikeholde kompetansen til dem som har lang erfaring med krisehåndtering! Beredskap bør også inngå som naturlig tema ved nyansettelser. Se eksempel på skjema for kartlegging av kompetansebehov.

Hvordan?

Kommunen lager så rutiner for:

- Hvordan det kartlagte kompetansebehov skal følges opp
 - For eksempel ved at opplæringstiltakene rutinemessig skal inn i kommunens opplæringsplan eller at en funksjon/person i kommunen får ansvar for at kompetansebehovene følges opp. Se eksempel på skjema for kartlegging av kompetansebehov der det er lagt inn en kolonne for oppfølging.
- Hvordan kommunen kan kontrollere at rutinene som er laget for kommunens system for opplæring blir fulgt
 - For eksempel at oppfølging av rutinene for system for opplæring er tema på ledermøter eller statusmøter for beredskapsarbeidet, ved å inkludere tema i kommunens rapporteringssystem eller ved å inkludere system for opplæring i kommunens internkontrollsystem.

Det er et dokumentasjonskrav § 9 i forskrift om kommunal beredskapsplikt: kommunen skal kunne dokumentere skriftlig at forskriftens krav er oppfylt. Ifølge veilederen til kommunal beredskapsplikt kan et system for opplæring dokumenteres for eksempel gjennom en plan for oppfølging eller i kommunens kompetanseplan.

² DSBs veiledere er samlet her: <https://www.dsb.no/lover/risiko-sarbarhet-og-beredskap/>

Eksempel på skjema for kartlegging av kompetansebehov + ansvar for oppfølging

Dato for kartlegging:

[illegible]

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Kautokeino kommune	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Møtedato:	23. februar 2023	J.nr:	KUSEK00798

Sak 12/23

OPPSTART AV FORVALTNINGSREVISJON - RUS OG PSYKIATRI

Saksdokumenter:

- Plan for forvaltningsrevisjon 2021-2024– Kautokeino kommune (ikke vedlagt)
- Risiko- og vesentlighetsvurdering som grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon 2021-2024(ikke vedlagt)

Sekretariatets tilrådning:

Med henvisning til plan for forvaltningsrevisjon 2021.2024 vedtar kontrollutvalget å sette i gang forvaltningsrevisjonen «Rus og psykiatri» med de forutsetninger som framgår av saksframlegget.

Kontrollutvalget ber Kautokeinos kommunes revisor (Vefik IKS) om å oversende en prosjektskisse som viser revisjonens tolkning av oppdraget.

Kontrollutvalget forventer at revisjonen oversender prosjektskissen til kontrollutvalget v/ sekretariatet innen 8 uker etter at bestillingen er formelt formidlet til revisjonen.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget skal påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet på bakgrunn av en plan for forvaltningsrevisjon vedtatt av kommunestyret.

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Kontrollutvalgets vedtak om oppstart av forvaltningsrevisjon skal gi en klar bestilling til revisjonen med angivelse av forvaltningsrevisjonens formål, hovedproblemstillinger og avgrensninger. På bakgrunn av kontrollutvalgets bestilling utarbeider revisjonen en prosjektskisse som legges fram til behandling i kontrollutvalget.

Plan for forvaltningsrevisjon 2021-2024

Kommunestyret i Kautokeino vedtok plan for forvaltningsrevisjon 2021- 2024 i sak 86/2020.

2021	2022	2023	2024
1.Anskaffelser, innkjøp og kontraktsoppfølging (3.9)	2.Rus og psykiatri (4.5)	1.PP-tjenesten og spesialundervisning (5.2)	1.Næringsutvikling (3.15)
3.Sikkerhet og beredskap (3.12)	2.Avvik og varsling (3.8)	2.Klima, miljø og energi (3.13)	2.Informasjonsikkerhet og personvern (3.10)

Kontrollutvalget vedtok videre:

«I tillegg til de nevnte forvaltningsrevisjonene ovenfor av kommunens forvaltning gjennomføres forvaltningsrevisjon av selskapet Vefik IKS.

Det forutsettes at de øvrige eierkommunene deltar i denne undersøkelsen og deler på finansieringen. Forvaltningsrevisjon av Vefik IKS må gjennomføres av annen revisjonsenhet, og må derav finansieres særskilt.

Planlegging mot de øvrige eierkommunene igangsettes tidlig i 2021 med gjennomføring av undersøkelsen så snart praktisk mulig.»

- For å sikre nødvendig fleksibilitet i forhold til behov som kan dukke opp, delegerer kommunestyret myndighet til kontrollutvalget til å foreta endringer i planen i løpet av planperioden. I denne sammenheng legges til grunn at kontrollutvalget før oppstart av det enkelte forvaltningsrevisjonsprosjekt undersøker om det under tiden kan ha skjedd vesentlige endringer i risiko- og vesentlighetsbildet som aktualiserer at det angjeldende prosjektet nedprioriteres, eller utgår og erstattes med et annet.
- Kommunestyret legger videre til grunn at hver enkelt forvaltningsrevisjon gjennomføres innenfor en gjennomsnittlig timeramme på 250-350 timer. Eventuelle avvik fra dette vil øke eller redusere antall forvaltningsrevisjoner som skal gjennomføres i denne planperioden.
- Kommunestyret legger til grunn at det ikke skal gjennomføres eierskapskontroll i 2021. Ved eventuell gjennomføring av eierskapskontroll i 2021 vil dette medføre redusert samlet timetall til gjennomføring av forvaltningsrevisjon dette året.

Risiko- og vesentlighetsvurdering 2021-2024

Sekretariatet utarbeidet i 2020 risiko- og vesentlighetsvurdering som grunnlag for kommunens plan for forvaltningsrevisjon 2021-2024. På området "Rus og psykiatri" hadde sekretariatet følgende vurdering av risiko og vesentlighet:

Overordnet rammeverk

Retten til helse- og omsorgstjenester likestiller somatisk og psykisk sykdom, skade eller lidelse, rusmiddelproblem, sosiale problemer eller nedsatt funksjonsevne. Kommunene har en sentral rolle i å identifisere, utrede, behandle og følge opp personer i målgruppen.

For å understreke kommunens ansvar overfor personer med psykisk sykdom og rusmiddelproblem, ble disse bruker- og pasientgruppene særskilt nevnt i ny lov om kommunale helse- og omsorgstjenester.

Kommunene har et omfattende ansvar for tjenester til personer med rusproblemer og/ eller psykiske lidelser. Ansvarer følger av helse- og omsorgstjenesteloven. Tjenestene kan omfatte rådgivning og veiledning, støtteopplegg, bolig og oppfølging i bolig, oppsøkende arbeid, tiltak for sosial- og arbeidsrettet rehabilitering, arbeid med individuell plan og oppfølging før, under og opphold i spesialisthelsetjenesten eller fengsel mv.

I følge Nasjonal faglig retningslinje for utredning, behandling og oppfølging av personer med både rus- og psykisk lidelse (ROP-lidelser), utarbeidet av Helsedirektoratet, er kommunen en svært viktig arena for kontaktetablering, kartlegging, behandling og oppfølging av personer med rus- og psykiatriske lidelser

Kommunenes ansvar omfatter blant annet:

- kartlegging av funksjonsnivå og vurdering av behov for tjenester herunder praktisk bistand og opplæring for å kunne mestre boforhold, personlig økonomi, personlig hygiene med mer
- ruskartlegging og psykososial oppfølging
- forebyggende helsetjenester, nødvendig helsehjelp (behandling av sykdom, medisinsk og psykososial habilitering og rehabilitering, pleie og omsorg)
- fremskaffing av bolig og oppfølging i bolig
- sosial eller arbeidsrettet aktivisering
- arbeid med individuell plan
- generell oppfølging og veiledning
- henvisning til behandling

Retningslinjene gir en beskrivelse av hvordan utredning, behandling og oppfølging av mennesker med ROP-lidelser bør gjennomføres, samt en beskrivelse av roller og ansvar i tjenesteytingen. Ifølge retningslinjene bør samhandling og samarbeid internt og mellom nivåene være sentralt i oppfølging av personer med ROP-lidelser.

Reformer:

Samhandlingsreformen (2012) legger til grunn at mer av tjenestene innen rus og psykiatri skal ivaretas der hvor pasienten bor og at kommunene får et større ansvar for dette. Rus og psykiatri har vært en del av Samhandlingsreformen siden den trådte i kraft i 2012.

Spesialisthelsetjenesten bygger ned antall institusjoner og tilrettelegger for mer polikliniske tjenester. For å imøtekomme føringen i Samhandlingsreformen krever dette mer samhandling og samarbeid mellom spesialisthelsetjenesten og kommunen.

Helse- og sosialdepartementet har i 2019 sendt ut på høring forslag til ny rusreform-fra straff til hjelp. Høringsfrist var i mai 2020. Rusreformen innebærer med dette et betydelig skifte i norsk ruspolitikk. Et skifte i tenkningen og holdningen til hva et rusproblem er – og ikke minst – hvordan vi som samfunn skal møte dette problemet.¹⁶⁹

Kautokeino kommune

Kautokeino kommune har valgt å dele rustjeneste og psykiatritjenesten i to enheter.

Rustjenesten

NAV Kautokeino har ansvar for rusforebyggende arbeid og planlegging. Ruspolitisk handlingsplan skal oppdateres i 2020. I forbindelse med dette arbeidet skal forskjellige sektorer delta i planleggingen av tiltak. Grunnlaget for planen er folkehelse og spesielt forebyggende tiltak.

Kautokeino kommunes tilbud innen rus er beskrevet på kommunens hjemmeside. Dette er beskrevet slik:

Tiltakene skal være individuelt tilpasset, og primært ha som mål å få personen ut av sin avhengighet.

Kriterier/Vilkår:

- *Brukeren må selv ønske hjelp enten ved poliklinisk behandling, institusjonsbehandling eller oppfølging fra kommunal rustjeneste.*
- *Gi råd og veiledning for å hjelpe den enkelte bort fra sitt misbruk*
- *Gi hjelp til misbrukernes familie/pårørende*
- *Sørge for et tilgjengelig behandlingsopplegg i personens nærmiljø eller egnet institusjon*
- *Styrke for og ettervernstilbudet til rusavhengige*

Ruspolitisk handlingsplan for 2016-2020 er på et overordnet politisk nivå. Dette er en handlingsplan som bør legge føringer for en mer detaljert plan på tjenesteområdet, men mål og tiltak for allmennforebyggende tiltak og forebyggende tiltak for risikoutsatte grupper, samt oppfølging og rehabilitering. Det kommer frem i liten grad hvordan en delt tjeneste løser utfordringen med samhandling for mennesker med dobbeltdiagnoser (ROP), i rus og psykiatri. Ifølge retningslinjene bør samhandling og samarbeid internt og mellom nivåene være sentralt i oppfølging av personer med ROP-lidelser.

Psykiatritjenesten

Psykiatritjenesten er et lavterskeltilbud for hele befolkningen. Tjenesten består av to sykepleiere og en miljøterapeut. Psykiatrien har kontor på helsesenteret.

Boligpolitiskplan 2014-2018 er felles for begge tjenestene, og følgende mål og tiltak er skissert for vanskeligstilte grupper:

Hovedmål er å bedre situasjon for vanskeligstilte på boligmarkedet.

Det skal tilbys et differensielt botilbud til rusmisbrukere og personer med psykiske vansker.

Tiltak:

- *Individuelle forhold settes i fokus ved bosetting*
- *Aktiv bruk av tilskuddsordninger fra Husbanken, eventuelt anspore til anskaffelse av egen bolig*
- *Prioritere noen boliger til formålet*

Ansvar for tiltaket er delt mellom de ulike instanser som hjemmetjenesten, NAV, boligkontor, psykiatritjenesten.

Kommunens årsrapport for 2019 inneholder ingen opplysninger som sier noe om hva som er gjort på disse området i løpet av året.

Ifølge opplysninger innhentet fra Statistisk sentralbyrå har Kautokeino kommune hatt følgende brutto driftsutgifter til tilbud til personer med rusproblemer de siste årene:

Tabell 1: Brutto driftsutgifter til tilbud til personer med rusproblemer (1000 kr)

Brutto driftsutgifter til tilbud til personer med rusproblemer (1000 kr)					
	2015	2016	2017	2018	2019
Kautokeino	77	22	279	9	0

Kilde: SSB, Tabell 12228

Ifølge Statistisk sentralbyrå har Kautokeino kommune fattet følgende antall vedtak om midlertidige tiltak i påvente av spesialisert behandling:

Tabell 2: Antall vedtak om midlertidige tiltak til rusmiddelmisbrukere i påvente av spesialisert behandling (antall)

	2015	2016	2017	2018	2019
Kautokeino	0	5	1	4	7

Kilde: SSB, Tabell 12228

Tabell 3: Antall årsverk med videreutdanning i rus og psykiatri - psykiatriske sykepleiere, kilde SSB, tabell 12228

	2015	2016	2017	2018	2019
Psykiatriske sykepleiere	1.2	0,8	0,8	0,5	0,4
Videre utdanning rus	1.2	0,8	0,8	0,5	0,4
Videre utdanning psykiatri	0	0	0	0	0

Ifølge SSBs tabell er det en meget lav andel av fagutdannede innenfor rus og psykiatri, spesielt også sett mot sammenlignbare kommuner i KOSTRA-gruppe 3. Driftsutgifter varierer i så stor grad mellom årene at det er en sannsynlighet for feilrapportering.

Risiko- og vesentlighetsvurdering

Perspektiv

Dette området er i særlig grad vesentlig sett ut ifra et brukerperspektiv. Men området er også vesentlig sett ut ifra et politisk og et organisatorisk perspektiv.

Risikofaktorer og konsekvenser

Området bærer i seg flere risikofaktorer. I et brukerperspektiv kan dette gjelde at personer ikke tilbys nødvendig helsehjelp, oppfølging og forebygging. Dette får konsekvens både for pasient-/ bruker, pårørende og samfunnet.

I et politiskperspektiv er en risikofaktor manglende etterlevelse av lovverk og retningslinjene samt manglende måloppnåelse. Risikofaktorene kan også være knyttet til mer organisatoriske forhold, som for eksempel manglende kapasitet og kompetanse, rekruttering på området og samlokalisering av tjenesten, samt uklare ansvarsforhold og oppfølging i kommuneorganisasjonen. Hovedutfordringen for kommunene innen rus- og psykiatrifeltet er økende etterspørsel etter tjenester. Noe av årsaken til dette er at spesialisthelsetjenesten gir kortere behandlingsopphold i tråd med samhandlingsreformen.

Særskilt risiko i Kautokeino kommune

Det fremkommer i liten grad hvordan en delt tjeneste løser utfordringen med samhandling for mennesker med dobbeltdiagnoser (ROP), i rus og psykiatri. Ifølge retningslinjene bør samhandling og samarbeid internt og mellom nivåene være sentralt i oppfølging av personer med ROP-lidelser. Kommunebarometeret og SSB viser en lav andel årsverk med fagutdanning. Dette kan skyldes feil eller mangler ved innrapportering.

På dette området vurderes konsekvensene av uønskede hendelser å være på høyt nivå.

Risikoreduserende tiltak

Risikoreduserende tiltak kan være tiltak som både politisk og administrativ ledelse iverksetter for måloppnåelse, kompetansebygging, tverrfaglig team, rekruttering samt forankring av vedtatte mål i organisasjonen, samt at det er etablerte interne rutiner og handlingsmål for at uønskede hendelser ikke skal inntreffe. Internkontroll er fellesnevneren på de systematiske tiltakene som skal sikre at virksomheten planlegger, organiserer, utfører og vedlikeholder sine aktiviteter i samsvar med gjeldende regelverkskrav.

Ruspolitisk handlingsplan skal oppdateres i 2020. I forbindelse med dette arbeidet skal forskjellige sektorer delta i planleggingen av tiltak. Grunnlaget for planen er folkehelse og spesielt forebyggende tiltak. Oppfølging og rehabilitering sies det for øvrige lite om.

På dette området er det i liten grad identifisert risikoreduserende tiltak, og risikoreduserende tiltak settes til nei.

Innspill

Sekretariatet har ikke mottatt innspill som gjelder området.

Kontrollutvalget hadde ikke innspill til området i risiko- og vesentlighetsanalyse.

Sannsynlighet

På dette området vurderes sannsynligheten for at den kan inntreffe uønskede hendelser som høy.

Forvaltningsrevisjon og tilsyn

Det er ikke gjennomført forvaltningsrevisjon på området i planperioden 2013-2020. Området er tradisjonelt sett gjenstand for statlig tilsyn på systemnivå.

Vesentlighetsvurderinger

Dette området er i utgangspunktet vesentlig sett ut ifra flere perspektiv. Samlet sett vurderes vesentlighetsgraden å være høy på dette området. Området vurderes å være aktuelt for forvaltningsrevisjon i kommende planperiode med fokus på samhandling, oppfølging og rehabilitering(ettervern).

Oppdatert risiko- og vesentlighetsvurdering

Oppdaterte tall fra SSB pr. 09.02.2023

Tabell 4: Brutto driftsutgifter til tilbud til personer med rusproblemer (1000 kr)

Brutto driftsutgifter til tilbud til personer med rusproblemer (1000 kr)				
	2018	2019	2020	2021
Kautokeino	9	0	0	3

Kilde: SSB, Tabell 12228

Tabell 5: Antall vedtak om midlertidige tiltak til rusmiddelmisbrukere i påvente av spesialisert behandling (antall)

	2018	2019	2020	2021
Kautokeino	4	7	3	0

Kilde: SSB, Tabell 12228

Tabell 6: Antall årsverk med videreutdanning i rus og psykiatri - psykiatriske sykepleiere

	2018	2019	2020	2021
Psykiatriske sykepleiere	0,5	0,4	0,4	0

Videre utdanning rus	0,5	0,4	0,4	0
Videre utdanning psykiatri	0	0	0	0

Kilde: SSB, Tabell 12228

I statsforvalterens vurdering ¹av helse og omsorgstjenester i kommunebildet pr. juni 2022 , bemerkes følgende :

Kommunen har behov for å rekruttere og beholde personell med kjennskap til samisk språk og kultur. Kommunen har ikke en helse- og omsorgsplan. Det er en ulempe for prioritering, styring og faglig utvikling i kommunen at den ikke har en helse- og omsorgsplan.

I følge planstrategien for Kautokeino kommune skulle kommunestyret vedta ruspolitisk handlingsplan og boligsosial handlingsplan for Kautokeino kommune i 2021.

Boligsosial handlingsplan 2021-2025 er vedtatt av kommunestyret 24.06.2021 i sak 43/21.

I denne planen understrekes det at det er et stort behov for sosialboliger. Behovet er økende og ved nødstilfeller har NAV leid campinghytter og hotell overnatting til folk som er husløse. NAV kan ikke ha folk boende på slike plasser over lengre tid.. Kautokeino kommune har et stort behov for akuttboliger/nødboliger.

I boligpoltisk handlingsplan (2021-2024) der det deinert mål og strategier for denne målgruppen:

8.2 Strategi 2

Sikre vanskeligstilte gruppers mulighet til å etablere seg og bli boende i bolig

Tiltak	Ansvarlig	Finansiering	Tidsplan
Boligbehov for vanskeligstilte grupper Prosjekt: Leie til eie	Kautokeino Boligselskap AS	Innenfor gitt budsjett	Fra 2021
Bistand i søknads – og byggeprosess	Teknisk enhet	Innenfor gitt budsjett	Kontinuerlig
Alle innbyggere i kommunen som ønsker egen bolig skal vurderes i forhold til om det kan innvilges startlån	NAV	Innenfor gitt budsjett	Kontinuerlig

¹ [Guovdageaidnu / Kautokeino • Publiserte kommunebilder | STAF \(statsforvalteren.no\)](#)

8.4 Strategi 4

Tilby et differensielt botilbud til rusmisbrukere og personer med psykiske vansker

Tiltak	Ansvarlig	Finansiering	Tidsplan
Informasjon om Leie til eie muligheter. (forutsetter at det vedtas i kommunestyret)	Hjemmetjenesten NAV Boligselskapet Psykiatritjenesten	Innenfor Ordinært Budsjett	Oppstart etter kommunestyremøte april 2021
Aktivt bruke husbankens tilskuddsordninger for personer med rusproblemer og psykiske problemer. Evt. til anskaffelse av egen bolig.	NAV	Innenfor Ordinært Budsjett	Kontinuerlig

Sekretariatets vurdering:

Kautokeino kommune har vedtatt at det skal gjennomføres to forvaltningsrevisjoner i året i denne planperioden, i henhold til Plan for forvaltningrevisjon 2021- 2024. Den neste forvaltningsrevisjonen som står for tur, er forvaltningsrevisjon av området "Rus og psykiatri"

Tjensteområdet omfatter forebygging, kartlegging og utredning, tidlig innsats, behandling, rehabilitering og oppfølging, og kommunen har et særskilt ansvar for brukergruppen. I risiko og vesentlighetsvurderingen fra 2020 anbefales det at gjennomføres en forvaltningsrevisjon med fokus på samhandling, oppfølging og rehabilitering(ettervern). Oppdatert risiko- og vesentlighetsvurdering tyder på at dette fortsatt er like aktuelt. På systemnivå viser det seg at Kautokeino kommune mangler både overordnede planer og oppdaterte handlingsplaner på sektornivå. Det er generelt utfordringer med å rekruttere fagkompetanse til helsesektoren. På brukernivå viser det seg at blant annet mangel på boliger kan være en stor utfordring for denne brukergruppen.

Forskning² viser at samisk kulturforståelse og samisk sykdomsforståelse har betydning for hvordan samiske pasienter snakker om sykdom og definerer sykdom. Nær familie og pårørende kan være av betydning og kan ha en viktig rolle i behandling og oppfølging av denne brukergruppen.

² Bongo, Berit (2015) [SYKDOMSBEGREPER I DEN SAMISKE KULTUREN \(uit.no\)](#)

Bals, Marit E. I. (2015) [Samiske terapeuters erfaringer med pasienter som mener de lider av ganning \(uit.no\)](#)

Formålet med forvaltningsrevisjonen

Formålet med undersøkelsen er å avdekke hvorvidt og hvordan Kautokeino kommune sikrer at personer med psykiske lidelser, rusproblemer eller i kombinasjon (ROP -lidelser) og deres pårørende får et forsvarlig, helhetlig og koordinert tjenestetilbud.

Problemstillinger

Sekretariatet foreslår at det fastsettes følgende hovedproblemstilling for denne forvaltningsrevisjonen:

I hvilken grad får personer med psykiske plager/lidelser og /eller rusavhengighet og deres pårørende et forsvarlig , helhetlig tjenestetilbud i tråd med regelverket?

Her under:

- Har kommunen nødvendig kapasitet og kompetanse i tråd med regelverket ?
- Kartlegging og forebygging med hensyn til samisk kulturforståelse?
- Utarbeides det individuelle planer for brukere i henhold til regelverk og blir disse iverksatt og gjennomført?
- Har kommunen ettervernstiltak overfor den enkelte bruker ut fra behov, for eksempel etterverns boliger og hjelpetiltak?
- Hvordan sikres medvirkning fra den enkelte bruker og deres pårørende ?
- Har Kautokeino kommune nødvendig og tilfredstillende samarbeid og samordning mellom tjenester innefor rus og psykiatri ?
 - o Internt i kommuneorganisasjon
 - o Eksternt med pårørende , organisasjoner og frivillige

Det overlates til revisjonen å utarbeide eventuelle underproblemstillinger og avgrensinger i tilknytning til hovedproblemstillingen(e), i den grad dette anses nødvendig for gjennomføringen av undersøkelsen.

Kilder til revisjonskriterier

Revisjonskriterier er samlebetegnelsen på de krav og forventninger som brukes i den enkelte forvaltningsrevisjon for å vurdere den reviderte virksomhet. Kriteriene holdes opp mot faktagrunnlaget, og danner grunnlaget for de analyser og vurderinger som foretas og de konklusjoner som trekkes. Utvalget ber revisjonen definere revisjonskriterier for denne undersøkelsen.

Ressursramme

Det anslås at undersøkelsen kan gjennomføres innenfor en ramme på 250 timer.

Prosjektskisse

På grunnlag av kontrollutvalgets bestilling utarbeider revisjonen en prosjektskisse som inneholder en beskrivelse av hvordan forvaltningsrevisjonen tenkes gjennomført. Det forventes at prosjektskissen minst inneholder følgende elementer:

- Underproblemstillinger (i den grad revisjonen finner det hensiktsmessig)
- Kilder til revisjonskriterier
- Revisjonskriterier
- Beskrivelse av datainnsamlingen (metoder, utvalgsstørrelse, intervjuobjekter mv)
- Anslått tidsbruk (arbeidstimer)
- Framdriftsplan

Sekretariatet foreslår at det settes en frist for oversendelse av prosjektskisse på 8 uker fra utvalgets vedtak om oppstart er formelt formidlet til revisjonen.

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Kautokeino kommune	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Møtedato:	23. februar 2023	J.nr:	KUSEK00731

Sak 13/23

KONTROLLUTVALGETS ÅRSMELDING 2022

Saksdokumenter:

- Forslag til årsmelding for kontrollutvalget i Kautokeino kommune 2022

Sekretariatets tilrådning:

Den fremlagte årsmeldingen fastsettes som årsmelding for Kautokeino kommunes kontrollutvalg for 2022.

Årsmeldingen oversendes kommunestyret i Kautokeino med følgende innstilling:

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsmelding for 2022 til orientering.

Saksopplysninger:

Formålet med årsmeldingen er å informere kommunestyret om kontrollutvalgets aktivitet i 2022. I tillegg er det et ledd i oppfylling av rapporteringsplikten kontrollutvalget har overfor kommunestyret i henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Forskriften inneholder krav til rapportering både når det gjelder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Rapporteringen skal skje minst én gang pr år.

Kontrollutvalgets sekretariat har utarbeidet forslag til årsmelding for kontrollutvalget i Kautokeino kommune, der vi har oppsummert aktiviteten i kontrollutvalget i 2022. På bakgrunn av behandlingen i kontrollutvalgets møte legges den endelige årsmeldingen frem for kommunestyret.

Kontrollutvalget i Kautokeino kommune

ÅRSMELDING 2022

Innhold

Innhold

1 Kontrollutvalgets formål	3
2 Kontrollutvalgets ansvar og myndighet.....	3
3 Kontrollutvalgets sammensetning.....	4
4 Økonomiske rammer og forbruk	4
5 Møter og saker	6
6 Kurs og konferanser	6
7 Kontrollutvalgets sekretariat	7
8 Revisjonsordningen.....	7
8.1 Regnskapsrevisjon	8
8.2 Forenklet etterlevelseskontroll	8
8.3 Forvaltningsrevisjon.....	8
8.4 Eierskapskontroll	11
9 Annet kontrollarbeid.....	11

1 KONTROLLUTVALGETS FORMÅL

Kommunestyrets overordnede ansvar for kontroll utøves gjennom kontrollutvalget, jf. kommuneloven § 23-1. Utvalget skal på vegne av kommunestyret forestå det løpende kontroll med forvaltningen av kommunen samt se til at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning, jf. kommuneloven § 23-2.

Kontrollutvalgets arbeid bidrar til å bygge opp og vedlikeholde tilliten hos innbyggerne til det politiske system og til kommunen som velferdsforvaltning.

2 KONTROLLUTVALGETS ANSVAR OG MYNDIGHET

Kontrollutvalget skal påse at

- a) kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte
- b) det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak
- c) det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet, og av selskaper kommunen har eierinteresser i
- d) det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)
- e) vedtak som kommunestyret treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp.

Kontrollutvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker skal behandles. Utvalgets leder kan la ett av de andre medlemmene i utvalget utøve denne retten på sine vegne.

Kontrollutvalget kan kreve at kommunen legger fram enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som utvalget finner nødvendig for å utføre sine oppgaver. Kontrollutvalget kan også foreta undersøkelser som det mener er nødvendige. Taushetsplikt er ikke til hinder for å gjennomføre kontrolltiltak etter kommunelovens § 23-2.

Kontrollutvalget har rett til å være til stede i lukkede møter i folkevalgte organer i kommunen. Kommunestyret kan selv bestemme at denne retten ikke gjelder lukkede møter i kommunestyret.

3 KONTROLLUTVALGETS SAMMENSETNING

Kontrollutvalget har i 2022 hatt følgende sammensetning:

Leder

Anders Iska Oskal

Varamedlemmer

GDL/SÅL/V/H:

Johan Aslak Hætta

Krisitin Berntsen

Nestleder

Ole Klemet Anders Hætta

Medlemmer

Marit Berit Bueng

Anna Kristine Sokki Bongo

Berit Anne Oskal Kemi

SP/JSL/AP :

Nils Mathisen Gaup

4 ØKONOMISKE RAMMER OG FORBRUK

Kontrollutvalget utarbeider årlig forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Kommunestyret fastsetter budsjettrammen i forbindelse med behandling av kommunens årsbudsjett.

Tilstrekkelige budsjettrammer er en forutsetning for at kontrollutvalget skal kunne utføre alle oppgaver utvalget har ansvar for. Det er viktig at kontrollutvalget også har økonomisk handlingsrom til å kunne gjennomføre opplæringstiltak, for eksempel deltakelse på kurs og konferanser.

Kontrollutvalgets utgifter kan deles inn i tre hovedområder:

- kontrollutvalgets interne drift
- kjøp av sekretariatstjenester
- kjøp av revisjonstjenester og eventuelt andre tjenester

Regnskapsmessig forbruk i 2022 i forhold til budsjett var som følger:

Tabell 1 Regnskapstall for 2022. Kilde: Kautokeino kommune

Konto	Konto(T)	Budsjett vedtatt	Beløp	Avvik
13801	VEFIK IKS	855 000,00	855 000,00	0,00
30	Kjøp av varer og tj erstatter egenprod.	855 000,00	855 000,00	0,00
10810	Tapte arbeidsfortj. for politikere	5 200,00	4 500,00	700,00
10835	Godtgjørelse leder	14 100,00	15 016,00	-916,00
10840	Møtegodtgjørelse	5 200,00	2 400,00	2 800,00
11612	Kjøregodtgjørelser	5 200,00	3 747,90	1 452,10
11620	Kostgodtgjørelser	4 100,00	681,00	3 419,00
01	Lønnsutgifter	33 800,00	26 344,90	7 455,10
11035	Faglitteratur, fagtidsskrifter(ikke bibliotek)	2 100,00	2 125,00	-25,00
11150	Beverting i kommunal regi	0,00	1 034,00	-1 034,00
11151	Beverting ved møter/utvalg/råd/org.	0,00	1 071,00	-1 071,00
11390	Fakturagebyr/Purregebyr	0,00	147,00	-147,00
11512	Kursavgifter	31 000,00	7 990,00	23 010,00
11734	Reiseutgifter, ikke oppgavepliktig	10 300,00	5 240,00	5 060,00
11735	Reiseutgifter over lønn	0,00	591,20	-591,20
11950	Kontingenter	0,00	3 700,00	-3 700,00
10	Kjøp av varer og tj som inngår i prod.	43 400,00	21 898,20	21 501,80
13803	Kontrollutvalg sekretariat	270 210,00	270 210,00	0,00
30	Kjøp av varer og tj erstatter egenprod.	270 210,00	270 210,00	0,00
14290	Merverdiavgift utenfor mva-loven	1 000,00	776,60	223,40
40	Overføringer	1 000,00	776,60	223,40
17290	Komp for mva	-1 000,00	-776,60	-223,40
70	Refusjoner	-1 000,00	-776,60	-223,40
		347 410,00	318 453,10	28 956,90
		1 202 410,00	1 173 453,10	28 956,90

*Dette er foreløpige regnskapstall pr. 05.02.2023. Regnskapet er ikke revidert.

Oppstillingen viser at det samlet sett ble brukt kr 28 958,- mindre enn budsjettet i 2021*. Dette skyldes i hovedsak at utgifter til kurs (inkludert reiser) var betydelig lavere enn budsjettet.

5 MØTER OG SAKER

Kontrollutvalget har hatt 2 møter og behandlet 24 saker i løpet av året.

Kontrollutvalget har ivaretatt de løpende oppgaver utvalget har ansvar for så godt det har latt seg gjøre.

Det mest utfordrende har vært å påse at det utføres forvaltningsrevisjon i samsvar med planer vedtatt av kommunestyret. En nærmere beskrivelse av dette forholdet gis nedenfor, under avsnittet om forvaltningsrevisjon.

Kontrollutvalgets saker kan deles inn i følgende kategorier:

- 1) Påse-ansvar revisjon generelt
- 2) Påse-ansvar regnskapsrevisjon
- 3) Påse-ansvar forvaltningsrevisjon
- 4) Påse-ansvar eierskapskontroll
- 5) Annet kontrollarbeid
- 6) Kontrollutvalgets interne drift

Sakene som er behandlet i 2022 fordeler seg som følger på de ulike kategoriene:

Tabell 2 Oversikt over saker i kontrollutvalget i Kautokeino

Kategori	Saker
Påse-ansvar revisjon generelt	1
Påse-ansvar regnskapsrevisjon	5
Påse-ansvar forvaltningsrevisjon	7
Påse-ansvar eierskapskontroll	0
Annet kontrollarbeid	3
Kontrollutvalgets interne drift	8
Sum	24

Hovedtyngden av saker omfattet arbeid med å påse at det gjennomføres forvaltningsrevisjon og at revisjonsordningen er i et tilstrekkelig omfang og med nødvendig kvalitet.

6 KURS OG KONFERANSER

Leder av kontrollutvalget har deltatt på Forum for kontroll og tilsyn (FKT) sin fagkonferanse 8. - 9. juni 2022 i Lillestrøm.

7 KONTROLLUTVALGETS SEKRETARIAT

Sekretariatsfunksjonen for kontrollutvalget har i perioden vært ivaretatt av KUSEK IKS¹. Selskapet eies av samtlige kommuner i Vest-Finnmark. Den som utfører sekretariatsoppgaver for kontrollutvalget, er i henhold til kommuneloven § 23-7 direkte underordnet kontrollutvalget og skal følge de retningslinjer og pålegg som utvalget gir.

Sekretariatet har ansvaret for at alle saker som behandles i kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir fulgt opp. Om en sak er forsvarlig utredet er opp til kontrollutvalget å vurdere.² Sekretariatet ivaretar de praktiske sekretariatsfunksjoner for kontrollutvalget, herunder arkiv.

8 REVISJONSORDNINGEN

Revisjonsordningen for Kautokeino kommune ivaretas ved interkommunalt samarbeid gjennom eierskap i VEFIK IKS,³ som eies av samtlige kommuner i Vest-Finnmark.

Påse-ansvar overfor revisjonen

Kontrollutvalget er i lov pålagt ansvaret for å påse at kommunen har en revisjonsordning som er forsvarlig og i tråd med krav fastsatt i lov og forskrift. Dersom utvalget mener at revisjonsordningen ikke er forsvarlig har det en plikt til å gjøre noe for å bringe forholdet i orden.

Kontrollutvalget har som ledd i påse-ansvaret behandlet oppdragsansvarlige revisorers egenvurdering av uavhengighet til Kautokeino kommune. Revisors overordnede revisjonsstrategi for regnskapsåret 2022 er behandlet i utvalgets møte i 30. september 2022. Videre har utvalget hatt søkelys på bestilling og levering av forvaltningsrevisjon og innholdet i gjennomførte forvaltningsrevisjoner.

Når det gjelder revisjonsordningen har kommunestyret i møte 22.06.2002 i sak PS 28/22 vedtatt at VEFIK IKS skal slås sammen med KomRev NORD IKS til et selskap fra 01.07.2023. Vedtaket om virksomhetsoverdragelsen har skjedd uten at kontrollutvalget har hatt mulighet til å innstille på (1) valg av revisjonsordning, samt (2) valg av revisor, jf. kommuneloven § 24-1. Kontrollutvalget mener at fremgangsmåten er i strid med bestemmelsene i kommuneloven.

Kontrollutvalget har i sak 32/2021 anbefalt utredning om revisjonsordning i Kautokeino kommune. Kontrollutvalget registrerer at saken ikke er behandlet i kommunestyret, hverken som egen sak eller som saksopplysning i saken om sammenslåing av revisjonsselskapene.

¹ KUSEK IKS står for Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS/Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotte Čállingoddi SGO.

² Dette framgår av punkt 9.4.4 i Prop. 46 L (2017-2018) Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven).

³ VEFIK IKS står for Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS/Oarje-Finnmarkku suohkanrevišuvdna SGO.

8.1 Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget skal påse at kommunens og kommunale foretaks årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, og holde seg orientert om at revisjonen foregår i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk. Utvalget skal avgi uttalelse til kommunens årsregnskap og påse at revisors påpekninger til årsregnskapet blir fulgt opp.

Kontrollutvalget behandlet Kautokeino kommunes årsregnskap og årsmelding for 2021 i møte 20. mai 2022.

Kontrollutvalgets uttalelse om kommunens årsregnskap 2021 er oversendt kommunestyret med kopi til formannskapet i tråd med bestemmelsene i kommuneloven med tilhørende forskrifter.

Oppfølging av revisjonsmerknader

En av kontrollutvalgets oppgaver er å påse at revisors påpekninger blir fulgt opp av kommunens administrasjon. Kontrollutvalget har imidlertid ikke fått melding fra revisor om at det er avdekket noen former for feil, svakheter eller mangler i forbindelse med deres revisjon av kommunens regnskaper for 2021.

8.2 Forenklet etterlevelseskontroll

I ny kommunelov § 24-9 stilles det krav om at kommunens regnskapsrevisor skal se etter om kommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak. Dette kravet inngår også som en naturlig del av kontrollutvalgets påse-ansvar overfor revisjonen og kommuneforvaltningen. Revisor skal årlig, og senest 30. juni, avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget med kopi til kommunedirektøren om resultatet av kontrollen.

Basert på risiko – og vesentlighetskontroll i Kautokeino kommune valgte revisor offentlig støtte som område for forenklet etterlevelseskontroll i 2021. Kontrollutvalget behandlet revisors uttalelse i møte 30. september 2022.

8.3 Forvaltningsrevisjon

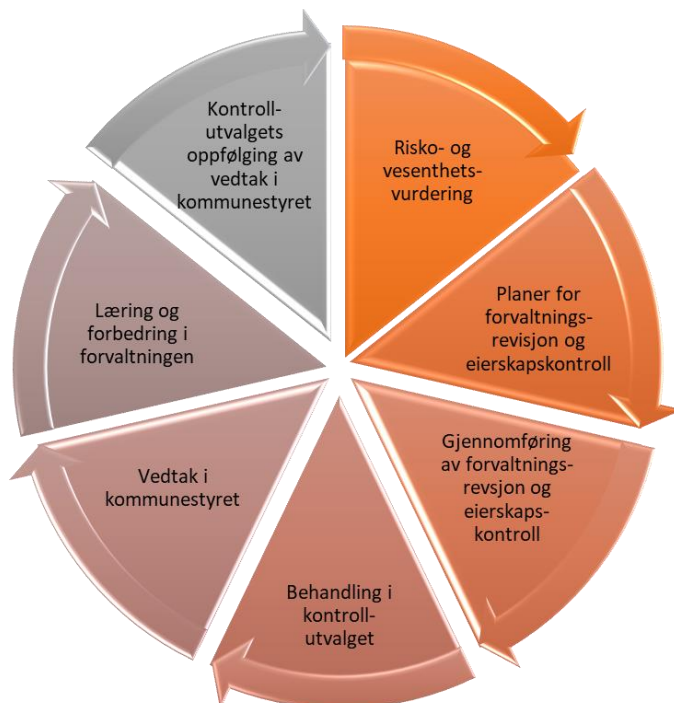
Forvaltningsrevisjon er av myndighetene karakterisert som et grunnleggende element i kommunens demokratiske egenkontroll. Gjennom forvaltningsrevisjon kan kontrollutvalget undersøke om kommunen etterlever regelverk, oppnår fastsatte mål og om ressursene forvaltes effektivt.

Forvaltningsrevisjoner gjennomføres i samsvar med bestemmelsene i kommunelov og forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Kontrollutvalget skal utrede behov for, planlegge og bestille forvaltningsrevisjon og rapportere resultatene av forvaltningsrevisjoner til kommunestyret. Kommunedirektør skal følge opp vedtak i kommunestyret, og gjøre

nødvendige endringer og forbedringer i forvaltningen. Kontrollutvalget skal følge opp vedtak i kommunestyret.

Forløpet i forvaltningsrevisjoner kan illustreres på denne måten.

Figur 1 Forløp forvaltningsrevisjoner. Kusek IKS

Plan for forvaltningsrevisjon 2021-2024

Kommunestyret har vedtatt plan for forvaltningsrevisjon 2021-2024 med følgende prioriteringer for inneværende periode:

Tabell 3 Plan for forvaltningsrevisjon i Kautokeino kommune 2021-2024.

Plan 2021-2024 (år 2021)
Anskaffelser, innkjøp og kontraktsoppfølging
Sikkerhet og beredskap
Vefik IKS (utsatt til inntil videre)
Plan 2021-2024 (år 2022)
Rus og psykiatri
Avvik og varsling
Plan 2021-2024 (år 2023)
PP- tjenesten og spesialundervisning
Klima, miljø og energi
Plan 2021-2024 (år 2024)
Næringsutvikling
Informasjonssikkerhet og personvern

Revisjonen har tildelt 363 timer til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i 2022.

Pågående revisjonsprosjekter

To forvaltningsrevisjoner ble ferdigstilt i 2022:

- Rapport etter forvaltningsrevisjon “ Mobbing blant barn og unge “ ble behandlet i møte i kontrollutvalget den 20.05.2022. Forvaltningsrevisjonen var bestilt i forrige planperiode.
- Rapport etter forvaltningsrevisjon “ Anskaffelser, innkjøp og kontraktsoppfølging” ble behandlet i møte i Kontrollutvalget den 30.09.2022.

Kommunestyret vedtok i 2021 at to rapporter fra forrige planperiode 2017-2020, skal gjennomføres. Kontrollutvalget vedtok oppstart i 2021, og status på prosjektene er følgende:

- Kontrollutvalget godkjente projektskisse for «Forvaltningsrevisjon - Samhandlingsreformen»», i møte den 01. oktober 2021. Rapport levert 01.02.2023, og skal behandles i kontrollutvalget i februar 2023.
- Kontrollutvalget har godkjent projektskisse i forvaltningsrevisjonen «Byggesaksbehandling» i møte 09.12.2021. Kontrollutvalget har hverken fått orientering om prosjektpå plan eller status for fremdrift i dette prosjektet.

I påvente av ferdigstillelse av de bestilte forvaltningsrevisjoner har ikke kontrollutvalget bestilt nye revisjoner i 2022. Kontrollutvalget planlegger oppstart av nye forvaltningsrevisjoner i 2023, i henhold til vedtatt plan for forvaltningsrevisjon.

Oppfølging av revisjonsrapporter

Kommunestyret har behandlet to revisjonsrapporter:

- PS 29/ 2022 rapport etter forvaltningsrevisjon av Mobbing blant barn og unge (Plan 2017-2020)
- PS 59/2022 Rapport etter forvaltningsrevisjon Anskaffelse, innkjøp og kontraktsoppfølging (Plan 2021-2023)

I 2023 planlegges oppfølging av forvaltningsrevisjonen Rutiner for ansettelse oppfølging, som ble behandlet i kommunestyret 16.12.2021.

Kontrollutvalgets vurdering av tilstanden

I gjeldende plan for forvaltningsrevisjon er det lagt opptil 1-2 forvaltningsforvaltninger per år, i alt 4-6 forvaltningsrevisjoner i hele perioden. Forsinkelser og forskyvvinger av forvaltningsrevisjoner i forrige planperiode, har fått store følger for gjennomføring av planlagte forvaltningsrevisjoner i inneværende planperiode. I forrige planperiode (2017-2020) var det prioritert 4 forvaltningsrevisjoner. To av forvaltningsrevisjoner ble bestilt i henholdsvis 2017 og 2018, og begge er levert i inneværende periode. Leveringstiden på disse rapportene var på 35 måneder og 60 måneder. De to siste forvaltningsrevisjonene fra planen 2017-2020, ble bestilt i 2021, og status per 31.12.2022 er at de er under gjennomføring. En av rapportene er levert pr. 01.02.23, og skal behandles i kontrollutvalget i februar.

To år inn i gjeldene planperiode er fortsatt et prosjekt under gjennomføring fra forrige planperiode, og et prosjekt fra inneværende planperiode er levert. Samlet sett finner utvalget grunn til å karakterisere tilstanden på forvaltningsrevisjonsområdet som bekymringsverdig. Kontrollutvalget vil derfor fortsatt ha søkelys på levering og kvalitet på forvaltningsrevisjon framover.

8.4 Eierskapskontroll

Eierskapskontroll er en av de lovpålagte oppgavene til kontrollutvalget og er et viktig virkemiddel for å sikre at selskapene underlegges demokratisk styring og kontroll. Kommunestyret har vedtatt en plan for eierskapskontroll.

I henhold til plan for eierskapskontroll skal eierskapskontroll av VEFAS AS gjennomføres inneværende planperiode. Kontrollutvalget har ikke bestilt eierskapskontroll i 2022.

9 ANNET KONTROLLARBEID

Kontrollutvalget i Kautokeino kommune har forøvrig jobbet med kommunens oppfølging av kommunedirektørens varslingssak, henvendelser av publikum og oppfølging av tilsynsrapport barnevern i 2022.

Guovdageaidnu , 23.02.2023

for kontrollutvalget i Guovdageainnu suohkan / Kautokeino kommune

Anders Isak Oskal / sign.
leder

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Kautokeino kommune	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Møtedato:	23.februar 2023	J.nr:	KUSEK00730

Sak 14/23

ÅRSPLAN OG MØTEPLAN 2023

Sekretariatets tilrådning:

Årsplan og møteplan 2023 for kontrollutvalg i Kautokeino kommune vedtas. Kontrollutvalgets arbeid gjennom året, rapporteres i kontrollutvalgets årsmelding og som særskilte saker til kommunestyret.

Kontrollutvalgets leder bemyndiges å gjøre nødvendige endringer i møteplanen i samråd med sekretariatet dersom det er behov for det.

Saksopplysninger:

For å planlegge aktivitetene til kontrollutvalget anbefales¹ utvalget å utarbeide en virksomhetsplan eller årsplan hvor også viktige aktiviteter legges inn.

Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan og skal har et ansvar for løpende kontroll med forvaltningen i kommunen og samt å se til at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Kontrollutvalgets oppgaver er regulert i lov og forskrifter.

Etter kommunelovens § 23-2 skal kontrollutvalget påse at:

- kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte
- det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak
- det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser
- det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)

¹ Kontrollutvalgsboka kap. 4 Arbeid i kontrollutvalget-Planlegging s. 27

- vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp

Kontrollutvalget skal videre:

- Gjennomføre risiko - og vesentlighetsvurdering som grunnlag for valg av mulige forvaltningsrevisjonsprosjekter i perioden
- Avgi uttalelse til årsregnskapet
- Følge opp merknader fra revisor (i nummererte brev, eller i årsregnskapet)
- Rapportere resultatene av sin virksomhet til kommunestyret
- Følge opp kommunestyrets vedtak i saker som er rapportert

Kontrollutvalget kan følge opp andre saker ut fra sitt mandat for kontrollarbeid. I løpet av året bør kontrollutvalget planlegge ulike kontrolloppgaver for å etterleve sitt kontrollansvar:

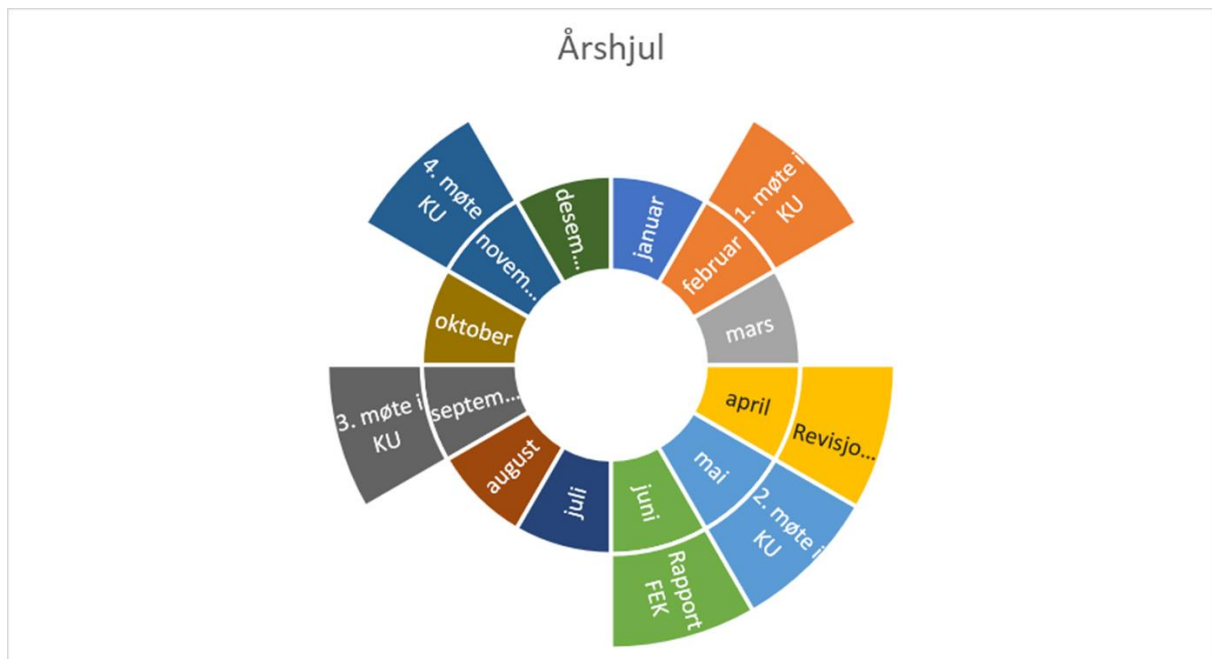
- Orientering fra kommuneledelsen
- Orienteringer fra revisor
- Gjennomgang av møtebøker
- Gjennomgang av KOSTRA rapporteringer, andre rapporter og statistikk
- Virksomhetsbesøk

I tillegg til de pålagte og planlagte oppgavene, kan kontrollutvalget få

- innspill eller pålegg fra kommunestyret om tilsyn og kontroll
- innspill fra medlemmer i kontrollutvalget, kommunaldirektør og ansatte i kommunen,
- henvendelser fra innbyggere
- saker i media
- orientering om statlige tilsyn
- varslinger

Slike innspill og henvendelser vurderes fortløpende av sekretariatet i forhold til kontrollutvalgets mandat. Saker som skal behandles av kontrollutvalget håndteres i tråd med vanlig saksforberedelse og legges til behandling i kontrollutvalget.

Aktiviteter i årsplanen består av pålagte oppgaver og planlagte oppgaver som planlegges i forhold til vedtak i kommunestyret, lovfestede frister og revisors overordnede strategi for Kautokeino kommune. Kontrollutvalget i Kautokeino bør ha om lag 4 møter i året, for å tilpasse aktivitetene i kontrollutvalget til disse.

Møtedatoer tilpasses til kommunestyremøter med tanke på tidsmarginer for oversendelse av saker fra kontrollutvalget som skal behandles i kommunestyret.

Forslåtte møtedatoer i 2023:

23.02
25.05
21.09
02.11

Kontrollutvalgets aktiviteter og oppgaver kan deles inn i følgende kategorier:

- 1) Kontrollutvalgets interne drift og påse-ansvar revisjon generelt
- 2) Påse-ansvar regnskapsrevisjon
- 3) Påse-ansvar forvaltningsrevisjon
- 4) Påse-ansvar eierskapskontroll
- 5) Annet kontrollarbeid

Aktiviteter i forhold til kontrollutvalgets interne drift og overordnede påse-ansvar planlegges i forhold til rapporteringer til kommunestyret.

Aktiviteter i forhold til regnskapsrevisjon blir planlagt i forhold til revisors overordnede strategi, samt frister fastsatt i lov og forskrift. Aktiviteter i forhold til bestilling forvaltningsrevisjonsprosjekter og eierskapskontroll og oppfølging av disse blir planlagt i forhold til vedtatte planer i kommunestyret, samt vedtak i kontrollutvalget.

Aktiviteter i forhold til blant annet kontrollarbeid planlegges i forhold til kontrollutvalgets medie- og kommunikasjostrategi, statlige tilsynsrapporter og andre rapporter.

Årsplan Guovdageainnu / Kautokeno

Møte	Kontrollutvalget s arbeid og påse- ansvar	Regnskaps- revisjon	Forvaltnings- revisjon	Eierskaps- kontroll	Orienteringer / Besøk
Møte 1 Febr/m ars	Årsmelding Årsplan /Møteplan	Status- orientering/ Oppsummering Interimsrevisjon 2022 Uavhengighets- vurdering OA	Status forvaltnings- revisjoner Oppstart FV Rus og psykiatri Rapport FV samhandlings- reform		Orienteringer
Møte 2 Mai/ juni		Revisjons- beretning 2022, årsoppgjørnotat Nummererte brev Plan for etterlevels- kontroll m RVV, 2022	Prosjektskisse FV Rus og psykiatri	Oppstart eierskaps- kontroll VEFAS AS ?	Virksomhets- besøk Orientering statsfor- valterens tilsyn sikkerhet og beredskap
Møte 3 Sept/ok t	Forslag til budsjett for kontrollarbeid Evaluerings- av kontrollarbeidet i valgperioden	Revisjonsplan , revisjonsstrategi 2023 , Rapport etterlevels- kontroll Nummererte brev, 2022	Staus forvaltnings- revisjoner Oppfølging av FR- Forvaltning av næringsfond		Rapport fra statlig tilsyn om Oppvekst og barnevern (planlagt gjennomført i 03.05-23.05) Orientering KOSTRA
Møte 4 Nov	Opplæring nytt KU Gjennomgang retningslinjer for kontrollutvalget Engasjements- brev Oppdragsavtale Årsplan /Møteplan 2024 Kommunikasjons strategi		Rapport for FV Byggesaks- behandling		)

Møte 1 2024 Febr/ mars	Årsmelding Rutiner for håndtering av henvendelser	Oppsummering Interimsrevisjon 2023	Rapport FV – Rus og psykiatri		Møte med ordfører og kommune- direktør ?
---	--	--	----------------------------------	--	---

SAKSFRAMLEGG

Kontrollutvalg:	Kautokeino kommune	Saksbehandler:	Anne Berit Bæhr
Møtedato:	23. februar 2023	J.nr:	KUSEK00541

Sak 15/23 : REFERATSAKER

Saksopplysninger og sekretariatets tilrådninger:

Følgende referatsaker foreligger til møtet:

- Referatsak 01/23**
Møteprotokoll fra generalforsamling i Ymber AS, 14.06.2022

Sekretariatets tilrådning:
Referatsak 01/23 tas til orientering.
- Referatsak 02/23**
Møteprotokoll fra representantskapet i Vest- Finnmark Avfallsselskap IKS, 01.11.2022

Sekretariatets tilrådning:
Referatsak 02/23 tas til orientering.
- Referatsak 03/23**
Svar på henvendelse om varsling – datert 16.12.2022

Sekretariatets tilrådning:
Referatsak 03/23 tas til orientering.
- Referatsak 04/23**
Invitasjon til FKTs fagkonferanse 31.mai -1.juni 2023

Sekretariatets tilrådning:
Referatsak 04/23 tas til orientering.

MØTEPROTOKOLL

Emne:	Generalforsamling
Sted:	Selskapets lokaler i Sørkjosen
Tidspunkt:	14. juni 2022 kl. 1200
Referent:	Lill Torunn Hansen
Utarbeidet dato:	15. juni 2022
Sendes til:	Deltakerne, styrets medlemmer og revisor
Tilstede:	Hans Isak Olsen, Kautokeino kommune Eirik Losnegaard Mevik, Kvænangen kommune Bernt Lyngstad, Kåfjord Kommune Stein Thomassen, Loppa kommune Hilde Nyvoll, Nordreisa kommune Ørjan Albrigtsen, Skjervøy kommune Semming Semmingsen, Troms Kraft Gunn Andersen, styreleder Erling Stene Martinsen, adm.dir. Vidar Brox-Andersen, styremedlem Lill Torunn Hansen, administrasjonen

Sak 22.01 Åpning

Styrets leder åpnet møtet. Møtet ble lovlig satt.

Deltakende aksjonærer:		Aksjer:
Kautokeino kommune	Hans Isak Olsen	10
Kvænangen Kommune	Eirik L. Mevik	5
Kåfjord kommune	Bernt Lyngstad	10
Loppa kommune	Stein Thomassen	5
Nordreisa kommune	Hilde Nyvoll	10
Skjervøy kommune	Ørjan Albrigtsen	10
Troms Kraft	Semming Semmingsen	10
Sum		60

Sak 22.02 Valg av møteleder og sekretær

Møteleder: Gunn Andersen.

Sekretær: Lill Torunn Hansen.

Sak 22.03 Valg av person til å underskrive protokollen sammen med møteleder

Eirik Losnegaard Mevik

Sak 22.04 Godkjenning av innkalling og saksliste

Innkalling og saksliste ble enstemmig godkjent.

Sak 22.05 Årsrapport og årsoppgjørdisponeringer 2021

Styrets innstilling til disponering av overskudd i morselskapet:

- Avsatt til utbytte 12,0 mill. kr.
- Overført til annen egenkapital 14,61 mill. kr.

Vedtak:

Generalforsamlingen vedtar årsrapport og årsregnskap for 2021, og tiltrer styrets forslag til disponering av årsresultat.

Sak 22.06 Valg av styremedlemmer, varamedlemmer, styrets leder og nestleder

Valgkomiteen har bestått av Hilde Nyvoll (leder), Hans Isak Olsen og Stein Thomassen. Valgkomiteen har enstemmig kommet frem til følgende forslag til styre i Ymber AS for perioden 2022-2024:

Vidar Brox-Antonsen, styrets leder	(Skjervøy kommune)
Klemet Erland Hætta, nestleder	(Kautokeino kommune)
Stina Halvorsen	(Loppa kommune)
Gunnar Alskog	(Kåfjord kommune)
Toril Aamo	(Nordreisa kommune)
Gøril Severinsen, 1. vara	(Kvænangen kommune)
Bjørn Inge Pettersen, 2. vara	(Troms Kraft)

Administrasjonen orienterte om ansattevalgte representanter til styret for perioden 2022-2024:

Jim Thomassen (Liste EL&IT), ansattrepr
Ingvild Jørgensen (Liste NITO), ansattrepr
Eva Reiersen, 1. vara liste EL&IT
Vegard Hansen, 2. vara liste EL&IT
Ragnhild F. Andreassen, 3. vara liste EL&IT
Per Sverre Moen, 1. vara liste NITO
Fred Erlend Rundhaug, 2. vara liste NITO
Ketil Abrahamsen, 3. vara liste NITO

Vedtak:

Generalforsamlingen vedtar valgkomiteens forslag til styre.

Sak 22.07 Valg av valgkomite**Vedtak:**

Valgkomitè frem til ordinær generalforsamling 2024: Ordfører Skjervøy kommune (leder), Ordfører Kvænangen kommune og ordfører Kåfjord kommune.

Sak 22.08 Fastsettelse av revisors honorar**Vedtak:**

Godtgjørelse til revisor fastsettes til kr 206 000,- for morselskapet i henhold til utbetaling i 2021.

Sak 22.09 Fastsettelse av styrehonorar

Styrehonorarene ble i 2021 endret ved at de årlig skal reguleres med konsumprisindeksen.

Vedtak:

Ordningen med årlig regulering iht. konsumprisindeks videreføres.

Gunn Andersen
Møteleder

Eirik Losnegaard Mevik

This documents contains 2 pages before this page

Dokumentet inneholder 2 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 2 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 2 sider før denne side

Detta dokument innehåller 2 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

MØTEPROTOKOLL

Behandlingsorgan: Representantskapet
Behandlede saker: 7/22 -12/22
Sted: Amtmannsnes miljø- og industripark
Dato: 01.11.2022
Tid: 09.30 – 12.00

Til stede:

Alta kommune: Kåre Simensen, Tommy Berg, Bjørn Roald Mikkelsen og Knut Erik Hammari.

Kautokeino kommune: Hans Isak Olsen

Hasvik kommune: Lars Adler Hustad

Vefas IKS styret: Monika Olsen

Andre: Jørgen H. Masvik, Adm. direktør Vefas IKS
Raymond Kames Adm. direktør Vefas Retur
Dagfinn Nilsen, Kontor- og adm. sjef Vefas Retur
Linn Knudsen, sekretær

Forfall: Monica Nielsen, Lena Johansen, begge Alta.
Johan Anders Kemi og Klemet K. Klemetsen (Kautokeino).

Ikke møtt: Thor-Harald Seljevold (Loppa)

Representantskapet er beslutningsdyktig i henhold til Lov om interkommunale selskap § 9.

Vest-Finnmark Avfallsselskap IKS

Sak 07/22 Godkjenning innkalling og sakliste:

Vedtak:

Innkalling og sakliste godkjennes uten merknader

(Enstemmig)

Sak 08/22 Valg av to representanter til å underskrive protokollen

I tillegg til møteleder velges to representanter til å underskrive protokollen. Forslag fra møteleder:

Vedtak: Representantskapet vedtar

1. Hans Isak Olsen
2. Bjørn Roald Mikkelsen

(Enstemmig)

Sak 09/22 Budsjett 2023 og Økonomiplan 2023-2027

Budsjett 2023 og Økonomiplan 2023-2027 ble lagt frem av administrasjonen.

Hovedtrekkene:

1. For å dekke nødvendige investeringer låner vi kr. 16 000 000.
2. Planlagt investering i 2023 beløper seg til kr. 16 200 000.
3. Renovasjonsavgiften øker med 10,9 %.

Tillegg til sak 09/22

Verbalt forslag fra Tommy Berg Alta kommune SV.

1. Representantskapet ber styret i VEFAS IKS utrede fordeler og bakdeler ved å omgjøre selskapet om til et offentlig eid AS uten mulighet for privat eierskap. Representantskapet ønsker å få synliggjort fordeler og ulemper innen økonomi, drift og eier kommunenes ansvar. Dette skal legges fram for eiere innen september 2023.
2. Representantskapet ber styret VEFAS IKS se på muligheten for å fusjonere VEFAS IKS med ØFAS AS til et felles offentlig eiet avfalls selskap i Finnmark. Representantskapet gir også styret i Vefas IKS fullmakt til å se på muligheten for samme dialog med resten av de kommunalt eide avfallsselskapene i Finnmark og Nord Troms. Representantskapet er tydelig på at man ønsker en offentlig eiet AS modell uten mulighet for privat eie. Dette må fremmes for representantskapet snarest mulig.

Vest-Finnmark Avfallsselskap IKS

3. Representantskapet ber Vefas IKS å legge frem en sak til representantskapet våren 2023 angående Alta fjernvarmes framtid, muligheter og veien videre

Vedtak:

1. Budsjett 2023 som fremlagt med omsetning på vel kr 60 millioner.
2. Låneopptak for 2023 på kr. 16 00 000,- i Kommunalbanken.
3. Nedbetalingstid settes til 5 år på maskiner og utstyr.
4. Nedbetalingstid settes til 20 år på bygg.
5. Investeringsplan 2023-2027 som fremlagt.
6. Økonomiplan 2023-2027 som fremlagt.
7. Renovasjonsavgiften for 2023 som fremlagt øker med 10,9 %.
8. Slamavgiften for 2023 som fremlagt øker med 4,9 %.

I tillegg kommer forslaget som ble lagt frem i møtet.

1. Representantskapet ber styret i VEFAS IKS utrede fordeler og bakdeler ved å omgjøre selskapet om til et offentlig eid AS uten mulighet for privat eierskap. Representantskapet ønsker å få synliggjort fordeler og ulemper innen økonomi, drift og eier kommunenes ansvar. Dette skal legges fram for eiere innen september 2023.
2. Representantskapet ber styret VEFAS IKS se på muligheten for å fusjonere VEFAS IKS med ØFAS AS til et felles offentlig eiet avfalls selskap i Finnmark. Representantskapet gir også styret i Vefas IKS fullmakt til å se på muligheten for samme dialog med resten av de kommunalt eide avfallsselskapene i Finnmark og Nord Troms. Representantskapet er tydelig på at man ønsker en offentlig eiet AS modell uten mulighet for privat eie. Dette må fremmes for representantskapet snarest mulig.
3. Representantskapet ber Vefas IKS å legge frem en sak til representantskapet våren 2023 angående Alta fjernvarmes framtid, muligheter og veien videre.

(Enstemmig)

Sak 10/22 Endring av selskapsavtale

Eksisterende selskapsavtale er ikke oppdatert i tråd med ønsket utvikling.

Sammen med advokatfirmaet Deloitte har Vefas IKS revidert selskapsavtalen. Forslag på ny selskapsavtale ble lagt frem i møtet.

Selskapets ledelse anbefaler følgende fremdrift:

28/9-22 - styret vedtar ny selskapsavtale

1/11-22 - representantskapet vedtar ny selskapsavtale

Første kvartal 2023 – kommunestyrene vedtar ny selskapsavtale

Vest-Finnmark Avfallsselskap IKS

Vedtak:

Representantskapet vedtar fremlagte selskapsavtale med følgende endringer:

§2

Avsnitt 3

Stryk: i utgangspunktet

Avsnitt 5

Inn: avfallshåndtering og ombruk

§5 Endring 9 styremedlemmer med personlige vara.

Forklaring: Alta 3 medlemmer, Kautokeino, 2 medlemmer, Loppa 1 medlem, Hasvik 1 medlem, 2 ansatte medlemmer

(Enstemmig)

Sak 11/22 Endring av eieravtale

Eieravtalen må oppdateres i tråd med Selskapsavtalen.

Ny eieravtale ble lagt frem i møtet.

Vedtak:

Representantskapet vedtar ny eieravtale med de endringer som fremkom i møtet.

(Enstemmig)

Sak 12/22 Eiersamling / årsmøte 2023

Jfr eieravtalens punkt 4.2.1 at det skal gjennomføres eier møte og årsmøte.

Vedtak:

Representantskapet vedtar å gjennomføre årsmøte og eiermøte sammenhengende over to dager. Tema for eiermøte er strategi. Dagene gjennomføres 26. og 27. april - 2023 i Alta. Med møtestart 26. april kl. 17.00 og avslutning innen kl.14.00 27.april.

(Enstemmig)

Vest-Finnmark Avfallsselskap IKS

Underskrifter.

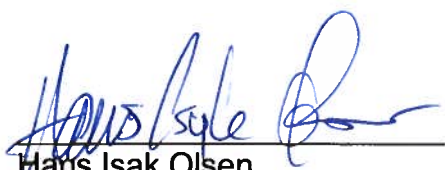
Alta, 1.11.2022

Linn Knudsen, sekretær

Lars Hustad, møteleder

Hans Isak Olsen

Bjørn Roald Mikkelsen

Fra: tom.oyvind.heimann@kusek.no

Sendt: fredag 16. desember 2022 kl. 13:04

Til:

Kopi: kate.m.larsen@kusek.no

Emne: Svar på henvendelse til kontrollutvalget i Kautokeino kommune - varsling

Svar på henvendelse til kontrollutvalget i Kautokeino kommune - Varsling

Hei.

Vi viser til din henvendelse med tittelen «Varsling» - (epost med vedlegg) til kontrollutvalget i Kautokeino kommune, datert 16. september 2022.

Vi viser videre til vårt foreløpige svar til deg om henvendelsen, datert 22. september 2022 (se også eposten nedenfor).

Vi har i samråd med leder i kontrollutvalget gjort en vurdering av din henvendelse, herunder om kontrollutvalgets sekretariat/kontrollutvalget er rette instans for videre behandling av henvendelsen/saken.

Vi har kommet fram til at kontrollutvalget ikke er rette instans for videre behandling av henvendelsen.

Vår vurdering er at din henvendelse er et varsel om kritikkverdige forhold i henhold til lov om lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) kapittel 2A.

Den rette instansen for din henvendelse er derfor Kautokeino kommune som arbeidsgiver.

Vi viser i den sammenheng til Kautokeino kommunes retningslinjer for varsling om kritikkverdige forhold.

Vi kan for øvrig orientere om følgende:

I henhold til Plan for forvaltningsrevisjon 2021-2024, som er vedtatt av kommunestyret i Kautokeino, skal kontrollutvalget gjennomføre en forvaltningsrevisjon om avvik og varling i denne planperioden. Henvendelsens tema, som er varsling etter kap. 2A i arbeidsmiljøloven, vil også tas med som en av flere kilder i kontrollutvalgets arbeid med utarbeiding av ny plan for forvaltningsrevisjon.

For nærmere informasjon om kontrollutvalgets oppgaver viser vi til følgende:

Kommuneloven - Kapittel 23. Kontrollutvalgets virksomhet:

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83?q=kommuneloven>

Veileder for håndtering av henvendelser til kontrollutvalget:

<https://www.fkt.no/wp-content/uploads/2022/06/15.08.22-veileder-handtering-av-henvendelser-til-kontrollutvalget-.pdf>

Kontrollutvalget i Kautokeino kommune:

<https://kusek.no/kautokeino-kommune/>

Med vennlig hilsen

Tom Øyvind Heitmann
Seniorrådgiver
Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotte Cállingoddi SGO
tom.oyvind.heitmann@kusek.no
Tlf: 918 72 937

Fra: Tom Øyvind Heitmann
Sendt: torsdag 22. september 2022 12.11
Til:
Kopi: Kate M. Larsen <kate.m.larsen@kusek.no>
Emne: Foreløpig svar på henvendelse - varsling

Foreløpig svar på henvendelse - varsling

Hei.

Vi viser til din henvendelse per epost (varsling) med ett vedlegg til oss, datert 16. september 2022.
Vi bekrefter med dette å ha mottatt din henvendelse – epost med ett vedlegg.

Vi kommer etter hvert til gjøre en vurdering av din henvendelse, herunder om kontrollutvalgets sekretariat/kontrollutvalget er rette instans for videre behandling av henvendelsen/saken.

For nærmere informasjon om kontrollutvalgets oppgaver viser vi til følgende:

Kommuneloven - Kapittel 23. Kontrollutvalgets virksomhet:
<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83?q=kommuneloven>

Veileder for håndtering av henvendelser til kontrollutvalget:
<https://www.fkt.no/wp-content/uploads/2022/06/15.08.22-veileder-handtering-av-henvendelser-til-kontrollutvalget-.pdf>

Kontrollutvalget i Kautokeino kommune:
<https://kusek.no/kautokeino-kommune/>

Med vennlig hilsen

Tom Øyvind Heitmann
Seniorrådgiver
Kontrollutvalgssekretariatet i Vest-Finnmark IKS
Oarje-Finnmárkku Dárkkistanlávdegotte Cállingoddi SGO
tom.oyvind.heitmann@kusek.no
Tlf: 918 72 937

Fra: Forum for Kontroll og Tilsyn <fkt@fkt.no>
Sendt: mandag 16. januar 2023 11.54
Til: Forum for Kontroll og Tilsyn <fkt@fkt.no>
Emne: Invitasjon til FKTs fagkonferanse 31. mai -1. juni

Til
Medlemmer av kontrollutvalg
Kontrollutvalgssekretærer
Ordførere
Kommunedirektører
og ellers alle med interesse for kontrollarbeid i kommunal sektor:

Velkommen til FKTs fagkonferanse 2023, Scandic Trondheim 31.- mai - 1. juni. Vi håper dere vil finne programmet både aktuelt og interessant.

På årets fagkonferanse spør vi om kommunene godt nok rustet i en urolig tid med krig, dyrtid og klimaendringer?

- Er beredskapen i kommunen god nok?
- Er kommunen beskyttet mot korrupsjon og økonomisk kriminalitet?
- Det er kommunestyre- og fylkestingsvalg til høsten. Derfor er det aktuelt å spørre om vi er sikre på om vi kan gjennomføre valg på en trygg måte uten påvirkning?
- Hva med personvernet? Er kommunen beskyttet mot hacking og cyberangrep?

Samtidig er det krav til kommunene om godt ytringsklima og åpenhet.

- Hvordan står det egentlig til med åpenheten i norske kommuner?
- Ytringsfrihetskommisjonen mener at kommuner som sliter med åpenheten må lage en tiltaksplan som skal sikre at offentlighetsloven og arkivloven etterleves.
- Hva betyr åpenhetsloven for kommunene?

Les mer om programmet, innlederne og påmelding her: [Fagkonferansen 2023, 31. mai -1. juni - Forum for kontroll og tilsyn \(fkt.no\)](#)

Med vennlig hilsen

Anne-Karin Femanger Pettersen
Generalsekretær

Forum for kontroll og tilsyn / Postboks 41 Sentrum, 0101 Oslo / fkt@fkt.no / +47 414 71 166 / www.fkt.no